

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**ÂSİM İLE KİSÂÎ KİRAATLARININ MUKAYESELİ
DEĞERLENDİRİLMESİ(SEB'UT TİVAL ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATMANUR KAYAOĞLU

TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

ANKARA 2021

T.C

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**ÂSİM İLE KİSÂÎ KİRAATLARININ MUKAYESELİ
DEĞERLENDİRİLMESİ(SEB'UT TİVAL ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATMANUR KAYAOĞLU

TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

PROF. DR. MEHMET ÜNAL

DANIŞMAN

ANKARA 2021

ONAY SAYFASI

Fatmanur KAYAOĞLU tarafından hazırlanan “ÂSİM İLE KİSÂÎ KIRAATLARININ MUKAYESELİ DEĞERLENDİRİLMESİ(SEB’UT TİVAL ÖRNEĞİ)” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyesi	Kurumu	İmza
Prof. Dr. Mehmet Ünal	AYBÜ	
Kabul ☐ Red ☐		
Dr. Öğrt. Üyesi Aydın Kudat	AYBÜ	
Kabul ☐ Red ☐		
Dr.Sema Çelem	AHBV	
Kabul ☐ Red ☐		

Tez Savunma Tarihi:

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Doç. Dr. Seyfullah YILDIRIM

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda patent ve telif haklarını ihlal edici etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tezde kullanılmış olan tüm bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

Fatmanur KAYAOĞLU

TEŞEKKÜR

Çalışmam esnasında desteği ve teşviği ile kendisini daima yanımda hissettiğim, öğrencilerine sadece vermiş olduğu eğitimle değil samimiyeti ve ileri görüşlülüğü ile de karakter eğitimine katkı sağlayan sayın Prof. Dr. Mehmet ÜNAL hocama teşekkürlerimi arz eder rahle-i tedrisâtında bulunmuş olmaktan onur duyduğumu belirtmek isterim.

Hayatımda öğrencisi olmaktan gurur duyduğum, hakkını hiçbir zaman ödeyemeyeceğimi bildiğim, benim kıraat alanına ilgimi uyandıran halihazırda Diyanet İşleri Başkanlığı Hafızlık Eğitimi Daire Başkanlığı görevini ifa etmekte olan kıymetli hocam İbrahim YILMAZ'a benim için ayırmış olduğu kıymetli vakitleri ve özverisi için çok teşekkür ederim. Yine üzerimde çok emeği olan bilgisini aktarmada bütün samimiyeti ve içtenliği ile yardımlarını esirgemeyen saygıdeğer hocam İsrail GÖK'e de minnettar olduğumu belirtmek isterim.

Tabiki beni bu yaşa kadar yetiştiren, hiçbir zaman dualarını benden esirgemeyen ve ellerini üzerimden çekmeyen en kıymetlilerim olan sevgili aileme, ilmî alanda yapmak istediğim her çalışmada beni teşvik edip gayretlendirdikleri için çok teşekkür ederim. Tez yazım sürecinde beni anlayışla karşılayıp hayatımı kolaylaştıran ve moralimi yükselten eşime de teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

“ÂSİM İLE KİSÂÎ KIRAATLARININ MUKAYESELİ DEĞERLENDİRMESİ (SEB’UT TİVAL ÖRNEĞİ) ”

KAYAOĞLU, Fatmanur

Yüksek Lisans, Temel İslam Bilimleri

Danışman: Prof. Dr. Mehmet ÜNAL

Eylül 2021, sayfa

Kur’an ilimlerinden biri olan Kıraat ilmi Kur’an tarihi açısından, Kur’an’ın nüzul oluşu ile birlikte tezahür etmiş olması hasebiyle en kadim ilimlerden biri olma özelliğini taşımaktadır. Kıraat ilminin Kur’an’ın tefsirinde ve yorumlanmasında farklı kapılar aralanmasına sebebiyet vererek ilmî zenginlik sağlaması bu ilmin önemini bizlere göstermektedir.

Çalışmamızda Kufe Kıraat Ekolünün öncüleri olan aynı zamanda dünya genelinde ve bilhassa ülkemizde tercih edilen Âsım kıraatı ile hem bir dil bilgini hemde on aşere imamından biri olan Kisâî kıraatlarını inceleyeceğiz. Usulde ve ferşte gerçekleşmiş olan bu kıraat farklılıklarını Kur’an’ın seb’ut tıval sureleri üzerinde detaylı şekilde göstereceğiz. Bakara, Al’i İmran, Nisa ve Maide sureleri üzerinde ise anlama etkisi olan kıraat farklılıklarını incelemeye çalışacağız.

Tezimizin, Kıraat imamlarının önemli şahsiyetlerinden olan Âsım ve Kisâî hazretlerinin hem ilmi şahsiyetler olarak incelenmesi hemde kıraat farklılıklarının detaylı şekilde verilmesi ile kıraat ilmine ve dolayısıyla da tefsir ilmine katkı sağlayacağı kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Âsım, Kıraat, Kisâî, Tefsir, Kufe Kıraatları.

ABSTRACT

COMPARATIVE ANALYSIS OF ASIM AND KISAI'S RECITATIONS (EXAMPLE OF SAB TIVAL)

KAYAOĞLU, Fatmanur

Thesis Of Master Degree, Department of Basic Islamic Sciences

Advisor: Prof. Dr. Mehmet ÜNAL

September 2021, Pages

Qiraat science, which is one of Qur'anic sciences, has a feature of being one of the ancient sciences in terms of Quran history because it emerged at the time quran began to descend. The fact that qiraat science provides scientific richness by opening different doors to interpreting Qur'an and its exegesis proves the significance of qiraat science.

In this study, we will examine Asim's recitation (qiraat), who is pioner of Kufa Qiraat School and whose recitation is preferred worldwide and especially in our country, and Kisai's recitation, who is both a linguist and one of ten qiraat imams. The two recitations' differences, both in the sounds and structures of the words in Qur'an, will be pointed out in the longest seven surahs of Qur'an. The differences having influence on meaning will be shown only in the surahs of Bakara, Al'i İmran, Nisa ve Maide.

We think that this thesis will contribute to qiraat science and consequently Qur'anic exegesis by examining Asim and Qisai as importan figures of qiraat science and the differences of their recitations in detail.

Keywords: Asim, Qisai, Qira'at, Exegesis, Kufa Recitations.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	vi
GİRİŞ.....	1
1. Çalışmanın Konusu ve Önemi	1
2 Çalışmanın Yöntemi ve Kapsamı	2
3 Çalışmanın Amacı.....	3
BÖLÜM 1	4
KİRÂAT İLMİNE GENEL BİR BAKIŞ	4
1.1 Kıraat İlminin Tanımı	4
1.2 Kıraat İlminin Konusu.....	5
1.3 Kıraat İlminin Gayesi ve Faydaları	6
1.4 Kıraat İlminin Tarihçesi	6
1.4.1 Hz. Peygamber Dönemi	7
1.4.2 Sahabe ve Kıraat İmamlarına Kadar Olan Dönem.....	8
1.4.3 Kıraat İmamları Dönemi	14
1.5 Yedi Harf ve Kıraat İlişkisi	23
1.6 Kıraatlerin Kabul Olma Şartları	26
1.6.1 Senedin Sahih Olması	27
1.6.2 Hz. Osmân Mushafına Uygun Olması	28
1.6.3 Arap Diline Uygun Olması	29
1.7 Kıraat Çeşitleri	29
1.7.1 Sahih Kıraatlar	29
1.7.1.1. Mütevâtir Kıraat	29

1.7.1.2. Meşhûr Kiraat.....	30
1.7.1.3. Âhâd Kiraat	30
1.7.2 Zayıf Kiraatlar.....	31
1.7.2.1. Âhâd Kiraat	31
1.7.2.2. Şâzz Kırâat	31
1.7.2.3. Müdrec Kiraat	32
1.7.2.4. Mevzû Kiraat.....	32
BÖLÜM 2.....	34
KUFE KIRAATI	34
2.1. Kufe’de Temayüz Eden Kiraat Âlimleri.....	34
2.1.1 Âsım b. Behdele (ö. 127/745).....	34
2.1.1.1 Hayatı.....	34
2.2. Eğitimi ve Hocaları	37
2.2.1. Ebu Abdurrahman es- Sülemi (ö. 73/ 692)	37
2.2.2. Zir b. Hubeyş (ö. 82/701).....	38
2.2.3. Sa’d İbn İyas Ebu Amr eş- Şeybani(ö. 96/ 714)	39
2.3. Öğrencileri.....	40
2.3.1. Hafs b. Süleyman (ö. 180/ 796)	43
2.3.2. Ebu Bekir b. Ayyaş (ö. 193/ 809)	44
2.4. Kisâi (ö. 189/ 805)	46
2.4.1. Hayatı	46
2.5. Eğitimi ve Hocaları	48
2.5.1. Hamza b. Habib (ö. 156/ 773).....	50
2.5.2. İbn Ebu Leyla (ö. 83/ 702).....	51
2.5.3. Hayve b. Şüreyh (ö. 158/775).....	52
2.6. Öğrencileri.....	52
2.6.1. Ebu’l- Haris(ö. 240/ 854).....	54

2.6.2. Dûrî (ö. 248/862)	55
2.7. Kufe Kırâatının Karakteristik Özellikleri.....	56
2.7.1 İstiâze ve Besmele.....	56
2.7.2 Medler	57
2.7.3 İdğam	58
2.7.4 İmale	63
2.7.5 İskân.....	64
2.7.6 İtba	64
2.7.7 Tahkiki Hemze.....	64
2.7.8 Sekte.....	66
2.7.9 İhtilas.....	66
2.7.10 Ha- i Sekt	67
2.7.11 İşmam.....	67
2.7.12 İzafet Yâ (ﻯ)'sı.....	68
2.7.13 İstifham Hemzeleri.....	69
BÖLÜM 3	70
ÂSİM İLE KİSÂÎ ARASINDAKİ KIRAAT FARKLILIKLARININ ANLAMA ETKİSİ YÖNÜNDEN İNCELENMESİ	70
3.1. Bakara Suresi	70
3.2. Al-i İmran Suresi.....	74
3.3 Nisa Suresi	77
3.4. Maide Suresi	79
SONUÇ	83
KAYNAKÇA.....	85
EKLER.....	93
EK-1. Seb'ut- Tıval Surelerinde Âsım ve Kisâî Arasındaki Kıraat Farklılıklarının Tahlili	93

KISALTMALAR DİZİNİ

a. s.	: Aleyhi's- selam
b.	: İbn(oğlu)
Bkz.	: Bakınız
c.	: Cilt
c.c.	: Celle Celalühü
d.	: Doğum Tarihi
DİB	: Diyanet İşleri Başkanlığı
H.	: Hicri
Hz.	: Hazreti
İSAM	: İslam Araştırmaları Merkezi
ö.	: Ölüm Tarihi
r. a.	: Radıyallahu anh
s.	: Sayfa
s.a.s.	: Sallallahu Aleyhi ve Sellem
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
thk.	: Tahkik
vb.	: Ve benzeri

GİRİŞ

Tezin giriş bölümünde, yazılmış olan tezin önemine, konusuna ve tezi hazırlama amacına dair bilgiler verilecek ve kıraat ilminin tefsir ilmi ile bağına dair açıklamalarda bulunulmaya çalışılacaktır.

Bu alanda yapılmış olan çalışmalara bakıldığında ise bir sure bağlamında manaya yansımalarını ele alan çalışmalar yada bir kıraat imamının ravileri arasındaki ihtilafları ele alan tezler görülmektedir. Bu çalışma ile kıraatta bir mektep olan Kufe kıraatının özellikleri önemli iki imamı ve onların da ravileri üzerinden incelenerek Kufe kıraat mektebinin genel şablonu çıkartılmaya çalışılacaktır. Aynı zamanda kıraat ilminin tefsir ilmine olan katkısını göstermek maksadıyla kıraat vücuhatından kaynaklanan manaya etkileri ele alınacaktır.

1. Çalışmanın Konusu ve Önemi

Çalışmamızın temel konusunu, Âsım(ö. 127/745) ve Kisâî(ö. 189/805) kıraatları arasındaki kıraat farklılıklarının aşere tarikine göre usulde ve ferşte olan kıraat farklılıkları teşkil etmektedir. İmam Âsım, kıraat- 1 aşere imamlarının beşincisidir. Kıraatı, Zir b. Hubeyş(ö. 82/701) 'in Abdullah b. Mes'ud(ö. 32/652-53) kanalıyla Hz. Muhammed'e dayanmaktadır. Âsım kıraatı birinci ravisi Ebu Bekir Şu'be(ö. 193/809) , ikinci ravisi Hafs(ö. 180/796) rivayeti ile aktarılagelmiştir. Âsım'ın Hafs rivayeti, daha yalın ve sade bir kıraat olması hasebiyle okunması kolaylık sağlamaktadır. Ülkemiz ve dünyanın pek çok yerinde yaygınlık kazanmış olan bir kıraattır. Kisâî ise Kıraat- 1 aşere imamlarından yedincisidir ve aynı zamanda dil bilimcidir. Kıraatını yine kıraat-1 aşere imamlarından biri olan Hamza b. Habib(ö. 156/773)'den almıştır. İki önemli ravisi ise Ebu'l-Haris(ö. 240/854) ve Duri(ö. 248/862) 'dir. Bu sebeple biz tezimizde Kufe kıraat ekolünün önemli şahsiyetlerinden olan Âsım ve Kisâî'nin hayatları, hocaları ve öğrencileri hakkında bilgilere değindikten sonra onları ve ravilerini temel alarak kıraat farklılıklarını inceleyeceğiz.

Bilindiği üzere kıraat ilmi, Kur'an ilimleri için önemli bir yere sahiptir. Özellikle tefsir ilmi açısından kıraat ilmi olmazsa olmaz niteliktedir. Zira kıraat alimlerinden tevatür yolla nakledilmiş olan kıraat farklılıkları tefsir ilmi için farklı yorumlamalara kapı aralamakta ve bu da tefsir ilmine zenginlik katmaktadır. İşte bu yüzden bu çalışma ile kıraat ilminin önemli şahsiyetlerinden olan Âsım ve Kisâî kıraatları çerçevesinde var olan

farklılıklar(usûl ve ferş'teki tüm farklılıklar) ele alınarak aynı zamanda tefsir ilmi açısından ne gibi katkılar sağladığı da gösterilmeye çalışılacaktır.

2 Çalışmanın Yöntemi ve Kapsamı

Araştırmamızın ilk aşamasında “İSAM” ve “YÖK Tez Tarama” gibi akademik sitelerde konumuzla ilgili yapılan çalışmalar olup olmadığını araştırdık. İkinci aşama olarak ise kaynak ve literatür taraması yaparak konumuzla ilgili kaynaklara ulaşmaya çalıştık. Gerek ülkemiz gerekse Arap dünyasında yapılmış olan bilimsel çalışmaları tespit ederek konumuzla ilgili olan kitap, tez, makale gibi birçok kaynaktan Âsım ve Kisâî ile ilgili olan bölümleri tasnif ederek incelemeye tabi tuttuk. Böylece pekçok kaynaktan tasnif etmiş olduğumuz bilgiler doğrultusunda araştırmamızı tamamlamaya çalıştık.

Kıraat ilmi konusunda uğraş vermiş olan Kurra Hafız hocalarımızdan destek ve yöntem bilgisi aldık.

Tezimizde Kıraat ilmi açısından temel kaynaklardan olan İbn'ül- Cezeri(ö. 833/1429)'nin “*en- Neşr fi'l- Kıraati'l- aşr*” ve “*Gayetü'n- Nihaye*” adlı eserlerinden ve ülkemizde Aşere Takrib okutulan kurumlarca, kaynak eser olarak kabul edilen Abdulfettâh Paluvî'nin (ö.1192/1778) “*Zubdetü'l- 'irfan fi vucûhi'l-Kur'ân*” ve yine bu kitabın şerhi mahiyetinde olan Mehmed Emin Molla Efendi'nin (ö. 1273/1859) “*Umdetü'l-hallân fi idahi zubdetü'l- 'irfân*”, adlı eserleri ile Mehmet Ünal'ın “*Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*”, İsmail Karaçam'ın, “*Kıraat İlminin Kur'ân Tefsirindeki Yeri*”, Abdurrahman Çetin'in, “*Kıraatların Tefsire Etkisi*” adlı eserleri başta olmak üzere bu alanda yapılmış çağdaş diğer eserlere de yer verilmeye çalışılmıştır.

Tezimizde öncelikle kıraat ilmi başta olmak üzere, Tefsir, Hadis ve İslam Tarihi alanlarında yazılmış olan kaynaklardan da yararlanarak çalışmamızı tamamladık.

Çalışmamızın ilk bölümünde kıraat ilmi ve tarihsel sürecine dair bilgiler verdikten sonra on imam hakkında bilgilere de yer verip ardından kıraatların çeşitlerini incelemeye çalıştık. Daha sonra ise konumuzun temelini teşkil eden Âsım ve Kisâî hakkında detaylı bilgileri ele alarak daha yakından tanınmasını sağlamaya çalıştık. Kufe kıraat ekolünün önemli temsilcilerinden olan iki imam hakkında verdiğimiz bilgiler akabinde, Kufe kıraatının karakteristik özelliklerini örnekleriyle beraber ele aldık. İkinci bölümde ise kıraat ilminin tefsir ilmi ile olan yakın ilişkisine dikkat çekmek için Bakara, Al-i İmran, Nisa ve

Maide sureleri bağlamında anlama etki eden kıraat farklılıklarının meallere nasıl yansıdığını göstermeye çalıştık. Tezimizin yüksek lisans tezi olması hasebiyle manaya etkisi bağlamını zikrettiğimiz dört sure ile sınırlandırmak zorunda kaldığımızı aksi taktirde, olduğundan daha da hacimli bir hâl alacağı için bu kısıtlamaya gittiğimizi bildirmek isteriz. Tezimizin ekler bölümünde ise Âsım ve Kisâî kıraatları arasında olan kıraat farklılıklarını seb'ut- tıval sureleri üzerinde kıraat ilmi geleneği ile gösterdik.

3 Çalışmanın Amacı

Bilindiği üzere kıraat ilmi okumak seneler süren bir çalışma istemektedir. Akademik alanda çalışma yapmak isteyen gayretli ve yeni gelen neslin hem kıraat ilmini okumuş olması hem de akademik anlamda ileri seviyeye gelmesi epey zaman alacağından biz çalışmamızla kıraat ilminin önemli iki şahsiyeti üzerinden farklılıkları akademik çevreye yakınlaştırarak yeni yapılacak olan çalışmalara kaynaklık teşkil etmesini arzu etmekteyiz. Bu şekilde tefsir ilmi açısından çok önemli yere sahip olan kıraat ilmi ve kıraat vecihleri yeni tefsir araştırmaları içinde zemin hazırlamaktadır.

Çalışmamız kıraat ilminin önemli iki imamından olan Âsım ve Kisâî'nin, ilmi şahsiyetlerinin yakinen tanınması ve temsil ettikleri Kufe kıraatının özelliklerini ortaya koymaya, iki imam ve ravileri arasında bulunan kıraat farklılıklarının manaya etkilerini göstermeye çalışmaktadır. Tezimizin, kıraat farklılıklarının manaya etkilerini inceleyecek bu alanda yapılacak sonraki çalışmalara katkı sağlayacağını umuyoruz.

BÖLÜM 1

KIRÂAT İLMİNE GENEL BİR BAKIŞ

1.1 Kıraat İlminin Tanımı

Kıraat kelimesi, قرأ kökünden türemiş mastardır. Sözlük anlamı ”Okumak, tilavet etmek” anlamında olan kıraatin ıstılahta ise birçok tanımı yapılmakta olup burada birkaçını zikrederek iktifa etmeye çalışacağız. Zürkânî(ö. 1367/ 1948)’nin kıraat tanımı; “kıraat imamlarının her birinin, belirli rivayet ve tarikleri kullanarak kendilerine has üslup ve kurallarla, diğer kıraat imamlarından farklı şekilde Kur’ân’ı tilavet etmelerine denir” şeklindedir.¹

İbnü’l-Cezerî(ö. 833/ 1429) ise kıraatı “Kur’ân kelimelerinin okunma biçimini(eda keyfiyetini) ve bu kelimelerdeki ihtilafları ravilerine isnad ve atf ederek bildiren bir ilimdir” şeklinde tanımlamıştır.²

Ali b.Ebi Talib(ö. 40/ 661), Zeyd b.Sabit(ö. 45/ 665) ve İbn Mes’ud(ö. 32/ 652-53) gibi bazı sahabilerden nakledilen “Kıraat, uyulan bir sünnettir” ifadesi, kıraatlerin “nakil ve işitmeye” dayalı olduğunu temellendirmede bir gerekçe olarak zikredilir.³ Zikrettiğimiz tanımlardan da anlaşılacağı üzere kıraat ilmi nakle(isnad) ve sema(işitmeye) dayalı bir ilim dalıdır. Günümüze kadar tevatüren ulaşmış olan bu ilmin incelemiş olduğu kıraat farklılıkları, senedi Hz. Peygambere kadar ulaşan bir isnad zinciriyle muhafaza edildiği için kıraat imamlarının eda kapsamında yer alan(med, imale)gibi farklılıklarında dahli söz konusu olmakla beraber hepsi Hz.Peygamberden gelen bir rivayete dayandığı için vahyi bir hüviyet arz etmektedir. Ancak kelimelerdeki(ferşteki) farklılıklar için de kıraat imamlarının tasarrufu vardır demek doğru değildir. Ayrıca imamlar arasındaki kıraat farklılıkları, birbiri ile çelişen ya da çürüten tarzda farklılıklar olmamakla beraber, kıraat ilminin diğer ilim(

¹ Muhammed Abdulazîm Zürkânî, *Menâhîlu’l-İrfân* (İstanbul: Beka Yayınları, 2015), 1/336; İsmail Karaçam, *Kıraat İlminin Kur’an Tefsirindeki Yeri Ve Mütevatir Kıraatlarının Yorum Farklılıklarına Etkisi* (İstanbul: M. Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1996), 73.

² Zürkânî, *Menâhîlu’l-İrfân*, 1/559; Şemsüddîn Ebî’l-Hayr Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. el-Cezerî, *en-Neşr fi’l-Kirâati’l-Aşr* (Lübnan: Dâru’l-Kütübü’l-İlmiyye, 2016), 15.

³ Mehmet Ünal, *Kur’an’ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü* (Ankara: Fcr Yayınları, 2005), 13.

tefsir, fıkıh vb.) ler için bir kaynak olması hasebiyle düşünüldüğünde bu farklılıklar bir rahmettir. ⁴

Kıraat ilminin Kur'ân'ın korunmasındaki önemli vazifesine binaen, tarihte bu ilmin öğretilip devam ettirilmesi için kurumlar oluşmuş ve bu kurumlar Dâru'l-kurrâ ya da Dâru'l-Huffâz adıyla anılmışlardır.⁵

Kıraat ilminin üstadları, öncelikle Kur'ân'ı Kerîm'in hafızı olmak şartıyla iki kısma ayrılmaktadır: Kârî ve Mukrî. Kârî, sözlükte “okuyan”, ilmi ve ıstılahi olarak ise kıraat âlimi demektir. Kârî'nin iki çeşidi vardır: Mübtedi ve Müntehid. Mübtedi, İnfirad tarikiyle ilk üç kıraatı okumaya başlayan kimse ve Müntehi ise Kıraatlardan çoğunu ve meşhur olanlarını okuyarak nakleden alim demektir. Mukrî ise kıraatleri bilen ve onları, Müşafeheten (üstadın ağzından bizzat alarak) nakleden (okuyup-okutan) âlimdir.⁶ Kurrâ; kârî kelimesinin çoğulu olup, Kur'an'ı ezberleyen hafızlar ve onu başkalarına öğretmekle tanınmış kimselerdir.⁷ Kıraat'ı Seb'a veya Kıraat'ı Aşere'nin nispet edildiği meşhur imamlar kurrâ kelimesi ile ifade edilir.⁸

1.2 Kıraat İlminin Konusu

Kur'ân-ı Kerîm ortak metne sahip ise de bazı kelimelerin tilâveti ve telaffuzunda farklılıklar söz konusudur. Arap dilinin edebî zenginliği ve lehçe farklılıkları gibi unsurlar, Hz. Peygamber(s.a.s.) 'in bizzat ifadeleri ve onayıyla Kur'ân-ı Kerîm'in farklı okunmasına kapı aralamıştır.⁹ Kıraat ilmi, Kur'ân lafızlarındaki farklılıkları inceleyen ilimdir. Bu farklılıklar kelimelerin teleffuzlarındaki değişiklikler ile bu kelimelerdeki eda keyfiyeti hususunda hazf, isbat, fasl, vasl, sakın kılma, imâle ve işmâm gibi konularda gerçekleşmiştir.¹⁰

⁴ Geniş bilgi için bkz. Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 3-17.

⁵ Osman Keskiöğlu, *Nüzûlünden Günümüze Kur'ân-ı Kerîm Bilgileri* (Ankara: TDV Yayınları, 2012), 157.

⁶ Geniş bilgi için bkz. Ali Osman Yüksel, *İbn Cezerî ve Tayyibetü'n-Neşr* (İstanbul: M. Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2012), 117-118.

⁷ Keskiöğlu, *Nüzûlünden Günümüze Kur'ân-ı Kerîm Bilgileri*, 2012, 157.

⁸ Nihat Temel, *Kıraat ve Tecvid İstılahları* (İstanbul: İFAV Yayınları, 2009), 105.

⁹ Yaşar Akaslan, “Kırâat-i Aşere’de Ferş Yönünden Farklılıklar”, *İslam Bilimleri Araştırmaları Dergisi* 4 (2017), 6-31, 7.

¹⁰ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 15.

1.3 Kıraat İlminin Gayesi ve Faydaları

Kıraat ilminin gayesi, Hz.Peygamber'e kadar dayandırılan ve kıraat imamları tarafından okunan sahih kıraatleri zayıf ve mevzu olanlardan ayırıp,¹¹ mütevatir ihtilafları tahsil ettirerek meleke haline getirilmesini sağlamaktır.

Kıraat ilminin faydaları ise;

- Kur'ân kelimelerinin okunuşunda lahn yapılmasını engellemek,
- Kur'ân'ı tahrif ve tağyirden korumak,
- Kıraat imamlarından her birinin nasıl okuduğunu bilmek,
- Kıraat vecihleri olarak okunanlardan hangisinin Kur'ânî olup olmadığını ayırabilmek,
- Kur'ân'ı okuyabilme konusunda, müslümanlara kolaylık getirmek,
- Tefsir, fıkıh, kelam ve farklı ilim dalında çalışma gösteren âlimlerin, bir kıraat imamında bulunmayan ihtilaf sayesinde diğer imamın kıraatindeki ihtilaftan faydalanarak hüküm çıkarabilmesi ya da yorumda bulunabilmesi,
- Çıkarılan bu hükümlerin Müslüman toplumunda sağladığı kolaylıklar.¹²
- Kıraat ilmi var olmamış olsa ya da mütevatir kıraatlerden bir kısmının kaybolması durumu gerçekleşmiş olsa, farklı vücuhatları hüccet olarak kabul ederek çıkarılan fıkhi hükümler ve Kur'ân'ın tefsirinde kullanılan deliller ortadan kaldırılmış olacak ve anlaşılabilir hale gelmesine sebep olacaktır. Bu nedenle kıraat ilminin varlığı saydığımız ve sayamadığımız birçok olumsuz sonucu engellemektedir.¹³

Bizde saydığımız bu faydalara kaynaklık teşkil etmesi hasebiyle dünya genelinde en çok tilavet olunan Âsım kıraati ile yine Kufe ekolünün önde gelen isimlerinden biri olan Kisâî kıraatının karşılaştırılmalı tahlilini yapmaya gayret edeceğiz.

1.4 Kıraat İlminin Tarihçesi

Kur'ân Hz. Peygamber'e sözlü olarak vahyolunmuş ve Peygamber(a.s) bu hitabı sahabilerine sözlü olarak aktarmıştır. Yani kıraat ilmi Kur'ân'ın inmesiyle beraber Hz.

¹¹ Ahmet b. Muhammed el-Bennâ Dimyâtî, *İthâfu Fudela'l-Beşer Fi'l-Kirâati'l-Erbeati Aşere*, çev. Ali Muhammed Dabba' (Mısır, 1940), 67.

¹² Geniş bilgi için bkz. Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 16-17.

¹³ Yüksel, *İbn Cezerî ve Tayyibetü'n-Neşr*, 115-116.

Peygamber ile başlamış ve zaman içerisinde nesilden nesile isnad sistemi esas alınarak aktarılmıştır. Kıraat bir sünnet olup Hz. Peygamber her bir ayetin nasıl okunacağını ashabına öğretmiştir.¹⁴ Asr-ı saadette sahabe-i kiram'ın öğrendiği ilk ilim kıraat olmuştur.¹⁵ Bu da kıraat ilminin öneminin ve tarihinin ne kadar köklü olduğunun göstergesidir. Daha sonra İslam'ın çevre bölgelere yayılması hasebiyle Hz. Peygamber bu bölgelere Kur'an'ı ve İslamı öğretmek amacıyla ashaptan öğretmenler göndermiştir. Ancak Kur'an'ın yalnızca Kureyş lehçesi ile okunması yeni Müslüman olan ve farklı lehçelere sahip olan kişilere zorluk oluşturmuştur. Hatta Müslim'in Sahih'inde konuya ilişkin zikrettiği hadisi ve farklı lehçelerde okunması hususunda nakledilen hadisleri Ahru'f's-Seb'a (yedi harf) başlığı altında daha detaylı inceleyeceğiz. Ancak burada zikretmemiz gereken husus, Kur'an'ın, İslam'a yeni giren çevre kabilelerin insanlarına ulaşmasında kolaylık sağlamak amacıyla ruhsatlı bir müsaadeye izin verilmiştir. Hz. Peygamber'in gönderdiği, sahabe ve halifeler döneminde de gönderilmeye devam edilen Kur'an muallimleri bu kıraat farklılıklarını öğrencilerine aktarmışlardır. İşte bu silsile sahabe, tabiin ve tebe-i tabiin âlimlerinin faydalanarak kıraat rivayetlerinin zayıf olanını sahih olanından; şazz olanını mütevatir olanından ayırarak yapmış oldukları çalışmalar ile kıraat ilmi doğmuştur.¹⁶

1.4.1 Hz. Peygamber Dönemi

Kur'an Hz. Peygamber'e 610 yılında Hira'da indirilmeye başlamıştır. Peygamber (a.s) tek bir harfi bile eksik tebliğ etmemek gayesi ile vahyin gelmesi esnasında tekrar etmeye başladıysa da Allah(c.c) , “ ...Sana vahyedilmesi tamamlanmadan önce Kur'an'ı okumakta acele etme...”¹⁷ ayetiyle vahyin Peygamberin kalbine ilhak edileceğini bildirmiştir. Buradan hareketle Kur'an'ın ilk hafızı Hz. Peygamber olmuş ve onu ashabına öğretmekte olağanüstü gayret göstermiştir. Bazen tek tek olduğu gibi toplu olarakta Kur'an kıraatini öğrettiği olmuştur. Sadece erkeklere öğretmekle kalmayıp kadın ve çocuklara da öğretmiştir. Kur'an kıraatinin öğrenilmesi konusunda da sahabeleri teşvik etmiş “ Kalbinde(hafızasında) Kur'an'dan bir parça bulunmayan kimse harab olmuş bir ev gibidir.”¹⁸ buyurmuştur. Hz. Peygamberin bu hadisi gibi daha pekçok Kur'an'ı öğrenmeye yönelik hadisi şerifi bulunmaktadır. Sahabelerde bu teşviklere kayıtsız kalmayıp adeta yarış haline girerek

¹⁴ Muhammed Mustafâ el-A'zamî, *Vahyedilişinden Derlenişine Kur'an Tarihi Eski ve Yeni Ahit ile Karşılaştırılmalı Bir Araştırma* (İstanbul: İz Yayınları, 2014), 200.

¹⁵ Abdurrahman Çetin, *Kur'an ilimleri ve Kur'an-ı Kerim tarihi* (İstanbul: Dergah Yayınları, 2012), 264.

¹⁶ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 18.

¹⁷ Taha 20/114.

¹⁸ Tirmizî, “*Fedâilü'l-Kur'an*”, 18.

Kur'ân kıraatini öğrenmeye meyletmişlerdir. Hatta bazı sahabeler bu alanda daha çok temayüz etmiş ve Peygamber(a.s.)da onlara işaret ederek “ Kur'ân'ı şu dört kişiden alınız: Abdullah b. Mes'ud, Salim Mevla Ebu Hüzeyfe(ö. 12/ 633), Mu'az(ö. 17/ 638) ve Übeyy b. Ka'b(ö. 33/654) buyurmuş ve Peygamberimizin takdirini kazanmış, ashab arasında da büyük itibar görmüşlerdir. Hz. Peygamber devrinde Medine'de, okul görevi de gören dokuz mescidde Kur'ân kıraat'i öğretimi yapılmıştır.¹⁹ Yine kaynaklarda geçen bigilere göre Rasullullah'ın, Muaz b. Cebel'i Yemen'e gönderdiğini ve Muaz'ın köy köy gezerek oralarda mektepler kurup yönettiğini biliyoruz.²⁰

Hz. Peygamber gelen vahyi sadece sözlü aktarmakla kalmamış vahiy kâtiplerine yazdırmış ve yazdırdığı ayetlerin yerlerini tayin etmiş ve eğer hatalı yazım olmuş ise tashihini yaparak Kur'ân'ın yazılı kaynaklarda da muhafazasını sağlamıştır. Bu şekilde Kur'ân hem hafızalarda hemde o dönemin koşulları gereğince kâğıtlara (ruk'a/ rika'), ince yumuşak derilere (rak/ rukûk), dabağlı derilere (edîm/ edem), hurma dallarına (asîb/ usûb), ince beyaz taşlara (lihafe/lihaf), hayvanların kürek kemiklerine (ketif/ ektaf) ve ipek kumaşlara (harir) yazılmıştır.²¹

Peygamberin Kur'ân'ın öğretimindeki yöntemi, kendisine uygulanan yöntem olmuştur.²² Arz ve sema yollarıyla Kur'ân'ı sahabelere ta'lim etmiştir. Sema işitmek, duymak anlamına gelir; hocanın okuyup, öğrencinin dinlemesi demektir. Arz ise sunmak anlamına gelir ve öğrencinin okuyup, hocanın dinlemesine denir.²³ Günümüzde de Kur'ân'ın sadırlarda korunmasını devam ettiren hafızlık eğitimi bu yöntemlerle yapılmaktadır.

1.4.2 Sahabe ve Kıraat İmamlarına Kadar Olan Dönem

Kur'ân'ın Hz. Peygamber döneminde yukarda saydığımız malzemeler üzerine yazıldığı ve sahabenin Kur'ân'ı ezberlemek ve öğretmek amacıyla kendi sahifeleri olduğunu biliyoruz. Kur'ân hem hafızalarda hemde kişiye özel olan sahifelerde korunmaya başlanmıştı.²⁴ Sahabeler Kur'ân öğretiminde büyük gayretler göstermişlerdir. Burada birkaç

¹⁹ Abdurrahman Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar* (İstanbul: Marifet Yayınları, 2001), 77.

²⁰ Muhammed Hamidullâh, *Muhtasar Hadis Tarihi ve Sahife-i Hemmâm İbn Münebbih*, çev. Kemâl Kuşçu (İstanbul, 1967), 23.

²¹ Osman Keskiöğlu, *Nüzûlünden Günümüze Kur'an-ı Kerîm Bilgileri* (Ankara: TDV Yayınları, 1993), 76.

²² Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 19.

²³ Abdurrahman Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar* (İstanbul: Ensar Yayınları, 2013), 223.; Geniş bilgi için bkz. Ziya Şen, *Kur'an'ın Metinleşme Süreci* (İstanbul: Düşün Yayıncılık, 2013), 120-130.

²⁴ Mehmet Emin Maşalı, *Kur'an'ın Metin Yapısı* (Ankara: Otto, 2015), 44.

örnek vermek gerekirse Ebu Musa el- Eş'ari(ö. 42/662-63) 'nin Basra mescidinde halkalar halinde oturarak Kur'ân'ı öğretmesi ve öğüt vermek istediğinde 300 kadar hafızın onun bu davetine icabet etmesi ne kadar çok emek harcadığının bizlere yansımasıdır. Yine başka bir örnek ise Hz. Ömer(ö. 23/ 644) 'in halifeliği döneminde Kur'ân öğretmenlerine ve belli bir süre de olsa Kur'ân öğrencilerine maaş bağlaması zikredilebilir.²⁵

Ancak zaman içerisinde bazı hadiselerin vuku bulması Kur'ân'ın cem'inin gerçekleştirilmesi kararına götürmüştür. Hicri 12. yılda meydana gelen Yemame savaşında birçok hafız sahabenin şehid edilmesi bu sebeplerden sayılabilir.²⁶

Kur'ân'ın toplanması düşüncesini Hz. Ömer, dönemin halifesi Hz. Ebu Bekir(ö. 13/634) 'e tavsiye etmiştir. Hz. Ebu Bekir başta bu işe, Peygamber(a.s) yapmadığı için yanaşmak istememiştir. Akıllara neden Hz.Peygamber hayatta iken kitap haline getirilmedi sorusu gelebilir; bunun sebebi olarak vahyin ne zaman kesileceğinin bilinmemesini söyleyebiliriz.²⁷ Çünkü Kur'ân diğer ilahi kitaplar gibi toptan indirilmediği için, 23 yılda tedricen indirildiğinden, vahyin de ne zaman sona ereceği bilinemezdi. Ancak Hz. Ebu Bekir daha sonra bu fikrinden vazgeçip Hz. Ömer'in tavsiyesini uygun bularak vahiy kâtibi olan ve son arzada da bulunan hem hafız hemde sika bir kari olan Zeyd b. Sabit(ö. 45/665) 'in önderliğinde Kur'ân'ın cem' i gerçekleştirilmiştir.²⁸ Hz. Ebûbekir, sahâbenin ileri gelenleri cem' işleminin nasıl gerçekleştirileceği konusunda gerekli şartların tespiti için bir araya gelmişlerdir.²⁹ Heyet, ashâbın iki şahitle beraber getirdiği Kur'ân nüshalarını, son arzayı dikkate alarak kabul etmiş ve ayetleri iki kapak arasında toplayarak koruma altına almışlardır.³⁰ Artık sıra toplanan bu sayfalara isim vermeye gelmiştir. Abdullah b. Mes'ud'un tavsiyesi ile “ el- Mushaf” ismi kabul görmüştür.³¹ Mushaf, Hz. Ebu Bekir hayatta iken onda kalmış vefat ettiğinde Hz. Ömer'e ondan da kızı ve Hz.Peygamber'in eşi olan Hafsa(ö. 45/ 665) annemize intikal etmiştir.³²

²⁵ Çetin, *Kur'ân ilimleri ve Kur'ân-ı Kerim tarihi*, 2012, 110.

²⁶ Buhârî, *Fedâilü'l-Kur'ân*, 3; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 215-216.

²⁷ Şen, *Kur'an'ın Metinleşme Süreci*, 308.

²⁸ Mehmet Dağ, *Tenzilden Tezyine Mushaf-ı Şerif Mushaf-ı Şerif* (Ankara: Fecr Yayınları, 2013), 90.

²⁹ İsmail Hakkı İzmirli, *Tarih-i Kur'an* (İstanbul: Böre Yayınevi, 1956, 1), 11.

³⁰ Bedruddîn Zerkeşî, *el-Burhân fî Ulûmi'l-Kur'ân* (Mısır, 1972), 1/233-240; Ebû Bekir Ahmed b. Mûsâ İbn Mücâhid, *Kitâbü's Seb'a fî'l-Kıraat*, thk. Şevkî Dayf (Kahire: Dârü'l-Maârif, 1981), 10-11; Celâleddîn Süyûtî, *el-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, çev. Mustafa Dîb El-Bağâ (Beyrût: Dâru İbn Kesîr, 1993); İsmail Karaçam, *Kur'ân-ı Kerim'in Nüzulü ve Kıraati* (İstanbul: M. Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1995), 166.

³¹ Geniş bilgi için bkz. İzmirli, *Tarih-i Kur'an*, 11; Zerkeşî, *el-Burhân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, 1/282; es-Sâlih Subhî, *Kur'an İlimleri*, çev. M.Sait Şimşek (Konya: Hibaş Yayınları, 1982), 65.

³² Buhari, *Fedailü'l- Kur'an*, 3.

Kur'ân'ın cem' i evet faydalı olmuş ise de, gelişen olaylar çerçevesinde yeterli olmayıp yeni sorunlar gündeme gelmeye başlamıştır. Hz. Ömer ve Hz. Osman(ö. 35/656) döneminde hızla devam eden fetihler ve İslam'ın çeşitli ülkelerde yaygınlaşması ve buralara gönderilen muallimler, Kur'ân kıraatini ve İslamı insanlara anlatmaya ve öğretmeye gayret göstermişlerdir. Ancak Kur'ân'ın yedi harf üzerine okunması müsaadesiyle sahabelerden bir kısmı tek bir harf üzerine okumayı bilirken, bazıları birkaç harf üzerine okumayı biliyordu.³³ Fetholunan yerlere muallim olarak gönderilen kişiler arasında birbirlerinin Peygamberden öğrenmiş oldukları kıraatlardan habersiz olmaları ya da gittikleri beldelerde öğretmiş oldukları kişilerin bu ilmi bilmemelerinden kaynaklı olarak ihtilaflar ortaya çıkmaya başlamıştır. Hatta Azerbeycan ve Ermenistan seferinden dönerken Kufe'ye uğrayan Huzeyfe b. Yeman(ö. 36/ 656) orada birinin okuyuşundaki yanlış düzeltince, “ ben İbn Mes'ud'un kıraatını okuyorum” cevabı ile onun kendi okuyuşunu doğru gördüğünü ve Huzeyfe'nin okuyuşunu inkâr kalkışması, başka bir rivayete göre ise de Irak'lı ve Suriye'li askerler arasındaki kıraat farklılıklarının, birbirlerini eleştirme hatta tekfirle suçlamalarına şahit olmuş³⁴ ve dönünce Hz. Osman'a bu hadiseyi ve şahit olduğu benzer olayları da anlatarak “ Yahudi ve Hristiyanların kitaplarında ihtilaf ettikleri gibi ümmet de Kur'ân'da ihtilafa düşmeden tedbir alınması gerektiğini” söylemiştir.³⁵ Bir fitne oluşmaması için Hz. Osman hemen harekete geçerek Hz. Hafsa'da bulunan Mushaf'ı isteyerek onu kriter olarak belirlemiş ve Zeyd b. Sabit başkanlığında bir heyet oluşturmuştur. Heyette Hz. Osman, Zeyd b. Sabit, Said b. El- Abbas(ö. 68/ 687-88), Abdurrahman b. Haris b. Hişam(ö. 43/ 663-64) ve Abdullah b. Zübeyr(ö. 63/ 692) bulunmaktaydı.³⁶ Kureyş lehçesi esas alınarak Mushaf'ın çoğaltılmasını Zeyd b. Sabit'e söylemiş ve bu şekilde çoğaltma işlemi gerçekleştirilmiştir.³⁷ Çoğaltılan bu Mushaflar harekesiz olduğu için yedi harf ruhsatına uygun şekilde okunmayı da ihtiva etmekteydi³⁸ diyen bir grup olmasına karşın, yedi harf üzere okunması durumunun, o dönemde ihtilaflara sebebiyet vermesi hasebiyle karışıklıklar meydana gelmiş ve Kur'ân'ı tek bir harf(Kureyş lehçesi) üzerinde çoğaltılması ile bu ihtilafların giderilmesi sağlanmıştır

³³ Necati Tetik, *Başlangıçtan IX. Hicri Asra Kadar Kıraat İlminin Ta'limi* (İstanbul: İşaret Yayınları, 1990), 56.

³⁴ Şemsüddîn Ebî'l-Hayr Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. el-Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kirâati'l-Aşr*, çev. Ali Muhammed Dabbağ (Beyrut: Daru'l- Kütübi'l- İlmiyye, 1980), 11; Mehmet Dağ, *Tenzilden Tezyine Mushaf-ı Şerif Mushaf-ı Şerif* (Ankara: Fecr Yayınları, 2017), 94.

³⁵ M.Atilla Akdemir, *Kur'an Ve Tefsir Araştırmaları-IV (Kıraat İlmi Ve Problemleri (Nazarı-Ameli)* (İstanbul: Ensar Yayınları, 2001), 117-137,123; Şen, *Kur'an'ın Metinleşme Süreci*, 248-250.

³⁶ Abdulfettâh Şelebî, *Rasmu'l-Mushafi'l-Osmânî ve Evhâmu'l-Müsteşrikîn* (Cidde: Dâru's-Şurûk, 1983), 79; Şen, *Kur'an'ın Metinleşme Süreci*, 252-253.

³⁷ Buhari, Fedailu'l- Kur'an, 2,3; İbn Ebî Dâvûd, *el-Mesâhif* (Mısır: Matbaatu'r- Rahmaniyye, 1936), 17.

³⁸ Karaçam, *Kur'ân-ı Kerim'in Nüzulü ve Kıraati*, 185; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 2018.

görüşüne sahip olanlar, çoğaltılan bu Mushaflar yedi harfi içermektedir görüşünü eleştirmişlerdir.³⁹ Biz bu görüşleri değerlendirdiğimizde ve Kur’ân’ın henüz o tarihte harekelenmemiş olmasını da göz önünde bulundurarak diyebiliriz ki; tezimizin kapsamı içerisinde de örnekleriyle ele alacağımız bazı kıraat farklılıklarının çoğaltılmış olan Mushafların, harekesiz ve noktasız olmasından dolayı içerisinde ihtiva etmektedir görüşü daha makul ve faydalı olacaktır.⁴⁰ Zira eğer ihtiva etmemiş olsa idi Rasulullah’a tevâtür isnad edilen okuyuşları yok saymış olunacaktı. Hz. Osman’ın böyle bir amacı olmayacağı gibi onun amacı bireysel yapılmış olan farklılıkları, tevâtür olan okuyuşlar arasından ayıklayarak Hz. Peygamber’den nakledilen tüm sahih okuyuşları bu mushaflara yerleştirmek olmuştur. Hz. Osman’ın isyancılara verdiği şu cevaptan da yedi harfi çoğaltılan Mushaflara yerleştirdiğini anlayabiliriz; “...Kur’ân’a gelince; ben tefrikaya düşmenizden korktuğum için size yasakladım; ancak dilediğiniz harfe göre okuyabilirsiniz.”⁴¹

Hz. Osman istinsah işlemini nihayete erdirdikten sonra, sahabenin istinsah edilen Mushaflara onay vermesi ile elinde Kur’ân nüshası bulunan kişilerden bu nüshaları istemiş ve birliğin sağlanması için getirilen nüshaları yaktırmıştır.⁴² Burada şu hususu belirtmeden geçmemek gerekir ki, Hz. Osman Kur’ân adına yapılan hizmetlerden en önemlilerini ifa edenlerden biri olma şerefine mazhar olmuştur. Nitekim onun hakkında söylenen “ Ebu Bekir ve Ömer’e nasip olmayan iki haslet Osman’a nasip olmuştur ki bunlar Osman’ın kendine yapılan zulme öldürülünceye kadar sabretmesi ve insanları belli bir Mushaf üzerinde toplamasıdır”⁴³

Hz. Osman çoğalttığı bir Mushafı Medine’de bırakarak diğerlerini; Kufe, Basra, Şam, Mekke, Yemen ve Bahreyn’ göndermiştir.⁴⁴ Gönderilen Mushaflarla beraber onları insanlara doğru okumaları için de aşağıdaki karileri görevlendirmiştir:

- Medine’de; Zeyd b. Sabit(ö. 45/ 665) ,
- Mekke’de; Abdullah b. Saib (ö. 70/ 689-90) ,
- Şam’da; Muğire b. Şihab (ö. 91/ 710) ,

³⁹ Ünal, *Kur’ân’ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 27.

⁴⁰ Abdurrahman Çetin, *Kur’ân İlimleri ve Kur’ân’ı Kerim Tarihi* (İstanbul: Dergah Yayınları, 1982), 101.

⁴¹ İbn Ebî Dâvûd, *el-Mesâhif*, 36.

⁴² Ömer Çelik, *Tefsir Usûlü ve Tarihi* (İstanbul: Erkam Yayınları, 2013), 66; Muhammed Mustafâ el-A’zamî, *Vahyedilişinden Derlenişine Kur’ân Tarihi Eski ve Yeni Ahit ile Karşılaştırılmalı Bir Araştırma* (İstanbul: İz Yayınları, 2014), 136-137.

⁴³ Şen, *Kur’ân’ın Metinleşme Süreci*, 246.

⁴⁴ Zerkeşî, *el-Burhân fî Ulûmi’l-Kur’ân*, 240; Şen, *Kur’ân’ın Metinleşme Süreci*, 259-260; İsmail Karaçam, *Kur’ân-ı Kerîm’in Faziletleri ve Okunma Kâideleri* (İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınlar, 2018), 53.

- Kufe’de; Ebu Abdirrahman es- Sülemi (ö. 73/ 692) ,
- Basra’da; Amir b. Kays (ö. 146/ 763) .⁴⁵

Gönderilen kâriker gittikleri yerlerde Kur’ân Kıraatini öğretmişler ve hafızlar yetiştirerek Hz. Peygamber’in müsaade ettiği farklı kıraatlerin okunması ve yayılmasında büyük hizmetlerde bulunmuşlardır.⁴⁶

Mushaflarla beraber gönderilen hocaların Hz. Peygamber’den kıraat okuyuş şekilleri ve dereceleri farklılık arz ettiği için onlardan kıraat alan tabiunun da, kendilerinden sonra gelen talebelerine de aktarışları da aynı şekilde farklı olmuştur. Bu farklılıklar kitabî değil şifahi olan farklılıklardır yani telaffuzla ilgilidir. Bu şekilde kıraat öğretimi, kıraatları kendisine isnad edilen kıraat imamı dönemine kadar devam etmiştir.⁴⁷

Kıraatların tarihsel sürecini rivayet dönemi, ihtiyar dönemi, iştihar dönemi ve tedvin dönemi olarak dört bölümde değerlendirilmeye tabi tutulduğunda; Rivayet dönemi Kur’ân’ın nüzulü ile başlayıp sahabeler vasıtasıyla onlardan sonraki nesile aktarıldığı dönemdir. Bu dönemde fetihlerin çoğalması ve buralara gönderilen hocalar vasıtasıyla her bir kıraat belli yerlerde meşhur olmuş ve o sahabein bulunduğu yerde onun kıraatı yaygınlaşmıştır. Bu durumda kıraatların bölge ve şehirlerde farklı farklı olmasını kaçınılmaz hale getirmiştir.⁴⁸

İhtiyar dönemi ise kıraat imamı olarak bildiğimiz meşhur olan kârikerin önceki okuyuşlar içinden tercihte bulunarak kendi kıraatlarını oluşturdukları ve ihtisaslaşmanın başladığı dönemdir.⁴⁹ Bu dönem hicri 2. asırda başlamış ve 4. asrın ortalarına kadar devam etmiştir. Kıraat ilmi her dönemde önemini korumuş ve başka ilim öğrenmek isteyenlerin bile öncelikle kıraat ilmini öğrenmesi gerektiğini, daha sonra istediği ilimde ilerleyebileceği ruhsatı verilmiştir yani kıraat ilmini öğrenmek diğer ilimler içinde öncelikli şart olmuştur.⁵⁰

⁴⁵ Abdulhayy el- Fadlî Abdulhâdî, *el-Kırâtu’l-Kur’aniyye: Târîh ve Ta’rîf* (Beyrut: Dâru’l-Kalem, 1985), 22; Tetik, *Başlangıçtan IX. Hicri Asra Kadar Kıraat İlminin Ta’limi*, 56; Çetin, *Kur’an’ı Kerim’in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 216.

⁴⁶ İbn Mücâhid, *Kitâbü’s Seb’a fi’l-Kıraat*, 13; Süyûtî, *el-İtkân fi Ulûmi’l-Kur’ân*, 1/181-194; Ünal, *Kur’an’ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 30.

⁴⁷ Çetin, *Kur’an’ı Kerim’in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 220.

⁴⁸ Ayşe Merve Manduz, *Elmalılı’nın Hak Dini Kur’ân Dili Tefsiri Çerçevesinde Kıraat Farklılıklarını Anlama Etkisi* (Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019) , 13.

⁴⁹ Mehmet Emin Maşalı, *Tarihi ve Temel Meseleleriyle Kıraat İlmi* (Ankara: Otto, 2016), 32.

⁵⁰ Hafs . Gays örneği için bkz. Uğur Mücteba, “Tabiîlerin Bazı Hadis Öğretim Prensipleri”, *Diyanet Aylık Dergi* 24/2 (1988), 20.

İştihar dönemi ise artık belli kıraatların şöhret kazandığı bir dönemdir. Bu dönemde Müslümanlar, kendi beldelerindeki imamların kıraatlarını diğerlerine tercih etmeye başlayınca yedi kıraat tabiri meşhur olmuştur.⁵¹ Ebu'l-Fadl er-Razi(ö. 454/ 1062)'ye göre bu dönemde Medine'de Nâfi' (ö. 169/ 785), Mekke'de İbn Kesir(ö. 120/ 738), Basra'da Ebu Amr(ö. 154/ 771), Şam'da İbn Âmir(ö. 118/ 736) ve Kufe'de Âsım büyük şöhret bulan kâriflerdir.⁵² Burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta ise kıraat imamlarını ayıran özelliklerdir. Onlarda kıraat, zabt, adalet, emanet, güvenilirlik, ilim, dindeki olgunluk ve bu ilme olan iştiaqları kıraat ilmini öğrenenlerden daha fazla olduğu için onları öne çıkarmış ve insanları etrafında toplamak suretiyle bu ilimde öncü yıldızlar olma şerefine nail kılmiştir.⁵³ Ayrıca kıraatların bu imamlara nispet edilmesi ile ilgili olarak Ebu Amr ed- Dani (ö. 444/ 1053) ve İbnü'l- Cezeri (ö. 833/ 1429)'nin belirttiği gibi, ismi ile anılan kıraatların o imamlar tarafından en çok zabt edilmesi, en çok okuyan ve okutan olması ve ona en çok yönelip ilgilenen kimseler olmasındandır. Bu bakımdan artık o imam o kıraatla anılır olmuş ve kıraat başkasına değil ona nispet edilmiştir. Burdan da anlaşılacağı üzere ismi ile anılan kıraatlar(Âsım kıraati, Kisâî kıraati vb.) bu kişilerin icad ettiği kıraatlar değil, onların en çok okuyup okuttuğu kıraatlar olması bakımından onların isimleri ile isimlendirilmiştir.⁵⁴

Tedvin dönemi ise hicri 2. asırda başlayan ve kıraat imamları tarafından tercih edilen kıraatların yazıya geçirilerek kayıt altına alındığı dönemdir. Kıraat alanında ilk eseri telif eden konusunda ihtilaflar olmasına karşın İbnü'l- Cezeri'ye göre ilk eser yazan Ebû Hâkim es Sicistanî(ö. 391/ 1001)'dir.⁵⁵ Yine kıraatlar konusunda dönemin ünlü âlimlerinden olan Ebu Bekr b. Mücahid(ö. 324/ 935), “Kitabü's- Seb'a” isimli eseri ile kıraatları yedi'ye tahsis etmiş, gerek imamları gerek kıraatlarını bazı kaideler koyarak tespit ederek kıraat alanında

⁵¹ es-Sâlih Subhî, *el-Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'ân* (Beyrut, 1969), 281.

⁵² Zerkeşî, *el-Burhân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, 1/327.

⁵³ Ebû'l-Hasen Alemüddîn Ali b. Muhammed b. Abdissamed Sehavî, *Cemâlü'l-Kurrâ ve Kemâlü'l-İkrâ*, thk. Ali Hüseyin Bevvâb (Mekke: Mektebetü Hancî, Turâs, 1987), 2/432; Ebu'l-Kâsım Muhammed b. Muhammed b. Muhammed en-Nüveyrî, *Şerhu Tayyibeti'n-Neşr fî'l-Kırâati'l-Aşr*, thk. Mecdî Muhammed Surûr Sa'd (Beyrut, 2003), 1/112.

⁵⁴ Ebu Amr Osman b. Said ed-Dani, *Camîu'l- Beyan fî'l-Kıraati's- Seb* (Nuruosmaniye Kitap), 62/1 vr:7a-7b; İbn Cezeri, *en- Neşr fî'l- Kıraati'l- Aşr*, 52; Muhammed Abdilazîm Zürkani, *Kitâb-ü Menâhili'l-İrfân fî Ulûmi'l-Kurân* (Beyrut: Dâru'lKitâbi'l-Arabî, 1995), 1/337.

⁵⁵ Abdülhamit Birışık, *Kıraat İlmî ve Tarihi* (Bursa: Emin Yayınları, 2018), 90.

ümme't tarafından kabul görmüş olan eserini telif etmiştir.⁵⁶ Kıraat-ı Seb'a; Nâfi' , İbn Kesir, Ebu Amr, İbn Âmir, Âsım, Hamza, Kisâi kıraatlarından teşekkül etmektedir.⁵⁷

İbn Mücahid'den sonra aynı asırda yaşayan ve yedi kıraata üç kıraat daha ekleyerek Kıraat-ı Aşera'yı bir araya getiren isim ise, Ebu Bekr Ahmed b. Huseyn b. Mihran el-Isbehani en-Nisaburi(ö. 381/ 992) olmuştur. Onun bu alanda yazmış olduğu eseri “el- Ğaye fi'l- Kıraati'l- Aşr”dir.⁵⁸ Kıraat-ı Seb'a'ya ilave olarak Ebû Ca'fer(ö. 130/ 747-48), Ya'kûb(ö. 205/821) ve Halefû'l-Âşır(ö. 229/ 844)'in de kıraatları eklenmiştir.⁵⁹

Kıraat-ı Seb'a'ya ilave edilen üç kıraatinde yedi kıraat gibi mütevatir olduğu ve mütevatir kıraatın bütün şartlarını taşıdığı İbnü'l- Cezeri ve Nüveyri(ö. 733/ 1333) gibi âlimler tarafından ifade edilmiş ve İbnü'l- Cezeri tarafından isbat edilmiştir. İbnü'l- Cezeri, “en- Neşr ve Tayyibetü'n- Neşr” isimli eserlerine bu kıraatları da alarak, kıraatta bir tarik haline getirmiş ve tedriste aşere tariki okunur hale gelmiştir. Ve Kıraat-ı Aşera Müslümanlar tarafından benimsenip meşhur olmuştur.⁶⁰

Burada şunu belirtmek gerekir ki kıraatlar bu müellifler tarafından tespit edilmeden önce de hem kitaplarda tespit edilmiş hemde hocadan öğrenciye nakledilerek muhafaza edilmiş halde idi.⁶¹

1.4.3 Kıraat İmamları Dönemi

Hicri 2.asır da başlamış olan ihtiyar dönemi ile her bölgede farklı kıraat imamları kendi kıraatlarını okutmuş ve bu zamanla o imamların bulundukları bölgelerde şöhret kazanmalarını sağlamıştır. Okutulan bu kıraatlardan bazıları zaman içerisinde mektep halini almıştır. Mekke, Medine, Kûfe, Basra ve Şam bölgelerindeki kıraatların diğerlerine nazaran bir adım daha öne çıkmaları ve şöhretlerinin yaygınlaşması ile bu kıraatlar insanlar

⁵⁶ Mustafa Sâdık Râfi'î, *İcâzul'l-Kur'ân* (Mısır, 1956), 52; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 221; Ramazan Pakdil, *Ta'lim Tecvid ve Kıraat* (İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2017), 367.

⁵⁷ Subhî, *el-Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'ân*, 281; Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kirâati'l-Aşr*, 1980, 41-46; Ahmed Aliyyü'l-Îmân - Süleyman Gürbüz, *Tarih ve Dilbilimi Kaynakları Işığında Kur'ân'ın On Kıraati* (İstanbul: İnkılab Yayınları, 2010), 169; Hasan Tahsin Feyizli, *Kıraat-i Aşera* (Ankara: DİB Yayınları, 2016), 26.

⁵⁸ Ali Eroğlu, “İbn Mihrân en-Nisâbü'rî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (TDV Yayınları, 1999), 20/199.

⁵⁹ Pakdil, *Ta'lim Tecvid ve Kıraat*, 369.

⁶⁰ Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kirâati'l-Aşr*, 1980, 41-46; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 221; Pakdil, *Ta'lim Tecvid ve Kıraat*, 221, 369.

⁶¹ Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 221.

tarafından üzerinde icmâ edilerek kabul edilmiştir.⁶² İcma ile kabul edilen bu kıraatlar kendisinden öğrenilen imamlara nispet edilerek o imamın ismi ile isimlendirilmiş ve günümüze kadar da bu isimler ile gelmiştir. Sadece imamın ismi de zikredilmeyip ravileri de ve ravilerinin de turukları ile kayda geçirilmiş ve tedrisi verilmiştir. Âsım Kıraati, Hafs rivayeti gibi.⁶³ Burada meşhur olmuş olan kıraat imamlarının hayatları ile ilgili genel bilgileri ele almaya çalışacağız.

Nâfi'(ö. 169/ 785)

Medine kıraat imamı olan Nâfi'nin künye ve nisbetiyle beraber kaynaklarda geçen ismi; Ebû Abdîrrahmân Nâfi b. Abdîrrahman b. Ebû Nuaym el-Leysî el-Medenî'dir. Nerede doğduğu kesin bilinmemekle beraber vefat tarihi ve doksan yıl yaşadığı göz önüne alınarak 79/ 698 yılında, Medîne'de doğduğu rivayet edilmiştir.⁶⁴ Aslen İsfahanlı olan Nâfi' kendi deyimiyle 70 kadar tabiinden kıraatını aldığını ve "Tâbiîn'in birçoğu ile görüştüm ve en az iki Tâbiîn'in ittifak ettiği kıraatı aldım. Münferid kalan Tâbiîn'in okuyuşunu ise şâzz kabul edip terkettim."⁶⁵ sözleriyle kıraatının kaynağının sağlamlığını ortaya koymuştur. İmam Nâfi' 70 yıl kıraat hocalığı yapmış ve kıraat imamlarından en önemlilerinden biri haline gelmiştir.⁶⁶ Medine'de kıraatte otorite kabul edilmiş ve medine ehlinin reis-i kurrası olmuştur.⁶⁷ Ömrünü geçirdiği Medine'de 169/ 785 de vefat etmiştir. Arap diline ve Hadis ilmine de vakıf olan İmam Nâfi'nin kıraattaki remzi elif (ا) dir.⁶⁸

Kıraattaki senedi mütevatir olarak Hz. Peygambere'e ulaşır. Kendisinden İmam Malik(ö. 179/ 795) de kıraat öğrendiği için fıkhıta Maliki mezhebinde olanlar kıraatta da İmam Malik'in hocası olan Nâfi'yi tercih etmişlerdir.⁶⁹ Bu sebeple Maliki mezhebinin yoğun olduğu Kuzey Afrika'da Nâfi'nin Verş rivayeti yaygındır. Vefatı esnasında çocukları

⁶² İbn Mücâhid, *Kitâbü's Seb'a fi'l-Kıraat*, 49.

⁶³ Mustafa Atilla Akdemir, *Kıraat İlmî Eğitim ve Öğretim Metotları* (İstanbul: M. Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı yayınları, 2015), 53.

⁶⁴ Ebû Abdullâh Muhammed b. Ahmed b. Osmân ez-Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l-Kibâr ala't-Tabakât ve'l-Âsâr*, thk. Tayyar Altıkulaç (İstanbul: İSAM Yayınları, 1995), 1/247.

⁶⁵ M. Sirâceddin Öztoprak, *Kur'ân Kıraati* (İstanbul: Beyan Yayınları, 2005), 65.

⁶⁶ Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 238.

⁶⁷ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 51.

⁶⁸ Muhsin Demirci, *Kur'an Tarihi* (İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayınları, 2016), 226.

⁶⁹ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 51.

kendilerine vasiyet etmesini isteyince "Allahtan korkun, aranızdaki şeyleri düzeltin ve eğer inanıyorsanız Allah'a ve Resulüne itaat edin."⁷⁰ âyetini okumuştur.⁷¹

Kıraatini; İmam Ebû Ca'fer (ö. 132/749), Abdurrahmân b Hüzmü el-A'rac (ö. 117/735), Şeybe b. Nassâh (ö. 130/747), Müslim b. Cündeb (ö. 110/728), Yezîd b. Rûmân(ö. 130/747) 'dan almış; bunlar da Ebû Hüreyre (ö. 57/677) , Abdullah b. Abbas (ö. 68/687) ve Abdullah b. Ayyâş(ö. 78/695) 'dan öğrenmişler; bunlar da Zeyd b. Sâbit (ö. 45/665), Übeyy b.Kâ'b (ö. 22/643) ve Ömer b. el-Hattâb(ö. 23/644) 'dan almışlar; bunlar da Hz. Peygamber(s.a.s) 'den öğrenmiştir.⁷²

Endülüslü kıraat ve dil âlimi Mekki b. Ebû Tâlib el-Kaysî(ö. 437/ 1045), Nâfi' ve Âsim kıraatlerini, kıraatler arasında en evla, senedi bakımından en sağlam ve Arapça bakımından en fasihi olarak nitelendirmiştir. Bu kıraatları takip eden kıraatlar ise; Ebû Amr ve Kisâî'nin kıraatleridir demiştir.⁷³

İmam Nâfi' infirad usulüyle okuduğu için öne çıkan talebelerinden olan ravileri olarak Kâlûn lakabı ile bilinen İsa b. Mina ve Verş lakabı ile bilinen Osman b. Saîd arasında farklılıklar olduğu görülmektedir.⁷⁴ Nâfi'nin ravileri olan Kâlûn'un remzi bâ (ب), Verş'in remzi ise cim(ج)dir.

İbn Kesîr (ö. 120/738)

Tabiundan olan İbn Kesir hem Mekke kıraat imamı olup hem de Kâbe imamlarındandır. Tam adı Abdullah b. Kesîr. b. Muttalib olan İbn Kesîr 120/ 738 de Mekke'de doğmuş ve Mekke'de vefat etmiştir. Aslen İranlı olan⁷⁵ İbn Kesîr sahabeden Abdullah b. Zübeyr, Ebu Eyyub el- Ensari(ö. 49/ 669) ve Enes b. Malik(ö. 93/ 711-12) ile görüşmüştür. Güzel, düzgün bir kıraatı ve hitabeti olan İbn Kesîr kıraat dersinden önce öğrencilerine Kur'ân'ın muhtevasına yönelik sohbet ederek onları manen derse hazırlardı.

⁷⁰ Enfâl 8/1.

⁷¹ İbn Mücâhid, *Kitâbü's Seb'a fi'l-Kıraat*, 54-64; Ebû Amr Osmân b. Saîd Dâni, *Kitâbü't-Teysîr fi'l-Kirâati's-Seb'a*, thk. Otto Pretzl (İstanbul: Matbaatu'd-Devle, 1930), 4; Şemsüddîn Ebî'l-Hayr Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. el-Cezerî, *Gâyetü'n-Nihâye* (Beyrut: Darü'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1982), 2/330-334; Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l-Kibâr ala't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/242-247; Abdulfettâh el-Kâdî, *el-Büdûru'z-Zâhira* (Kahire: Dârü's-Selâm, 2004), 7-8.

⁷² Ebû Amr Osman b.Saîd Dâni, *Kitâbü't-Teysîr fi'l-Kirâati's-Seb'a* (İstanbul: Matbaatu'd-Devle, 1930), 8; Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kirâati'l-Aşr*, 1980, 1/112; İbn Mücâhid, *Kitâbü's Seb'a fi'l-Kıraat*, 63.

⁷³ Zerkeşî, *el-Burhân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, 1/480.

⁷⁴ Cezerî, *Gâyetü'n-Nihâye*, 2/289; M. Sirâceddin Öztoprak - Kadir Canatan, *Kur'ân Kıraatı -Kıraat-ı Aşere-2* (İstanbul: Beyan Yayınları, 2012), 65.

⁷⁵ Öztoprak - Canatan, *Kur'ân Kıraatı -Kıraat-ı Aşere-2*, 83; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 52.

Arap dilindeki ustalığı ile de bilinen İbn Kesîr'in az sayıda hadis rivayet ettiği de kaynaklarda geçmektedir.⁷⁶ İbn Kesîr'in remzi dal (ﺩ) dir.⁷⁷

Kıraatını üç farklı kanaldan almıştır. İlk kanal olarak Abdullah b. es-Sâib(ö. 70/ 689-90)'den, o da Ömer b. el-Hattâb'dan ve Übeyy b. Kâ'b'dan, onlar da Peygamber Efendimiz(s.a.v.)' den almışlardır. İkinci kanal ise, Mücâhid b. Cebr(ö. 103/721)'den, o da Abdullah b. Abbas ve Abdullah b. es-Sâib'den; Abdullah b. Abbas da Übeyy b Kâ'b ve Zeyd b. Sâbit'ten; Ömer b. Hattâb, Zeyd b. Sâbit ve Übeyy b. Kâ'b ise Peygamber Efendimiz(s.a.v.)' den almıştır. Üçüncü kanal ise, Dirbâs(ö. ?)'dan, o da Abdullah b. Abbas'dan, o da Übeyy b. Kâ'b, Zeyd b. Sâbit ve Ömer b. el-Hattâb'dan, onlar da Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'den almıştır.⁷⁸

İbn Kesir'in kıraatının ravilerinden meşhur olanlar Ebü'l-Hasen Ahmed b. Muhammed b. Abdillâh el-Bezzî(ö. 250/ 864) dedelerinden Ebu'l Bezze'ye nispetle Bezzi diye meşhur olmuştur. Remzi he (ه) dir. Duha suresinden itibaren tekbir getirme geleneği Bezzi ile başlamış ve bu konuda hadis de rivayet etmiştir.⁷⁹ Diğer bir ravisi ise Kunbül ismi ile meşhur olmuş Ebû Ömer Muhammed b. Abdirrahman b. Muhammed el-Mahzûm(ö. 94/713)'dur.⁸⁰ Remzi ise ze (ز) dir.⁸¹

İbn Kesîr'in de kıraatını infirad usulü ile okumuş olduğu kaynaklarda yerini almaktadır.⁸²

Ebû Amr b. Âlâ (ö. 154/771)

Tam adı, Ebû Amr Zeban b. el-Âlâ b. Ammâr el-Mâzinî el-Basri h. 70 / m. 689 yılında Mekke'de doğdu. 154/ 771 yılında bir yolculuk sırasında Kufe'de vefat etmiştir. Temîm'in Mazin koluna mensup olması sebebiyle Mâzinî, hayatının büyük bölümünü Basra'da geçirdiği için de Basrî nisbeleriyle anılmıştır.⁸³

⁷⁶ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/443-445; Tayyar Altıkulaç, "İbn Kesîr Ebû Ma'bed", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 1999), 20/132-133.

⁷⁷ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 52.

⁷⁸ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/396; Çetin, *Kur'an İlimleri ve Kur'an'ı Kerim Tarihi*, 169.

⁷⁹ Hâkim Ebû Abdillâh Muhammed b. Abdillâh en-Nîsâbü'rî, *el-Müstedrak* (Beyrut, ts.), 3/304.

⁸⁰ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/397; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 87; Muhsin Demirci, *Tefsir Usûlü* (İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2013), 123; Birişik, *Kıraat İlmi ve Tarihi*, 119.

⁸¹ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 53.

⁸² Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/262.

⁸³ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/262.

Tahsil hayatı boyunca Mekke, Medine, Kufe ve Basra'da bulunarak pek çok kişiden kıraat okumuş ve hocalık yapmıştır. Kıraatta en çok üstadı olandır.⁸⁴ Kıraatta Basralılar'ın imamıdır.⁸⁵

Kıraatta öne çıkması yanında Arap dili ve edebiyatında ve özellikle garip kelimelerle, cahiliyye şiirinde uzman olması ile de bilinen Ebu Amr, "Kitabü'l- Kıraat", "Kitabü Mersumi'l- Mushaf", "el- Vakfû ve'l İbtida", "Kitabü'l- İdğami'l- Kebir", isimli eserleri kaleme almıştır.⁸⁶ Remzi ha (ح) dır.⁸⁷

Kırâatını; Mücâhid b. Cebr, İkre(ö. ?), Atâ b. Ebû Rebâh(ö. 114/732), Saîd b. Cübeyr(ö. 94/ 713), İbn Kesîr, İbn Muhaysın(ö. 123/741), el-A'rec(ö. 117/ 735), Ebû Ca'fer(ö. 130/ 747-48), Şeybe b. Nisah(ö.?), Hasan Basrî(ö. 110/ 728), Yahya b. Ya'mer(ö. 89/ 708), Nasr b. Âsım(ö. 79/ 708), Abdullah b. Ebu İshâk(ö. 117/735)'dan; bunlar da Osman b. Affân, Ali b. Ebi Tâlib, Übeyy b. Kâ'b, Zeyd b. Sâbit ve Ebû Musa el-Eş'arî'den; bunlar da Hz. Peygamber'den almıştır.⁸⁸

Öne çıkan ravileri Hafs b. Ömer b. Abdulaziz Subhân (ö. 248/862) , Duri ismiyle tanınmış remzi tı (ط) dır.⁸⁹ Diğer ravisi ise Ebû Şuayb Sâlih b. Ziyad (ö. 261/874), Susi adıyla tanınan ravinin remzi ise ya (ي) dir.⁹⁰

İbn Âmir (ö. 118/736)

Tam adı Ebû İmrân Abdullah b. Âmir b. Yezid el-Yahsubî olup, Şam kıraat imamıdır.⁹¹ Yemenli arap bir aileden gelen İbn Amir'in bilinen ve meşhûr olan künyesi, Ebû İmrân'dır. Soyu, Yemen'de Himyer'in kolundan Yahsub kabilesine dayandığı için Yahsubî ismiyle de anılmıştır.⁹²

⁸⁴ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 53.

⁸⁵ Demirci, *Kur'an Tarihi*, 227.

⁸⁶ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/288-292; Tayyar Altıkulaç, "Ebû Amr b. Alâ", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1994), 10/94-96.

⁸⁷ Karaçam, *Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri Ve Mütevatir Kıraatlarının Yorum Farklılıklarına Etkisi*, 109; Demirci, *Kur'an Tarihi*, 227.

⁸⁸ Dâni, *Kitâbü't-Teysîr fi'l-Kırâati's-Seb'a*, 1930, 8; Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/263; Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyn b. Mihrân en-Nîsâbü'rî, *el-Ğaye fi'l-Kırâati'l-Aşr*, thk. Muhammed Gıyas el-Cenbaz (Riyad: Dârü's-Şevvaf, 1985), 67; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 241.

⁸⁹ Karaçam, *Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri Ve Mütevatir Kıraatlarının Yorum Farklılıklarına Etkisi*, 109; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 53.

⁹⁰ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 53; Birişik, *Kıraat İlmi ve Tarihi*, 125.

⁹¹ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/380.

⁹² Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/380.

İbn Amir'in doğum tarihi ile ilgili farklı bilgiler kaynaklarda yer almaktadır. Bir görüşe göre 8/ 630, başka bir görüşe göre ise 21/ 641 de doğmuştur. 118/736 yılında Dimaşk'ta vefat etmiştir. Tabiundan olan İbn Amir, sahabeden Muaz b.Cebel, Ebu'd- Derda(ö. 32/ 652) ve Fedale b. Ubeyd(ö. 53/ 673)'den Kur'ân okumuştur.⁹³ Dimaşk Emeviyye(Ümeyye) Camii'nin yapımında ve idaresinde görev aldığı ve orada bulunduğu dönemde kadılık yaptığı da yine kaynaklarda zikredilmiş bilgiler arasındadır. Şamlılar hicri beşinci asra kadar onun kıraatını orada devam ettirmişlerdir.⁹⁴

İbn Âmir'e ait eserler şunlardır; “İhtilâfû Mesâhifi's-Şâm ve'l-Hicâz ve'l-Irak” ve “Kitâb fî Maktûi'l-Kur'ân ve Mevsûlih”dir.⁹⁵

Kıraatını; Muğire b. Ebû Şihâb(ö. 91/ 710)'dan o da Osman b. Affân'dan; ayrıca Ebü'd-Derdâ'dan bu ikisi de Hz. Peygamber'den almıştır. İbn Âmir'in ashaptan Fedâle b. Ubeyd ve Muaz b. Cebel'den de Kur'ân okuduğu, ayrıca Hz. Osman'ı Kur'ân okurken dinlediği de rivâyet edilmiştir.⁹⁶

Kıraatını hocası Ebu'd- Derda'dan aldığı arz ve infirad usulüne göre okuyan⁹⁷ İbn Amir'in remzi ise kef (ك) dir.⁹⁸

İbn Amir'den kıraat okuyup aldıkları kıraatı aktarmada öne çıkan iki ravisi; Hişâm(Ebü'l- Velid Hişâm b. Ammâr b. Nusayr ed- Dimaşki) (ö. 245/ 859), ve İbn Zekvan (Ebu Amr Abdullah b. Ahmed b. Beşir b. Zekvân d- Dimaşki)(ö. 242/ 857)'dir.⁹⁹ Hişâm'ın remzi lam(ل) , İbn Zekvan'ın remzi ise mim (م) dir.¹⁰⁰

⁹³ Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 243; Demirci, *Kur'an Tarihi*, 227.

⁹⁴ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 54.

⁹⁵ Cezerî, *Gâyetü'n-Nihâye*, 1/423-425; Karaçam, *Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri Ve Mütevatir Kıraatlarının Yorum Farklılıklarına Etkisi*, 110; Tayyar Altıkulaç, “İbn Âmir”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 1999), 19/308-310.

⁹⁶ Cezerî, *Gâyetü'n-Nihâye*, 1/380; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 243.

⁹⁷ Tetik, *Başlangıçtan IX. Hicri Asra Kadar Kıraat İlminin Ta'limi*, 67; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 54.

⁹⁸ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 54.

⁹⁹ Cezerî, *Gâyetü'n-Nihâye*, 1/381; Çetin, *Kur'an İlimleri ve Kur'an'ı Kerim Tarihi*, 170.

¹⁰⁰ Karaçam, *Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri Ve Mütevatir Kıraatlarının Yorum Farklılıklarına Etkisi*, 110; Tayyar Altıkulaç, “İbn Zekvân”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1999), 20/462; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 54.

Âsım b. Behdele (ö. 127/745)

Tezimiz Âsım ile Kisâî kıraatlarının mukayesesini üzerine olması hasebiyle daha detaylı bir anlatım ile birinci bölümde ele alacağız. Bu sebeple imamların sıralamasını bozmamak adına burada sadece ismini zikretmekle iktifa edeceğiz.

Hamze b. Habib (ö. 156/773)

Tam adı Ebû Umâre Hamze b. Habîb b. Umâre ez-Zeyyât et-Teymî el-Kûfî olup, 80/699 yılında doğdu Kûfede yaşadı ve 156/773 tarihinde Hulvan'da vefat etti.¹⁰¹ İmam Hamze bir süre imamlık yapmış ise de zeytinyağı ticareti ile meşgul olduğu için kendisine “ez- Zeyyat” lakabı verilmiştir.¹⁰² Remzi fe (ف) dir.¹⁰³

Doğum tarihi itibarıyla bazı sahabileri görmüş olabileceği söylenmiştir. Ancak sahabilerden kıraat okumamış olan Hamze, erken yaşlarda kıraat ilmine başlamış ve on beş yaşına geldiği zaman seviyesi oldukça iyi bir noktaya gelmiştir.¹⁰⁴ Kıraat konusunda hüccet kabul edilen Hamze, Arap dilini iyi bilen, fıkıh ve hadiste de âlim kişiliği ile şöhret buluştur. İmam Ebu Hanife(ö. 150/ 767) ile aynı yaşlarda olan Hamze'ye, İmam Ebu Hanife “Kur'an ve feraiz konusunda bizi geçtin “ diyerek iltifat etmiştir. Talebelerinden hiç bir ücret kabul etmez hatta Kur'an okuttuğu evde su dahi içmeyi uygun görmezdi.¹⁰⁵

Kırâatını; el-Ameş(ö. 148/ 765) ve Yahya b. Vessâb(ö. 103/ 721) Kanalıyla Alkâme(ö. 62/ 682), Esved b. Yezîd(ö. 75/ 694), Ubeyd b. Nudayle(ö. 170/ 785)), Zirr b. Hubeyş ve Ebû Abdîrrahmân es-Sülemî(ö. 73/692)'den; ayrıca İbn Ebi Leylâ(ö. 83/ 702), Humrân b. A'yen(ö. ?), Ebû İshâk es-Sebiî(ö. 127/ 745)'i, Mansur b. el-Mü'temir(ö. 132/ 750), Muğire b. Miksem(ö. ?) ve Ca'fer esSâdık(ö. 148/ 765)'dan; bunlar kanalıyla da Osman b. Affân'dan, Ali b. Ebî Tâlib'den ve Abdullah b. Mes'ud'dan, onlar da Hz. Peygamber'den almıştır.¹⁰⁶

¹⁰¹ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/261; Tayyar Altıkulaç, “Hallâd b. Hâlid” (İstanbul: TDV Yayınları, 1997), 15/381.

¹⁰² Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/236.; Demirci, *Kur'an Tarihi*, 227.

¹⁰³ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/238; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 56.

¹⁰⁴ Öztoprak - Canatan, *Kur'ân Kıraatı -Kıraat-ı Aşere-2*, 193.

¹⁰⁵ Çetin, *Kur'an İlimleri ve Kur'an'ı Kerim Tarihi*, 56.

¹⁰⁶ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/236-237; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 248.

Kıraatta arz ve infirad usulünü benimsemiş olan Hamze'nin öne çıkan iki ravisi; Halef(Ebû Muhammed Halef b. Hişâm b. Sa'leb el-Esedî)(ö. 229/ 844),remzi dad (ض) ve Hallad (Ebû İsa Hallâd b. Hâlid eş-Şeybanî)(220/ 835), remzi kaf (ق)dır.¹⁰⁷

Kisâî (ö. 189/805)

Tezimiz Âsım ile Kisâî kıraatlarının mukayesesi üzerine olması hasebiyle daha detaylı bir anlatım ile birinci bölümde ele alacağız. Bu sebeple imamların sıralamasını bozmamak adına burada sadece ismini zikretmekle iktifa edeceğiz.

Ebû Ca'fer (ö. 130/747-48)

Tam adı Ebû Ca'fer Yezid b. el-Ka'ka' el-Mahzûmî el-Medenî olan Ebû Ca'fer tâbiündandır. Medine Kıraat imamıdır ve Hz. Peygamber(s.a.v.) 'in vefatından sonra uzun yıllar Medine'de kalmış ve Mescidi Nebevî'de Kur'an dersleri vermiştir. Sahâbeden Abdullah b. Ayyâş'ın azatlısıdır. Daha çocukken Peygamber Efendimiz(s.a.v.) 'in hanımı Ümme Seleme'ye götürülmüş, o da başını okşayarak kendisi için dua etmiştir.¹⁰⁸

Kıraatını Abdullah b. Ayyâş b. Ebi Rebia(ö. 15/ 636), Abdullah b. Abbâs ve Ebû Hureyre(ö. 58/ 678)'den, bu üç kişi de Übey b. Kâ'b'dan ayrıca Ebû Hureyre ve Abdullah b. Abbâs, Zeyd b. Sâbit'ten; Zeyd b. Sâbit ve Übey b. Kâ'b ise Hz. Peygamber(s.a.v.)'den almışlardır.¹⁰⁹ Ebu Ca'fer'in kıraatını onlu grup içerisine alan ilk eser, İbn Mihrân en-Nisâbûrî'nin “el-Gâye fi'l-kıraâtî'l-Aşr” adlı eserindeki tasnifi olup kitabın sıralamasında sekizinci imam olarak yer almıştır.

Kesin olmamakla beraber Medine'de yaşadığı ve burada 130/748 yılında vefat ettiği söylenmiştir. Kırâatta remzi جع' dir.¹¹⁰

Kıraat imamlarından Nâfi' ve Ebu Amr'a da kıraat eğitimi vermiş olan Ebu Ca'fer'in öne çıkan ki ravisi; Ebû Mûsa İsa b. Verdân (ö. 160/ 777), remzi عى ve Süleyman b. Cemmâz (ö. 170/ 786), جم dir.¹¹¹

¹⁰⁷ Karaçam, *Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri Ve Mütevâtir Kıraatlarının Yorum Farklılıklarına Etkisi*, 113; Mehmet Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü* (Ankara: Fcr Yayınları, 2005), 66.

¹⁰⁸ Çetin, *Kur'an ilimleri ve Kur'an-ı Kerim tarihi*, 2012, 173.

¹⁰⁹ Dimyâtî, *İthâfu Fudelaî'l-Beşer Fi'l-Kırâati'l-Erbeati Aşere*, 1/29.; Cezerî, *Gâyetü'n-Nihâye*, 2/333; Birişik, *Kıraat İlmi ve Tarihi*, 134.

¹¹⁰ Ali Celaledin Karakılıç, *Tecvîd İlmi Kur'an-ı Kerîm Okuma Kâideleri* (Ankara: Kalkan Matbaa, 2011), 211.

¹¹¹ Karakılıç, *Tecvîd İlmi Kur'an-ı Kerîm Okuma Kâideleri*, 211.

Ya'kûb (ö. 205/ 821)

Tam adı Ebû Muhammed Ya'kûb b. İshâk b. Zeyd el-Hadramî 117/ 735' de Basra'da doğmuş ve 205/ 821 de vefat etmiştir. İlim ehli bir aileye mensup olan Ya'kub öncelikle babası ve dedesinden eğitim almıştır. Kur'ân, Arap dili ve fıkıh alanında zamanın önde gelen âlimlerindendir. Takva sahibi ve güvenilir olması ile bilinirdi.¹¹²

Basra kıraat imamı olan Ya'kub'a, Ebu Amr'dan sonra reisulkurralık verilmiş ve Basra camii'nde de imamlık vazifesi yapmıştır. Bütün kıraat vecihlerini, okuyanlarına isnad ederek topladığı bildirilen “el- Cami” isimli eseri ile “Vücu'ül- Kıraat”, “Vakfû't- Tam” isimli eserleri yazmıştır.¹¹³

Kıraatını; Ebû'l-Münzir Sellâm b. Süleymani Şihâb b. Şerîfe(ö. ?), Ebû Yahyâ Mehdî b. Meymûn ve Ebû'l-Eşheb Ca'fer b. Hayyân(ö. ?)'dan; bunlar da Hasan Basrî, Ebû'l-Esved ed-Düelî(ö. 69/ 688), Yahyâ b. Ya'mer, Nasr b. Âsım ve Ebû'l-Âliye(ö. 90/ 709)'den; bunlar da Ali b. Ebî Tâlib'den, Ebû Mûsâ el-Eş'arî'den ve Übeyy b. Kâ'b'dan, onlar da Hz. Peygamber(s.a.v.) 'den okumuştur.¹¹⁴ Kıraattaki remzi بع dir.¹¹⁵

Öne çıkan iki ravisi ise; Ruveys lakablı Muhammed b. Mütevekkil (ö. 238/ 852), remzi يس ve Ravh ismiyle Maruf Ebû'l-Hasan b. Abdilmü'min el-Basrî (ö. 235/ 849), remzi حه dir.¹¹⁶

Halefü'l-Âşir (ö. 229/ 844)

Ebû Muhammed Halef b. Hişâm b. Sa'leb el-Esedî el-Bağdâdî el-Bezzâr, 150/767'de dünyaya gelmiş, Bağdatlı olup, 229/843'te Bağdat'ta vefat etmiştir. Kıraat imamlarının onuncusu kabul edildiği için bu isimle anılır.¹¹⁷ Künyesi Ebû Muhammed'dir. Kufe Kıraat İmamı olan Halefü'l-Âşir Hamza'nın birinci ravisi ve İmam Âsım'ın kıraatini almak için de Ebû Yusuf el-A'sa'ya okumuştur.¹¹⁸

¹¹² Çetin, *Kur'ân ilimleri ve Kur'ân-ı Kerim tarihi*, 2012, 173.

¹¹³ Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 253; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 58.

¹¹⁴ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 2/336-338; Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 68.

¹¹⁵ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 2/336; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 58.

¹¹⁶ Karakılıç, *Tecvîd İlmi Kur'ân-ı Kerîm Okuma Kâideleri*, 211.

¹¹⁷ Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 254.

¹¹⁸ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/246-247.

Küçük yaşta, Kur'ân'ı ezberleyip 13 yaşında Kur'ân dersi veren Halef b. Hişâm(ö. 229/ 844) hadis ilminde de güvenilirdi. Önce Kur'an talebelerini okutur sonra hadis öğrencileriyle ilgilenirdi.¹¹⁹

“Kitabü'l- Kıraat”, “İhtilafü'l- Mesahif”, “Kitabü'l- Aded” ve “Müteşabihü'l- Kur'an” isimli eserleri olduğu gelen nakiller arasındadır.¹²⁰

Kırâatını; Süleyman b. İsa kanalıyla İmam Hamza'dan; Ya'kub b. Muhammed b. Halîfe el-A'sâ ve Yahya b. Âdem'in kanallarıyla Ebû Bekr Şu'be, onun kanalıyla da İmam Âsım'dan; İshâk b. Muhammed el-Müseyyebî(ö. 151/ 768)kanalıyla da İmam Nâfi''den almış; ayrıca İmam Kisâî'den de rivâyette bulunmuştur.¹²¹ Remzi ise خ dir.¹²²

Ravileri; İshak b. İbrâhim el-Verrâk el-Mervezî el-Bağdâdî (ö. 286/889), remzi سج ve Ebü'l-Hasen İdrîs b. Abdülkerim el-Haddâd el-Bağdâdî (ö. 292/905), remzi سه dir.¹²³

1.5 Yedi Harf ve Kıraat İlişkisi

Yedi harf kelime itibariyle incelenecek olursa Harf; bir şeyin ucu, kenarı, hece harflerinden her biri, kıraat vechi ve üslubu iken, yedi'den kastın Arap dilinde kesreti ve çokluğu ifade ettiği söylenebilir.¹²⁴

Kıraat farklılıklarını anlayabilmek için yedi harf meselesini iyi bilmek gerekmektedir. Çünkü kıraatların oluşmasında dayanak sağlayan usurlardan biri yedi harf olgusudur. Bu konuda birçok görüş ortaya konulmuştur. Hadislerde yedi harf meselesinin nasıl geçtiğini ele alacak olursak;

- Abdullah b. Abbas, Rasulüllah(sav)'in şöyle buyurduğunu bildirmişti: “ Cibril bana bir harf üzere okuttu; ben de durmadan arttırmasını istedim. Yedi Harf'e ulaşınca kadar bu dileğimde ısrar ettim.”¹²⁵

¹¹⁹ Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kırâati'l-Aşr*, 1980, 1/191.

¹²⁰ Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 254; Tayyar Altıkulaç, “Halef b. Hişâm”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1997), 17/237-238.

¹²¹ Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kırâati'l-Aşr*, 1980, 1/191; Çetin, *Kur'ân ilimleri ve Kur'ân-ı Kerim tarihi*, 2012, 174.

¹²² Abdulfettâh el-Kâdî, *el-Büdûru'z-Zâhira* (Kahire: Dârü's-Selâm, 2004), 1/9-10.

¹²³ Karakılıç, *Tecvîd İlmi Kur'ân-ı Kerîm Okuma Kâideleri*, 211.

¹²⁴ Karaçam, *Kur'ân-ı Kerim'in Nüzulü ve Kıraati*, 38-39.

¹²⁵ Buhari, *Bed'ü'l- Halk*, 6

- “Übeyy b. Kâ'b'ın şöyle dediği bildirilmiştir: Hz. Peygamber(s.a.v.) Benû Gıfâr gölcüğü yanında iken Cebrâil ona geldi ve dedi ki:

---Muhakkak ki Allah, ümmetinin, Kur'ân'ı bir harf üzere okumalarını sana emrediyor. Rasûlullah:

---Allah'ın affını ve mağfiretini dilerim; benim ümmetimin buna gücü yetmez, diye cevap verdi.

Cebrâil ona ikinci defa gelerek: -Allah, sana, ümmetinin Kur'ân'ı iki harf üzere okumalarını emrediyor, dedi.

Hz. Peygamber: ---Allah'ın affını ve mağfiretini dilerim; benim ümmetimin buna da gücü yetmez, diye cevap verdi.

Cebrâil ona üçüncü defa gelerek:

---Allah ümmetinin Kur'ân'ı üç harf üzere okumalarını sana emrediyor, dedi.

Rasûlullah:

---Allah'ın affını ve mağfiretini dilerim; benim ümmetimin buna da gücü yetmez buyurdu. Sonra Cebrâil ona dördüncü defa gelerek:

---Şüphesiz ki Allah, sana, ümmetinin Kur'ân'ı Yedi Harf üzere okumalarını emrediyor; hangi harfle okurlarsa doğruyu bulmuşlardır, dedi.”¹²⁶

Bu hadisler ve buna benzer birçok olay rivayet edilmiştir. Yine bir başka hadiste, Hz. Ömer ve Hâkim b. Hişam arasında yaşanan olaya Hz.Peygamber'in verdiği cevaptır.¹²⁷

Yedi Harf hadisesi bir ruhsat olarak Hz. Peygamber vasıtasıyla ümmete verilmiştir. İslam'ın çevre beldelelere yayılması ile kıraatının ve anlamının anlaşılması için verilen bu ruhsat tabii bir olgudur. Zira tek bir ülkenin dahi farklı bölgelerinde birbirinden farklı lehçeler kullanıldığı düşünülürse, Kur'ân'ın inmiş olduğu Kureyş lehçesi ile genişleyen İslam topraklarında anlaşılması ve okunması güç olacaktı. Kadın, erkek, yaşlı, çocuk ayırt

¹²⁶ Müslim, *Salâtü'l-Müsâfirîn*, 274; Tirmizî, *Kıraat*, 11.

¹²⁷ Geniş bilgi için bkz. Buhari, *Fedailü'l- Kur'an*, 5, 27 Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 75.

etmeksizin herkes tarafından öğrenilip okunmaya çalışılan Kur'an'ın tek bir lehçe üzerinde birleşmesi ile okunması elbette zorluk teşkil ediyordu. Bu sebeple Hz. Peygamber Kur'an'ın yedi harf ile okunması ruhsatı, Kur'an'ın herkes tarafından anlaşılmasını kolaylaştıran bir uygulama olarak tatbik edilmeye başlanmıştır. Yedi Harf ruhsatı ile ortaya çıkan hikmet sadece okuyuşta kolaylık sağlamakla kalmayıp aynı zamanda Kur'an'ın manasının anlaşılmasında da bir kolaylık, zenginlik ve rahmet olduğu, kıraat farklılıklarının tefsir ilmi açısından da farklı pencereler açtığı bilinen bir gerçektir.¹²⁸

Ancak bütün kıraat farklılıkları, sadece yedi harf ruhsatından kaynaklanmamaktadır. Zira kıraatte ferşî okuyuşlar,¹²⁹ fonetik okuyuşlar¹³⁰ ve izin verilen okuyuşlar¹³¹ bulunmaktadır.

Yedi Harf'ten kastın ne olduğu ile ilgili pek çok açıklama yapılmıştır. Bunlardan bazıları;

- 1) Yedi harf, Arap dilinin kullandığı yedi lehçedir; Kureys, Hüzeyl, Sakif, Hevazin, Kinane, Temim, Yemen lehçeleri olduğu çoğunluğun görüşüdür.
- 2) Yedi harf, bilinen yedi sayısı olmayıp, kolaylık, genişlik ve çokluk ifade etmektedir.
- 3) Yedi harf, aynı manaya gelen çeşitli lafızların yedi vechidir.
- 4) Yedi harf; helal, haram, muhkem, müteşabih, emsal, inşa ve haber konularını içeren ayetlere işaret eder denmektedir.
- 5) Yedi harf sonradan şöhret bulmuş yedi imamın kırâatidir.¹³²

¹²⁸ Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 165.

¹²⁹ Ferşî Okuyuşlar: Belli bir kurala dayanmayan, Kur'an'ın çeşitli yerlerinde bulunan ihtilaflara denir. Ebû Amr ed-Dânî'nin ferşî haruf başlığında verdiği örnekler için bkz. Dâni, *Kitâbü't-Teysîr fi'l-Kırâati's-Seb'a*, 1930, 73-226.

¹³⁰ **Fonetik Okuyuşlar:** Hükümleri birbirinin aynısı olan kaidelerin, aynı kurallar üzerinde icra edilmesidir. Tahkik, teshil, imale ve med gibi kelimenin fonetiğini ilgilendiren okuyuş farklılıkları bu gruba girmektedir.

¹³¹ Bkz. Alî b. Hüsâmuddîn b. Abdilmelik b. Kâdihân el-Müttakî el-Hindî, *Kenzü'l-Ummâl fi Suneni'l-akvâl vel'l-Ef'âl*, thk. Bekri Hayyânî-Saffet es-Sakka (Beyrut, 1979), 2/608-609.

¹³² Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 66.

- 6) Yedi harf, idğâm, izhar, tefhim ve terkîk, imâle ve işbâ', med ve kasr, teşdid ve tahfif, teshil ve tahkîk'dir.¹³³

Bizim kanaatimize göre yedi harf'ten kasıt meşhur olmuş kıraat imamlarının kıraatları olmayıp, Kur'an'ın okunması konusunda tanınmış bir ruhsat olduğudur. Yedi Harf ruhsatından hareketle kıraatta gerçekleşen vecihleri şu üç grupta toplayabiliriz:

- 1-Telaffuz itibariyle lehçelerin kıraata etki ettiği durumlar -imale, hemze-teshil, nakil, medd, sekte vb. Bu farklılıklar bir takım ses özelliklerinden oluşan vecihlerdir.
- 2-Mushafların yazısına uygun; takdim-tehir, fiillerin tasrifi, isimlerin müfred ve cemi olması hazif-isbat, vb. şekilde olan ihtilaflar.
- 3-Mushafların yazısına uymayan, eş anlamlı; çelişki barındırmayan, manaya olumsuz etkisi olmayan kelimelerle okunan kıraatler.¹³⁴

Birinci gruptaki farklılıklar mütevatir kıraatlerde görülen vecihlerdir. İkinci grupta olanlar ise vecihler mütevatir kıraatlerde varsa okunur ancak Kur'an olarak okunması caiz değildir. Üçüncü grup ise mütevatir kıraat şartlarına uymadığı için okunması kesinlikle caiz değildir.¹³⁵

1.6 Kıraatlerin Kabul Olma Şartları

Kıraat ilmi nakle dayanan bir ilim olması hasebiyle Hz. Peygamber döneminden hicri üçüncü asrın ortalarına kadar olan dönemde nakil ve isnad yoluyla öğrenilmiş ve öğretilmiştir. Kıraat ilminin tedvin dönemine girmesi ise karşılaşılan bazı olaylar nedeni ile olmuştur. Hz. Peygamber dönemi, sahabe dönemi, tabiun dönemi ve tebeü't- tabiun dönemi de dâhil, ümmet Kur'an kıraatında Hz. Osman'ın yazdırdığı mushafa ittiba göstermişlerdir. Genel olarak ayrılığa mahal vermeyen hoşgörü ve müsamaha ortamına sahip olan devirde Resm-i Osmaniye'ye uygun düşmeyen ve Arap diline müvafık olmayan zayıf ve şazz kıraat vecihleri ve sahabilere ait olan tefsir mahiyetindeki içeriklerin toplumda yaygınlaşması ve hatta Kur'an'ın noktadan ve harekeden hali olması sebebiyle, bilmeyen kişilerce yanlış okumalar vuku bulur hale gelmiş ve art niyetli bazı kimselerin uydurma kıraatlara

¹³³ Zerkeşî, *el-Burhân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, 1/226; Süyûtî, *el-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, 1/46.

¹³⁴ Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 74.

¹³⁵ Cezerî, *en-Neşr fî'l-Kırâati'l-Aşr*, 1980, 75.

meyletmesinden dolayı önemli kriterler belirlenerek kıraat ilminin disiplin altına alınması ihtiyacı neş’et bulmuştur.¹³⁶

Sahih kıraatın şartları ile ilgili her kıraat imamı kendine göre farklı kriter belirlemiştir. İmamların belirlemiş oldukları kriterler sadece sahîh kıraat için aradıkları şartlar olmayıp aynı zamanda kıraatları tercih etmede kullandıkları da kriterlerdir.¹³⁷ Kıraatı Aşere imamlarının kıraatlarının hepsinde senedin sağlamlığı, resmi mushafa uygunluk ve arap diline uygunluk şartları ortak niteliklerdir.

Bu tasniflerden en önemlisi ise İmam Cezerînin yapmış olduğu tasniftir. Cezerî en-Neşr adlı kitabında kıraatleri sahîh ve sahîh olmayanlar şeklinde ikiye ayırmıştır: “Bir vecihle bile olsa Arap diline uyan, ihtimalli dahi olsa Hz. Osmân Mushaflarından birine uyan ve senedi sahîh olan her kıraat, inkârı helal olmayan ve reddi caiz olmayan sahîh bir kıraattir. Bu kıraat ister yedi imamdan ister on imamdan isterse bunların dışındaki makbul imamlardan gelsin Kur’ân’ın kendisiyle indiği yedi harftendir ve insanların bunu kabul etmesi vaciptir. Bu üç şarttan biri ortadan kalktığı zaman bu kıraat ister yedi imamdan ister onların büyüklerinden gelsin, böyle bir kıraate zayıf, şâz veya batıl denir. Halef ve selefin muhakkik âlimlerine göre sahîh görüş budur.”¹³⁸ sözüyle kıraatların tasnifi için önemli kriterler belirlenmiş olmaktadır.

1.6.1 Senedin Sahîh Olması

Hicri 1. Asrın sonlarına doğru başlayan siyasi ve sosyal gruplaşmaların kendi çıkarları doğrultusunda hadis uydurmalarına başlaması, âlimleri isnat sistemi üzerinde yoğunlaşmalarına yol açmıştır. Isnat sisteminin sadece hadis ilmi için değil, kıraat ilmi için de yaygınlaşarak kabul görmüş ve kullanılmaya başlanmıştır.¹³⁹ Kıraatların günümüze kadar tevatür kategorisinde isnad zincirine sahip olarak ulaşmasını sağlayan bu adımın önemini İbn Mes’ud, “ Kıraatlar hususunda tabi olanlardan olunuz. Yeni birtakım şeyler icat etmeyiniz. Duyduğunuz şeyler size yeter.” diyerek isnadın kıraatta da ne kadar önemli olduğunu dile getirmiştir.¹⁴⁰ İbn Mücahid ve İbnü’l- Cezerî’de kıraatın sıhhati için senedin şart olduğuna eserlerinde dikkat çekmişlerdir.

¹³⁶ Ünal, *Kur’an’ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 43.

¹³⁷ Ünal, *Kur’an’ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 47.

¹³⁸ Cezerî, *en-Neşr fi’l-Kirâati’l-Aşr*, 1980, 14-15.

¹³⁹ İrfan Aycan (ed.), *Emeviler Dönemi Bilim, Kültür ve Sanat Hayatı* (Ankara: İlâhiyât, 2003), 35.

¹⁴⁰ İbn Mücâhid, *Kitâbü’s Seb’a fi’l-Kıraat*, 46-52; Cezerî, *en-Neşr fi’l-Kirâati’l-Aşr*, 1980, 1/17.

İsnad zincirinin kıraat ilminde önemli olmasının bir başka sebebi ise Kur'ân'ın harekesiz ve noktasız olmasından dolayı ortaya çıkan farklı okuma şekillerinin manaya etki etmesi ve bu etkilerin tefsir kâbilinden olmayıp Kur'ân'ın kendisinden olmasıdır.

Kıraatların senedi ne kadar önem arz ediyorsa, senedi oluşturan raviler de aynı derecede önem arz etmiştir. Raviler hadis ilmindeki cerh ve tadil gibi ciddi bir tenkide tabi tutularak adalet ve zabt yönleri incelenmiş ve sika ravilerden gelen kıraatlar kabul edilmiştir. Bu yöntemin uygulanması ile zaten fazla bir isnad zinciri teşekkül etmeyen(Tabiun dönemi ile sahabe dönemi arasında sadece iki kuşak olduğu için)¹⁴¹, kıraatları nakledenler tarafından kıraatını hangi hocalardan aldığı Hz. Peygamber'e kadar olan isnat zinciri nakledilerek kaydedilmiştir.¹⁴² İsnad sisteminin sözlü olarak aktarılması ile beraber yazılı olarak da aktarılmış olduğu kaynaklarda yerini almaktadır.¹⁴³

1.6.2 Hz. Osmân Mushafına Uygun Olması

Hz. Osman'ın Mushafları çoğaltarak kârîleri ile beraber yedi farklı bölgeye göndermiş olması, meydana gelen kıraat ihtilaflarında belirli bir istikrar sağlayarak kıraatlar konusundaki sorunları en az seviyeye indirmişti.¹⁴⁴ İstinsah edilen bu Mushaflar kıraatlar için kriter olma özelliğini taşımaktadırlar.¹⁴⁵

Ancak İbn Mes'ûd ve Übeyy b. Ka'b gibi sahabelerin tefsiri mahiyetteki okuyuşları mushafta yer almadığı halde sözlü olarak devam ettirilmesi, bu okuyuşların sahih senede sahip ve resm-i mushafta bulunan kıraatlarla karışması ihtimalini doğuracağı için nakil sisteminin yanında resm-i mushafa uygunluğu kriterini de önemli kılmıştır.¹⁴⁶ Burdan hareketle sahih kıraatların tespitinde senedin sıhhati kadar resm-i mushafa uygunluğu da aynı öneme haizdir.

¹⁴¹ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/254; Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l-Kibâr ala't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 289; Dağ, *İhticâc Bağlamında Geleneksel Kıraat Algısına Eleştirel Bir Yaklaşım*, 194.

¹⁴² Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 91.

¹⁴³ İbn Atiyye Abd el-Hakk b. Ebî Bekr b. Gâlib el-Gırnatî - Abdüsselâm Abdüşşâfi Muhammed, *Muharrerü'l-Veciz fî Tefsîri'l-Kitâbi'l-Aziz* (Beyrut: Darü'l-kütübü'l- ilmiyye, 2001), 1/50; Dağ, *İhticâc Bağlamında Geleneksel Kıraat Algısına Eleştirel Bir Yaklaşım*, 195.

¹⁴⁴ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 50.

¹⁴⁵ Ganim Kadduri el-Hamed, *Rasmü'l-Mushaf* (Bağdad: Lecnetü'l- Vataniyye, 1982), 631.

¹⁴⁶ Mehmet Emin Maşalı, *Kur'an'ın Metin Yapısı* (Ankara: İlahiyat, 2004), 372-379.

1.6.3 Arap Diline Uygun Olması

Kıraatların tespitinde Arap diline uygunluk şartının getirilmesi, Kur'an'ın harekeden hali olması sebebiyle yanlış okumalara sebebiyet vermemek amacıyla yapılmıştır. Tabiun devrine rastlayan bu uygulamanın başlangıcı ile kıraatların tespitinde yeni bir kriter haline gelmiştir.¹⁴⁷

Arap diline uygunluk kriteri ile ilgili birkaç noktada ayrılıklara rastlanmaktadır: El-Kevaşi(ö. 680/ 1281)kıraatın bir vecihle de olsa Arap diline uygun olmasını ileri sürmüştür, Mekki b. Ebi Talib(ö. 437/ 1045) kıraatın Kur'an'ın indiği dönemdeki yaygın olan Arapça'ya uygun olması gerektiğini ileri sürmüştür. İbn Şenebuz(ö. 328/ 939) ise bu kapsamı daha da genişletecek olan görüşü ile el-Kevaşi'yi destekleyerek, üzerinde ittifak edilmiş fasih bir lehçe ya da ihtilaf edilmiş bir vecihle de olsa Arap diline muvafık olmasını yeterli görmüştür.¹⁴⁸

1.7 Kıraat Çeşitleri

Kıraatlar zaman içerisinde kısımlara ayrılmış ve kavramsallığını tamamlamışlardır. Her ilim dalında olduğu gibi kıraat ilminde de kavramların doldurulması süreç dâhilinde olmuştur. Bu sebeptendir ki farklı kıraat kategorizeleri yapılmıştır. Bunlardan bazılarını söyleyecek olursak Ebû Şâme(ö. 665/ 1267) eserinde kıraatleri sahih ve şâz olarak ele almıştır.¹⁴⁹ Suyutî ise, bu tasnifi biraz daha genişleterek kıraatleri mütevâtir, meşhûr, âhâd, şâz, müdrec ve mevzû olarak altı kısımda incelemiştir.¹⁵⁰ İbn Abbas, İbn Muhaysin gibi isimlerinde olduğu pek çok âlim ise kıraatları farklı şekillerde ele almaktadır.¹⁵¹

1.7.1 Sahih Kıraatlar

1.7.1.1. Mütevâtir Kıraat

Yalan üzere bir araya gelmeleri aklen mümkün olmayan bir topluluğun yine aynı özellikteki başka bir topluluktan, Hz. Peygamber'e ulaşınca kadar muttasıl bir senetle

¹⁴⁷ Dağ, *İhticâc Bağlamında Geleneksel Kıraat Algısına Eleştirel Bir Yaklaşım*, 183.

¹⁴⁸ Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kirâati'l-Aşr*, 1980, 1/44; Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 51.

¹⁴⁹ Ebu'l-Kâsım Şehâbuddîn Abdurrahmân b. İsmâîl b. İbrâhîm Ebû Şâme el-Makdisî, *el-Mürşidü'l-Vecîz ilâ Ulûm Teteallak bi'l-Kitâbi'l-Azîz*, çev. Tayyar Altıkulaç (Ankara: TDV Yayınları, 1986), 171-174.

¹⁵⁰ Süyûtî, *el-İtkân fi Ulûmi'l-Kur'ân*, 1/264-265.

¹⁵¹ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 70.

rivayet ettikleri kıraatlerdir.¹⁵² Mütevatir kıraatlarda bulunması gereken diğer bir özellik ise şüzûz ve illeti olmamasıdır.¹⁵³

Kıraat-1 Seb'a ve Kıraat-1 Aşera mütevatir kıraatlardır.¹⁵⁴ Ancak Kıraat-1 Seb'aya ilave olunan üç kıraata bazı âlimler meşhur kıraat demişlerdir. En muteber kıraatların mütevatir kıraatlar olduğu, bu kıraatlara inanmanın vacip, reddetmenin ise caiz olmadığı söylenmiştir.¹⁵⁵

1.7.1.2. Meşhûr Kıraat

Senedi mütevatir derecesinde olmayıp, sahih kanalla nakledilmiş olan, aynı zamanda Arap gramerine ve resm-i Osmani'den birine uygun düşen kıraatlara meşhur kıraat ismi verilmiştir.¹⁵⁶

Kıraat-1 Aşera içerisindeki kıraatların ve diğer rivayet edilen kıraatlardaki imâle, terkîk, teshîl vs. gibi usûl veya ferşte ortaya çıkan farklılıklarda ihtilafa neden olan okuyuş vecihlerinin bir kısmı bu kapsama dâhil olmaktadır.¹⁵⁷

Meşhur kıraatların da mütevatir kıraatlar gibi okunması sahih, inanılması da vaciptir.¹⁵⁸

1.7.1.3. Âhâd Kıraat

Âhâd kıraatın iki çeşidi olmakla birlikte bunlardan birincisi ve bizimde ele alacağımız çeşidi sahih kıraatların arasında değerlendirilenidir. Diğerisi ise zayıf kıraatlar arasındadır.

¹⁵² Şemsüddîn Ebi'l-Hayr Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. el-Cezerî, *Müncidü'l-Mukri'in ve Mürşidü't-Tâlibîn* (Beyrût: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1980), 15; Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 54.

¹⁵³ Mehmet Dağ, *Kıraat Farklılıklarının İslam Hukukuna ve Metodolojisine Etkisi* (Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1997), 49.

¹⁵⁴ Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 210.

¹⁵⁵ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 55.

¹⁵⁶ Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kirâati'l-Aşr*, 1980, 13; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 232.

¹⁵⁷ Dağ, *Kıraat Farklılıklarının İslam Hukukuna ve Metodolojisine Etkisi*, 58.

¹⁵⁸ Zürkânî, *Kitâbu Menâhili'l-İrfân fî Ulûmi'l-Kur'ân*, 130; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 232.

Burada ele alacağımız Âhâd kıraat; sika bir ravi kanalıyla gelmiş muttasıl bir senede sahip, şazz ve illetten uzak olarak nakledilen kıraatlardır.¹⁵⁹

Âhâd kıraatın senedinin sahih olması ama diğer iki şarta haiz olmaması sebebiyle, makbul kıraatlar kapsamında değerlendirilmesi yanlış olacaktır.¹⁶⁰

1.7.2 Zayıf Kıraatlar

Bu kısımda ele alınacak olan kıraat çeşitlerini; bazı kurrâlar tarafından sahih kıraatlar içerisinde yer alan meşhur ve ahad kıraatlarında buraya dâhil edilmiş olduğunu kaynaklar bize göstermektedir. Çünkü mütevatir kıraat şöhretine ulaşmamış olan kıraatlar şazz ya da müdrec gibi kıraatların mahiyetine bakılmaksızın genellemeye tabi tutulmuş ve kıraatlar sahih ya da şazz olarak sınıflandırılmıştır. Özetle sahih kıraatın şartlarından(muttasıl sened, resm-i Osmani'yeye uygunluk, Arap diline muvafıkıyet) birisini bünyesinde bulundurmeyen kıraatlara zayıf kıraatlar denilmiştir.¹⁶¹

1.7.2.1. Âhâd Kıraat

Senedinin sahih olması ile beraber Resm-i Osman'a veya Arap gramerine uymayan¹⁶² yahut da bahsedilen şöhrete ulaşamamış kıraatlara âhâd kıraatlar denmektedir. Bu tür kıraatlar okunmaz ve inanılması vacip değildir.¹⁶³

1.7.2.2. Şâzz Kıraat

Genel kabule göre üç kritere (senedin muttasıl olması, resm-i Osmani'yeye uygunluk, Arap diline muvafıkıyet) haiz olan kıraatlar sahih olarak kabul edilmiştir. Bazı âlimlerce belirlenen bu üç kriterden birisine sahip olmayan kıraat sahih olmaktan çıkıp sahih olmayan(şâzz) kıraatlar arasına dâhil edilmiştir. Bu sınıflandırma ile kıraatlar sahih ve şâzz olmak üzere iki başlık altında incelenmiştir.¹⁶⁴

¹⁵⁹ Dağ, *Kıraat Farklılıklarının İslam Hukukuna ve Metodolojisine Etkisi*, s.50.

¹⁶⁰ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, s.59.

¹⁶¹ Mehmet Dağ, *Klasik Kıraat Tasniflerinin Eleştirisi ve Yeni Bir Tasnif Denemesi*, Yayınlanmamış Makale, s.17; Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, s.61.

¹⁶² Dağ, "Klasik Kıraat Tasniflerinin Eleştirisi ve Yeni Bir Tasnif Denemesi", Yayınlanmamış Makale, s.18.

¹⁶³ Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, s.232; Karaçam, *Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri Ve Mütevatir Kıraatlarının Yorum Farklılıklarına Etkisi*, s.88.

¹⁶⁴ Yavuz Fırat, *Tecvid ve Kıraat İlmi Terimleri Sözlüğü* (İstanbul: Hacıvevîszâde İlim Ve Kültür Vakfı Yayınları, 2018), 168.

Bu şekilde olan sınıflandırmadaki şâzz kıraatının ifade ettiği anlam ile bizim burada ele almak istediğimiz şâzz kıraatın mahiyeti birbirinden ayrılmaktadır. Suyuti şâzz kıraatı; senedi sahih olmayan kıraatlar olarak tanımlar.¹⁶⁵ Suyuti'nin bu tanımı kendisinden sonra gelen müellifler tarafından da benimsenmiş ve kabul görmüştür.¹⁶⁶

Bu tanımlara göre şâzz kıraat; senedindeki inkitadan(kopukluk) dolayı ya da ravinin sıklığını bozacak hallerin mevcudiyeti sebebiyle, senedin sahihliğini kaybetmesi ile beraber diğer iki şartın ya da birisinin kendisinde bulundurması durumundaki kıraatlara verilen isimdir.¹⁶⁷

1.7.2.3. Müdrec Kıraat

Hatt-ı Mushafa uymayan tefsir mahiyetli eklemelerden oluşan ve Hz. Peygamber'e nispet edilmeyen zayıf kıraat çeşidine verilen isimdir.¹⁶⁸ Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere karinin metne dâhil etmiş olduğu ilavelere müdrec kıraat denir. Yapılan bu ilaveler tefsir kabilinden olabileceği gibi başka sebeplerden dolayı da yapılmış olabilir. Ancak buradaki verdiğimiz tanımdan çıkaracağımız diğer önemli husus şudur ki, yapılan bu ilavelerin Hz. Peygamber'e dayanmaması, O'nun tarafından yapılmış ilaveler olmayıp daha çok sahabeye nispet edilen ya da tabiuna nispet edilen okumalardır.¹⁶⁹

Nisa sûresi 12. ayetin “**وَلَهُ اخٌ وَ اخْتٌ**” ifadesinin **من ام** ziyadesiyle okunması bu kıraata örnek olarak verilebilir. Bu ilaveler Kur'an'dan çıkarılmıştır ve müdrec kıraatla namaz caiz olmadığı gibi bunlara inanmak da vacip değildir.¹⁷⁰

1.7.2.4. Mevzû Kıraat

Sened ve metin itibariyle hiçbir dayanağı olmayan asılsız ve uydurma haberlerdir.¹⁷¹ İbn Cezeri, Ebu Hanife'ye nispet edilen Fatır suresi 28.deki **إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ**

¹⁶⁵ Süyûtî, *el-İtkân fi Ulûmi'l-Kur'ân*, 1/242.

¹⁶⁶ Hasan Abbas Fadl, *Şübühâtun Havle'l-Kirâatî'l-Kur'aniyye* (Amman: Dirâsât, 1988), 15/137-138; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 95.

¹⁶⁷ Dağ, *Kıraat Farklılıklarının İslam Hukukuna ve Metodolojisine Etkisi*, 55.

¹⁶⁸ Dağ, *Kıraat Farklılıklarının İslam Hukukuna ve Metodolojisine Etkisi*, 55.

¹⁶⁹ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 62-63.

¹⁷⁰ Pakdil, *Ta'lim Tecvid ve Kıraat*, 383.

¹⁷¹ Hacı Önen, *Kıraat Tarihi Ve Kıraat Farklılıklarının Kur'an Tefsirine Etkisi* (İstanbul: Rağbet Yayınları, 2017), 78.

Ayetindeki “Allah’tan, kulları içinden ancak bilgin olanlar korkar” ayetindeki Allah lafzının fetha harekesinin damme yapılması ile anlam; “Allah âlim olan kullarından korkar” şeklindeki okuyuşun Mevzu Kıraat kapsamına girdiğini ve Ebu Hanife’nin bu kıraattan beri olduğunu söyler.¹⁷²

Mevzu kıraatların az olmasının sebebi aslında Kur’an’ın üç şart ile denetlenmesidir ve belki de bu denetleme sadece Kur’an’a nasip olan bir niteliktir.¹⁷³

¹⁷² Cezerî, *en-Neşr fi’l-Kırâati’l-Aşr*, 1980, 1/16.

¹⁷³ Ünal, *Kur’an’ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 63.

BÖLÜM 2

KUFE KIRAATI

Bu bölümde tezimizde inceleyeceğimiz kıraat farklılıklarının nispet edildiği ve Kufe ekolünün önemli şahsiyetlerinden olan Kıraat İmamlarından Âsım b. Behdele(ö. 127/745) ve Kisâî(ö. 189/805)'nin hayatları, eğitimleri, hocaları ve öğrencileri, kıraat ilmine katkıları gibi onları tanıtmaya yönelik bilgiler verecek ve Kufe kıraatının karakteristik özelliklerine yer vermeye gayret edeceğiz.

2.1. Kufe'de Temayüz Eden Kıraat Âlimleri

2.1.1 Âsım b. Behdele (ö. 127/745)

2.1.1.1 Hayatı

Tam adı Ebû Bekir Âsım b. Ebi'n-Necûd Behdele el-Esedî el-Kûfî'dir. Kufe kıraat imamı olan Âsım b. Behdele 40/661 yılında Kûfe'de doğmuş ve 127/745 yılında burada vefat etmiştir.¹⁷⁴ Babasının ismi kesin olmamakla beraber Ebü'n-Necûd veya Behdele olduğu söylenmektedir. Abdullah diyen de olmuştur. Başka bir rivayete göre ise Behdele annesinin ismidir. Künyesi Ebû Bekr nisbesi ise el-Esedî ve elKûfî'dir. Kûfelilerin bilgini ve seyyididir.¹⁷⁵

Kıraat ilmine başlamadan önce buğday satarak ticaret yaptığı bilinmektedir. Gençlik yıllarında ölülere ilaç ve güzel koku sürme işiyle meşgul olduğu için “hannat” olarak tanınmıştır. Âmâ olan Âsım'ın gözlerinin ne zaman kaybettiği bilinmemekle beraber yapmış olduğu bu vazifeler nedeniyle doğuştan âmâ olmadığı yargısına varılabilir.¹⁷⁶ Arap asıllı olmadığı ve mevaliden olduğu kaynaklara geçen başka bir bilgidir.¹⁷⁷

¹⁷⁴ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/348.

¹⁷⁵ Dâni, *Kitâbü't-Teysîr fi'l-Kırâati's-Seb'a*, 1930, 6; Birişik, *Kıraat İlmi ve Tarihi*, 126.

¹⁷⁶ M. Ali Sarı, “Âsım b. Behdele” (İstanbul: TDV Yayınları, 1991), 3/475-476.

¹⁷⁷ Subhî, *el-Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'ân*, 249.

Muaviye döneminde Kufe’de yaşamış ve Sahâbîden Haris b. Hassan el-Bekrî ve Ebû Rimse Rifaa b. Yesribî’ye küçük yaşta yetişip, görüşmesi sebebiyle tabiin neslinden kabul edilmiştir.¹⁷⁸

Âsım b. Behdele Kufe’de Ebû Abdurrahman es-Sülemî’den sonra kendisine müracaat edilecek noktaya yükselmiş ve kıraat ilmindeki gayreti ile mütevatir kıraat imamları arasında yerini almıştır. Âsım kıraatı’nın Hafs rivayeti, XX. yüzyıl Müslümanlarının yaklaşık yüzde doksanının tercih etmesiyle en çok okunan kıraat olmuştur. Bunun sebebi ise Âsım kıraatının hem senedindeki sağlamlık hemde Hafs rivayetindeki sadeliktir. Kur’ân’da birkaç kelime istisna edilecek olursa kaide dışı okuyuşların bulunmayışı, gerek buna bağlı olarak gerekse beyne beyne, ihtilas ve sadece birer istisnaları olan imale, işmam ve teshil gibi bazı mahallî şive ve lehçelerden kaynaklanan, özellikle Arap olmayanların uygulamada zorluk çekecekleri vecihlerin yer almayışıdır.¹⁷⁹

Âsım b. Behdele’nin sesi güzel ve tecvid sahasında da bir otorite idi.¹⁸⁰ Kur’ân’ı en güzel şekilde okurdu bu konuda Şimrubni Atıyye bir mecliste şöyle demiştir: “Aramızda iki kişi vardır, biri Abdullah b. Mes’ud’un kıraatını en güzel bir şekilde okuyan Âsım, diğeri de Zeyd b. Sabit’in kıraatını en güzel şekilde tilavet eden Ameş’tir.”¹⁸¹

Ders konusunda çok titiz davranan Âsım, derse gelemeyen öğrencilerinin evine kadar giderek derslerini dinlerdi. Muhammed b. Ya’la b. Amir bu hususta “Üstazım Âsım’a gider Kur’an okurdum, gidemediğim zaman o evime kadar gelir ve beni dinlerdi.¹⁸² Âmâ olmasına rağmen kıraat ilmini öğretmedeki azmi ve hassasiyeti dikkatimizi celbetmiş ve ne kadar vazife-i şinas biri olduğunu göstermektedir.

Kuvvetli zekâsı ve Kıraat ilmine düşkünlüğü ölüm döşeğindeki hâli ile de çevresindekilere aşikâr olmuştur. Ravisi olan Ebu Bekir b. Ayyaş “Âsım vefat ederken yanında bulundum. Kur’ân tilaveti ile meşguldü. Kulak verdim dinledim. Sanki mihrabta imiş gibi “sümme ruddu ilallahi mevlahümü’l-hakk” (En’am 62) insanlar öldükten sonra

¹⁷⁸ Cezerî, *Ğâyetü’n-Nihâye*, 1/315; Adem Özgören, *Nebe-Nâs Sûreleri Arasında Âsım İle Diğer İmamlarının Okuyuş Farklılıkları* (Çanakkale: Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2013), 27.

¹⁷⁹ Sarı, “Âsım b. Behdele”, 3/475-476.

¹⁸⁰ Cezerî, *en-Neşr fi’l-Kırâati’l-Aşr*, 1980, 1/55; Cezerî, *Ğâyetü’n-Nihâye*, 1/347.

¹⁸¹ Ebû Abdullâh Muhammed İbn Ahmed b. Osmân ez-Zehebî, *Ma’rifetu’l-Kurrâi’l- Kibâr ale’t-Tabakât ve’l-Âsâr* (Mısır, 1967), 1/74.

¹⁸² Cezerî, *Ğâyetü’n-Nihâye*, 1/307.

hakk olan Mevlaları Allah'a döndürürler ayetini tekrarlamakta idi. Kemal-i tahkik ve tedebbür ile tilavetin kendisi için bir seciyye(tabiat) olduğunu anladım” buyurmuştur.¹⁸³

İmam Âsım devrinin öncüsü idi, O fesahet ve itkan sahibi, mükemmel bir nahiv bilgini idi. Arapçayı bilmeyen hiçbir şeyi bilemez derdi.¹⁸⁴ Hasan İbn Salih (ö. 100-169/ 718-785) İmam Âsım'dan daha fasih ve beliğ konuşan kimse görmediğini söylemiş onun belagat sahibi olduğuna da dikkat çekmiştir.¹⁸⁵

İlim, ahlak ve fazilet bakımından da hürmet ve saygıyı hak etmiş bir şahsiyet olan Âsım, ibadet ve taate düşkünlüğü ile de bilinirdi. Kendisinden büyük ve hatta bir dönem hocalığını yapmış olan Ebu Vail'in, her sefer dönüşünde Âsım'ın elinin içini öpmesi, O'nun çevresi, öğrencileri tarafından ne kadar sevilip saygı duyulduğuna bir örnektir.¹⁸⁶

İmam Âsım Kufeli olduğu için kufiyyun mezhebine göre sure başlarında bulunan «elif lam mim», «Ha mim», «kef ha ya ayn sad», gibi huruf-u mukattalar müstakil birer ayet olarak kabul etmemiş, bu görüşü ile de Kufeliler'in Kur'ân'da ki ayet sayısının tesbitindeki farklı sonuca ulaşmalarının sebebi olarak zikredilebilir.¹⁸⁷

Âsım Kırâatının senedi;

- Ebû Abdirrahmân es- Sülemî'den, o da Osman b. Affân'dan, Ali b. Ebi Talib'den, Abdullah b. Mes'ud'dan, Übeyy b. Kâ'b'dan ve Zeyd b. Sâbit'ten, bunlar da Hz. Peygamber'den okumuşlardır.
- Zirr b. Hubeyş'den o da Osman b. Affân'dan, Ali b. Ebi Talib'den ve Abdullah b. Mes'ud'dan bunlar da Hz. Peygamber'den okumuşlardır.
- Ebû Amr eş-Şeybânî(ö. 213/ 828)'den, o da Abdullah b. Mes'ud'dan, o da Hz. Peygamber'den öğrenmiştir.

Kıraattaki remzi nun(ن)dur. Kıraatı ikişer sened ve ikişer vasıta ile Hz. Peygambere dayanmaktadır. Kıraatını mütevatir kıraat imamlarından olan Ebu Amr ve Hamza ez-

¹⁸³ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/77.

¹⁸⁴ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/75.

¹⁸⁵ Ebû Bekir Ahmed b. Mûsâ İbn Mücâhid, *Kitâbü's-Seb'a fi'l-Kırâat* (Kahire: Dârü'l-Maârif, 1972), 71; Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/347.

¹⁸⁶ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/74; Ahmet Mazdalı, “İmam Asım'ın Hayatı, Kıraatı ve Şahsiyeti”, *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4 (1987), 239-253, 251.

¹⁸⁷ Sarı, “Âsım b. Behdele”, 3/475-476.

Zeyyad'da okumuş ve rivayet etmiştir. Kıraatı sahih kıraatların belirlenmesinde aranan şartların üçüne de uygunluk arz ettiği için hiçbir âlim tarafından tenkide uğramamıştır.¹⁸⁸ Kendisi birçok öğrenci yetiştirmiş, ondan pek çok kıraat rivayet eden olmuştur. Ancak en öne çıkmış iki ravisi; Ebu Bekr Şu'be b. Ayyaş b. Salim el- Esemi el- Kufi(ö. 193/ 809), remzi sad(ص) ve Ebu Ömer Hafs b. Süleyman b. el- Muğire el- Esemi(ö. 180/ 796), remzi ayın (ع)'dır.¹⁸⁹

2.2. Eğitimi ve Hocaları

İmam Âsım bülûğ çağına erince kıraat ilmine başlamış¹⁹⁰ yeteneği, zekâsı ve azmi ile mütevatir kıraat imamları arasına girmiştir.¹⁹¹ İmam sıralamasına göre beşinci sırada yer alan Âsım kıraat konusunda sika¹⁹² ve hüccet kabul edilir.¹⁹³ Asrın en büyük kültür merkezlerinden biri olan Kufe'de şeyhü'l- Kurra ünvanına sahip olmuş¹⁹⁴ ve ömrünü kıraat ilmine vakfederek birçok hocadan kıraat okumuş ve çok sayıda öğrenci yetiştirmiştir.

2.2.1. Ebu Abdurrahman es- Sülemi (ö. 73/ 692)

Tam adı Ebu Abdurrahman Abdullah b. Habib b. Rubeyyia es- Sülemi'dir. Hz. Peygamber'in sağlığında doğmuş olan Sülemi tabiinin ileri gelenlerindendir. Babası Hz. Peygamber ile sohbet etme şerefine nail olarak sahabilerin arasında yerini almıştır. Kıraatını arz yoluyla önce Hz. Osman'dan almış, Hz. Osman'ın ona, “ Sen benim halkın işleriyle meşgul olmamı engelliyorsun, Zeyd b. Sabit'e git” demesi üzerine Zeyd b. Sabit'ten eğitim almaya başlamış ve tam 13 yıl(veya 13 defa) Kur'ân'ı ona arz etmiştir. Ayrıca Hz. Ali, Abdullah İbn Mes'ud, Ubey b. Ka'b gibi sahabenin ileri gelenlerinden de kıraat okumuştur.¹⁹⁵

Hz. Osman'ın Mushaf nüshalarını istinsah ettirmesinden sonra, Kufe'ye gönderilen nüshaya uygun olarak Kur'ân eğitimi vermesi amacıyla görevlendirilen ilk âlim Ebu Abdurrahman es- Sülemi'dir. Kufe Mescidi'nde kırk yıl Kur'ân öğretiminde bulunmuş ve

¹⁸⁸ Mazdalı, “İmam Asım'ın Hayatı, Kıraatı ve Şahsiyeti”, 239-253, 253.

¹⁸⁹ Çetin, *Kur'ân ilimleri ve Kur'ân-ı Kerim tarihi*, 2012, 171.

¹⁹⁰ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/75.

¹⁹¹ Ebu'l-Kâsım Şehâbuddîn Abdurrahmân b. İsmâîl b. İbrâhîm Ebû Şâme el-Makdisî, *İbrâzü'l-Meânî min Hirzi'l-Emânî* (Mısır, 1981), 30.

¹⁹² Ebû Abdullâh Muhammed İbn Ahmed b. Osmân ez-Zehebî, *Mîzânü'l-İ'tidâl fî Nakdi'r-Ricâl* (Mısır, 1936), 2/356.

¹⁹³ Ebû Felâh Abdu'l-Hayy el-Hanbelî İbnü'l- İmâd, *Şeceratü'z- Zeheb fi Ahbâri men Zeheb* (Beyrut, ts.), 1/173.

¹⁹⁴ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/347.

¹⁹⁵ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/45-46.

kimseden hediye veya ücret almamıştır. Kur'ân eğitimi verdikleri arasında Hz. Peygamber'in torunları Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin, Âsım b. Behdele, Yahya b. Vessab, Şa'bi, Ata b. Saib gibi önemli şahsiyetler bulunmakla beraber kendisinden binlerce kişi Kur'ân ve kıraat eğitimi almıştır.¹⁹⁶

İmam Âsım arz yolu ile kıraatları Ebu Abdurrahman es- Sülemi'den almış ve rivayet etmiştir. Âsım şöyle demiştir: “Bana hiçbir kimse Kur'ân okutmadı ancak Ebu Abdurrahman es- Sülemi okuttu. Onun yanından ayrılınca dersimi Zirr b. Hubeyş'e arz ederdim.”¹⁹⁷ Âsım'ın bu ifadesinden Sülemi'nin birinci derecede Âsım'ın hocası olduğu anlaşılmaktadır.¹⁹⁸

İmam Âsım Sülemi'den öğrendiği kıraatte ona hiç muhalefet etmediği gibi, Sülemi'de Hz. Ali'den öğrendiği kıraatte ona muhalefet etmemiştir.¹⁹⁹

Ebu Abdurrahman es- Sülemi, Sıffin Savaşı'nda Hz. Ali'nin yanında yer almış ve ömrünün sonlarına doğru gözlerini kaybetmiştir. Sülemi 73(ö. 692) de Kufe'de vefat etmiştir.²⁰⁰

2.2.2. Zir b. Hubeyş (ö. 82/701)

Tam adı Ebu Meryem Zirr b. Hubeyş b. Hubaşe el- Esedi el- Kufi'dir. Kesin olmamakla beraber hicretten kırk yıl önce(miladi 584)'de Kufe'de doğduğu nakledilmiştir. Künyesi Ebu'l- Mutarri'f'dir. Ailesi Benî Esed b. Huzeyme'nin kolu olan Benî Gâdire'dir. Hem cahiliyye hemde nübüvvet döneminde yaşamış olmasına rağmen Peygamber efendimizle görüşmedikleri için “muhadram” tabiiilerinden sayılmıştır.

Hz. Ali, Übey b. Ka'b ve Abdullah b. Mes'ud'dan Kur'ân ve kıraat ilmini tahsis etmiş daha sonra kendisi kıraat eğitimini tedris etmeye başlamıştır. Ondan eğitim alanlar arasında Yahya b. Vessab, Âsım b. Behdele, Ebu İshak eş- Şeybani ve Âmeş yer almaktadır. Daha pek çok talebe yetiştirmiş olan Zir b. Hubeyş Arap diline olan vukufiyeti ile de bilinmektedir. Hatta Abdullah b. Mes'ud'un bu konuda zaman zaman Zir b. Hubeyş'in bu konudaki ilmine

¹⁹⁶ Muhsin Demirci, “Ebû Abdurrahman es- Sülemî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1994), 10/87.

¹⁹⁷ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/75.

¹⁹⁸ Mazdalı, “İmam Asım'ın Hayatı, Kıraati ve Şahsiyeti”, 239-253, 251.

¹⁹⁹ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/75.

²⁰⁰ Demirci, “Ebû Abdurrahman es- Sülemî”, 10/87.

başvurduğu kaydedilmiştir. Âsım b. Behdele onun bu özelliğini “ondan daha fasih birini görmedim” diyerek dile getirmiştir.²⁰¹

Zir b. Hubeyş, Hz. Osman’ın hilafeti esnasında Kufe’den Medine’ye giden bir heyetin içinde yer alarak sahabenin ileri gelenleriyle görüşme fırsatı elde etmiş ve aynı zamanda Übey b. Ka’b ve Abdurrahman b. Avf’tan çokça faydalanmıştır. Übey b. Ka’b’ı Medine mescidinde ilk görünce ona “...ne olur üzerime kanadını indir” diyerek ilim talep etmiştir. Übey b. Ka’b’ın da ona daha sonraki bir zamanda “ Kur’ân’da benden sorup öğrenmediğin tek bir ayet bırakmak istemiyorsun” sözü ile hoca- talebe ilişkisine uzun süre devam ettikleri anlaşılmaktadır.²⁰²

Zir b. Hubeyş’in kıraat ilmindeki yeri ve önemi ise şu şekilde özetlenebilir: Yedi meşhur imamdan biri olan Âsım b. Behdele’nin iki ravisinden biri olan Ebu Bekr Şu’be b. Ayyaş’a Zir b. Hubeyş’ten almış olduğu kıraatı öğretmesi ile bu kıraatın yedili sistem içinde yer alması ve günümüze kadar ulaşması onun kıraat ilmindeki önemini bize göstermektedir. Aynı zamanda Âsım b. Behdele, ondan daha iyi bir mukri görmediğini söyleyerek onun bu alandaki yerinin önemine de dikkat çekmiştir.²⁰³

Mütevazı olması yanında kıraat ilmine adanmış bir ömre sahip olan Zir b. Hubeyş 82(ö. 701)’de Kufe’de 122 yaşında vefat etmiştir. Âsım, Kur’ân’ı arz yoluyla Zir b. Hubeyş’ten almış ve rivayet etmiştir.²⁰⁴

2.2.3. Sa’d İbn İyas Ebu Amr eş- Şeybani(ö. 96/ 714)

Tam adı Sa’d İbn İyas Ebu Amr eş- Şeybani olan kıraat âlimi, Abdullah İbn Mes’ûd’un tefsir ve kıraat sahalarında yetiştirdiği en meşhur öğrencilerinden biridir.²⁰⁵ Âsım b. Behdele ondan arz yolu ile kıraat eğitimi almış ve rivayet etmiştir. Kaynaklarda geçen bilgilere göre 96(ö. 714) vefat etmiştir.²⁰⁶

²⁰¹ Zehebî, *Ma’rifetu’l-Kurrâi’l- Kibâr ale’t-Tabakât ve’l-Âsâr*, 1/144.

²⁰² Ebû Abdullâh Muhammed İbn Ahmed b. Osmân ez-Zehebî, *Siyeru A’lâmi’n-Nübelâ*, thk. Şuayb Arnavut (Beyrût: Muessesetu’r-Risâle, 1413), 4/168.

²⁰³ Tayyar Altıkulaç, “Zir b. Hubeyş”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2013), 44/449.

²⁰⁴ İbn Mücâhid, *Kitâbü’s-Seb’a fi’l-Kırâat*, 70; Cezerî, *Gâyetü’n-Nihâye*, 1/347.

²⁰⁵ İsmail Cerrahoğlu, “Abdullâh b. Mes’ûd”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1988), 1/14-117.

²⁰⁶ Cezerî, *en-Neşr fi’l-Kırâati’l-Aşr*, 1980, 1/155.

2.3. Öğrencileri

Birçok talebe yetiştiren İmam Âsım'ın bu talebelerini kıraat rivayet edenler, huruf(kıraat vecihleri) rivayet edenler, arz yolu ile ders alanlar ve İmam Âsım'a kıraat arz edenler olarak gruplandırıp bazılarını burada zikredeceğiz.

a. Kıraat rivayet edenler:

1. Ata b. Ebi Rebah(ö. 114/ 732)
2. Amr b. Halid(ö. 120/ 737)
3. Mensur b. el-Mu'temir Ebu İtab es-Sülemi el-Kufi(ö. 133/ 750)
4. Nahivci Eban b. Tağleb el-Kufi(ö. 141/ 758)
5. el-A'meş Süleyman b. Mihran(ö. 148/ 765)
6. Numan b. Sabit Ebu Hanife el-Kufi (ö. 150/ 767) Hanefi mezhebinin kurucusu
7. Muhammed Ubeydullah b. Meysere Ebu Abdurrahman el-azremi el-Kufi(ö. 155/ 771)
8. Mihranü'l-Adiyy Said b. Arube(ö. 156/ 772)
9. Eban b. Yezid el-Attar(ö. 160/ 776)
10. Süfyan-ı Sevri(ö. 161/ 777)
11. Ebü's-Salt Zaide b. Kudame(ö. 161/ 777)
12. Ebu Hammad el-Müfaddal b. Sadaka el-Küfi(ö. 161/ 777)
13. Şeyban b. Abdurrahman Ebu Muaviye et-Temimi el-Kufi(ö. 164/ 780)
14. El-Hasen b. Salih(ö. 167/ 783)
15. Hammad b. Seleme(ö. 167 / 783)
16. El-Mufaddal b. Muhammed(ö. 168/ 784)
17. Ebü'l-Münzir Selam b. Süleyman el-Müzeni(ö. 171/ 787)

18. Ebu Avane(ö. 176/ 792)
19. Kazi Şüreyh b. Abdullah'en-Nehai(ö. 176/ 792)
20. Hafs b. Süleyman el-Esedî el-Kufî(ö. 180/796)
21. Hammad b. Şuayb(ö. 101-190/ 719- 805)
22. Ebu Bekr Şu'be İbn Ayyaş el-Kufî(ö. 193/ 809)
23. Süfyan İbn Uyeyne(ö. 98/ 813)
24. - Harun İbn Musa el-Basri el-Ezdi(ö. 199/ 814)
25. Nuaym İbn Yahya İbn Said Ebu Ubeyd es-Saidî'l-Kufî(ö. ?)
26. Hammad İbn Amr el-Esedî(ö. ?)
27. Süleyman et-Temîmî(et-Teymî)(ö. ?)
28. Dahhak İbn Meymun(ö. ?)
29. Asame İbn Urve Ebu Nücey el-Fakîmî el-Basri(ö. ?)
30. İsmail İbn Mücahid İbn Said(ö. ?)
31. Cüviyye İbn Atik İbn Ayis Ünas el-Kufî(ö. ?)
32. Ebu Hayseme(ö. ?)
33. Ebu Salih es-Semman(ö. ?)²⁰⁷

b. Huruf(kıraat vecihleri) rivayet edenler:

1. bEl-Muğîre İbn Muksim ebu Haşîm ed-Dabîyy el-Kufî(ö. 133/750)
2. Ebu Amr İbn Ala' el-Basri Zebban İbn Ammar(ö. 154/ 770- 771) Mütevatir kıraat imamlarından olup aynı zamanda ünlü nahivcidir.

²⁰⁷ Mazdalı, "İmam Asım'ın Hayatı, Kıraatı ve Şahsiyeti", 239-253, 244,245,246,247.

3. Muhammed b. Abdullah el-Azremi(ö. 155/ 771)
4. Hamza İbn Habib ez-Zeyyad(ö. 156/ 773) Mütevatir Kıraat imamlarındandır.
5. Şeyban İbn Abdurrahman Ebu Muaviye et-Temimi el-Kufi(ö. 164/ 780)
6. Halil İbn Ahmed(ö. 170/ 786) Meşhur nahivci ve aruzcu imam.
7. Ebu Amr Nuaym İbn Meysere el-Kufi(ö. 174/ 790) Nahivci
8. Hammad b. Zeyd el-Basri el-Ezdi(ö. 179/ 795)
9. Harun b. Musa(ö. 199/ 814)
10. El-Hakim b. Züheyr ebu Muhammed el-Gazari el-Kufi(ö. ?)
11. - Muhammed b. Ruzeyk el-Kufi(ö. ?)
12. El-Haris b. Nebhan(ö. ?)²⁰⁸

c. Arz yolu ile ders alanlar:

1. Hammad İbn Ebi Zeyyad el-Kufi (ö. 176/ 792): Kıraatı arz yolu ile İmam Asım'dan öğrenmiş, Asım vefat edince, birinci ravisi Ebu Bekr b. Ayyaş'dan okumaya devam etmiştir.²⁰⁹
2. Hammad İbn Amr el-Esedi el-Kufi (ö. ?) Bu zatın İmam Asım'dan nakledilen bir nüshası da vardır.²¹⁰

d. İmam Âsım'a kıraat arz edenler:

1. İsa İbn ömer Ebu Amr el-Hemedani el-Kufi (ö. 156/ 772): Âmâ ve meşhur olan bu kari, Hz. Hamza (ö.156/ 773) 'dan sonra Kufe'nin mukrii olmuştur.²¹¹
2. Sehl İbn Şuayb (ö. ?)²¹²

²⁰⁸ Mazdalı, "İmam Asım'ın Hayatı, Kıraati ve Şahsiyeti", 239-253,243.

²⁰⁹ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/258.; Mazdalı, "İmam Asım'ın Hayatı, Kıraati ve Şahsiyeti", 239-253,247.

²¹⁰ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/259; Mazdalı, "İmam Asım'ın Hayatı, Kıraati ve Şahsiyeti", 239-253, 247.

²¹¹ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/612.

²¹² Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/319; Mazdalı, "İmam Asım'ın Hayatı, Kıraati ve Şahsiyeti", 239-253,247.

Âsım'ın kıraatını devam ettirmede öne çıkan iki ravisini burada daha detaylı inceleyeceğiz.

2.3.1. Hafs b. Süleyman (ö. 180/ 796)

Tam adı Ebu Ömer Hafs b. Süleyman b. el- Muğire el- Esedi olan âlim, Âsım'ın üvey oğludur. 90(709) yılında doğduğu bilinen Hafs'ın Gadiri nisbesinden hareketle Kufe'ye bağlı Gadiriye köyünde doğduğu söylenebilir.²¹³ Kumaş ticareti ile uğraştığı için “bezzaz” lakabıyla meşhur olmuş, İbn Ebu Davud ve Hufays diye de bilinirdi.²¹⁴

Âsım'ın üvey oğlu olması sebebiyle onun yanında yetişmiş ve terbiyesini ondan almıştır. Âsım b. Behdele'nin, Sülemi'den almış olduğu kıraatı Hafs b. Süleyman'a öğrettiği ve Hafs'ın defalarca Kur'an'ı ona okuduğu bilinmektedir. Hafs'ın kıraat ilmindeki senedi ise Âsım b. Behdele- Ebu Abdurrahman es- Sülemi- Ali b. Ebu Talib- Hz. Peygamber olarak ortaya çıkmaktadır. Hafs kıraat eğitimini arz ve telkin yolu ile Âsım'dan öğrenmiş ve Âsım'ın ikinci ravisi olmuştur.²¹⁵ Kıraat ilmindeki remzi ise ayın (ع)dir.²¹⁶

Bağdat ve Mekke'ye giderek buralarda Âsım'ın kıraatını okutmuştur. Kendisinden Hüseyin b. Muhammed el- Mervezi, Hamza b. Kasım el- Ahvel, Amr b. Sabbah, Ubeyd b. Sabbah, Süleyman b. Davud ez- Zehrani ve daha pek çok kişi arz ve sema yoluyla kıraat öğrenmişlerdir.²¹⁷

Hafs Kur'an kıraatında hüccet kabul edilmiş ve özellikle Âsım b. Behdele'nin kıraatını rivayetteki güvenirliliği ve hıfzının sağlamlığı üzerinde kaynaklarda ittifak edilmiştir. Mutekaddimun Hafs'ın, Âsım'ın birinci ravisi olan Ebu Bekr b. Ayyaş (ö. 193/809) 'a göre daha kuvvetli hafız olduğunu ve kıraatleri daha iyi zabtettiğini söylemişlerdir.²¹⁸ İmam ed-Dani (ö. 444/1052) “Âsım kıraatını öğrenip tilavet tariki ile İslam âlemine yayan Hafsdır.» diyerek Hafs'ın Âsım kıraatını yayan sağlam bir ravi olduğunu bize bildirmektedir.²¹⁹

²¹³ Eş-Şeyhu'l-İmâm Şihâbuddîn Ebî Abdillâh Yâkût b. Abdillâh el-Hamevî er-Rûmî el-Bağdâdî, *Mu'cemü'l-Büldân* (Beyrût: Dâru'l-Kütübü'l-İlmiyye, ???), 4/183.

²¹⁴ Tayyar Altıkulaç, “Hafs b. Süleymân”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1997), 15/118-119.

²¹⁵ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/289.

²¹⁶ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 55.

²¹⁷ Altıkulaç, “Hafs b. Süleymân”, 15/118-119.

²¹⁸ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 117; Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/254.

²¹⁹ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/254.

Hafs'ın hakkında ileri geri konuşanların var olduğu bilinmektedir. Bazı rivayetlere göre Hafs hadis rivayetinde, hadis yapraklarından almış olduğu hadisleri sanki ravinin kendisinden işitmiş gibi rivayet ettiği ve yine aldığı bir kitabı iade etmediği için hadis ilminde cerh ve ta'dil kurallarına uymayan bu davranışlarından dolayı ondan hadis rivayet edilmemesi gerektiği söylenmiştir. Ancak hadis ilminde onun sika kabul edilmemiş olması kıraat ilmi alanında da güvenilir olmadığı anlamına gelmez. Zira hadis ilminde de birinin sika dediği bir kişi için başka biri mecruh diyebilmiştir. Buradan da hareketle ve Zehebi'nin de eserinde Hafs için Hadis konusunda zayıf olmakla birlikte kıraat konusunda sağlam olduğunu dile getirmiş olması Hafs'ın hakkında hadis ilmi için söylenen sözlerin kıraat ilmi için muteber sayılamayacağı kanaatini oluşturmaktadır.²²⁰

İbn Mücahid Hafs'a, Âsım b. Behdele'nin kıraatını alırken Kitabü's- Seb'a'sında yer vermiş ve daha sonra Hafs, kıraat-ı seb'a imamlarının ravi sayısını iki ile sınırlayan kıraat kitaplarında da Âsım'ın iki ravisinden ikincisi olarak kaynaklarda yerini almıştır. Günümüzde İslam âleminin yüzde doksanının okumuş olduğu kıraat Âsım'ın Hafs rivayeti olup, Hafs'ın Âsım'ın diğer ravisi olan Ebu Bekr b. Ayyaş'la aralarında 520 yerde farklı okuyuşları mevcuttur. ²²¹ Hafs hocası Âsım'a tek bir yerde ihtilaf etmiştir. Rum Suresindeki **ضَف** kelimesinde dad harfini fetha yerine dammeli okuyarak yapmış olduğu bu ihtilaftan başka bir ihtilafı yoktur. Âsım'ın Hafs rivayetine göre basılan Mushaflarda bu kelime Âsım'ın tercihi esas alınarak yazılmıştır.²²²

İbü'l- Cezeri'nin kabulüne göre Hafs b. Süleyman 180(796)'da vefat etmiştir. Kaynaklarda Hafs'ın herhangi bir eserinden söz edilmemiş ancak onun Âsım'dan rivayet ettiği kıraatın yazıldığı bilinen eserlerin bazılarının nüshalarına el- Fihrisü's- şamil'de yer verilmiştir.²²³

2.3.2. Ebu Bekir b. Ayyaş (ö. 193/ 809)

Tam adı Ebu Bekr Şu'be b. Ayyaş b. Salim el- Esedi el- Kufi'dir. 95(713)'de doğmuş ve Esedoğulları'ndan Vasil b. Hayyan'ın mevlası olduğu için Esedi lakabını almıştır. Ebu

²²⁰ Mehmet Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, (İstanbul: Hacıveyizade İlim ve Kültür Vakfı Yayınları, 2019) , 65-66.

²²¹ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/254.

²²² İbn Mücâhid, *Kitâbü's-Seb'a fi'l-Kırâat*, 96.

²²³ el-Fihrisü's-Şâmil, *Mahtûtâtü'l-Kırâat* (Amman, 1987), 1/276,249; 2/486,506,509,528,531; Altıkulaç, "Hafs b. Süleymân", 15/118-119.

Bekr b. Şu'be, buğday ticareti ile meşgul olduğu için kendisine “hannat” lakabı da verilmiştir.²²⁴

Kıraat ilmini imam Âsım'da öğrenen Şu'be, Kur'an'ı beşer ayetten oluşan bölümlere ayırmak suretiyle üç defa hatmettiğini ve sadece Âsım'dan kıraat okuduğunu söylemiştir. Ebu Bekr b. Ayyaş'ın o dönemin yaygın anlayışına göre farklı hocalardan kıraat eğitimi almak yerine sadece Âsım'dan kıraat eğitimi alması pek çok talebesi arasında temayüz etmesine ve Kufeliler'in Âsım kıraatı konusunda en çok güvendikleri kişilerden biri olmasını sağlamıştır. Bu şekilde Âsım'dan aldığı eğitimin süresi kaynaklarda üç yıl başka bir rivayete göre ise yedi yıl olarak kaydedilmiştir. Ebu Bekr b. Ayyaş'ın kıraatını Âsım b. Behdele- Zir b. Hubeyş- Abdullah b. Mes'ud- Hz. Peygamber kanalıyla aldığı bilinmektedir. Âsım, Sülemi'den aldığı kıraatı Hafs'a, Zir b. Hubeyş'ten aldığı kıraatı da Ebu Bekr b. Ayyaş'a öğretmiştir.²²⁵ Kıraat ilmindeki remzi ise sad (ص) dır.²²⁶

Kıraat ilmini öğrettiği kimselerden bazıları ise; Yahya el- Uleymi, Ebu Yusuf el- A'sa, Abdülhamid b. Salih el- Bürcümi, Hafs ed- Duri ve kıraatı seb'a imamlarından Kisâî'dir. Ebu Bekir b. Ayyaş vefatına yirmi yıl kala kıraat okutmayı bırakmış ve kıraattaki vecihleri(ihtilafları) rivayet etmekle meşgul olmuştur. Bu ihtilafları Yahya b. Adem(ö. 203/ 818) yazıya geçirerek Âsım kıraatının yazılı kaynaklarından birini oluşturmuştur.²²⁷

İbadete düşkünlüğü ile de bilinen âlimin, kırk yıl boyunca her gün bir hatim (başka bir rivayete göre ise hayatı boyunca 18.000 hatim) okuduğu rivayet edilmiştir. Ebu Bekr b. Ayyaş doğru sözlü ve sözünü esirgemeyen, gösteriş ve riyadan uzak, sünnete bağlılığı ve helal- haram titizliğine sahip olduğuna dair karakterini ortaya koyan pek çok olay kaynaklarda anlatılmıştır.²²⁸

Kur'an'ın otuz cüze bölünmesiyle ilgili bir eseri olan Ebu Bekir b. Ayyaş 193(809)'da Kufe'de vefat etmiştir.²²⁹

²²⁴ Tayyar Altıkulaç, “Ebû Bekir b. Ayyâş”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1994), 10/109-110.

²²⁵ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/92.

²²⁶ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 55.

²²⁷ Zehebî, *Siyeru A'lâmi'n-Nübelâ*, 7/505.

²²⁸ Geniş bilgi için bkz. Zehebî, *Siyeru A'lâmi'n-Nübelâ*, 7/505.

²²⁹ Muhammed b. İshâk İbn Nedim, *el-Fihrist* (Beyrût: Dârü'l-Maârif, 1978), 39.

2.4. Kisâî (ö. 189/ 805)

2.4.1. Hayatı

Adı Ebü'l Hasen Ali b. Hamza b. Abdullah el- Kisâî el- Kufî'dir. Doğum tarihi net olmamakla beraber 70 sene yaşamış olduğu kaynaklarda geçmektedir. Vefat tarihi 189 olan Kisâî'nin bu bilgiler doğrultusunda 119/ 737'de doğduğu söylenebilir. Cezerî'de en meşhur görüşün bu tarihler olduğunu belirtmektedir.²³⁰ Bağdat'ın kuzeyinde Evânâ ile Hazîre arasında bulunan Bâhamşâ köyünde dünyaya gelmiştir.²³¹ Ebu Abdullah ve Beni Esed'in mevlası olduğu için Esedi künyelerine sahiptir. Kisâî olarak anılmasının ise birkaç sebebi olduğuna dair rivayetler vardır:

a) Üzerindeki elbisesiyle Hamza ez-Zeyyât(156/ 773)'ın yanına gelir. Hamza, gelenlere, “Kim okuyacak?” diye sorar, “el-Kisâî /elbiseli” diye cevap verilir. Bu olay onun el-Kisâî olarak anılmasına vesile olmuştur.²³²

b) Kendisine Kisâî nisbesi sorulduğunda elbiseli olarak ihrama girdiğinden ötürü böyle isimlendirildiğini söylemiştir.²³³

c) Kisâî, Muâz el-Herrâ'nın (187/ 803) meclisine devam ederken diğer insanlar süslü elbiseler giyiyorlardı, Kisâî'nin de elbisesinin sıradan olması nedeniyle el-Kisâî diye isimlendirilmiştir.²³⁴

Küçük yaşta Kufe'ye gitmiş ve orada hafız olmuş yine kıraat ilmini de orada talim etmiştir. Kufe'de İbn Ebu Leyla(ö. 83/ 702) ve Ebu Hayve Şüreyh b. Yezid el- Hadramî(ö. 203/ 818)'den ders alan Kisâî'nin en çok eğitim aldığı hocası ise Habib ez- Zeyyat'tır.²³⁵ İbn Mücahid, Kisâî'nin Habib ez- Zeyyat'a 300 yerde muhalefet ettiğini söylemiş ve Kisâî'nin hem Habib ez- Zeyyat'tan hemde bazı imamların okuyuşlarından tercihler yaparak isnad sistemini de göz önünde bulundurmak kaydıyla kendine has bir kıraat meydana getirmiş ve

²³⁰ Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kırâati'l-Aşr*, 1980, 1/172.

²³¹ Bağdâdî, *Mu'cemü'l-Büldân*, 1/316.

²³² Ebû Bekir Muhammed b. Hasen b. Abdillâh b. Bîşr ez-Zübeydî, *Tabakâtu'n-Nahviyyîn ve'l-Luğaviyyîn*, thk. Muhammed Ebu'l-Fadl İbrâhîm (Mısır, 1984), 139.

²³³ Zübeydî, *Tabakâtu'n-Nahviyyîn ve'l-Luğaviyyîn*, 1/539.

²³⁴ İbn Nedîm, *el-Fihrist*, 97.

²³⁵ Ebu'l-Kâsım Abdurrahmân b. İshâk ez-Zeccâcî, *Mecâlisu'l-Ulemâ*, thk. Abdusselâm Muhammed Hârûn (Dâru'r-Rifâ'i, Kâhire: Mektebetu'l-Hancî, 1983), 203,204.

olduğunu belirtmiştir. ²³⁶ Mütevatir kabul edilen kıraatlardan birinin imamı olan Kisâî'nin kıraatı, Abdullah İbn Mesud(ö. 32/ 653)'a kadar dayanmaktadır.²³⁷

Merkez camiinde yüksek bir yere oturur insanlara Kur'ân okur, onlarda Mushaflarındaki başlangıç ve bitiş noktalarını işaretlerler gerekli hareke ve rumuzları koyarlardı. İlerleyen yaşında konuşmasında yapmış olduğu bir lahn sebebiyle nahiv ilmine yönelmiş ve nahivde Kufe ekolünün kurucusu ünvanını almıştır. Kisâî'nin Nahiv ilmini öğrenmek istemesindeki maksatta Kur'an'ı düzgün okuma ve okutma arzusudur.²³⁸ Başlangıçta Kur'ân'ın manasını ve irabı gibi hususları düşünmeden ezberleyen Kisâî, Kur'ân'ın irabını öğrenmedikçe Kıraat ilminde de mahir olamayacağını düşünmüştür. Ebu Bekr el-Enbârî(ö. 328/ 940) şöyle der: “el-Kisâî’de başkalarında bulunmayan birçok özellikler vardı. Kur'ân hususunda insanların gözdesiydi. Ondan çokça Kur'ân ilimlerini alırlardı. Öyle ki ne kadar aldıkları tam belirlenemezdi. İnsanları toplar bir kürsüye oturur, başından sonuna kadar Kur'ân'ı okur, onlar da dinlerlerdi. Bazıları onun kıraatine göre mushafları noktalarlar, ayetlerin başlangıç ve bitişlerini takip ederler, bunları defterlerine ve kitaplarına resmederlerdi. Nahivde insanların en bilgini, garib (şaz ve nadir dilbilgileri) konusunda tek gözdeleleri idi.”Böylece zaman içerisinde şöhreti yayıldı ve Abbasi Halifesi Mehdi- Billah(ö. 162/ 778) onu oğlu Harunürreşid(ö. 193/ 809)'in eğitimiyle isgilenmesi için Bağdat'a davet etti. Ardından Harun da oğulları Emin(ö. 198/ 813) ve Memun(ö. 218/ 833)'un eğitimini ona havale etti.²³⁹

Hayatının sonuna kadar kıraat ve nahiv konusunda otorite kabul edilen Kisâî, Kufeliler tarafından Hamza'dan sonra kıraatı en çok okunan kişi olmuştur. Bu kıraatın etkinliği V.(XI) yüzyılın sonuna kadar devam etmiştir. Kisâî kıraatı, İbn Mücahid'in yedili sisteminden önce Halife Me'mun zamanında yapılan sınıflandırmada yedi imam arasına girmiştir.²⁴⁰

²³⁶ Tayyar Altıkulaç, “Kisâî Ali b. Hamza”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2002), 26/69-70.

²³⁷ İsmâuddîn Ahmed b. Mustafâ Taşköprîzâde, *Miftâhü's-Seâde ve Misbâhü's-Siyâde fî Mevzûâtî'l-Ulûm*, thk. Abdulvehhâb Ebü'n-Nûr - Kâmil Kâmil Bekrî (Kâhire: Dâru'l-Kütübi'l-Hadîse, 1968), 2/12,369.

²³⁸ Mehdi el-Mahzûmî, *Medresetü'l-Kûfe ve Menhecuhâ fî Dirâseti'l-Luğa ve'n-Nahv* (Beyrût: Dâru'r-Râidi'l-Arabî, 1986), 3/20.

²³⁹ Altıkulaç, “Kisâî Ali b. Hamza”, 26/69-70.

²⁴⁰ Ebû Tâlib Mekkî, *el-İbâne 'an Me'âni'l-Kırâât*, ed. Muhyiddin Ramazan (Dimaşk: Dâru'l-Me'mûn li't-Turâs, 1979), 28-38, 39.

Oğullarının eğitimleri ile vazifelendirildiği Harunürreşid ile çıkmış olduğu Horasan seyahati esnasında Rey'e bağlı Renbeveyh köyünde 189(805)'de vefat etmiştir. Kisâî'nin eserlerinden bazıları ise:

- Müteşabihü'l Kur'an (el- Müteşabih fi'l- Kur'an, Müteşabihatü'l- Kur'ani'l- Azim,
- Ma Telhanü fihî'l- Avam,
- El- Bed'ü fi Kısasi'l- Enbiya Aleyhimü's- Selam,
- Ta'likat Ala Sıyağı't- Talak fi Beyt Mine'- Şir,
- Kıra'atü'l- Kisâî.²⁴¹

Kıraatta arz ve sema usulünü birlikte yürütmüş olan Kisâî'nin kıraattaki remzi ra(ﺭ) dır. Onun kıraatının öne çıkan iki ravisi ise; Ebu'l Haris ve Duri'dir.²⁴²

2.5. Eğitimi ve Hocaları

Kıraat eğitimini daha çok İmam Hamza'dan aldığı için, isnadı Hamza ile aynıdır. Ancak İbn Ebi Leylâ ve Ebû Hayve Şüreyh b. Yezîd kanalıyla da kırâat almış olduğu için onun kırâatı Osman b. Affân, Ali b. Ebi Tâlib, Abdullah b. Mes'ud, Übeyy b. Kâ'b ve Muaz b. Cebel kanalıyla da Hz. Peygambere ulaşmaktadır.²⁴³ Nahiv ilminde de öncü isimler arasında olan Kisâî'nin birçok hocası olup burada birkaçının ismini zikredeceğiz:

- 1) İsmail b. Cafer b. Ebi Kesîr el-Ensârî (ö. 180/796). Kisâî ondan arz ve sema yöntemiyle kıraat almış ve rivayet etmiştir.
- 2) Cafer es-Sâdık b. Muhammed el-Bâkır b. Ali Zeynu'l-Âbidîn b. Huseyn(ö. 148/765).
- 3) el-A'meş Süleyman b. Mihrân, Vela yoluyla Esedî'dir(ö.148/765).
- 4) Hammâd b. Amr el-Esedî el-Kûfî.(ö. ?)

²⁴¹ Altıkulaç, "Kisâî Ali b. Hamza", 26/69-70.

²⁴² Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 57.

²⁴³ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/475; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 250.

- 5) Hamza b. Habîb b. Ammâra ez-Zeyyât el-Kûfî(ö. 156/773).
- 6) el-Halîl b. Ahmed el-Ferâhîdî, Ebu Abdirrahman el-Ezdî el-Basrî(ö. 175/791).
- 7) Zâide b. Kudame Ebu's-Salt es-Sekafî(ö. 161/777).
- 8) Said b. Mes'ade, Ebu'l-Hasen el-Ahfeş(ö. 215/830).
- 9) Süfyan b. Uyeyne b. Ebî İmran el-Kûfî, el-Mekkî(ö. 198/814).
- 10) Süleyman b. Erkam, Ebu Muâz el-Basrî(ö. ?).
- 11) Şureyh b. Yezîd, Ebu Hayat el-Hadramî(ö. 203/818).
- 12) Şu'be b. Ayyaş b. Salim, Ebu Bekr el-Hannât el-Esedî(ö. 193/809).
- 13) Abdirrahman b. Sikkîn, Ebu Muhammed b. Ebî Hammad el-Kûfî(ö. ?).
- 14) Ebu Amr b. El-Âlâ, Zeban b. El-Âlâ b. Ammar(ö. 154/771).
- 15) İsa b. Ömer es-Sekafî(ö. 149/766).
- 16) İsa b. Ömer el-Esedî. Ebu Ömer el-Hemedânî el-Kûfî ed-Darîr(ö. 156).
- 17) Kuteybe b. Mihran, Ebu Abdirrahman el-Azazânî(ö. ?).
- 18) Muhammed b. El-Hasan b. Ebî Sâra, Ebu Ca'fer er-Ruâsî el-Kûfî(ö. 187/803).
- 19) Muhammed b. Sehl el-Esedî, el-Kûfî, al-Mukaad(ö. ?).
- 20) Muhammed b. Abdirrahman b. Ebî Leylâ, Ebu Abdirrahman el-Kûfî(ö. 148/765).
- 21) Muhammed b. Abdillâh b. Meysere, Ebu Abdirrahman el-Arzamî el-Kûfî(ö. 155/772).
- 22) Muâz b. Muslim, Ebu Muslim el-Harra(ö. 187/803).
- 23) el-Mufaddal b. Muhammed b. Ya'lâ b. Âmir ed-Dabbî(ö. 168/785).

24) Yunus b. Habîb, Ebu Abdîrrahman ed-Dabbî, el-Basrî(ö. 182/798).²⁴⁴

Tezimiz Kisâî'yi kıraat ilmi açısından ele aldığı için burada Kisâî'nin Kıraat eğitimini almış olduğu hocalarını inceleyeceğiz.

2.5.1. Hamza b. Habib (ö. 156/ 773)

Tam adı Ebû Umâre Hamza b. Habîb b. Umâre ez-Zeyyât et-Teymî el-Kûfî olup, 80/ 699 yılında doğdu Kûfede yaşadı ve 156/ 773 tarihinde Hulvan'da vefat etti.²⁴⁵ İmam Hamze bir süre imamlık yapmış ise de zeytinyağı ticareti ile meşgul olduğu için kendisine “ez-Zeyyat” lakabı verilmiştir.²⁴⁶ Remzi fe(ف)dir

Doğum tarihi itibarıyla bazı sahabileri görmüş olabileceği söylenmiştir. Ancak sahabilerden kıraat okumamış olan Hamze, erken yaşlarda kıraat ilmine başlamış ve on beş yaşına geldiği zaman seviyesi oldukça iyi bir noktaya gelmiştir.²⁴⁷ Kıraat konusunda hüccet kabul edilen Hamze, Arap dilini iyi bilen, fıkıh ve hadiste de âlim kişiliği ile şöhret buluştur. İmam Ebu Hanife ile yaşdaş olan Hamze'ye, İmam Ebu Hanife “Kur'ân ve feraiz konusunda bizi geçtin “ diyerek iltifat etmiştir. Talebelerinden hiç bir ücret kabul etmez hatta Kur'ân okuttuğu evde su dahi içmeyi uygun görmezdi.²⁴⁸

Kırâatını; el-Ameş ve Yahya b. Vessâb Kanalıyla Alkâme(ö. 62/ 682), Esved b. Yezîd, Ubeyd b. Nudayle(ö. 170/ 785), Zirr b. Hubeyş ve Ebû Abdîrrahmân es-Sülemî'den; ayrıca İbn Ebû Leylâ(ö. 83/ 702), Humrân b. A'yen(ö. 120/ 738), Ebû İshâk es-Sübbî(ö. 127/ 745), Mansur b. el-Mü'temir(ö. 132/ 750), Muğire b. Miksem ve Ca'fer es-Sâdık'dan; bunlar kanalıyla da Osman b. Affân'dan, Ali b. Ebî Tâlib'den ve Abdullah b. Mes'ud'dan, onlar da Hz. Peygamber'den almıştır.²⁴⁹

²⁴⁴ Kadir Kınar, *Kûfe Nahiv Ekolünün Kurucusu el-Kisâî ve Nahivle İlgili Görüşleri (II)* (Kayseri: Bilimname, 2007), 14/153-174, 161-162.

²⁴⁵ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/261; Altıkulaç, “Hallâd b. Hâlid”, 15/381.

²⁴⁶ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/236; Demirci, *Kur'an Tarihi*, 227.

²⁴⁷ Öztoprak - Canatan, *Kur'ân Kıraatı -Kıraat-ı Aşere-2*, 193.

²⁴⁸ Abdurrahman Çetin, *Kur'ân ilimleri ve Kur'ân-ı Kerim tarihi* (İstanbul: Dergah Yayınları, 2014), 171; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 56.

²⁴⁹ Cezerî, *Ğâyetü'n-Nihâye*, 1/236-237; Çetin, *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*, 248; Yaşar Kurt, *Kıraat Tarihinin Meseleleri*, ts., 103.

İbn Mücahid Kitabü's- Seb'a'da Mekke, Medine, Basra ve Şam kurrasından birer kişi seçerken Kufe kurrasından Âsım b. Behdele ve Ali b. Hamza el- Kisâi ile beraber Hamza b. Habib'in de kıraatını yedili sisteme dâhil etmiştir.²⁵⁰

Kıraatta arz ve infırad usulünü benimsemiş olan Hamze'nin öne çıkan iki ravisi; Halef(Ebû Muhammed Halef b. Hişâm b. Sa'leb el-Esedî)(ö. 229/ 844),remzi ض ve Hallad (Ebû İsa Hallâd b. Hâlid eş-Şeybanî)(ö. 220/ 835), remzi قıdır.

Hamza b. Habib'in eserleri: “Menam fî fazileti hıfzi'l- Kur'an” adlı bir risalesi, “Kitabü Kıraati Hamza”, “Kitabü'l- Feraiz”, “Kitabü'l- Aded”, “Kitabü'l- Maktu ve'l mevsul fî'l- Kur'an”, “Kitabü Eşbai'l- Kur'an”, “Müteşabihü'l- Kur'an”, “Kitabü'l- Vakf ve'l- İbtida”.²⁵¹

2.5.2. İbn Ebu Leyla (ö. 83/ 702)

Tam adı Ebu İsa Abdurrahman b. Ebu Leyla Yesar b. Bilal el- Ensari'dir. Tabiinden zât 18(639)'da Medine'de doğmuştur. Babası, Ebu Leyla Evs kabilesine mensuptur. Resul-i Ekrem'le birçok savaşa katılmış ve Sıffin'de öldüğü hadis kitaplarında rivayet edilmiştir.²⁵²

İbn Ebu Leyla sadece kıraat ilminde değil fıkıh ve hadis ilimlerinde de tanınmış bir âlimidir. Medine'den Kufe'ye göç eden âlimin, ensardan 120 sahabi ile görüşüp birçoğundan hadis öğrendiği rivayet edilmiştir. Sahabilerin ondan hadis dinlemiş olmaları onun hadis ilminde de ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir.²⁵³

Kıraat ilmini arz yoluyla Hz. Ali'den öğrenmiş olan İbn Ebu Leyla'dan oğlu İsa aynı usulle kıraatı almış ve yine aynı usulle yedi kıraat imamından biri olan Hamza b. Habib'e icazetini veren kardeşi Muhammed'e öğretmiştir.²⁵⁴

Cemel, Sıffin ve Nehrevan savaşlarında Hz. Ali'nin safında yer almış ve hatta Cemel Vak'asında bayraktarlık vazifesinde bulunmuştur. Haccac b. Yusuf(ö. 95/ 714) döneminde Kufe kadılığı yapmış, Haccac'ın o dönemde kendisine Hz. Ali'ye ve taraftarlarına kötü söz

²⁵⁰ Tayyar Altıkulaç, “Hamza b. Habîb”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1997), 15/511-512.

²⁵¹ İbn Nedim, *el-Fihrist*, 179.

²⁵² Ahmed İbn Hanbel, *el-Müsned* (İstanbul: Çağrı Yayınları, 1981), 4/179.

²⁵³ Ahmed b. Ali el-Askalânî İbn Hacer, *Tehzîbu't-Tehzîb* (Beyrût: Dâru'l-Fikr, 1984), 6/261.

²⁵⁴ Altıkulaç, “Hamza b. Habîb”, 15/511.

söylemesini istemesi üzerine bu isteği yerine getirmemesi sonucunda baskı ve eziyetler görmüş ama yine de boyun eğmemiştir.²⁵⁵

2.5.3. Hayve b. Şüreyh (ö. 158/775)

Tam adı Ebu Zür'a Hayve b. Şüreyh b. Safvan et- Tüçîbî olan âlim Arap asıllıdır. Kahire'ye yerleşen Kinde kabilesinin Beni Tüçîb koluna mensup olduğu için nisbesi Tüçîbî'dir. Kıraat alanındaki yeri ile beraber iyi bir muhaddis ve fakih olarakta bilinen Hayve b. Şüreyh'in hocaları Mısır'a yerleşmiş tabiin neslindendir. Ukbe b. Müslim et- Tüçîbî, Ebu Yunus Süleym b. Cübeyr ed- Devsi, Bekir b. Amr el- Meâfiri ve Yezid b. Ebu Habib hocalarından bazılarıdır.²⁵⁶

Zühd ve takvasıyla tanınan Hayve b. Şüreyh, gösterişten uzak bir hayat yaşamış, insanlara yardım etmeyi kendine şiar edinmiştir. Rivayetlere göre kendisine verilen 60 dinar maaşı evine varıncaya kadar yoksullara dağıttığı bu konuda verilebilecek örnekler arsındadır. Pek çok talebe yetiştirmiş olan Hayve b. Şüreyh'in ders verdiği kişilere Mısırlı âlimlerden Abdullah b. Mübarek(ö. 181/ 797), Leys b. Sa'd(ö. 175/ 791), Abdullah b. Vehb(ö. 197/ 813) zikredilebilir.²⁵⁷

2.6. Öğrencileri

Kisâî'nin kıraat ve nahiv alanındaki önemli ilmi şahsiyeti sebebiyle birçok öğrenci ondan ders almıştır. Biz öncelikle ondan ders alanlardan bazılarını zikredip sonrasında ise konumuz açısından önemli olmasına binaen Kıraat alanındaki önemli iki ravisi hakkında bilgiler vereceğiz.

Kisâî'nin yetiştirmiş olduğu öğrencilerden bazıları:

1. Ahmed b. Hasan. Mukriu's-Şâm(ö. ?).
2. Ahmed b. Es-Sabbâh b. Ebî Sureyc en-Nehşeli(ö. 230/ 845).
3. İshak el-Begavî(ö. ?).

²⁵⁵ Abdullah Aydın, "İbn Ebû Leylâ, Abdurrahman", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1999), 19/435-436.

²⁵⁶ Mehmet Ali Sönmez, "Hayve b. Şüreyh", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1998), 17/103.

²⁵⁷ Sönmez, "Hayve b. Şüreyh", 17/103.

4. İshak b. Ebî İsrâîl(ö. ?).
5. Eyyub b. El-Mütevekkil el-Ensârî el-Basrî(ö. 200/ 816).
6. Cûdî b. Osman en-Nahvî el-Mağribî el-Endelusî(ö. ?).
7. Ebu'l-Hasan el-Ea'zz(ö. ?).
8. Halef b. Hişam b. Sa'leb b. Halef, Ebu Muhammed el-Esedî el-Bezzâr el-Bağdadî(ö. 229/ 844).
9. Selmâveyh en-Nahvî el-Kûfî(ö. ?).
10. Salih b. Asım en-Nâkıt el-Kûfî(ö. ?).
11. Ebu Tâlib el-Mekfûf(ö. ?).
12. et-Tayyib b. İsmâîl b. Ebu Turâb, Ebu Hamdûn ez-Zühelî el-Bağdâdî(ö. 240/ 855).
13. Abdullah b. Saîd Ebu Muhammed el-Emevî(ö. ?).
14. Alî b. El-Hâzim, Ebu'l-Hasan el-Lihyânî(ö. ?).
15. Ali b. El-Mubârek, Ebu'l-Hasan el-Ahmer el-Mervezî(ö. 194/ 809).
16. Ebu Ömer ed-Dûrî, Hafs b. Ömer b. Abdilazîz b. Sabhan(ö. 246/ 860).
17. İsa b. Süleyman, Ebu Musa el-Hicâzî eş-Şeyzerî el-Hanefî(ö. ?).
18. El-Fadl b. İbrahim b. Abdillâh, Ebu'l-Abbas en-Nahvî el-Kûfî(ö. ?).
19. El-Kâsım b. Sellâm, Ebu Ubeyd el-Horasanî el-Herevî el-Bağdadî(ö. 224/ 839).
20. Kuteybe b. Mihran, Ebu Abdirrahman en-Nahvî el-Kûfî el-Azazânî el-İsbahânî(ö. ?).
21. El-Leys b.hâlid Ebu'l-Hâris el-Bağdadî(ö. 240/ 855).
22. Muhammed b. Ziyad, Ebu Abdillâh; İbnü'l-A'râbî(ö. 231/ 846).
23. Muhammed b. Sufyan b. Verdan el-Hıza el-Esedî el-Kûfî(ö. ?).

24. Muhammed b. El-Muğîre el-Esedî(ö. ?).
25. Muhammed b. Vâsıl, Ebu Ali el-Kûfî(ö. ?).
26. Muhammed b. Yezid b. Rifâa b. Semâa, Ebu Hişam er-Rifâi el-Kûfî(ö. 248/ 863).
27. Ebu Mishal el-A'râbî, Abdulvehhab b. Haris el-Bağdadî en-Nahvî(ö. ?).
28. Meymûn b. Hafs, Ebu Tevbe en-Nahvî el-Kûfî(ö. ?).
29. Nusayr b. Yusuf b. Ebî Nasr, Ebu'l-Munzir er-Râzî el-Bağdadî en-Nahvî(ö. 240/ 854).
30. Haşim b. Abdilazîz, Ebu Muhammed el-Berberî el-Bağdadî(ö. ?).
31. Hişam b. Muâviye, Ebu Abdillâh ed-Darîr el-Kûfî an-Nahvî(ö. 209/ 824).
32. Yahya b. Âdem b. Süleyman b.hâlid b. Usayd, Ebu Zekeriyya es-Sulhî(ö. 203/ 818).
33. Yahya b. Ziyad b. Abdillâh b. Manzûr ed-Deylemî(ö. 207/ 822), “el-Ferrâ” diye meşhurdur.
34. Yakub ed-Durakî(ö. ?).

Cezeri Gayetü'n- Nihaye eserinde bu isimlere ilave 47 isim daha zikretmiştir.²⁵⁸

2.6.1. Ebu'l- Haris(ö. 240/ 854)

Tam adı Ebu'l- Haris Leys b. Halid el- Bağdadî'dir. Nisbesinin Mervezi olduğunu söyleyenlerin yanısıra Ebu Amr bu nisbenin doğru olmadığını Ebu Bekir künyesiyle anıldığını dile getirmiştir.²⁵⁹

²⁵⁸ Kınar, *Kûfe Nahiv Ekolünün Kurucusu el-Kisâf ve Nahivle İlgili Görüşleri (II)*, 14/153-174,163-164-165-166.

²⁵⁹ Zehebî, *Ma'rifetu'l-Kurrâi'l- Kibâr ale't-Tabakât ve'l-Âsâr*, 1/211.

Kıraat ilmini arz yoluyla Kisâî'den okumuş ve önemli iki ravisinden biri olmuştur. Bu ilimde üstat ve güvenilir kişi olan Ebu'l- Haris, Kisâî kıraatının icrasında üstat sayılması nedeniyle rivayetine güvenilmiş ve onun rivayeti yaygın bir şekilde okunmuştur.²⁶⁰

Kıraat ilminde ders almış olduğu hocalar arasında Hamza b. Kasım el- Ahvel ve Yahya b. Mübarek el- Yezidi'de bulunmaktadır. Seleme b. Âsım, Muhammed b. Yahya el- Kisâî, Fadl b. Şazan ve Yakub b. Ahmed et- Türkmani ise ondan kıraat rivayet edenlerden birkaçıdır.²⁶¹

Kisâî kıraatını bizzat ondan alıp rivayet etmiş öğrencilerine de hem arz hemde sema' yoluyla Kisâî kıraatını öğretmiştir. Kıraat ilmindeki remzi س dir. 240/ 854 de vefat etmiştir.²⁶²

2.6.2. Dûrî (ö. 248/862)

Tam adı Ebu Ömer Hafs b. Ömer b. Abdilaziz el- Ezdi ed- Dûrî olan âlim 150/767 yılından sonra Bağdat'ın Dûr isimli mahallesinde dünyaya gelmiş olduğu için Dûrî nisbesiyle anılmıştır. Dûr'dan sonra Sâmerî'ya göç edip orada da bir süre yaşayan âlim kıraat ilmini öğrenmek için yolculuklar yapmıştır. Bu yolculukları esnasında Kufe, Basra ve Bağdat'ta onun durakları arasında yerini almış ve burada pek çok kıraat âliminden kıraatlarını öğrenerek bütün kıraatları şahsında toplayan kişi olmuştur. Dûrî kıraatları en eski kaynaklarından öğrenmek için uğraşmış ve bu hususta pek çok fedakârlıkta bulunmuştur. Kıraat-ı seb'a'yı dönemin en tanınmış karilerinden tahsil etmiş ve hatta şazz kıraatları da öğrenmiştir.²⁶³

Dûrî Kıraat-ı seb'a imamlarından Kisâî ve Ebu Amr'ın iki ravisinden biridir. Kisâî'nin kıraatını doğrudan Kisâî'den, Ebu Amr'ın kıraatını ise Yahya el- Yezidi'den almıştır. Diğer kıraatları da öğrenen Dûrî, Hamza ez- Zeyyat'ın kıraatını Süleym b. İsa'dan, Nafi'nin kıraatını İsmail b. Ca'fer el- Medeni'den almıştır. Âsım b. Behdele'nin ravisi Ebu Bekr Şu'be b. Ayyaş'tan da faydalanan Dûrî kıraat alanındaki üstünlüğü sebebiyle kendi çevresi haricindeki kıraat âlimlerinin de başvurduğu bir kaynak olmuştur.

²⁶⁰ Ebu Amr Osman b. Said Dani, *Kitabü't-Teysir fi'l-Kıraati's-Seb'a*, nşr. Otto Pretzl (İstanbul: Matbaatu'd-Devle, 1930), 3.

²⁶¹ Tayyar Altıkulaç, "Ebu'l- Hâris", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1994), 10/322.

²⁶² Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 57.

²⁶³ Şihabüddin er- Rumi el- Hamavi Yakut, *Mu'cemü'l-Üdebâ* (Kahire, 1980), 10/217.

Yaklaşık bir asırlık ömrünün son dönemlerinde gözlerini kaybetmiş olan Dûrî 248/862’de vefat etmiştir. Kıraat ilmindeki remzi ت dir.²⁶⁴

Dûrî’nin eserleri kıraat alanında; Kıraatü’n- Nebi(Hz. Peygamber’in bazı kelimeleri nasıl okuduğunu bildiren bir risaledir.), Fıkıh alanında; es- Sünen ve Me’ttefekat elfazuhu ve me’anihi mine’l- Kur’an, Eczaü’l- Kur’an ve Fezailü’l- Kur’an adlı eserleri kaynaklarda zikredilmiştir.²⁶⁵

2.7. Kufe Kırâatının Karakteristik Özellikleri

2.7.1 İstiâze ve Besmele

Asım ve Kisâi kıraatında evveli surede(sure başında) 4 vecih vardır. Bunlar sırasıyla;

a) **Kat’u’l-Küll:** İstiazeyi okuyup vakf etmek(nefes almak) , ardından besmele’yi okuyup vakf etmek(nefes almak) ve bundan sonra sureye başlamak ile kat’u’l- küll vechi uygulanmış olur.

b) **Kat’u Evvel - Vaslü’s- Sâni:** İstiaze söylendikten sonra vakf ederek(nefes alarak) ve sonrasında besmele ile sure arasında vakıf yapılmadan vasl edilerek okunmasına vaslü’s- sâni denir.

c) **Vasl’u Evvel – Kat’u’s- Sâni:** İstiaze ile besmele’yi birbirine vaslederek okuduktan sonra vakf edip(nefes alıp), sureye başlamaya denir.

d) **Vaslü’l- Küll:** İstiazeden besmeleye vaslederek okuyup devamında besmele’yi de sureye vasletmeye denir. Bu vecihlerin şema ile gösterimesi ise şu şekildedir:

اعوذ ب الله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين

a) ----- قطع ----- قطع -----

b) ----- وصل ----- وصل -----

c) ----- وصل ----- وصل -----

d) ----- وصل ----- وصل -----

²⁶⁴ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 57.

²⁶⁵ Tayyar Altıkulaç, “Dûrî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1994), 10/5-6.

Sure aralarında besmeleyi okuyan kıraat imamlarından²⁶⁶ olan Âsım ve Kisâi'nin kıraatlarında ise Suretü'l- beyn evveli sureden farklı olarak Vasl'u evvel – Kat'u's- Sani vechi yoktur.²⁶⁷

Enfal suresi ile Tevbe suresi arasında ise Âsım ile Kisâi'nin vecihleri aynı olup şu şekildedir:

a) Vakf: Enfal suresinin sonunda vakf edip, nefes aldıktan sonra istiaze okumadan tevbe suresine geçmek.

إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ وَقَفَ بَرَأءَةً مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ

b) Sekt: Enfal suresinin sonunda sekte yaparak Tevbe suresinden devam etmektir.

إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ سَكَتَ بَرَأءَةً مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ

c) Vasıl: Enfal suresinin son ayetini Tevbe suresinin ilk ayetine vaslederek okunması vechidir.²⁶⁸

إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ بَرَأءَةً مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ

Bu üç vecih sadece Enfal suresinden Tevbe suresine geçişte değil diğer sureler Tevbe suresine vasl edildiğinde de geçerlidir.²⁶⁹

2.7.2 Medler

Medd lügatta artmak uzatmak anlamlarına gelir. Kıraat terimi olarak ise med harflerinden sonra gelen hemze ve sükûn sebebiyle tabii veya asli meddin üzerine yapılan ilaveye denir.²⁷⁰ Kisâi Meddi Muttasıl ve Meddi Munfasıl ve Meddi Arızî tabii meddin üzerine iki elif miktarı ziyadeleştirerek üç elif miktarı olarak okumuş, Meddi Lazımı ise asli meddin üzerine üç elif miktarı ilavesiyle birlikte toplam dört elif uzatarak okumuştur.²⁷¹

²⁶⁶ Bu kıraat imamları şunlardır: 1. İbn Kesir, 2. Âsım, 3. Kisâi, 4. Ebu Cafer, 4. Nafi. Daha geniş bilgi için bkz. Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kırâati'l-Aşr*, 1980, 1/259-261.

²⁶⁷ Dâni, *Kitâbü't-Teyâsîr fi'l-Kırâati's-Seb'a*, 1930, 17.

²⁶⁸

Karaçam, *Kur'ân-ı Kerim'in Nüzulü ve Kıraati*, 390-391.???; Fatih Çollak, *Hafs Rivayetiyle Gelen Muhtelif Vecihler ve Huccetleriyle Âsım Kıraatı* (İstanbul: Üsküdar Yayınevi, 2006), 44.

²⁶⁹ Karaçam, *Kur'ân-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri*, 360.???.

²⁷⁰ Yüksel, *İbn Cezerî ve Tayyibetü'n-Neşr*, 331.

²⁷¹ Abdulfettâh el-Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fi Vucûhi'l-Kur'ân* (Hilal Yayınları, 2014), 8-9.

Âsım kıraatında ise Meddi Muttasıl, Meddi Munfasıl, Meddi Arız²⁷² ve Meddi Lazım ise asli med üzerine üç elif miktarı ziyadeyle toplam dört elif miktarı uzatılarak okunmuştur.²⁷³

Kisai örneklerini vereceğimiz bazı kelimelerde hemzenin iskati(düşürülmesiyle) okumuştur. Kisai'nin bu uygulamasının amacı okuyuşta kolaylık sağlamaktır. Misaller: **أَرَأَيْتُمْ** < أَرَيْتُمْ

أَرَيْتَ < أَرَأَيْتَ misallerinde olduğu gibi.

2.7.3 İdğam

İdğam bir şeyi diğerine katmak, derc etmek demek olup, Kırâat ıstılahında ise; idğam edilen harf(müdğam) ' ın sakin olması ve idğamın kendisinde gerçekleşeceği harf olan müdğamün fih'in ise harekeli olması durumunda iki harf arasında bulunan mütecanislik(mahreçleri bir sıfatları farklı) , mütegariblik(mahrecinde veya sıfatlarında birbirine yakınlık bulunan) , mütemâsillik(birbirinin aynı) ilişkilerinden dolayı müdğam ile müdğamün fih olan harfleri birbirine katmaktır.²⁷⁴

Harekenin durumuna göre idğam iki bölümde incelenir:

a. İdğam-ı Kebir: İdğamı engelleyen sebepler bulunmaması şartıyla, yanyana gelen iki harften birinci harf'in(müdğam) ikinci harfte(müdğam'ün fih'te) kaybolması durumuna denir. Yani aynı cinsten yanyana bulunan iki harften birincisi harekeli olur da sakin hale getirildikten sonra ikinci harfte idğam edilirse bu büyük idğam olarak isimlendirilmektedir. İdğamın bu çeşidi; misleyn, mütekaribeyn veya mütecaniseyn idğamın bütün türlerini kapsadığı için bu ismi almıştır.²⁷⁵ Kıraatını okuduğumuz Hafs kıraatında sadece üç yerde idğam-ı kebir yapılmıştır:

Yusuf suresi 11. ayette ki; **لَا تَأْمَنَّا**,

²⁷² Meddi Arız gerçekleşen kelimenin son harfinin harekesine göre vecihler mevcuttur. Son harf fetha harekeli olursa üç vecih; tul, tevassut, kasr ile okunabilir. Kesra hareke olduğunda dört vecih; tul, tevassut, kasr ve revm vecihleri ile okunur. Damme hareke olduğunda ise yedi vecih caiz olur ki bunlar: tul, tevassut, kasr, tul ile işmam, tevassut ile işmam, kasr ile işmam ve revm vecihleridir. Geniş bilgi için bkz. Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 77-78.

²⁷³ Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kırâati'l-Aşr*, 1980, 51-52.

²⁷⁴ Abdurrahman Çetin, *Kur'an Okuma Esasları* (İstanbul: Emin Yayınları, 2017), 231.

²⁷⁵ Aydın Kudat, *Kırâatları Hücetlendirmede Dilbilim Olgusu* (Ankara: Uzun Dijital Matbaa, 2020), 325.

Kehf suresi 95. ayette ki; قَالَ مَا مَكَّنِّيْ ,

Zümer suresi 64. ayette ki; تَأْمُرُونِيْ kelimelerinde idğam-ı kebir yapmıştır.

b. İdğam-ı Sağır: Aynı cinsten olan iki harften birincisinde teskin işlemi yapılmaksızın sakın olan ilk harfin ikinci harfte idğam edilmesine denir. İdğam-ı kebir’de ki gibi ilk harfi sakın kılma işlemi idğamın bu çeşidinde yoktur zira ilk harf zaten sakın gelmiştir.²⁷⁶ Asım kıraatında yapılan idğamlar bu kabildendir. İdğam-ı Sağır üçe ayrılır:

b.a. İdğam-ı Misleyn: sakın gelen ilk harfi kendisinden sonra harekeli gelen aynı harfe katmaktır. Gunneli ve gunnesiz olmak üzere ikiye ayrılır.

Misal: 277 فَمَا رِبْحَتْ تِجَارَتُهُمْ / مِنْ نَّارٍ

b.b. İdğam- Mütecaniseyn: Kendisinden sonra gelen harf ile mahrecde aynı fakat sıfatta farklı olan sakın müdğamı, harekeli müdğamün fihe katılmasıyla yapılan idğamdır. Kendi aralarında idğam edilen harfler (ب م), (ط ذ ث), (ط د ت)’dir.

Misaller;

Araf suresi 176. ayette ki: يَأْهَتْ ذَٰلِكَ

Hud suresi 42. ayette ki: يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا kelimelerde Âsım ve Kisâi idğam yaparak okumuşlardır.Bu örnekler gibi pekçok örnek çalışmamızın kıraat vücutlarını²⁷⁸ vereceğimiz bölümde karşımıza çıkacağı için burada örnek teşkil etmesi için iktifa etmeyi uygun görüyoruz.

b. c. İdğam-ı Mütekaribeyn: Mahreçleri yahut sıfatlarında veya hem mahreç hemde sıfatlarında yakınlık bulunan harflerden sakın olan müdğamın harekeli olan müdğamun fihe katılmasıyla yapılır.²⁷⁹

1) اِذْ deki zâl harfini beş harfe(ص س ز د ت) Kisâi idğam ederek okurken Âsım bu kelimeleri izharla okumuştur.²⁸⁰ Misaller:

²⁷⁶ Kudat, *Kırâatları Hücetlendirmede Dilbilim Olgusu*, 2020, 326.

²⁷⁷ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 98.

²⁷⁸ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 98.

²⁷⁹ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 98.

²⁸⁰ Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kırâati'l-Aşr*, 1980, 2/5-6; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 99.

- إِذْ تَبَرَّأَ
- إِذْ دَخَلُوا
- أَذْ رَيْنَ
- اذْسَمِعْتُمُو
- اذْصَرَفْنَا

2) (ذ ج ظ ض ص ش س ز) Kisâi idğam ederek okumuş, Âsım ise izharla okumuştur.²⁸¹ Misaller:

- وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
- قَدْ سَمِعَ اللَّهُ
- قَدْ شَغَفَهَا
- وَلَقَدْ صَرَفْنَا
- وَلَقَدْ ذَرَأْنَا
- وَلَقَدْ زَيَّنَّا
- فَقَدْ ضَلَّ
- لَقَدْ ظَلَمَكَ

3) Fiile bitişen müennes ta'sını altı harfe (ج ث س ص ظ ز) Kisâi idğam ile Âsım ise izharla okumuştur.²⁸² Misaller:

- نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ
- كَذَّبَتْ ثَمُودَ
- أَنْزَلْتُ سُورَةَ

²⁸¹ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 150.

²⁸² Cezerî, *en-Neşr fî'l-Kirâati'l-Aşr*, 1980, 2/5-6; Mirniyaz Mürselov, "Kisâi Kıraatının Hususiyetleri", *Bakü Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlmi Mecmuası* 11 (Nisan 2009), 134-156, 136.

- حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ
- كَانَتْ ظَالِمَةً
- خَبِثَ زَنَاحُهُمْ

4) (ت ث ز س ض ط ظ ن) idğam ederken Âsım izhar lâminini Kisâi sekiz harfle (هـ ل - بـ) yaparak okumuştur.²⁸³ Misaller:

- هَلْ تَرَى
- هَلْ تُؤَبِّ
- بَلْ زَيْنَ
- بَلْ سَوَّلَتْ
- بَلْ ضَلُّوا
- بَلْ طَبَعَ اللَّهُ
- بَلْ ظَنَنْتُمْ
- هَلْ نَحْنُ

5) Sakin ب harfini Kisai harekeli ف ya daima idğam etmiştir. Asım kıraatında ise bu şekilde bir vücuhat bulunmamaktadır.²⁸⁴ Misal: اَوْ يَغْلِبُ فَسَوْفَ ، اِذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ

6) Kisâi sakın ف harfini sadece bir yerde ب ya idğam etmiştir. Diğerlerinde izhar ile okumuştur. Âsım kıraatında hiçbir yerde bu harflerde idğam yoktur.²⁸⁵

Sebe suresi 9.ayette yer alan; نَشَأُ نَخْسِفُ بِهِمْ

7) Kisai Sakin ث harfini harekeli ت harfine, sakın د harfini ise harekeli ث harfine idğam ederek okumuştur. Asım ise izharla okumuştur.²⁸⁶ Misaller: لَيْسَتْ ، وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ

²⁸³ Mürselov, "Kisâi Kıraatının Hususiyetleri", 134-150,136; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 100.

²⁸⁴ Mürselov, "Kisâi Kıraatının Hususiyetleri", 134-150,137.

²⁸⁵ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 101.

²⁸⁶ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 101.

8) Kur'an'ı Kerim'de sadece Araf suresi 42. ayette ve Zuhuruf suresi 72. ayette bulunan **أُورِثْتُمُوهَا** ibaresinde Kisai idğam ile okurken Asım izhar vechi ile okumuştur.²⁸⁷

9) Sakin olan **ذ** harfini harekeli **ت** harfine Kisai **وَإِنِّي عَذْتُ** ve **فَنَبَذْتُهَا** lafızlarında idğam ederek okumuştur. Asım'ın ravileri Hafs b. Süleyman ve Ebu Bekir Şu'be ise bu hususta birbirlerinden ayrılmışlardır. Hafs b. Süleyman bu harflerde izhar ile okumuştur. Ebu Bekir Şu'be ise; **إِتَّخَذْتُمْ**، **أَخَذْتُمْ**، **أَخَذْتُ**، **إِتَّخَذْتُ** kelimelerinde idğam vechi ile okumuştur.²⁸⁸

10) Sakin **ب** harfinin harekeli **م** harfine idğamında ise Asım ve Kisai idğam ederek okur. Misal: Hud suresi 42. ayette ki: **يَا بَنِي آدَ كُفُّوا أَعْيُنَكُمْ عَنْ**

ب harfinin de harekeli olması durumunda ise **م**'e idğam edilirken **ب** 'nın harekesi cezmedilir. Misal:

لَنْ يَغْنَبَ إِيَّاهُ شَيْءٌ lafzında Kisai idğamla okur, Asım ise izharla okumuştur.²⁸⁹

11) **ت د ط** harfleri arasında yapılan idğamda Asım ve Kisai arasında ittifak vardır.²⁹⁰ Misaller:

لَنْ يَسْطُوتَ ، وَقَالَتْ طَيْفَهُ ، أَتَقَلَّتْ دَعْوَاهُ

12) **ث** harfinin **ذ** harfine Asım ve Kisai idğam ederek okumuştur.²⁹¹ Misal: **يَلْهَثُ ذَالِكُ**

13) **أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ** lafzında Asım ve Kisai idğamla okumuşlardır.²⁹²

14) Kisai **وَمَنْ يَفْعَلْ ذَالِكُ** lafzında sakin **ل**'i, **ذ** harfine idğam ederek okumuştur. Bu idğam Asım kıraatında yoktur.²⁹³

15) Huruf-u mukattalardan olan **ن وَلَقَدْ** lafızlarında Kisai ve Asım'ın ravisi Ebu Bekir Şu'be idğam ederek okumuş ancak Hafs b. Süleyman burada izhar vechi ile okumuştur.²⁹⁴

²⁸⁷ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 101.

²⁸⁸ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 101.

²⁸⁹ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 102; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39-79.

²⁹⁰ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 102.

²⁹¹ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 102.

²⁹² Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 102.

²⁹³ Mürselov, "Kisâî Kıraatının Hususiyetleri", 134-150,138.

²⁹⁴ Çollak, *Hafs Rivayetiyle Gelen Muhtelif Vecihler ve Hücetleriyle Âsım Kıraatı*, 59.

2.7.4 İmale

İmale sözlükte meylettirmek, eğmek manalarına gelir. Kıraat istilahında ise fetha harekeyi kesraya doğru meylettirmeye denir. Yani med harfi olan elifi ya'ya tam bir dönüşüm veya doyurma olmaksızın ya'ya yakınlaştırarak okumaya imale denir. İmale-i kübra ve imale-i suğra olmak üzere ikiye ayrılır.

a. İmale- i Kübra: yukarıda yazdığımız tanımın karşılığı imale-i kübranın tarifidir. Tezimizde inceleyeceğimiz Asım ve Kisai kıraatlarında tatbik edilmiş olan imale bu cinstendir.

Asım kıraatının Hafs rivayetinde sadece bir yerde imale- i kübra mevcuttur. Hud suresi 41. ayette yer alan مَجْرِيهَا ifadesinde imale yapar.²⁹⁵

Ebu Bekir Şu'be ise şu lafızlarda imaleyi tatbik etmiştir:

- رَأَى/رَأَى، رَأَى، رَأَى، رَأَى، رَأَى kelimeleri ile,
- Yunus suresi, Hud suresi, Yusuf suresi, İbrahim suresi ve Hicr surelerinin başında bulunan ر'nin harfinde,
- Rad sursinin başında bulunan ر'nin harfinde,
- Meryem suresinin başında yer alan ي'nin harflerinde,
- Taha suresinin başında yer alan ط'nin her iki harfinde de,
- Neml suresinin başında bulunan ط'nin harfinde,
- Şu'ara ve Kasas surelerinin başında yer alan ط'nin harfinde,
- ي'nin harfinde,
- Mümin, Fussilet, Şura, Zuhurf, Duhan, Casiye, Ahkaf surelerinin başında yer alan ح'nin harfinde imale ile okumuştur.

İmaleyi en çok uygulayan imamlardan biride Kisai'dir. Kisai imaleyi okuyuşta kolaylık sağladığı için tercih etmiş ve tatbik etmiştir. Tezimizin vücuhat kısmında detaylı

²⁹⁵ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 70.

olarak şema halinde gösterdiğimiz için burada Kisai'nin imale yaptığı yerlerden birkaç örnek vermekle yetineceğiz:

يَرْضَى، مَوْتَى، يَاحْسِرَتَى، أَخْيَاهَا، الذِّكْرَى، كَافِرِينَ، خَطَايَاكُمْ، مَرْضَاتِ اللَّهِ، وَأَوْصَانِي، أَوْكَلَاهُمَا، عَلَى
أَبْصَارِهِمْ، جَنَّةً، مَيْتَةً , bu kelimeler ve daha pek çok kelime imale ile okunmuştur.²⁹⁶

b. İmale- i Suğra: Fetha meddi ses tonu ile fetha ve kesra harekesi arasında okumaya denir. Daha çok fetha sesine yakın bir okuyuştur.²⁹⁷

2.7.5 İskân

İskân sakin kılmak demek olup وَهَى وَهُوَ, وَهَى zamirlerinden önce و, ف, ل, ث, ن geldiğinde zamirlerde yer alan ة harfini iskân ederek okumaktır. Kisai kıraatında bu zamirler iskân ile okunmuş ancak Asım kıraatında iskân edilmeyip tahkik ile okunmuştur.²⁹⁸ Birkaç misal verecek olursak: فَهَى < فَهَى وَهُوَ, فَهَى < فَهَى وَهُوَ şeklinde Kisai kıraatında yer almaktadır.

2.7.6 İtba

Tabi kılma, peşine katma anlamlarına gelen itba ıstılahta ise “bir kelimedeki harfin harekesini verirken yakınında bulunan diğer harf ve kelimelere uyumun ve fonetik insicamın gözetilmesi”²⁹⁹ anlamına gelmektedir. Bizim tezimizin konusu içerisinde yer alan örneği ise sakin harfin harekelenmesidir. Konuyu örnek üzerinden izah etmek gerekirse:

فَمَنْ اضْطَرَّ lafzında iki sakin yan yana geldiği için Asım فَمَنْ deki ن'na kesra hareke vermiş, Kisai ise damme hareke vermek suretiyle okumuşlardır.³⁰⁰

2.7.7 Tahkiki Hemze

Tahkik'in lügat anlamı bir şeyi araştırmak ve incelemek demektir. Kıraat ıstılahında ise harfleri birbirine idğam etmeden, harfin şeddesini, izharını, ğunnesini yani harfte var olan tüm özelliklerinin hakkını vererek okumaya tahkik denir. Kıraat- Aşere'de imamlar iki

²⁹⁶ Mürselov, “Kisâî Kıraatının Hususiyetleri”, 134-150,142.

²⁹⁷ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 115-116.

²⁹⁸ Muhammed Emîn b. Abdillâh Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İzâhi Zubdetü'l- 'İrfân* (İstanbul: el-Mektebetü'l-Hanefiyye, ts.), 44; Süleyman Kılıç, *Maide Suresi Bağlamında Nâfi, Ebû Amr ve Âsım Kıraatleri* (Aksaray: Aksaray Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2019), 70.

²⁹⁹ Süleymân Salah el-Vehhâbî, “Study of the Seven Quranic Variants”, *International Institute of Islam and Arabic Studies* 5/2 (1988), 13; (Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 110)'dan nakille.

³⁰⁰ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 110.

hemzenin yan yana geldiği durumlarda farklı okuyuş şekilleri benimsemişlerdir. Bu okuyuş şekilleri hemzelerin aynı kelimedede ve ayrı kelimelerde olması ile gruplandırılabilir. Asım ve Kisai kıraatında genel olarak ister aynı kelimedede ister ayrı kelimelerde olsun tahkiki hemzede ittifak söz konusudur. Biz burada ittifak edilen hemzeleri aynı ve ayrı kelimelerde gelmeleri ve hareketlerinin durumlarına göre gruplandırıp örneklerini zikredeceğiz:

- Aynı kelimedede bulunan iki hemzenin harekesinin fetha olduğu duruma örnek; **ءَأَذَّرْتُ** (Bakara 2/6) ,
- Aynı kelimedede bulunan birinci hemzenin fetha, ikinci hemzenin kesra geldiği duruma örnek; **أَعْنَا** (Ra'd 13/5) ,
- Aynı kelimedede bulunan birinci hemze fetha, ikinci hemze dammeli geldiği duruma örnek; **أَأْتَقِي** (Kamer 54/25) ,
- Ayrı kelimelerde bulunan İki hemzenin harekesinde kesra olduğu duruma örnek; **هُوَ لَأَنَّ** , Bakara (2/31) ,
- Ayrı kelimelerde bulunan iki hemzenin harekesinin fetha olduğu duruma örnek; **جَاءَ أَجَلُهُ** (A'raf 7/34) ,
- Ayrı kelimelerde bulunan iki hemzenin dammeli olduğu tek yer Kur'an'da Ahkaf suresi 32. Ayette bulunan; **أُولِيَاءُ أَوْلَئِكَ** (Ahkaf 46/32) ,
- Ayrı kelimelerde bulunan birinci hemze dammeli, ikinci hemze fethalı olduğu duruma örnek; **السُّقْمَاءُ أَلَا** (Bakara 2/13) ,
- Ayrı kelimelerde bulunan iki hemzenin birincisi damme, ikincisi kesra olduğu duruma örnek; **مَنْ يَشَاءُ إِلَى** (Bakara 2/142) ,
- Ayrı kelimelerde bulunan iki hemzenin birincisi fetha, ikincisi kesra hareketli olduğu duruma örnek; **وَجَاءَ إِخْوَةُ** (Yusuf 12/58) ,
- Ayrı kelimelerde bulunan iki hemzenin birincisi kesra ikincisi fetha hareketli olduğu duruma örnek; **هُوَ لَأَنَّ أَهْدَى** (Nisa 4/51) ,

- Ayrı kelimelerde bulunan iki hemzenin birincisi fetha, ikincisi damme harekeli olduğu duruma örnek; جَاءَ أُمَّةٌ (Mü'minun 23/44) ,

Burada şu hususu da aktarmamız gerekmektedir. Hafs b. Süleyman sadece bir yerde, Fussilet suresi 41. ayette bulunan ءَاعْجَمِيَّ ibaresinde teshil ile okumuştur.³⁰¹ **Teshil**; yanyana bulunan iki hemzeden birincisini tahkik ikincisini hemze ile harekesi cinsinden bir sesle okumaktır. Bu kelimedeki ikinci hemze fetha harekeli olduğu için ikinci hemzenin sesi, hemze ile elif arası bir ses ile olmalıdır. Asım'ın diğer ravisi Ebu Bekir Şu'be ve Kisai burada tahkikle okumuşlardır.³⁰²

2.7.8 Sekte

Sekte nefesin tutulması ile birlikte sesi kısa bir müddet kesmeye denir. Kisai ve Ebu Bekir Şu'be'nin sekte tatbikleri yoktur. Hafs b. Süleyman'ın ise dört yerde sektesi mevcuttur;³⁰³

- a. Kehf suresi 1. ayet: عَوْجًا قَيِّمًا
- b. Yasin suresi 52. ayet: مَنْ مَرْقَدِنَا هَذَا
- c. Kıyame suresi 27. ayet: وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ
- d. Mutaffifin suresi 14. ayet: كَلَّا بَلْ رَانَ

2.7.9 İhtilas

İhtilas kelime anlamı itibariyle kapıp kaçmak, çabuk kapmak demektir. İstilahta ise sesin üçte birini terk edip, üçte ikisini hızlıca okuma, vasıl halinde harekenin bir kısmını okumamak ve zamiri uzatmadan okumak anlamlarına gelmektedir.³⁰⁴ İkiye ayrılır;

- Harekede ihtilas: yukarda verdiğimiz tanım harekenin ihtilası demek olup harekenin üçte ikisini okuyup, üçte birini terk etmektir.

³⁰¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 121-122.

³⁰² Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 82.

³⁰³ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 138.

³⁰⁴ Murat Akkuş, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü: "et-Tahrîr vet-Tenvîr* (Rize: Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Doktora Tezi, 2014), 184.

- Zamirde ihtilas: zamiri uzatmayarak kasr ile okunmasına denir. Hafs ihtilasın bu nevini bir yerde yapmıştır. Zümer suresi 7. Ayette bulunan يَرْضَهُ ifadesinde zamiri ihtilas ile okumuştur.³⁰⁵

Bu başlık altında bulunan zamirde ihtilas konusu dâhilinde bazı kıraat imamları يُوَدُّ lafzındaki zamiri ihtilas ile okumuşlarsada bizim tezimizin konusunu oluşturan imamların okuyuşlarında bu kelime Kisai ve Hafs zamiri med ile okumuşlardır. Ebu Bekir Şu'be ise bu kelimeye يُوَدُّ şeklinde zamiri iskân ederek okumuştur.³⁰⁶

2.7.10 Ha- i Sekt

Bazı kelimelerin sonunda bulunan son harfin harekesini korumaya yönelik konulmuş olan sakın ة 'lerdir. Kisai ve Asım kıraatlarında yedi yerde bulunan şu kelimelerde vakf esnasında ha-i sekt ile okunmasında ittifakları sözkonusudur. لَمْ يَنْسَنَّهُ، اِقْتَدِهِ، كِتَابِيَه، مَالِيَه، سُلْطَانِيَه، حِسَابِيَه، مَا هِيَه.

Ancak vasıl halinde Asım bu kelimelerei Kur'an'da yazıldığı gibi okurken, Kisai şu iki kelime ha-i sekti hazfederek okumuştur:³⁰⁷ لَمْ يَنْسَنَّهُ، اِقْتَدِهِ

2.7.11 İşmam

İşmam sözlükte bir şeyi bir kimseye koklatmak manasına gelir³⁰⁸ Tecvid ıstılahında ise sükûndan sonra ötre harekeye işaret etmek üzere dudakları öne doğru götürmeye denir.³⁰⁹ İşmamın dört çeşidi vardır:

a. Harfin Harfe İşmamı; Tecvidde sad-ı müşemme olarakta yerini alan işmamın bu çeşidi ص harfinin ج harfine katılmasıyla yapılır. Asım kıraatının Hafs rivayetinde bu çeşit işmam yoktur. Ancak Kisai'nin kıraatında işmamın bu çeşidi mevcuttur.³¹⁰ Misal: يَصْدِفُون

b. Harekenin Harekeye işmamı: harekenin diğer bir harekeye karışmasıyla olur ki Kisai kıraatında en çok var olan işmam bu türdendir. Asım kıraatında ise işmamın bu çeşidi

³⁰⁵ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 118.

³⁰⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

³⁰⁷ Dimyâtî, *İthâfu Fudelâi'l-Beşer Fi'l-Kırâati'l-Erbeati Aşere*, 162; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 132.

³⁰⁸ Nihat Temel, *Kıraat ve Tecvid İstılahları* (İstanbul: İFAV Yayınları, 2009), 79.

³⁰⁹ Cezerî, *en-Neşr fi'l-Kırâati'l-Aşr*, 1980, 2/121.

³¹⁰ Pakdil, *Ta'lim Tecvid ve Kıraat*, 49.

bulunmamaktadır.³¹¹ Misal: قِيلَ kelimesinde Kisainin işmam ile okumasının amacı, kelimenin aslında var olan ötre harekeye işaret ederek meçhul fiil olduğunu ispat etmektir.³¹²

c. Sükundan Sonra İşmam: Sükundan sonra ötre harekeye işaretetmek için yapılan işmamdır. Misal: نَسْتَعِينُ

d. İdğamla bereber işmam: Hareke ile sükun arasında ötre harekenin belli edilmesi şeklinde yapılır. Yusuf suresi 11. ayette bulunan لَا تَأْمَنَّا lafzında Asım ve Kisai idğam ile beraber işmam ederek okumuşlardır.³¹³

2.7.12 İzafet Yâ (ي)’sı

İzafet yâ ي’sı, isim ve edatların sonuna sonradan bitişen birinci tekil şahsın “انا” ya’sıdır. Kıraat imamları arasında ihtilaf edilmiş konulardan birini teşkil eden bu konuyu tezimizin konusunu oluşturan Asım ve Kisai kıraatları üzerinden incelemeye çalışacağız:

- Fetha harekeli hemzeden önce gelen izafet ya’sının okunuşu: Tevbe suresi 83. ayette ve Mülk suresi 28. ayette geçen مَعِيَ lafzında Hafs ya’yı fethalı şekilde okumuştur. Kisai ve Ebu Bekir Şu’be ise ya’yı sakın(med) ile okumuşlardır.³¹⁴
- Kesra harekeli hemzeden önce gelen izafet ya’sının okunuşu: Tezimizin vücuhat kısmında detaylı olarak incelediğimiz bu konuda bir örnek üzerinden konuyu izah etmeye çalışalım. Maide suresi 28. ayette bulunan يَدِي إِلَيْكَ lafzında Hafs izafet ya’sını fethalı okumuş ancak Kisai ve Ebu Bekir Şube iskân (med) ile okumuşlardır.³¹⁵
- Damme harekeli hemzeden önce gelen izafet ya’sının okunuşu: İbnü’l-Emrî örneğinde olduğu gibi izafet ya’sından sonra damme harekeli hemze gelen yerlerde Kisai ve Asım’ın ihtilafı olmayıp her ikisinde bu ya’yı iskân (med) ile okumuşlardır.³¹⁶
- Eif lam’dan önce gelen izafet ya’sının okunuşu: عَهْدِي الظَّالِمِينَ lafzından hareketle bu konudaki görüşleri bildirelim. Al-i İmran suresi 124. ayette geçen bu kelimede

³¹¹ Paluvî, *Zubdetu’l-İrfân fî Vucûhi’l-Kur’ân*, 17.

³¹² Mürselov, “Kisâî Kıraatının Hususiyetleri”, 134-150,147.

³¹³ Dimyâtî, *İthâfu Fudelâi’l-Beşer Fi’l-Kırâati’l-Erbeati Aşere*, 37.

³¹⁴ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 135.

³¹⁵ Paluvî, *Zubdetu’l-İrfân fî Vucûhi’l-Kur’ân*, 50.

³¹⁶ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 136.

Kisai ve Ebu Bekir Şu'be ittifakla izafet ya'sını عَهْدِي şeklinde fetha hareke ile okumuşlardır. Hafs ise Kur'an'da yazıldığı gibi iskân ile okumuştur.³¹⁷

- Vasil hemzesinden önce gelen izafet ya'sının okunuşu: اِنِّى اصْطَفَيْتُكَ lafzında olduğu gibi vasil hemzesinden önce gelen izafet ya'larını, kıraatını tahkik ettiğimiz imamlar ittifakla sükûn ile okumuşlardır. Ancak Saf suresi 6. ayette bulunan مِنْ اِسْمِهِ lafzında Ebu Bekir Şu'be izafet ya'sını fetha hareke ile okumuştur.³¹⁸
- İzafet ya'sından sonra hemze gelmeyen ya'ların okunuşu: مَعِىْ، وَجْهِيْ، بَيْتِيْ، لِيْ، مَحْيَايْ lafızlarını Hafs fetha ile okumuştur. Ebu Bekir Şu'be ve Kisai ise iskân ile okumuşlardır.³¹⁹

2.7.13 İstifham Hemzeleri

Hemze soru, nida ve eşitlik ifadesi için kullanılan bir edattır.³²⁰ Hemze fetha hareke ile sadece istifham maksadıyla kullanılır.³²¹ Bizim tezimizin muhtevasında bulunan kısımda şu lafızlarda Kisai ve Ebu Bekir Şu'be İstifham hemzesi ile okumuşlardır. Hafs ise tek hemze ile okumuştur. Misaller:

- A'raf suresi 81. ayette bulunan: اِنَّكُمْ < اِنَّكُمْ şeklinde,³²²
- A'raf suresi 113. ayette bulunan: اِنَّ لَنَا < اِنَّ لَنَا şeklinde,³²³
- A'raf suresi 123. ayette bulunan: اَمَنْتُمْ < اَمَنْتُمْ şeklinde okumuşlardır.³²⁴

³¹⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 30.

³¹⁸ Mürselov, "Kisâî Kıraatının Hususiyetleri", 134-150,145; Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 137.

³¹⁹ Feyizli, *Kıraat-i Aşera*, 138.

³²⁰ Hasan Akdağ, *Arap Dilinde Edatlar* (Konya: Tekin Dağıtım, 1987), 5; (Alican Dağdeviren, "Kur'ani Anlatımda İstifham Hemzesi", *Üsül İslam Araştırmaları* 27/ [2017], 49-72,51)'den nakille.

³²¹ Cezerî, *en-Neşr fî'l-Kırâati'l-Aşr*, 1980, 1/362.

³²² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60.

³²³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60.

³²⁴ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61.

BÖLÜM 3

ÂSİM İLE KİSAÎ ARASINDAKİ KIRAAT FARKLILIKLARININ ANLAMA ETKİSİ YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Kıraat tarihçesi bölümünde ele aldığımız gibi Kur'an, Hz. Osman'ın halifeliği döneminde istinsah ettirilmişti. Kur'an'ın metni o dönemden günümüze kadar hiçbir değişime uğramaksızın bizlere ulaşmıştır. Kur'an metninin okunuşu ise sahabe ve tabiin tilavetleriyle şifahi olarak aktarılmış ve yaygınlık kazanmıştır. Okunan bu tilavetlerde bazı farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıklar usul ve ferş'te olmak üzere iki grupta incelenmiştir. Usul'deki farklılıklar manaya etkisi olmayan, kıraatların şifahi olarak aktarımından kaynaklanmış ve fonetik farklılıklar diyebileceğimiz ve kıraat farklılıklarının yaklaşık olarak % 80'ini oluşturan farklılıklardır. Ayetlerin anlamına etkisi olan farklılıklar ise ferş'teki farklılıklardır ve bu farklılıklar yaklaşık % 20'lik kısmı teşkil etmektedir.³²⁵

Biz bu bölümde Kıraat-ı Aşera kapsamında tezimizin konusunu teşkil eden Âsım ile Kisaî kıraatları arasındaki ferş'teki kıraat farklılıklarının anlama etkisi olanlarını incelemeye çalışacağız. Ayetin metnini verdikten sonra hangi kelimedeki farklılık olduğuna değinilecek ve manada bu farklılığın etkisi verilecektir.

3.1. Bakara Suresi

Bakara 2/ 191: وَلَا تَقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يَقَاتِلُوكُمْ فِيهِ ۚ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ... Ayetini Âsım bu şekliyle okumuş ve "... Mescid'i Haram'da onlar sizinle savaşmadıkça siz de onlarla savaşmayın. Eğer onlar sizinle savaşarlarsa onları öldürün..." anlamını taşımaktadır.

Ayetteki altılı çizili olan kelimeleri sırasıyla Kisaî'nin وَلَا تَقَاتِلُوهُمْ ، يَقَاتِلُوكُمْ ، قَاتَلُوكُمْ şeklindeki kıraatıyla anlam "Mescid'i Haram'da onlar sizi öldürmedikçe siz de onları öldürmeyin. Eğer onlar sizi öldürürse, siz de onları öldürün" olarak anlaşılmaktadır.³²⁶ Bu ayette Âsım ile Kisaî arasındaki temel fark; Kisaî ayette geçen fiilleri sülasiden okurken

³²⁵ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 131.

³²⁶ Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr et-Taberî, *Câmiu'l-Beyân fî Tefsîri'l-Kur'ân* (Mısır: el-Matbaatu'l-Meymeniyye, 1968), 192; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 126.

Âsım ise gayri sülasi olan ve müşareket anlamı ifade eden if'âl babından okumaktadır. İki kıraat arasında müşareket anlamı dışında her hangi bir farklılık bulunmamaktadır.

Bakara 2/ 208: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً ayetinde Âsım yazıldığı kıraatle okumuş ve anlam “Ey inananlar hep birlikte İslam’a girin...” şeklindedir.

Kisaî'nin altı çizili olan kelimeyi السِّلْمِ şeklinde fetha harekeyle okumasıyla anlam “Ey inananlar hep birlikte barışa girin...” şeklinde anlaşılmaktadır.³²⁷Ebu Ubeyde bin Ma'mer el-Müsenna(ö. 209/ 824) ile Ahfeş altı çizili kelimenin fetha hareke ile okunduğunda barış, kesre hareke ile okunduğunda İslam anlamına geldiğini söylemektedirler.³²⁸ Tahir bin Aşur(ö. 1879/1973) ise fethalı kıraati îzah sadedinde şunları söylemektedir; ayetin nuzül ortamı dikkate alındığında umre için Mekke'ye gitmekte olan müslümanların engellenmesi neticesinde durumun neredeyse müşriklerle savaşa doğru evrildiği bir sırada peygamber efendimizin Hudeybiye'de Mekkeli müşriklerle yaptığı bu barış anlaşması ile durum savaştan barışa dönmüştür. Halbuki Hz. Ömer'in de aralarında bulunduğu bazı sahabiler bu anlaşmanın yapılmasından rahatsız idiler. Lakin barış anlamına gelen (السِّلْمِ) fethalı kıraat, sahabenin İslam'a gönülden girdikleri gibi Allah Rasûlünün Hudeybiye'de imzaladığı bu sulh anlaşmasını da gönül huzuru ile kabul etmeleri gerektiğini ifade etmektedir.³²⁹

Bakara 2/ 219: “...فَلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ...” Âsım ayeti bu kıraatte okumuş ve anlam “...De ki: Her ikisinde de büyük bir günah vardır...” şeklindedir.

Kisaî ise altı çizili olan kelimeyi اِثْمٌ كَثِيرٌ şeklinde okumuş ve anlam “ ...her ikisinde de birçok günah vardır...” olarak farklı bir anlam oluşturmuştur. ³³⁰ Mekki bin Ebi Talib(ö. 386/996), كَثِيرٌ kıraatinin kumar oynandığında ve şarap içildiğinde bunların pek çok günahın işlenmesine sebebiyet vereceğini كَبِيرٌ kıraatinin ise her iki günahın da kebâirden olduğunu ifade ettiğini söylemektedir.³³¹ Anlam açısından İki farklı kıraatin arasını cem ettiğimizde

³²⁷ Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 128.

³²⁸ el-Müsenna Ebu Ubeyde bin Ma'mer, *Mecâzü'l Kur'ân* (Mısır, 1954), 71; el-Evsat el-Ahşef, *Meâni'l Kur'an*, thk. Hüda Mahmud (Kahire: Mektebetu'l-Hancî, 1990), 1/180.

³²⁹ Muhammed Tâhir İbn Âşûr, *Tefsîrû't-Tahrîr ve't-Tenvîr* (Tunus: Daru't Tunusiyye, 1984), 2/277.

³³⁰ Taberî, *Câmiu'l-Beyân fî Tefsîri'l-Kur'ân*, 360; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 131.

³³¹ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf'an Vücûhi'l-Kirâ'âti's-Seb'*, thk. Muhyiddin Ramazan (Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1984), 1/291.

şunu söylemek mümkündür; şarap ve kumar gerek fert gerekse toplum açısından pek çok günahın işlenmesine sebep olan iki büyük günahdır.

Bakara 2/ 222: **فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ** ...
ayetinde anlam “De ki: O, bir rahatsızlıktır. Bu sebeple ay halinde olan kadınlardan uzak durun. Temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın...” altı çizili olan **يَطْهَرْنَ** kelimesini Âsım’ın ravisi Hafs bu şekilde okumuştur. Kelimenin anlamı bu kıraat ile , âlimlerce hayız kanının kesilmesi olarak yorumlanmıştır.

Âsım’ın diğer ravisi Ebu Bekir Şu’be ve Kisaî tarafından ise **يَطْهَرْنَ** kıraatıyla okunmuş ve bu şekliyle ise bazı âlimler tarafından, âdetin bitmesinden sonra gusül alınması gerektiği şeklinde yorumlanmıştır.³³² Mekki bin Ebu Talib, ayette geçen **فَإِذَا تَطَهَّرْنَ** ifadesinin hemen öncesinde geçen **يَطْهَرْنَ** cümlesiyle bağlantılı olduğunu bu yüzden tahfifli kıratın ilk bakışta uygun olmadığını çünkü bunun temizlenme olmadan sadece kanın kesilmesi ile cinsel ilişkiyi mübah kıldığı gibi bir anlam ortaya çıkardığını öte yandan **فَإِذَا تَطَهَّرْنَ** cümlesini öncesinde geçen tahfifli kıraatla irtibatını kurmadan değerlendirdiğimizde bu sefer de kan kesilmese bile sırf gusül ile cinsel ilişkinin mübah olması gibi bir anlamın ortaya çıktığını söylemektedir. Mekki bin Ebu Talib’e göre tahfifli kıraat, cinsel ilişkinin mübah olması için iki şartın gerekli olduğunu ifade ederken teşdidli kıratla ise sadece tek bir şart vardır ki, o da kan kesilmese bile temizlik şartının yeterli olmasıdır. Her ne kadar Taberî(ö. 1033/ 1624) teşdidli kıraatı tercih etse de Mekki bin Ebu Talib tahfifli kıratın iki şartı da içerisinde bulundurduğunu ve de kanın kesilmesiyle birlikte gusül yapılmadan da cinsel ilişkinin mübahlığı noktasında muhayyerlik bildirdiğini ifade etmektedir.³³³

Bakara 2/259: **...فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ...** Âsım kıraatına göre yazılan ayetin anlamı “...Durum kendisine açıkça belli olunca: Allah’ın her şeye kadir olduğunu biliyorum, dedi.” şeklindedir.

Altı çizili olan kelime Kisaî kıraatında emir (اعْلَمْ) kipiyle okunmuş ve anlam “Durum kendisine açıkça belli olunca, Allah: Bil ki Allah her şeye kadirdir, buyurdu”; veya ayette geçen kişi kendi kendisine “ Bil ki Allah her şeye kadirdir, dedi” şeklinde olmaktadır.³³⁴ Bu ayette ismi tafdil ve fiili muzari nefsi mütekelim siğalarında iki farklı şekilde okunan

³³² Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur’an’ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 133.

³³³ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf’ân Vücûhi’l-Kırâ’âti’s-Seb’*, 1/293-294.

³³⁴ Taberî, *Câmiu’l-Beyân fî Tefsîri’l-Kur’ân*, 3/46; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur’an’ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 135-136.

kıraatların arasını cem ettiğimizde şöyle bir anlam çıkmaktadır; Allahü Teala, yaratma kudretine müşahade eden kuluna bunu ikrar etmesini emrediyor sonrasında da kulu bu yüce kudret karşısında bu kudreti tanıdığını bildiğini ifade etmiş oluyor.³³⁵

Bakara 2/ 279: ... فَأَذِّنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ... ayetini Kisaî ve Âsım'ın ravisi Hafs yazıldığı gibi okumuşlardır ve anlam “Eğer böyle yapmazsanız Allah’a ve Peygamberine karşı savaşa girdiğinizi bilin” yahut “Allah ve Peygamberden, aleyhinize harp açılmış olduğunu bilin”³³⁶ şeklindedir.

Âsım'ın diğer ravisi Ebu Bekir Şu'be tarafından altı çizili olan kelimenin فَأَذِّنُوا kıraatıyla okunmasıyla anlam “Allah ve Peygamberin onlara karşı açacağı harbi bildirin” başka bir yoruma göre ise “Allah ve Resulü tarafından kendinize harp ilan edin” anlamına gelmektedir.³³⁷ Tahir bin Aşur, Âsım'ın Şu'be rivayetinin diğer kıraattan daha te'kidli ve belîğ olduğunu ve bu kıraatın daha tercihe şayan olduğunu söylemektedir. Çünkü if'al babının emir kipinde başkalarına bildirme emrinin içerisinde aynı zamanda bilme anlamı da zımnen bulunmaktadır. Diğerinde ise sadece bilmek anlamı vardır. Taberi ise kasırlı kıraatın sadece bu emre uymayanlara has olduğu için daha tercihe şayan olduğunu söylemektedir.³³⁸

Bakara 2/ 285:... كُلُّ أَمَنٍ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ... Âsım kıraatına göre yazılmış olan metnin anlamı “...Hepsi Allah’a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler...” şeklindedir.

Kisaî ise وَكُتَابِهِ kıraatıyla müfred olarak okumuş ve anlam “...Hepsi Allah’a, meleklerine, Kitabına(Kur'an'a) ve peygamberlerine iman ettiler” olarak anlaşılmaktadır.³³⁹ İki farklı kıraattan cemi siğasında olanı müminlerin önceki semavi kitapların tamamına iman etmeleri gerektiğini ifade ederken diğer müfret kıraat ise müminlerin özellikle önceki inen tüm kitapların da denetleyicisi ve tasdikçisi olan Kur'an'a da iman etmeleri gerektiğini ifade etmektedir.

³³⁵ Abdullah Ali el –Melahi, *Tefsiru'l Kur'an Bil Kıraati'l Kuraniyyeti'l Aşr* (Gazze: Gazze Üniversitesi Usulü'ddin Fakültesi, Yüksek Lisans Tezi, 2002).

³³⁶ Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr et-Taberî, *Câmiu'l-Beyân fî Te'vîli'l-Kur'ân* (Beyrût: Müessesetü'r-Risâle, 2000), 3/107; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 139.

³³⁷ Taberî, *Câmiu'l-Beyân fî Te'vîli'l-Kur'ân*, 5/51; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 139.

³³⁸ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf'an Vücûhi'l-Kirâ'âti's-Seb'*, 1/318.

³³⁹ Ebu'l-Hasen Ali b. Muhammed Mâverdî, *en-Nüketü ve'l-Uyun (Tefsîru'l-Mâverdî)* (Beyrut, 1992), 362; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 141.

3.2. Al-i İmran Suresi

Al-i İmran 3/ 36: ... فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ ...ayetinde altı çizili olan kelimedede Hafs ve Kisaî yazıldığı şekilde okumuş ve anlam “Allah, onun ne doğurduğunu en iyi bilir”şeklindedir ve bu anlamda söz Allah’a ait olmaktadır.

Ancak Âsım’ın diğer ravisi olan Ebu Bekir Şu’be altı çizili olan kelimeyi وَضَعْتُ şeklinde okumuştur. Ebu Bekir Şu’be’nin okumuş olduğu kıraata göre ise söz Hz. Meryem’in annesine ait olup, anlam “ Allah ne doğurduğumu en iyi bilendir” şeklindedir. Anlamdaki bu farklılığın var olan gerçeklik üzerinde bir etkisi yoktur.³⁴⁰ Tahir bin Aşur, itiraziye cümlesi şeklindeki cumhurun kıraati, dünyaya yeni gelmiş olan kız çocuğunun İmran’ın karısının istemiş olduğu erkekten daha hayırlı olduğunu, bu şekildeki bir düşüncenin yanlış olduğunu, işini Allah’a havale etmiş olan bir kimsenin işin sonucunu fazlaca düşünmeden Allah’a teslim etmesi gerektiğini öğretmektedir. Diğer kıraat ise Hz.Meryem’in annesinin sözünü hikaye etmektedir.³⁴¹

Al-i İmran 3/ 37: ... فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ...ayetinde Kisaî ve Hafs mushafta yazıldığı şekilde okumuşlardır ancak Ebu Bekir Şu’be fetha harekeli bir hemze ilave ederek زَكَرِيَّاءَ olarak okumuştur. Manaya yansımaları açısından Şu’be’nin rivayeti ile Kisaî’nin kıraati arasında anlam açısından hiçbir fark yoktur. Her iki kıratte de وَكَفَّلَهَا fiilini tefil babından okuduğumuzda زَكَرِيَّاءَ-زَكَرِيَّا kelimeleri önceki fiilin ikinci mefulu bihi konumundadır. Sarf ilmi açısından tek fark ise Zekeriyya ismi, Şu’be’nin kıraatine göre memdûd isimdir ve irabını lafzen alır. Kisaî’nin kıraatına göre ise maksur isimdir, irabını takdirene alır.

Her iki kırata göre de anlam şu şekildedir; “ (Allah) Zekeriyya peygamberi ona (Meryem’e) kefil (himayesine memur) kıldı..”

Al-i İmran 3/140: ... إِنَّ يَمْسَسَكُمْ قُرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قُرْحٌ مِثْلَهُ ...ayetinde iki kez tekrar edilen altı çizili olan kelimedede Ebu Bekir Şu’be ve Kisaî قُرْحٌ olarak okumuşlar Hafs ise mushafta yazıldığı şekilde fetha hareke ile okumuştur.

³⁴⁰ Taberî, *Câmiu’l-Beyân fî Te’vîli’l-Kur’ân*, 3/237; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur’an’ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 145.

³⁴¹ İbn Âşûr, *Tefsîrû’t-Tahrîr ve’t-Tenvîr*, 3/233.

Hafs'ın okuduğu haliyle ayetin anlamı; “Eğer size bir yara dokunduysa, o topluluğa da benzeri bir yara dokunmuştur...” şeklinde iken,

Ebu Bekir Şu'be ve Kisaî'nin okumuş olduğu vecihle ayetin anlamı; “Eğer size bir acı, sızı dokunduysa, o topluluğa da benzeri bir acı dokunmuştur...” şeklinde olmaktadır.

İki manada da anlam birbirine yakın olsa da Hafs rivayetindeki فَرْح yaranın kendisini ifade ederken, Kisaî ve Ebu Bekir Şu'be'nin kıraatındaki فَرْح ifadesi ise yaranın acısı anlamındadır.³⁴²

Her ne kadar bazı Araplar فَرْح ve فَرْح kelimeleri manaları aynı olan iki farklı lehçedir dese de esasında iki kelime arasında anlam açısından ince bir fark vardır. Dilci Ferra(ö. 207/822)'ya göre فَرْح yaranın kendisini ifade ederken فَرْح ifadesi ise yaranın acısı anlamındadır.³⁴³ Zaten Nisa suresi 104. ayet de bu iki farklı anlamdan, فَرْح anlamını teyid etmektedir. “O (düşman) topluluğunu takip etmekte gevşeklik göstermeyin. Eğer siz acı çekiyorsanız onlar da, sizin çektiğiniz gibi acı çekmektedirler.”

Al-i İmran 3/ 157: وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ Hafs kıraatında mushaftaki gibi okunmuş ve anlam “Eğer Allah yolunda öldürülür ya da ölürseniz, Allah'ın bağışlaması ve rahmeti, onların topladıklarından daha hayırlıdır.” iken münafıkların topladıkları kastedilmektedir.

Ebu Bekir Şu'be ve Kisaî kıraatında ise تَجْمَعُونَ şeklinde muhatap kipi ile okunarak hitap müminlere olup anlam “Allah'ın mağfiret ve rahmeti, sizin topladığınız dünyalıklardan ganimetlerden daha hayırlıdır” şeklinde olmaktadır.³⁴⁴ Bu ayette Mekki bin Ebu Talib, İbn Kesir'den naklen تَجْمَعُونَ kıraatinin bağlam açısından kelamın sonunun öncesi ile irtibatının daha münasib olmasından dolayı bu kıraatin diğer kıraattan daha çok tercihe şayan olduğunu söylemektedir.³⁴⁵ Zaten öncesindeki ayetlerde Uhud savaşındaki geri çekilmenin sebebi olarak okçular tepesindeki okçuların ganimet toplama hırsı ile yerlerini terk etmelerinden bahsedilmektedir. Buna göre anlam şu şekilde olmaktadır; Allah yolunda ölmeniz ya da

³⁴² Ebû Zekeriyâ Yahyâ b. Ziyad b. Abdullah ed-Deylemi el-Ferra, *Meâni'l-Kur'ân* (Beyrut: Dâru's-Surûr, 1980), 234; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 148.

³⁴³ Alusî, *Ruhu'l Meânî* (Beyrut: Risale Yayınevi, 2010), 5/10-11.

³⁴⁴ Taberî, *Câmiu'l-Beyân fî Te'vîli'l-Kur'ân*, 4/149; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 150.

³⁴⁵ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf'an Vücûhi'l-Kırâ'âti's-Seb'*, 1/362.

öldürülmeniz durumunda Allah'ın sizleri bağışlaması ve rahmeti sizin topladığınız savaş ganimetlerinden daha hayırlıdır.

Al-i İmran 3/ 161: وَمَا كَانَ لِلنَّبِيِّ أَنْ يَغْلَّ Âsım kıraatına göre yazılmış olan ayetin anlamı “ Bir Peygamberin emanete hıyanet etmesi olur şey değildir (böyle bir şey düşünülemez)” şeklindedir.

Kisaî kıraatında ise اَنْ يُغْلَّ olarak okunarak “ Bir Peygambere hainlik edilmesi yakışık olmaz” anlamını kazanmıştır. Bu anlamda bir nehiy söz konusudur ki insanları peygambere karşı hainlik etmekten sakındırma anlamındadır.³⁴⁶

Mekki bin Ebu Talip “يُغْلَّ” fiilinin malum okunması durumunda hıyanetin peygamberden nefyedildiğini mechul okunduğu takdirde ise sahabeden nefyedildiğini ancak hıyanetin bir başkasından sabit olması kesin olarak sabit olduğu için fiilin malum formda okunmasının güzel olmayacağını ifade etmiştir.³⁴⁷ İki farklı kıraati birlikte düşündüğümüzde şöyle bir anlam ortaya çıkmaktadır; ne ganimetleri taksim ederken Allah resulünün emanete hıyanet etmesi ne de ashabının ganimetler husunda Allah resulüne hıyanet etmeleri yakışık olmaz.

Al-i İmran 3/ 171: يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ayetinde Âsım yazıldığı şekliyle okumuş olup anlam “ Onlar, Allah'ın nimetine, lütfuna ve Allah'ın müminlerin ecrini zayi etmeyeceğine sevinirler” iken,

Kisaî hemzeyi kesralı اِنَّ اللَّهَ şeklinde okumuş ve anlam “Onlar, Allah'ın nimetine ve lütfuna sevinirler. Şüphesiz Allah, müminlerin ecrini zayi etmeyecektir” anlamında olmaktadır.³⁴⁸

Mekki bin Ebu Talip, ayette geçen اِنَّ اللَّهَ ifadesinde elif nun maddesinden önce geçen vav'ın ibtidaiyye (isti'nafiyye) olması durumunda harekesinin kesre olup yeni bir cümle olduğunu fetha olması durumunda ise yeni bir cümle olmayıp önceki cümleye matuf olduğunu ifade etmiştir.³⁴⁹ Anlam açısından iki kıraat arasında her hangi bir fark yoktur.

³⁴⁶ Dâni, *Kitâbü't-Teyâsîr fi'l-Kırâati's-Seb'a*, 1930, 91; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 152.

³⁴⁷ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf'an Vücûhi'l-Kırâ'âti's-Seb'*, 1/363.

³⁴⁸ Dâni, *Kitâbü't-Teyâsîr fi'l-Kırâati's-Seb'a*, 1930, 91; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 153.

³⁴⁹ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf'an Vücûhi'l-Kırâ'âti's-Seb'*, 1/364-365.

Al-i İmran 3/ 195: فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ ayetinde altı çizili olan kelimelerde anlamın daha da genişleyerek zenginleşmesine sebep olan farklı kıraat okumaları meydana gelmiştir. Âsım yazıldığı vech ile okumuş olup anlam “Onlar ki hicret ettiler, yurtlarından çıkarıldılar, benim yolumda eziyete uğradılar, savaştılar ve öldürüldüler; andolsun ben de onların kötülüklerini örteceğim ve onları içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım. .” şeklindedir.

Kisâî'nin kıraatında ise sırasıyla وَقَاتَلُوا - وَقُتِلُوا şeklinde okunarak “öldürüldüler ve savaştılar” şeklindedir. Bu iki kıraat arasında her hangi bir anlam farkı olmayıp sadece fiillerin yerleri değişmiş takdim ve te'hir olmuştur.³⁵⁰ Nesefi(ö. 710/1310)'de buradan hareketle atıf harfi olan vav'ın tertip anlamı ifade etmediğini söylemektedir.³⁵¹

3.3 Nisa Suresi

Nisa 4/ 19: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا ayetinde Âsım altı çizili olan kelimeyi mushafta yazıldığı şekliyle okumaktayken Kisâî kıraatında ise altı çizili olan kelime كُرْهًا olarak damme hareke ile okunmuştur. Her iki kıraatta da anlam “Ey iman edenler! Kadınları miras yoluyla zorla almanız size helal değildir...” şeklindedir.

Ancak İbn Abbas ve Ferra bu okuyuş farklılıkları ile ilgili şunları söylemektedirler: Fethalı okuyuşta ikrah(dışardan bir zorlama) vardır. Dammeli okuyuşta ise meşakkat, kişinin zorlama olmadan ama istemeden yaptığı şey anlamına gelmektedir. Meşakkat ve zorlama olmadan kişinin istemeyerek yapması anlamına gelen dammeli okuyuş ile ilgili olarak Bakara suresi 216. ayet de “كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ” geçen كُرْهٌ kelimesi bu manaya delil olarak getirilebilir. Ahfeş ise الضَّعْفُ- الضَّعْفُ , الضَّعْفُ - الضَّعْفُ kelimeleri gibi bu kelimelerin de manaları aynı olan iki farklı lehçe kullanımı olduğunu söylemektedir.³⁵²

Nisa 4/ 43: وَأِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا ... مَاءً فَتَيَمَّمُوا

³⁵⁰ İbn Âşûr, *Tefsîrû't-Tahrîr ve't-Tenvîr*, 4/205.

³⁵¹ Ebu'l-Berekât en-Nesefî, *Medârikü't Tenzîl* (Beyrut: Kelimü't Tayyib Yayınevi, 1988), 1/323.

³⁵² Abdurrahmân b. Muhammed Ebû Zûr'a, *Huccetü'l-Kirâat* (Beyrut, 1974), 195; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 159; Ebû Muhammed Abdullâh b. Müslim b. Kuteybe ed-Dîneverî, *Garîbü'l-Kur'ân*, 122.

Ayetin anlamı “...Eğer hasta veya yolcu olursanız, yahut sizden biriniz ayak yolundan gelirse yada kadınlara dokunmuşsanız su bulamadığınız takdirde teyemmüm edin...” şeklindedir. Ayette işaret edilen kelime de Âsım yazıldığı şekilde elif ile okunmuş ve anlamında ise “karşılıklı olarak birbirine dokunmak” kastedilmektedir.

Kisaî ise medsiz bir şekilde okunmuş olup anlamda ise “erkeğin tek başına dokunması” anlaşılmaktadır. Kıraatın bu şekilde farklılık arzemesinden hareketle farklı fıkhi görüşler ortaya çıkmış ve bu Peygamberimizin de işaret ettiği gibi ümmeti için rahmet haline dönüşmüştür.³⁵³

Kisaî'nin kıraatini esas alan Şâfi'ye göre abdest almayı gerektiren husus mücerred dokunmadır. Şâfi'ye göre müşareket anlamı ifade eden diğer kıraate göre ise karşılıklı dokunmak cima anlamına geleceğinden gusül abdestini gerektirmektedir.

Âsım'ın kıraatini tercih eden Hanefilere göre ise gerek sülasi gerekse gayri sülasiden her iki kıraate göre de لَمَسَ - لَمَسَ fiillerinde kinaye vardır. Ayette geçen kelimelerin hakiki anlamları dokunmak, kinayeli anlamları ise cimadır. Burada kastedilen dokunmadan maksat cimadır. Zira Bakara suresinde talak ile ilgili ayetlerde ve Mücadele suresinde zihar kefareti ile ilgili ayetlerde geçen (مَا لَمْ تَمْسُوهُمْ - مَنْ قَبْلَ أَنْ يَتَمَاسَا) dokunmak anlamına مَسَّ fiili gibi مَسَّ fiilinde de kinayeli anlam olan cima anlamı kastedilmiştir.

Hanefi mezhebi ile aynı görüşü paylaşan Taberî de bu iki farklı kıraatın anlam olarak birbirine yakın olduğunu söylemektedir.³⁵⁴ Abdullah İbn Abbas'a göre de burada kastedilen anlam cimadır. Çünkü Kerîm olan Allah Kur'an'da cinsel ilişki anlamına gelen cima kelimesini kullanmak yerine hüsnü ta'bir olan o anlama gelen kinayeli kelimelerden (رَفَتْ) (إِفْضَاءٌ, تَغَشَّى, مَبَاشَرَةٌ, مَلَامَسَةٌ) gibi kelimeleri kullanmıştır.³⁵⁵

Nisa 4/ 94: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَى إِلَيْكُمْ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا “Ey müminler! Allah yolunda adım attığınız zaman, iyi anlayıp dinleyin; size selam

³⁵³ Geniş bilgi için bkz. Taberî, *Câmiu'l-Beyân fî Te'vîli'l-Kur'ân*, 5/108; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 162.

³⁵⁴ Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî et-Taberî el-Bağdâdî, *Câmiu'l-Beyân*, thk. Abdu'l Muhsin et-Türkî, 2003, 7/80.

³⁵⁵ Ebû Zür'a, *Huccetü'l-Kirâat*, 205-206.

verene, ‘sen mümin değilsin’ demeyin...”mealindeki ayette işaret edilen kelimeyi Âsım **فَتَنَّبِئُوا** şeklinde okumuş ve anlam “iyice araştırın, iyi anlayıp dinleyin”, iken

Kisai kıraatında bu kelime **فَتَنَّبِئُوا** olarak okunmuştur. Kisai kıraatına ise göre anlam “acele etmeyip teenni ile hareket edin, işin açıklanmasını bekleyin, isteyin”şeklindedir.³⁵⁶

Ayette geçen kelimeyi, emir fiilini “ت” ile okuyanların delili kelimenin teenni ile hareket etmek, tesbit yapmadan önce hızlı bir şekilde öldürmeye yeltenmemek anlamını ifade etmesi iddiasıdır. Çünkü tesbit tebeyyünden daha geniş bir anlama sahiptir. Zira tesbit yapmaya çalışan her bir kimse buna muktedir olabilir ancak teybin yapmak isteyen, bir olayı vuzuha kavuşturmak isteyen her kişi buna muktedir olamayabilir.

Ayette geçen kelimeyi, emir fiilini “ي” ile okuyanların ileri sürdükleri delil ise, tebeyyün’ün tesebbütten daha geniş bir anlama sahip olduğu iddiasıdır. Çünkü tebeyyünün olmazsa olmaz şartı öncesinde tesebbütün yapılmasıdır. Her tesbit yapan neticesinde meseleyi vuzuha kavuşturacak değildir. Kişi bazen tesbit yapabilir ama mesele vuzuha kavuşamayabilir. Dolayısıyla tebeyyün kelimesi tesebbüt kelimesinden daha umumdur. Bu açıklamalardan sonra Mekki bin Ebu Talip **فَتَنَّبِئُوا** kıraatinin diğerinden daha umumi olması hasebiyle daha çok tercih edildiğini cumhurun kıraatinin de bu şekilde olduğunu hatta Taberi’nin de tercihinin bu olduğunu söylemektedir.³⁵⁷

3.4. Maide Suresi

Maide 5/ 6: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ

“ Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi, başlarınızı meshedip, topuklara kadar ayaklarınızı yıkayın” ayetin de altı çizili olan kelimedede Kisaî ve Hafs lam harfini fethalı okumuşlar ve anlam; “..ayaklarınızı topuklara kadar yıkayın...” şeklindedir.

³⁵⁶ Taberî, *Câmiu’l-Beyân fî Te’vîli’l-Kur’ân*, 5/225; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur’an’ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 164.

³⁵⁷ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf’an Vücûhi’l-Kırâ’âti’s-Seb’*, 1/394-395.

Ebu Bekir Şu'be ise lam'ı kesra hareke ile okumuş ve anlam ise; “...ayaklarınızı topuklara kadar mesh edin...” şeklinde anlaşılmaktadır.³⁵⁸

Ayette geçen **وَأَرْجُلُكُمْ** kelimesini on imamdan beş tanesi **وُجُوهَكُمْ** kelimesine atfen fetha hareke ile okurken diğer beş imam ise “el cer bi'l civar” kaidesi gereği hemen öncesinde geçen **بِرُؤُوسِكُمْ** kelimesine atfen kesre hareke ile okumuşlardır. Ancak **وَأَرْجُلُكُمْ** kelimesi her ne kadar kaide gereği kesre okunsa da manen atıf **فَاغْسِلُوا** fiilinin mefulu bihi olan **وُجُوهَكُمْ** kelimesinedir. Ebu Zür'a, her iki kıraatta da anlamın değişmemesinin delili olarak “*veyl olsun abdest alırken topuklarını yıkamayan o kimselere ki...*” hadisi ile ayette geçen **إِلَى الْكَعْبَيْنِ** kaydının tahdid ve sınır anlamı bildirdiğini ileri sürmüştür. Şayet başta olduğu gibi mesh anlamı kastedilmiş olsaydı böyle bir kayda gerek kalmazdı diyerek her iki kıraatta da anlamın aynı olduğunu ayakları meshetmenin caiz olmadığını ifade etmiştir.³⁵⁹

Maide 5/ 6: **وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لِمَسْتَمِتِ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ**

Âsım ile Kisâî arasında Nisa suresi 43.ayette geçen kıraat farklılığı aynı şekilde burada da söz konusudur.

Maide 5/ 13: **فَبِمَا نَفْسُهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً** Âsım altı çizili olan kelimeyi mushafta yazıldığı şekilde okumuş ve anlam “Sözlerini bozmaları sebebiyle onları lanetledik ve kalplerini katılaştırdık..”şeklindedir.

Ancak işaret edilen kelimeyi Kisaî **قَاسِيَةً** olarak okumuştur. Kisaî'nin okumuş olduğu bu kıraat Âsım'ın okumuş olduğu kıraatın mübalağası anlamında da olabilir yahut “kalplerini âdî, değersiz ve bozuk yaptık” anlamını da taşıyabilir.³⁶⁰

Mekki bin Ebu Talip, sıfat-ı müşebbehe kalıbında elifsiz olarak okunan kıraatin israiloğullarını zemmetme hususunda diğer kıraattan daha belîğ olduğunu ifade ederken elif ile ismi fail kalıbında okunan kıraatin delili olarak Zümer 22. ayeti **فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مَنْ ذَكَرَ اللَّهَ** zikretmiştir. Elifsiz kıraatla ilgili olarak da ayrıca şunu söylemektedir; Arapçada **قَاسِي** derhem **قَاسِي** denildiğinde içine bakır ve kurşunun karıştırıldığı saf olmayan değersiz maden

³⁵⁸ Süleyman Ateş, *Yüce Kur'anın Çağdaş Tefsîri* (İstanbul: Yeni Ufuklar Neşriyat, 1988), 2/477-481; Geniş bilgi için bkz. Taberî, *Câmiu'l-Beyân fî Te'vîli'l-Kur'ân*, 6/126.

³⁵⁹ Ebû Zür'a, *Huccetü'l-Kırâat*, 221-223.

³⁶⁰ Taberî, *Câmiu'l-Beyân fî Te'vîli'l-Kur'ân*, 6/154; Çetin, *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*, 173.

anlaşılmaktadır. Dolayısıyla İsrαιοğulları da ahidlerini yerine getirmemeleri ve imanlarının saflığını bozmaları sebebiyle kalbleri tıpkı dirhem gibi adi ve değersiz bir hale gelmiştir.

Son tahlilde Mekki bin Ebu Talip, iki kıraatın da anlam olarak birbirine yakın olduğunu ifade ederken قَاسِيَةً kıraatinin cumhurun kıraati olmasından dolayı kendisinin de bu kıraati daha çok tercih ettiğini ifade etmiştir.³⁶¹

Maide 5/ 110: فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ...ayetinde Âsım mushafta yazıldığı haliyle okumuş ve anlam “...İnkâr edenler, ‘bu apaçık sihirden başka bir şey değildir’ demişlerdi.” Hz. İsa’ya verilen mucizeleri anlatan bu ayette Âsım kıraatına göre inkârcıların mucizeleri sihir olarak değerlendirdiği anlaşılrken,

Kisaî kıraatında سَاحِرٌ olarak okunmasıyla inkâr edenler tarafından Hz. İsa’ya sihirbaz denilmiş ve anlam “bu apaçık sihirbazdan başka bir şey değildir” olarak anlaşılmaktadır.³⁶²

Kur’an-ı Kerim’de muhtelif yerlerde bazen Hz. Peygamberin ismi fail kalıbında sihirbaz oluşundan bahsedilirken bazen de isimleşmiş mastar kalıbında peygamberimizin en büyük mucizesi olan Kur’an’ın bir sihir oluşundan bahsedilmektedir.

Maide 5/ 112: إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ

ayetinde işaret edilen yeri Âsım mushafta yazıldığı şekilde okumuş ve anlam “Hani Havariler: ‘Ey Meryem oğlu İsa! Rabbin bize gökten, donatılmış bir sofraya indirebilir mi?’ demişlerdi. O da: ‘İman etmiş kimseler iseniz Allah’tan korkun!’ cevabını vermişti.” Ancak burada ifade edilmesi gerek bir nokta vardır ki; Havariler Allah’ın kudretinden şüphe etmemişler ve burada söylemek istedikleri “Gökten bize sofraya indirmek, Rabbinin hikmetine ve iradesine uygun mu?” manasında anlaşılması gerektiği kaynaklarda değinilmiş bir husustur.³⁶³

Kisaî ise kıraatında تَسْتَطِيعُ رَبُّكَ olarak okumuş ve bu şekliyle anlam ise “Rabbinin gökten bize bir sofraya indirmesini isteyebilir misin?” şeklinde İsa’nın gücü ve cesareti konusunda havarilerin bir şüphesi olduğu anlaşılmaktadır.³⁶⁴

³⁶¹ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf’an Vücûhi’l-Kırâ’âti’s-Seb’*, 1/407-408.

³⁶² Taberî, *Câmiu’l-Beyân fî Te’vîli’l-Kur’ân*, 7/128.

³⁶³ Taberî, *Câmiu’l-Beyân fî Te’vîli’l-Kur’ân*, 7/129.

³⁶⁴ Taberî, *Câmiu’l-Beyân fî Te’vîli’l-Kur’ân*, 7/129.

Mekki bin Ebu Talip “ت” ile تَسْتَطِيعُ şeklindeki kıraatın delili olarak bu kıraatta diğer kıraattan farklı olarak havarilerin Allah’ı yücelttikleri manası bulunduğunu ifade etmektedir. Zira buradaki istifham, ey İsa rabbın gökten bize bir sofrayı indirebilir mi şeklinde olmayıp ey İsa rabbinden bizim için bir sofrayı indirmesini isteyebilir misin şeklindedir. “ي” lı olan diğer kıraatta da “يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ” Rabbın bizim için gökten bir sofrayı indirebilir mi şeklinde zahiren Allah’ın kudreti hususunda şüphe anlamını ihtiva eden bir istifham anlamı barındırır da aslında bunun manası rabbın bizim için bir sofrayı indirir mi anlamındadır. Bu sual tıpkı kalbinde şüphe olmadığı halde kalbi mutmain olsun diye “ey Rabbim ölüleri nasıl diriltiyorsun bana göster” diye talepte bulunan İbrahim (a.s.)’ın sözüne benzemektedir.³⁶⁵

Maide 5/ 115: قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزِلُهَا عَلَيْكَ ayetinde Âsım ze harfini şeddeli olarak okumuş ve bu kıraatla anlam “...Allah, ‘Ben onu size indireceğim’ buyurdu..” bir önceki ayette ele aldığımız Allah’ın havarilere sofrayı indirmesi ile ilgili olarak “tekrar tekrar sofrayı indireceğim” yada “birçok defa indireceğim” şeklinde anlaşılmaktadır.

Kisaî kıraatında ise ze harfinin şeddesiz مَنَزَلُهَا şeklinde okunmasıyla “bir defa indirilecek bir sofrayı” anlamı kastedilmektedir.

Kur’an’ın nuzulü ile ilgili olarak da Kur’an’da نَزَلَ fiilinin türevleri her iki babtan da (أَنْزَلَ نَزَلَ) şeklinde aynı manada birbirinin yerine kullanılmaktadır. Ancak tef’îl babında şeddeli olan kıraatta teksir anlamı mevcuttur.³⁶⁶

³⁶⁵ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf’an Vücûhi’l-Kırâ’âti’s-Seb’*, 1/422-423.

³⁶⁶ Mekki b. Ebu Talib, *el-Keşf’an Vücûhi’l-Kırâ’âti’s-Seb’*, 1/423.

SONUÇ

Kıraat ilmi Kur'an illimlerin temelinde bulunan ilimlerden biri olması hasebiyle önemini korumaktadır. Kıraat ilminin diğer bir önemi ise okuyuştaki farklılıkların tefsir ve fıkıh gibi ilimler için kaynaklık teşkil etmesidir. Tezimizde dile getirdiğimiz üzere kıraat ilminde bulunan farklılıkların % 80'i fonetik farklılıklar iken yaklaşık % 20'lik kısmı kelimelerde var olan farklılıklardır. Fonetik farklılıklar olarak nitelendirdiğimiz med, imale, işmam, tefhim ve terkik gibi uygulamalar tecvid kuralları içerisinde değerlendirilen ve tefsir ilmi açısından bir etkisi olmayan uygulamalardır. Ancak % 20'lik kısmı teşkil eden kıraat farklılıkları kelimelerin yapısında gerçekleştirilen harf ve hareke değişimleridir ki bu farklılıklar tefsir ilmi açısından kıymet arz etmekte ve tefsirler ve mealler yazılırken işaret edilmesi gereken noktalar kâbilindendir. Tabi ki kelimelerde bulunan bu farklılıklar ayetin genel anlamına muhalif bir anlam getirmemekte aksine anlamın zenginleşmesine yahut ayetin işaret ettiği farklı yönlerini görmemizi sağlamaktadır.

Kıraat ilmi günümüze kadar sadece Kur'an ziyafetlerinde terennüm edilen bir icra olarak aktarılagelmiş olsa da bu ilmin önemine haiz olan hocalarımız ve üstadlar tarafından pekçok çalışma kaleme alınmıştır. Çünkü Kıraat ilmi bir tefsirci için farklı yorumlamalara kapı aralarken bir fıkıhçı için ise farklı hükümler çıkarmasına olanak sağlamaktadır. Kendisini ilmi şahsiyeti ile kabul ettirmiş, ilmi vukufiyeti geniş olan Taberi, Zemahşeri, Razi ve İbn Kesir gibi alimler eserlerinde kıraat farklılıklarına değinmişler ve kıraat ilminden istifade etmişlerdir.

Kıraat'ı- Aşera imamlarından olan Âsım ve Kîsai kıraatlarının aşere tarikine göre incelemek ve Kufe kıraatının karakteristik yapısını ortaya koymaya çalışırken gördüğümüz nokta şu olmuştur; Kıraat Hz. Peygamber döneminde farklı okumalara tabi değilse de(Kureyş lehçesi olarak tek lehçe ile okunuyordu), Kur'an'ın farklı lehçelerde okunması Nübüvvetin son çeyreğine denk gelen bir hadisedir ve kıraat farklılıkları bu şekilde ortaya çıkmıştır.³⁶⁷ Halifeler döneminde ise farklı lehçeler ile okumalar dolayısıyla oluşan kıraat farklılıkları yasaklanmamış ve bu farklılıklar tevatüren bu ilmi okuyanlar tarafından nesilden nesile aktarılagelmiştir. Sistematik hale gelen kıraat ilmi diğer ilimler içinde kaynaklık teşkil ederek Kur'an'ı anlamada ümmete zenginlik katmıştır. Kıraatların günümüze kadar eksiksiz

³⁶⁷ Ünal, *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, 2005, 404.

ulaşmasında sema ve rivayet metodlarının benimsenmiş ve titizlikle uygulanmış olması önemli bir etkidir.

Âsım ve Kîsai kıraatlarını aşere tarikine göre incelememiz, her iki imamı ikişer ravisi ile beraber bu kıraatları kategorize etmek demektir. Ek olarak sunulan bölümde de görüleceği üzere imamlar arasındaki ihtilaflar daha çok imale, idğam, işmam gibi seste oluşan farklılıklar olmasına karşın hem iki imam hemde bir imamın kendi ravileri arasında da kelimelerde de ortaya çıkan farklılıklar mevcuttur. Bu farklılıkların tefsir ilmi için nasıl katkı sağladığını Bakara, Al-i İmran, Nisa ve Maide sureleri üzerinden toplam 23 ayette incelenmiştir.

Medlerde ise Âsım asli meddin üzerine 3 elif miktarı ilave ile toplam 4 elif miktarı med uygulamış iken, Kîsai asli meddin üzerine 2 elif miktarı ziyade ile toplam 3 elif miktarı med uygulamıştır.

KAYNAKÇA

- Abdulhayy el- Fadlî Abdulhâdî. *el-Kırâatu'l-Kur'aniyye: Târîh ve Ta'rîf*. Beyrut: Dâru'l-Kalem, 1985.
- Ahmed Aliyyü'l-Îmân - Gürbüz, Süleyman. *Tarih ve Dilbilimi Kaynakları Işığında Kur'an'ın On Kiraati*. İstanbul: İnkılab Yayınları, 2010.
- Ahşef, el-Evsat el-. *Meâni'l Kur'an*. thk. Hüda Mahmud. Kahire: Mektebetu'l-Hancî, 1990.
- Akaslan, Yaşar. "Kırâat-i Aşere'de Ferş Yönünden Farklılıklar". *İslam Bilimleri Araştırmaları Dergisi* 4 (2017).
- Akdağ, Hasan. *Arap Dilinde Edatlar*. Konya: Tekin Dağıtım, 3. Basım, 1987.
- Akdemir, M.Atilla. *Kur'an Ve Tefsir Araştırmaları-IV (Kıraat İlmi Ve Problemleri (Nazarı-Ameli)*. İstanbul: Ensar Yayınları, 2001.
- Akdemir, Mustafa Atilla. *Kıraat İlmi Eğitim ve Öğretim Metotları*. İstanbul: M. Ü. İlâhiyat Fakültesi Vakfı yayınları, 2. Basım, 2015.
- Akkuş, Murat. *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü: "et-Tahrîr vet-Tenvîr*. Rize: Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Doktora Tezi, 2014.
- Altıkulaç, Tayyar. "Dûrî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 10. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.
- Altıkulaç, Tayyar. "Ebû Amr b. Alâ". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 10. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.
- Altıkulaç, Tayyar. "Ebû Bekir b. Ayyâş". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 10. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.
- Altıkulaç, Tayyar. "Ebu'l- Hâris". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 10. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.
- Altıkulaç, Tayyar. "Hafs b. Süleymân". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 15/118-119. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.
- Altıkulaç, Tayyar. "Halef b. Hişâm". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 17. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.
- Altıkulaç, Tayyar. "Hallâd b. Hâlid". C. 15. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.
- Altıkulaç, Tayyar. "Hamza b. Habîb". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 15. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.
- Altıkulaç, Tayyar. "İbn Âmir". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 19. Ankara: TDV Yayınları, 1999.

- Altıkulaç, Tayyar. “İbn Kesîr Ebû Ma’bed”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 20. Ankara: TDV Yayınları, 1999.
- Altıkulaç, Tayyar. “İbn Zekvân”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 20. İstanbul: TDV Yayınları, 1999.
- Altıkulaç, Tayyar. “Kisâi Ali b. Hamza”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 26. Ankara: TDV Yayınları, 2002.
- Altıkulaç, Tayyar. “Zir b. Hubeyş”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.
- Alusî. *Ruhu’l Meânî*. Beyrut: Risale Yayınevi, 1. Basım, 2010.
- Ateş, Süleyman. *Yüce Kur’anın Çağdaş Tefsiri*. İstanbul: Yeni Ufuklar Neşriyat, 1988.
- Aycan, İrfan (ed.). *Emeviler Dönemi Bilim, Kültür ve Sanat Hayatı*. Ankara: İlâhiyât, 1. Basım, 2003.
- Aydınlı, Abdullah. “İbn Ebû Leylâ, Abdurrahman”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 19. İstanbul: TDV Yayınları, 1999.
- A’zamî, Muhammed Mustafâ el-. *Vahyedilişinden Derlenişine Kur’an Tarihi Eski ve Yeni Ahit ile Karşılaştırılmalı Bir Araştırma*. İstanbul: İz Yayınları, 2014.
- A’zamî, Muhammed Mustafâ el-. *Vahyedilişinden Derlenişine Kur’an Tarihi Eski ve Yeni Ahit ile Karşılaştırılmalı Bir Araştırma*. İstanbul: İz Yayınları, 2014.
- Bağdâdî, Ebû Ca’fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî et-Taberî el-. *Câmiu’l-Beyân*. thk. Abdu’l Muhsin et-Türkî, 2003.
- Bağdâdî, Eş-Şeyhu’l-İmâm Şihâbuddîn Ebî Abdillâh Yâkût b. Abdillâh el-Hamevî er-Rûmî el-. *Mu’cemü’l-Büldân*. Beyrût: Dâru’l-Kütübü’l-İlmiyye, ????
- Birişik, Abdülhamit. *Kıraat İlmi ve Tarihi*. Bursa: Emin Yayınları, 2018.
- Cerrahoğlu, İsmail. “Abdullâh b. Mes’ûd”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. İstanbul: TDV Yayınları, 1988.
- Cezerî, Şemsüddîn Ebi’l-Hayr Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. el-. *en-Neşr fi’l-Kirâati’l-Aşr*. çev. Ali Muhammed Dabbağ. Beyrut: Daru’l- Kütübi’l- İlmiyye, 1980.
- Cezerî, Şemsüddîn Ebi’l-Hayr Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. el-. *en-Neşr fi’l-Kirâati’l-Aşr*. Lübnan: Dâru’l-Kütübü’l-İlmiyye, 2016.
- Cezerî, Şemsüddîn Ebi’l-Hayr Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. el-. *Ğâyetü’n-Nihâye*. Beyrut: Darü’l-Kütübi’l-İlmiyye, 1982.
- Cezerî, Şemsüddîn Ebi’l-Hayr Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. el-. *Müncidü’l-Mukri’in ve Mürşidü’t-Tâlibîn*. Beyrût: Darü’l-Kütübi’l-İlmiyye, 1980.
- Çelik, Ömer. *Tefsir Usûlü ve Tarihi*. İstanbul: Erkam Yayınları, 2013.

- Çetin, Abdurrahman. *Kıraatların Tefsire Etkisi Kur'an'ın Farklı Yorumlarına Tesir Eden Kıraatlar*. İstanbul: Marifet Yayınları, 2001.
- Çetin, Abdurrahman. *Kur'an İlimleri ve Kur'an'ı Kerim Tarihi*. İstanbul: Dergah Yayınları, 1982.
- Çetin, Abdurrahman. *Kur'an ilimleri ve Kur'an-ı Kerim tarihi*. İstanbul: Dergah Yayınları, 2012.
- Çetin, Abdurrahman. *Kur'an ilimleri ve Kur'an-ı Kerim tarihi*. İstanbul: Dergah Yayınları, 3. Basım, 2014.
- Çetin, Abdurrahman. *Kur'an Okuma Esasları*. İstanbul: Emin Yayınları, 2017.
- Çetin, Abdurrahman. *Kur'an'ı Kerim'in İndirildiği Yedi Harf ve Kıraatlar*. İstanbul: Ensar Yayınları, 2013.
- Çollak, Fatih. *Hafs Rivayetiyle Gelen Muhtelif Vecihler ve Huccetleriyle Âsım Kıraatı*. İstanbul: Üsküdar Yayınevi, 2006.
- Dağ, Mehmet. *İhticâc Bağlamında Geleneksel Kıraat Algısına Eleştirel Bir Yaklaşım*. İstanbul: İSAM.
- Dağ, Mehmet. *Kıraat Farklılıklarının İslam Hukukuna ve Metodolojisine Etkisi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1997.
- Dağ, Mehmet. “Klasik Kıraat Tasniflerinin Eleştirisi ve Yeni Bir Tasnif Denemesi”. *İslamiyet Dergisi Dökümanasyon Merkezi*.
- Dağ, Mehmet. *Tenzilden Tezyine Mushaf-ı Şerif Mushaf-ı Şerif*. Ankara: Fecr Yayınları, 2. Basım, 2013.
- Dağ, Mehmet. *Tenzilden Tezyine Mushaf-ı Şerif Mushaf-ı Şerif*. Ankara: Fecr Yayınları, 2017.
- Dağdeviren, Alican. “Kur'ani Anlatımda İstifham Hemzesi”. *Üsül İslam Araştırmaları* 27/ (2017), 49-72,51.
- Dânî, Ebû Amr Osmân b. Saîd. *Câmiu'l-Beyân fi'l-Kırâati's-Seb'a*. Nuruosmaniye Kitap, ts.
- Dânî, Ebû Amr Osmân b. Saîd. *Kitâbü't-Teysîr fi'l-Kırâati's-Seb'a*. thk. Otto Pretzl. İstanbul: Matbaatu'd-Devle, 1930.
- Dânî, Ebû Amr Osmân b. Saîd. *Kitâbü't-Teysîr fi'l-Kırâati's-Seb'a*. ed. Otto Pretzl. İstanbul: Matbaatu'd-Devle, 1930.
- Dânî, Ebû Amr Osman b.Saîd. *Kitâbü't-Teysîr fi'l-Kırâati's-Seb'a*. İstanbul: Matbaatu'd-Devle, 1930.
- Demirci, Muhsin. “Ebû Abdurrahman es- Sülemî”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 10. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.

- Demirci, Muhsin. *Kur'an Tarihi*. İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayınları, 2016.
- Demirci, Muhsin. *Tefsir Usûlü*. İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2013.
- Dimyâtî, Ahmet b. Muhammed el-Bennâ. *İthâfu Fudelaî'l-Beşer Fi'l-Kirâati'l-Erbeati Aşere*. çev. Ali Muhammed Dabba'. Mısır, 1940.
- Dîneverî, Ebû Muhammed Abdullâh b. Müslim b. Kuteybe ed-. *Garîbü'l-Kur'ân*, ts.
- Ebû Felâh Abdu'l-Hayy el-Hanbelî İbnü'l- İmâd. *Şeceratü'z- Zeheb fî Ahbâri men Zeheb*. Beyrut, ts.
- Ebu Ubeyde bin Ma'mer, el-Müsenna. *Mecâzü'l Kur'ân*. Mısır, 1954.
- Ebû Zür'a, Abdurrahmân b. Muhammed. *Huccetü'l-Kirâat*. Beyrut, 1974.
- Ebu'l-Berekât en-Neseî. *Medârikü't Tenzîl*. Beyrut: Kelimü't Tayyib Yayınevi, 1. Basım, 1988.
- el-Fihrisü's-Şâmil. *Mahtûtâtü'l-Kirâat*. Amman, 1987.
- Eroğlu, Ali. "İbn Mihrân en-Nisâbü'rî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 20. TDV Yayınları, 1999.
- Ferra, Ebû Zekerîyyâ Yahyâ b. Ziyad b. Abdullah ed-Deylemi el-. *Meâni'l-Kur'ân*. Beyrut: Dâru's- Surûr, 1980.
- Feyizli, Hasan Tahsin. *Kıraat-i Aşera*. Ankara: DİB Yayınları, 2016.
- Fırat, Yavuz. *Tecvid ve Kıraat İlmi Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Hacıveyiszâde İlim Ve Kültür Vakfı Yayınları, 2018.
- Ganim Kadduri el-Hamed. *Rasmü'l-Mushaf*. Bağdad: Lecnetü'l- Vataniyye, 1982.
- Gırnatî, İbn Atiyye Abd el-Hakk b. Ebî Bekr b. Gâlib el- - Abdüsselâm Abdüşşâfi Muhammed. *Muharrerü'l-Veciz fî Tefsîri'l-Kitâbi'l-Aziz*. Beyrut: Darü'l-kütübi'l- ilmiyye, 2001.
- Hâkim, Ebû Abdillâh Muhammed b. Abdillâh en-Nisâbü'rî. *el-Müstedrak*. Beyrut, ts.
- Hamidullâh, Muhammed. *Muhtasar Hadis Tarihi ve Sahife-i Hemmâm İbn Münebbih*. çev. Kemâl Kuşçu. İstanbul, 1967.
- Hasan Abbas Fadl. *Şübühâtun Havle'l-Kirâati'l-Kur'aniyye*. Amman: Dirâsât, 1988.
- Hindî, Alî b. Hüsâmuddîn b. Abdilmelik b. Kâdîhân el-Müttakî el-. *Kenzü'l-Ummâl fî Suneni'l-akvâl vel'l-Ef'âl*. thk. Bekri Hayyânî-Saffet es-Sakka. Beyrut, 1979.
- İbn Âşûr, Muhammed Tâhir. *Tefsîrû't-Tahrîr ve't-Tenvîr*. Tunus: Daru't Tunusiyye, 1984.
- İbn Ebî Dâvûd. *el-Mesâhif*. Mısır: Matbaatu'r- Rahmaniyye, 1936.
- İbn Hacer, Ahmed b. Ali el-Askalânî. *Tehzîbu't-Tehzîb*. Beyrût: Dâru'l-Fikr, 1984.

- İbn Hanbel, Ahmed. *el-Müsned*. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1981.
- İbn Mücâhid, Ebû Bekir Ahmed b. Mûsâ. *Kitâbü's Seb'a fi'l-Kıraat*. thk. Şevkî Dayf. Kahire: Dârü'l-Maârif, 1981.
- İbn Mücâhid, Ebû Bekir Ahmed b. Mûsâ. *Kitâbü's-Seb'a fi'l-Kırâat*. Kahire: Dârü'l-Maârif, 1972.
- İbn Nedim, Muhammed b. İshâk. *el-Fihrist*. Beyrût: Dârü'l-Maârif, 1978.
- İzmirli, İsmail Hakkı. *Tarih-i Kur'an*. İstanbul: Böre Yayınevi, 1956, 1.
- Kâdî, Abdulfettâh el-. *el-Büdûru'z-Zâhira*. Kahire: Dârü's-Selâm, 2004.
- Kâdî, Abdulfettâh el-. *el-Büdûru'z-Zâhira*. Kahire: Dârü's-Selâm, 2004.
- Karaçam, İsmail. *Kıraat İlminin Kur'an Tefsirindeki Yeri Ve Mütevatir Kıraatlarının Yorum Farklılıklarına Etkisi*. İstanbul: M. Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2. Basım, 1996.
- Karaçam, İsmail. *Kur'ân-ı Kerîm'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri*. İstanbul: M.Ü. İlâhiyat Fakültesi Vakfı Yayınlar, Mufassal Tecvid-31., 2018.
- Karaçam, İsmail. *Kur'ân-ı Kerîm'in Nüzulü ve Kıraati*. İstanbul: M. Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1995.
- Karakılıç, Ali Celalettin. *Tecvîd İlmi Kur'ân-ı Kerîm Okuma Kâideleri*. Ankara: Kalkan Matbaa, 2011.
- Keskioğlu, Osman. *Nüzûlünden Günümüze Kur'ân-ı Kerîm Bilgileri*. Ankara: TDV Yayınları, 1993.
- Keskioğlu, Osman. *Nüzûlünden Günümüze Kur'ân-ı Kerîm Bilgileri*. Ankara: TDV Yayınları, 2012.
- Kılıç, Süleyman. *Maide Suresi Bağlamında Nâfi, Ebû Amr ve Âsım Kıraatleri*. Aksaray: Aksaray Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Kınar, Kadir. *Kûfe Nahiv Ekolünün Kurucusu el-Kisâi ve Nahivle İlgili Görüşleri (II)*. Kayseri: Bilimname, 2007.
- Kudat, Aydın. *Kırâatları Hüccetlendirmede Dilbilim Olgusu*. Ankara: Uzun Dijital Matbaa, 2020.
- Kurt, Yaşar. *Kıraat Tarihinin Meseleleri*, ts.
- Mahzûmî, Mehdi el-. *Medresetü'l-Kûfe ve Menhecuha fi Dirâseti'l-Luğa ve'n-Nahv*. Beyrût: Dârü'r-Râidi'l-Arabî, 1986.
- Makdisî, Ebu'l-Kâsım Şehâbuddîn Abdurrahmân b. İsmâîl b. İbrâhîm Ebû Şâme el-. *el-Mürşidü'l-Vecîz ilâ Ulûm Teteallak bi'l-Kitâbi'l-Azîz*. çev. Tayyar Altıkulaç. Ankara: TDV Yayınları, 1986.

- Makdisî, Ebu'l-Kâsım Şehâbuddîn Abdurrahmân b. İsmâîl b. İbrâhîm Ebû Şâme el-. *İbrâzü'l-Meânî min Hirzi'l-Emânî*. Mısır, 1981.
- Maşalı, Mehmet Emin. *Kur'an'ın Metin Yapısı*. Ankara: İlahiyat, 2004.
- Maşalı, Mehmet Emin. *Kur'an'ın Metin Yapısı*. Ankara: Otto, 2. Basım, 2015.
- Maşalı, Mehmet Emin. *Tarihi ve Temel Meseleleriyle Kıraat İlmi*. Ankara: Otto, 1. Basım, 2016.
- Mâverî, Ebu'l-Hasen Ali b. Muhammed. *en-Nüketü ve'l-Uyun (Tefsîru'l-Mâverî)*. Beyrut, 1992.
- Mazdalı, Ahmet. "İmam Asım'ın Hayatı, Kıraati ve Şahsiyeti". *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4 (1987), 239-253.
- Mekki b. Ebu Talib. *el-Keşf'an Vücûhi'l-Kırâ'âtî's-Seb'*. thk. Muhyiddin Ramazan. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1984.
- Mekkî, Ebû Tâlib. *el-İbâne 'an Me'âni'l-Kırâât*. ed. Muhyiddin Ramazan. Dimaşk: Dâru'l-Me'mûn li't-Turâs, 1979.
- el-Melahi, Abdullah Ali el. *Tefsîru'l Kur'an Bil Kıraati'l Kuraniyyeti'l Aşr*. Gazze: Gazze Üniversitesi Usulü'ddin Fakültesi, Yüksek Lisans Tezi, 2002.
- Molla Efendî, Muhammed Emîn b. Abdillâh. *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*. İstanbul: Karahisârîzade Sahaf Esad Matbaası, 1287.
- Molla Efendî, Muhammed Emîn b. Abdillâh. *Umdetü'l-Hallân fî İzâhi Zubdetü'l-İrfân*. İstanbul: el-Mektebetü'l-Hanefiyye, ts.
- Mücteba, Uğur. "Tabîîlerin Bazı Hadis Öğretim Prensipleri". *Diyanet Aylık Dergi* 24/2 (1988).
- Mürselov, Mirniyaz. "Kisâi Kıraatının Hususiyetleri". *Bakü Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlmi Mecmuası* 11 (Nisan 2009).
- Nisâbûrî, Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyn b. Mihrân en-. *el-Ğaye fî'l-Kırâati'l-Aşr*. thk. Muhammed Gıyas el-Cenbaz. Riyad: Dâru'ş-Şevvaf, 1985.
- Nüveyrî, Ebu'l-Kâsım Muhammed b. Muhammed b. Muhammed en-. *Şerhu Tayyibeti'n-Neşr fî'l-Kırâati'l-Aşr*. thk. Mecdî Muhammed Surûr Sa'd. Beyrut, 2003.
- Önen, Hacı. *Kıraat Tarihi Ve Kıraat Farklılıklarının Kur'an Tefsirine Etkisi*. İstanbul: Rağbet Yayınları, 2017.
- Özgören, Adem. *Nebe-Nâs Sûreleri Arasında Âsım İle Diğer İmamlarının Okuyuş Farklılıkları*. Çanakkale: Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2013.
- Öztoprak, M. Sirâceddin. *Kur'ân Kıraati*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2005.

- Öztoprak, M. Sirâceddin - Canatan, Kadir. *Kur'an Kiraatı -Kıraat-ı Aşere-2*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2012.
- Pakdil, Ramazan. *Ta'lim Tecvid ve Kıraat*. İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2017.
- Paluvî, Abdulfettâh el-. *Zubdetu'l- 'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*. Hilal Yayınları, 2014.
- Râfi'î, Mustafa Sâdık. *Î'câzul'l-Kur'ân*. Mısır, 1956.
- Sarı, M. Ali. “Âsım b. Behdele”. C. 3. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.
- Sehavî, Ebü'l-Hasen Alemüddîn Ali b. Muhammed b. Abdissamed. *Cemâlû'l-Kurrâ ve Kemâlû'l-İkrâ*. thk. Ali Hüseyin Bevvâb. Mekke: Mektebetü Hancî, Turâs, 1987.
- Sönmez, Mehmet Ali. “Hayve b. Şüreyh”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 17. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.
- Subhî, es-Sâlih. *el-Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'ân*. Beyrut, 1969.
- Subhî, es-Sâlih. *Kur'an İlimleri*. çev. M.Sait Şimşek. Konya: Hibaş Yayınları, 1982.
- Süyûtî, Celâleddîn. *el-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'ân*. çev. Mustafa Dîb El-Bağâ. Beyrût: Dâru İbn Kesîr, 1993.
- Şelebî, Abdulfettâh. *Rasmu'l-Mushafî'l-Osmânî ve Evhâmu'l-Müsteşrikîn*. Cidde: Dâru's-Şurûk, 1983.
- Şen, Ziya. *Kur'an'ın Metinleşme Süreci*. İstanbul: Düşün Yayıncılık, 2013.
- Taberî, Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr et-. *Câmiu'l-Beyân fî Tefsîri'l-Kur'ân*. Mısır: el-Matbaatü'l-Meymeniyye, 1968.
- Taberî, Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr et-. *Câmiu'l-Beyân fî Te'vîli'l-Kur'ân*. Beyrût: Müessesetü'r-Risâle, 2000.
- Taşköprizâde, İsmâduddîn Ahmed b. Mustafâ. *Miftâhü's-Seâde ve Misbâhü's-Siyâde fî Mevzûâtî'l-Ulûm*. thk. Abdulvehhâb Ebü'n-Nûr - Kâmil Kâmil Bekrî. Kâhire: Dâru'l-Kütübi'l-Hadîse, 1968.
- Temel, Nihat. *Kıraat ve Tecvid İstılahları*. İstanbul: İFAV Yayınları, 2. Basım, 2009.
- Temel, Nihat. *Kıraat ve Tecvid İstılahları*. İstanbul: İFAV Yayınları, 2. Basım, 2009.
- Tetik, Necati. *Başlangıçtan IX. Hicri Asra Kadar Kıraat İlminin Ta'limi*. İstanbul: İşaret Yayınları, 1990.
- Ünal, Mehmet. *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*. Ankara: Fcr Yayınları, 2005.
- Ünal, Mehmet. *Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*. Ankara: Fcr Yayınları, 2005.

- Vehhâbî, Süleymân Salah el-. “Study of the Seven Quranic Variants”. *International Institute of İslam and Arabic Studies* 5/2 (1988).
- Yakut, Şihabüddin er- Rumi el- Hamavi. *Mu’cemü’l-Üdebâ*. Kahire, 1980.
- Yüksel, Ali Osman. *İbn Cezerî ve Tayyibetü’n-Neşr*. İstanbul: M. Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2012.
- Zeccâcî, Ebu’l-Kâsım Abdurrahmân b. İshâk ez-. *Mecâlîsu’l-Ulemâ*. thk. Abdusselâm Muhammed Hârûn. Dâru’r-Rifâ’î, Kâhire: Mektebetü’l-Hancî, 1983.
- Zehebî, Ebû Abdullâh Muhammed b. Ahmed b. Osmân ez-. *Ma’rifetu’l-Kurrâi’l-Kibâr ala’t-Tabakât ve’l-Âsâr*. thk. Tayyar Altıkulaç. İstanbul: İSAM Yayınları, 1995.
- Zehebî, Ebû Abdullâh Muhammed İbn Ahmed b. Osmân ez-. *Ma’rifetu’l-Kurrâi’l- Kibâr ale’t-Tabakât ve’l-Âsâr*. Mısır, 1967.
- Zehebî, Ebû Abdullâh Muhammed İbn Ahmed b. Osmân ez-. *Mizânü’l-İ’tidâl fî Nakdi’r-Ricâl*. Mısır, 1936.
- Zehebî, Ebû Abdullâh Muhammed İbn Ahmed b. Osmân ez-. *Siyeru A’lâmi’n-Nübelâ*. thk. Şuayb Arnavut. Beyrût: Muessesetu’r-Risâle, 1413.
- Zerkeşî, Bedruddîn. *el-Burhân fî Ulûmi’l-Kur’ân*. Mısır, 1972.
- Zübeydî, Ebû Bekir Muhammed b. Hasen b. Abdillâh b. Bişr ez-. *Tabakâtu’n-Nahviyyîn ve’l-Luğaviyyîn*. thk. Muhammed Ebu’l-Fadl İbrâhîm. Mısır, 1984.
- Zürkânî, Muhammed Abdulazîm. *Kitâbu Menâhili’l-‘İrfân fî Ulûmi’l-Kur’ân*. Beyrût: Dâru’l-Kitâbi’l-Arabî, 1995.
- Zürkânî, Muhammed Abdulazîm. *Menâhilu’l-‘İrfân*. İstanbul: Beka Yayınları, 2015.

EKLER

EK-1. Seb'ut- Tıval Surelerinde Âsım ve Kisâî Arasındaki Kıraat Farklılıklarının Tahlili

Bu bölümde kıraat ilminin teknik yöntemini kullanarak tezimizin konusunu oluşturan Âsım ve Kisâî arasındaki kıraat farklılıklarını seb'ut- tıval sureleri üzerinde göstermeye çalışacağız. Tezimizde kıraat farklılığı bulunan ayetlere yer verilmiş olup farklılık bulunmayan ayetlere yer verilmemiştir. Farklılıkları verirken izlediğimiz teknik ise vücuhat bulunan ayetleri yazdıktan sonra ilgili ayetin alt satırında fetih çizgisiyle başlayarak, vücuhat bulunan kelimenin tam altına denk gelecek şekilde o kelimedeki farklılığı belirtip hangi imama yada ravisine aitse o imamın yada ravisinin remzini fetih çizgisinin sonunda kullanarak belirtmiş bulunmaktayız. Vücuhatların ekseriyeti medlerde meydana gelmiş olmakla beraber kelimelerde anlama etkisi olan hareke yada harfin farklı okunmasında bulunmaktadır. İhtilafların özetle medler, imale, işmam, hareke ve kelimenin tamamı şeklinde tezahür ettiğini verdiğimiz tablolar üzerinde göstermiş bulunmaktayız.

1. Bakara Suresi

أَوَّلِ سُورَةِ	
اعوذ ب الله من الشيطان الرجيم ... بسم الله الرحمن الرحيم ... اَلَمْ	
وصل	وصل
قطع	قطع
وصل	وصل
قطع	قطع
ن 368	ن 368

- İstanbul tarikine göre okunuş sıralaması bu şekildedir. Mısır tarikinde ise vaslı kül son sırada, kat'ı kül ilk sırada yer alır.

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ	
ن	ن
369	369
أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ	
ن	ن
370	370

³⁶⁸ Muhammed Emîn b. Abdillâh Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân* (İstanbul: Karahisârîzade Sahaf Esad Matbaası, 1287), 11-12; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 5-6.

³⁶⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 16; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 8.

³⁷⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 16; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 8.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ ----- اماله
ت ----- ٣ ----- اماله

وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- اشما م

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- اشما م

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

³⁷¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 35; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 16.

³⁷² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 35; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 16.

³⁷³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 38; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 17.

³⁷⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 38; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 17.

وَإِذَا خَلُّوا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ
 ن س -----
 ٣٧٥ ت ----- اماله -----

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ
 ن ----- ٤ -----
 ٣ ----- ٣٧٦ ر ----- اماله -----

فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ
 ن ----- ٤ -----
 س ----- ٣ -----
 ٣٧٧ ت ----- اماله -----

وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ
 ن س -----
 ٣٧٨ ت ----- اماله -----

كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ
 ن ----- ٤ -----
 س ----- ٣ -----

³⁷⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 40; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 18.

³⁷⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 40; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 18.

³⁷⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 40; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 18.

³⁷⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 41; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 18.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً

٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

ن س -----
٣٨٠ اماله ----- ت

وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا

٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا

٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

³⁷⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî âdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 41; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 19.

³⁸⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî âdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 41; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 19.

وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ

ن -----
ر ----- ٣٨١ امله -----

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّيْنَهَا سَبْعَ سَمَوَاتٍ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣٨٣٣٨٢ امله ٣ ----- ٣ -----

وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

ن -----
ر ----- ٣٨٤ وهو -----

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣٨٥ امله ----- ٣ -----

قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

³⁸¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 44; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 20.

³⁸² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 44; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 20.

³⁸³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 44; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 20.

³⁸⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 44; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 20.

³⁸⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 205.tenbihat.

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ^س

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

ن -----
س ----- ٣٨٦ ----- اماله -----
ت ----- ٣٨٧ ----- اماله -----

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا^ط

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- اماله ----- ٣٨٨ -----

فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنْي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

ن -----
س ----- ٣٨٩ ----- اماله -----

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
س ----- ٣ ----- ٣ -----

³⁸⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 50-kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 21.

³⁸⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 20-5. tembihat.

³⁸⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 51-kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 22.

³⁸⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 53; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 23.

وَأَذِّقْنِي يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

ن

396 ر

اماله

وَوَضَعْنَا عَلَىٰ كُفْرِهِمُ الْغَمَامَ وَانْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ

ن

397 ر

اماله

وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

ن

ر

٤

٣

وَأَذِّنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَمَنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ

ن

398 ر

اماله

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رَجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

ن

399 ر

٤

٣

اشمام

وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ

ن

401 ر

400 ر

اماله

اماله

وَأَذِّقْنِي يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصِلَهَا

ن

402 ر

٤

٣

اماله

قَالَ اتَّسَتَبِدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ

ن

³⁹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 54; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 23-24.

³⁹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 54; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 23.

³⁹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 55- ke musa; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 24.

³⁹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 54-ke feehyaküm; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 24.

³⁹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 83- tembihat bölümü; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 24- tembihat.

⁴⁰⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 55- kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 24.

⁴⁰¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 24- 8 tembihat.

⁴⁰² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 24- 8 tembihat.

403 ر

اماله

وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ

ن

٤

404 ر

عَلَنَهُمْ

٣

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلُوا صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

ن

405 ر

اماله

خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

ن

٤

ر

٣

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً

ن

٤

406 ر

٣

اماله

قَالُوا اتَّخَذْنَا هُزُوءًا

ر

٣

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

٤

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النََّاظِرِينَ

ن

٤

ر

٣

وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ

ن

٤

ر

٣

كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

ن

408 ر

اماله

403 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 55; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 24- kel hûda.

404 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 55; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 24.

405 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 56; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 25.

406 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 25-9. tembihat.

407 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 57; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 25.

408 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 58- ke musa; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26.

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً^س

ن -----
ر ----- 410409 اماله

فَهِيَ^س -----
وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَشْفَقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِذَا خَلَا بِغُضُنِّهِمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- 411 اماله

قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

ر ----- ٣ ----- ادغام
412 ص ----- ٤ ----- ادغام
ع ----- ٤ -----

بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
س ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله
414413 ت ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله

⁴⁰⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-10. tembihat.

⁴¹⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-10. tembihat.

⁴¹¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-11. tenbihat.

⁴¹² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-11. tenbihat.

⁴¹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 58; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-ke ebsarihim.

⁴¹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 58; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-kel hüda.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ

ن ----- ٤ -----
ر 415 ----- اماله ----- ٣ -----

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَيَالُوا الَّذِينَ احْسَنًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

ن ----- ٤ -----
ر 419418417416 ----- حَسَنًا ----- اماله ----- اماله ----- ٣ ----- بالياء ----- ٣ -----

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرَجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
ت 420 ----- اماله ----- ٣ -----

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرَجُونَ مِنْ دِيَارِهِمْ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
ت 421 ----- اماله ----- ٣ -----

وَإِنْ يَأْتِوكُمْ أَسَارَى تَفَادَوْهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ

ن -----
ر 423422 ----- اماله ----- اسكان -----

فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

ن ----- ٤ -----
ر 424 ----- اماله ----- ٣ -----

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

⁴¹⁵ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-11. tenbihat.

⁴¹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 58; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26.

⁴¹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 58; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-ke musa.

⁴¹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 58; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-ke hüda.

⁴¹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 58; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26.

⁴²⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 59; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-ك ابصارهم .

⁴²¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 59; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-ك ابصارهم .

⁴²² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26- 12. tenbihat.

⁴²³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 59- kennesara; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26.

⁴²⁴ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-12. tenbihat.

وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

ع ر -----
بالياء ----- ص 425

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ

ن -----
اماله ----- اماله ----- ر 427426

أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ

ن -----
اماله ----- اماله ----- ر 428

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا

ن -----
ر -----

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ

ن -----
ر -----

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَعِيًّا أَنْ يُنْزَلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ

ن -----
ر -----

فَبَاوُ بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ

ن -----
ر -----

وَاللَّكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ

ن س -----
اماله ----- ت 429

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ

ن -----
اشمام ----- اسكان ----- ر 431430

⁴²⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 59; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26.

⁴²⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-12 tenbihat.

⁴²⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-12. tenbihat.

⁴²⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 59; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26 (ك الهدى) .

⁴²⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-13.tenbihat.

⁴³⁰ el-Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî vucûhi'l-Kur'ân*, 26-13.tenbihat.

⁴³¹ el-Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî vucûhi'l-Kur'ân*, 26-13.tenbihat.

قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

434433432 ر ----- ادغام ----- اماله ----- ٣ ----- ادغام -----
ص ----- ادغام ----- ٤ -----
ع ----- اظهار ----- ٤ -----

خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ^س

ن -----
435 ر ----- بضمهما -----

قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ

436 ر ----- لجبرئيل ----- اماله -----
437 ص ----- لجبرئيل -----
ع -----

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ

ص ----- ٤ ----- وجبرئيل ----- وميكائيل -----
ع ----- ٤ -----
س ----- ٣ ----- وجبرئيل ----- وميكائيل -----
439438 ت ----- اماله ----- ٣ ----- وجبرئيل ----- وميكائيل -----

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ

⁴³² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 59-60; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 27.

⁴³³ el-Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî vucûhi'l-Kur'ân*, 25-9.tenbihat.

⁴³⁴ el-Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî vucûhi'l-Kur'ân*, 26-13.tenbihat.

⁴³⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 26-13.tenbihat.

⁴³⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65-ken nesara; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

⁴³⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

⁴³⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

⁴³⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29-14. tenbihat.

٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ قُلُوبَهُمْ
٤ ----- ن
٣ ----- ر

كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانَتْهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ
٤ ----- ن
٣ ----- ر 440

وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ
٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ
٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ
٤ ----- ن
٣ ----- ر 441

وَلَيْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ
٤ ----- ن
٣ ----- ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا وَاسْمَعُوا
٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَاللَّكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

⁴⁴⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

⁴⁴¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65-ken nesara; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

ن -----
س -----
ت ----- 442 اماله

وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ^س
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا^س
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ^س
ن -----
ر ----- 443 اماله

وَمَنْ يَتَّبِدَلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- 444 ادغام ٣ -----

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَى
ن -----
ر ----- 445 اماله

بَلَى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ^ط
ن ----- ٤ ----- تحريك
ر ----- 447 446 اسكان ٣ ----- اماله

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ^ط
ن -----
ر ----- 448 اماله

وَقَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ^س

⁴⁴² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29-15.tenbihat.

⁴⁴³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29-16.tenbihat.

⁴⁴⁴ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29-16.tenbihat.

⁴⁴⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

⁴⁴⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29 (بلي ك الهدي).

⁴⁴⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29-16.tenbihat.

⁴⁴⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

ن -----
ر 449 ----- اماله -----

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا^س

ن -----
ر 450 ----- اماله -----

أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ^س

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

ن -----
ر 451 ----- اماله -----

وَإِذَا قُضِيَ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

ن ----- ٤ -----
ر 452 ----- اماله ----- ٣ -----

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ^س

ن ----- ٤ -----
ر 453 ----- اماله ----- ٣ -----

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ^س

ن -----
ر 454 ----- اماله ----- اماله -----

قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ

⁴⁴⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

⁴⁵⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29 (ك الهدى).

⁴⁵¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29-17.tenbihat.

⁴⁵² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29 (ك الهدى).

⁴⁵³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29-17.tenbih.

⁴⁵⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29 (ك الهدى).

⁴⁵⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

ن -----
اماله ----- ر 456

وَلَيْنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ
ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ
ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ
ن ----- ٤ -----
اماله ----- ٣ ----- ر 457

قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ
عَهْدِي ----- ر ص
458 ع -----

وَاتَّخَذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى
ن -----
اماله ----- ر 459

وَعَهْدُنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهَّرَا بَنِيَّ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- اسكان الياء ----- ٣ -----
ص ----- ٤ ----- ٤ ----- اسكان الياء ----- ٤ -----
ع 460 ----- ٤ ----- ٤ -----

قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ

⁴⁵⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29.

⁴⁵⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 65; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 29 (ك الهدي).

⁴⁵⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 66; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 30.

⁴⁵⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 66; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 30 (ك الهدي).

⁴⁶⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 66; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 30.

ن ----- ٤ -----
 س ----- ٣ -----
 461 ت ----- ٣ ----- اماله

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ

ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا

ن -----
 462 ر ----- اماله

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ

ن ----- ٤ -----
 463 ر ----- ٣ ----- اماله

يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ

ن -----
 464 ر ----- اماله

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي

ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا

ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا

ن -----
 465 ر ----- اماله

⁴⁶¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 66; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'an*, 30
 ك ابصار هم

⁴⁶² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'an*, 30-19.tenbihat.

⁴⁶³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 66; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'an*, 30
 (ك الهدي)

⁴⁶⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 66; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'an*, 30
 (ك الهدي)

⁴⁶⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 66; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'an*, 30.

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ

وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيَهُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا

يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا

111

وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعِ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ
 ٣ ----- ر
 ٤ ----- ن
 ٣ ----- ر

إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَّؤُوفٌ رَحِيمٌ
 ٤ ----- ر ٤٧٤
 ع -----

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ
 ٤ ----- ن
 ٣ ----- ر ٤٧٥ اماله

فَلَنُؤَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا^ط
 ن -----
 ٤ ----- ر ٤٧٦ اماله

وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ
 ن -----
 ٤ ----- ر ٤٧٧ بالتاء

وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قَبْلَتَهُمْ^س
 ن -----
 ٤ ----- ر

وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِدَّا لَمِنَ الظَّالِمِينَ
 ٤ ----- ن
 ٣ ----- ر

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ^س
 ٤ ----- ن
 ٣ ----- ر

وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ^ط
 ن -----

⁴⁷⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 67; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 30- ademi işba'.

⁴⁷⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 67; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 30- nera kennesara.

⁴⁷⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 67; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 30- kelhüda.

⁴⁷⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 67; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 30.

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

ن ٤
ر ٣

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونَ

ن ٤
ر ٣

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ

ن ٤
ر ٣

بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

ن ٤
ر ٣

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

ن ٤
ر ٣

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ

ن ٤
ر ٣

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ

ن ٤
ر ٣

وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

ن ٤
ر ٣ 479

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَّا أُنزِلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ

ن ٤
ر ٣ 480

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ

ن ٤

478 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-'İrfân*, 87.

479 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-'İrfân*, 67-68; Paluvî, *Zubdetü'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 31.

480 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-'İrfân*, 68; Paluvî, *Zubdetü'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 31-velhüha kema merra.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا
 ن ----- ٤
 ر ----- ٣

وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ
 488 ص ----- خُطُوَاتِ
 ع -----

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ
 ن ----- ٤
 ر ----- ٣

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا
 ن ----- ٤
 ر ----- ٣ 490489 اشمام ----- ٣ ادغام ----- ٣

أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ
 ن ----- ٤
 ر ----- ٣

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً
 ن ----- ٤
 ر ----- ٣

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ
 ن ----- ٤
 ر ----- ٣

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ
 ن ----- ٤
 ر ----- ٣

فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ

⁴⁸⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 68-ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 31.

⁴⁸⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 68; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 31.

⁴⁸⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 31-5.tenbihat.

⁴⁹⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 88-tenbihat; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 31-5.tenbihat.

فَمَنْ اضْطُرَّ ٤ ----- ن
٤٩١ ر ٣ -----

إِنَّ الَّذِينَ يَخْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ
٤ ----- ن
٤ ----- ٣ ----- ر
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ
٤ ----- ن
٣ ----- ٣ ----- اماله ----- اماله ----- ر ٤٩٣٤٩٢

فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ
٤ ----- ن
٣ ----- س
٣ ----- اماله ----- ت ٤٩٤

لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ
٣ ----- ر
لَيْسَ الْبِرُّ ٤ ----- ص
٤ ----- ع ٤٩٥

وَأَتَى الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ
٤ ----- ن
٣ ----- ٣ ----- اماله ----- اماله ----- ر ٤٩٧٤٩٦

وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ
٤ ----- ن
٣ ----- ٣ ----- ر

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا
٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ
٤ ----- ن
٣ ----- ر

⁴⁹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 69; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 32.

⁴⁹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁴⁹³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 31-5.tenbihat.

⁴⁹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71- ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁴⁹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71; Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 33.

⁴⁹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71-kel musa; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁴⁹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71-kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ

ن ٤
ر ٣ اماله 498

الْحُرِّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنثَى بِالْأُنثَى

ن
ر 500499 اماله اماله

فَمَنْ عَفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبَاعُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ

ن ٤
ر ٣

ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ

ن
ر 501 اماله

فَمَنْ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

ن
ر 502 اماله

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

ن ٤
ر ٣

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأِنَّمَا إِنَّهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ

ن ٤
ر ٣

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ

ن ٤
ر ٣
ص ٤
ع 503

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

⁴⁹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71-kel musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁴⁹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71-kel musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵⁰⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71-kel musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵⁰¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33:6.tenbihat.

⁵⁰² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵⁰³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

٤ - ----- ن

٣ - ----- ر

فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ

----- ن

----- يَطَوَّعُ ----- اسكان ----- ر 505504

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ

----- ٤ ----- ن

----- ٣ ----- اماله ----- ر 506

وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

----- اماله ----- ر 507

----- وَلِتُكْمِلُوا ----- ص 508

----- ع -----

أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ^س

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتَذَلُّوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

----- ٤ ----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ٣ ----- ر

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ^س

----- ن
----- اماله ----- ر 509

وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى

⁵⁰⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 71; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵⁰⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33: 7.tenbihat.

⁵⁰⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵⁰⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵⁰⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵⁰⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33: 8.tenbihat.

بُيُوتَ الْبُرِّ اَمَالِه --- ر 512511510
بُيُوتَ الْبُرِّ ص
ع

وَأَنْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبَوَاهَا^ط

بُيُوتَ ر ص
ع 513

وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ^ج

تَقْتُلُوهُمْ يَقْتُلُوكُمْ ن
ر 515514

فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ^س

قَتْلُوكُمْ ن
ر 516

كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

ن ٤
س ٣
ت 517 اَمَالِه ٣

فَمَنْ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ^ط

ن اَمَالِه
ر 518 اَمَالِه

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

ن ٤
ر ٣

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ آذَى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ^ج

ن ٤

⁵¹⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵¹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵¹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵¹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33.

⁵¹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵¹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵¹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵¹⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33: 8.tenbihat.

⁵¹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 72; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: kel hüda.

ر ----- ٣ -----

فَإِذَا آمَنْتُمْ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ

ن -----

ر ----- ٥١٩ اماله -----

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى

ن -----

ر ----- ٥٢٠ اماله -----

وَاتَّقُوا يَا أُولِي الْأَلْبَابِ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْكُمْ

ن -----

ر ----- ٥٢١ اماله -----

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٥٢٢ اماله ----- ٣ -----

⁵¹⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33: 9. tenbihat.

⁵²⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân*, 73: ke musa; Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵²¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân*, 73: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵²² Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33: 1.tenbihat.

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ ----- اماله
ت 524523 ----- ٣ ----- اماله

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ

ن ----- ٤ -----
ر 525 ----- ٣ ----- اماله

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ تُحْشَرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ

ن ----- ٤ -----
ر 527526 ----- ٣ ----- اسكان اماله

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ

ن ----- ٤ -----
ر 529528 ----- ٣ ----- اماله

⁵²³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33: 10.tenbihat.

⁵²⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: ke ebsarihim.

⁵²⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: kel hüda.

⁵²⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 33: 10.tenbihat.

⁵²⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 11. tenbihat.

⁵²⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73 Ç kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵²⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ

ن -----
اشمالم ----- ر 530

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ

ن ----- ٤ -----
اماله ----- ر 531

وَاللَّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ

ر 532 ----- رؤف -----
ع -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً

ن ----- ٤ -----
بفتح السين ----- اماله ----- ر 534533

وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

ص ----- اسكان -----
ع 535 -----

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَالَى اللَّهُ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

ن -----
ر 536 ----- ترجع -----

سَلِّ بَنِي إِسْرَءِيلَ كَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ

ن ----- ٤ -----
اماله ----- ر 537

وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

530 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 11.tenbihat.

531 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

532 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 11.tenbihat ademi işbağmedsiz okumak.

533 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

534 el-Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 11.tembih hai tenis durduğumuzda imale ile okur.

535 el-Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 11.tenbihat.

536 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

537 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 11.tenbihat.

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا

ن -----
ر 538 ----- اماله -----

وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ^س

ن -----
ر 539 ----- اماله -----

وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ^ج

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

مَسْتَهُمُ الْبَاسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرُ اللَّهُ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر 540 ----- اماله ----- ٣ ----- ٣ -----

إِلَّا إِنْ نَصَرَ اللَّهُ قَرِيبٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ

ن ----- ٤ -----
ر 541 ----- اماله ----- ٣ -----

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ

ن -----
ر 542 ----- اسكان -----

وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ

⁵³⁸ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 12.tembihat.

⁵³⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34:12.tembihat.

⁵⁴⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: kel hûda.

⁵⁴¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73:kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵⁴² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 13.tembihat.

ن ----- ٤ -----
اماله - ٣ - اسكان ----- ر 544543

وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ^س

ن ----- ٤ -----
اماله - ٣ - اسكان ----- ر 546545

وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

ن ----- ٤ -----
اماله - ٣ - اسكان ----- ر 549548547

وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
اماله - ٣ - ت 550

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ

ن ----- ٤ -----
ر 551 ----- ٣ ----- كَثِيرٌ

وَأِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ^س

ن ----- ٤ -----
اماله - ٣ - ر 553552

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ^س

⁵⁴³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73: kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵⁴⁴ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 13.tembihat.

⁵⁴⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73: kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵⁴⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 13.tembihat.

⁵⁴⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 13.tembihat.

⁵⁴⁸ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 13.tembihat.

⁵⁴⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 13.tembihat.

⁵⁵⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: ke ebsarihim.

⁵⁵¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵⁵² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 13.tembihat.

⁵⁵³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: 13.tembihat.

ن -----
554 ر ----- اماله

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
555 ت ----- اماله ----- ٣ -----

وَاللَّهُ يَدْعُوا إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ هُوَ أَدْنَىٰ فَاغْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ^ج

ر ----- ٣ -----
ص ----- ٤ -----
556 ع ----- ٤ -----

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ^ص

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَأَنْتُمْ حَرْثُكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ

ن -----
557 ر ----- اماله -----

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ

⁵⁵⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵⁵⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34: ke ebsarihim.

⁵⁵⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

⁵⁵⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 73; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 34.

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَإِنْ قَاوُ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَالْمُطَلَّاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَالرِّجَالُ عَلَيْهِنَّ^س دَرَجَةٌ

ن -----
ر ----- اماله - 558

وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ^س

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ^س

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ^ص

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ^س

⁵⁵⁸ Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 34: 15. tembihat.

ن -----
ادغام ----- ادغام -----
559 س -----
560 ت ----- ادغام -----

وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوءًا

هَزَأَ ----- ٣ -----
هَزَأَ ----- ٤ -----
561 ص -----
ع ----- ٤ -----

وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

ذَلِكَمُ آزَكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرٌ

ن -----
562 ر ----- اماله -----

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا اتَّيْنْتُم بِالْمَعْرُوفِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجْلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----

⁵⁵⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 74; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 35.

⁵⁶⁰ el-Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî vucûhi'l-Kur'ân*, 35: 16. tembihat.

⁵⁶¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 35: 16. tembihat.

⁵⁶² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 74; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 35: kel hûda.

----- ٤ ----- ٤ ----- ر

عَلَّمَ اللَّهُ أَنْتُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمْ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- تَمَسُّوهُنَّ 563 ر

عَلَى الْمَوْسِعِ قَدْرُهُ وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرُهُ

----- ر ع
----- قَدْرُهُ قَدْرُهُ 564 ص

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بَيْنَهُ عَقْدُهُ الزَّكَاحَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- تَمَسُّوهُنَّ 565 ر

وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- اماله 566 ر

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ

----- ن
----- اماله 567 ر

فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَصِيَّةٌ لَأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ

⁵⁶³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 74; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 35.

⁵⁶⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 74; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 35.

⁵⁶⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 74; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 35.

⁵⁶⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 75: ke musa; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁶⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 75: ke musa; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

بالرفع ----- ر ص 568

ع

فَإِنْ خَرَجْنَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَا فِي أَنْفُسِنَا مِنْ مَعْرُوفٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ

ن س -----
٥69 ت ----- اماله -----

فَقَالَ لَهُمْ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ

ن -----
٥70 ر ----- اماله -----

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً

ن ----- ٤ -----
٥72571 ر ----- اماله ----- ٣ ----- فَيُضَاعِفُهُ -----

وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ

س -----
ر ص ----- بالصاد -----
٥73 ع ----- بالسين -----

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَآئِكَةِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى

ن ----- ٤ -----
٥74 ر ----- اماله ----- ٣ ----- ٣ -----

قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أَخْرَجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
٥75 ت ----- ٣ ----- اماله ----- ٣ -----

⁵⁶⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 75; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁶⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 75; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁷⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 75; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁷¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 75; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁷² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: 18. tembihat.

⁵⁷³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 75; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁷⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 36: 19. tembihat.

⁵⁷⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 75: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ

ن -----
بضمهما 576 ر -----

قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ

ن ----- ٤ -----
3 ----- اماله 577 ر -----

قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ

ن -----
578 ر ----- اماله -----

وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ

ن ----- ٤ -----
3 ----- ر -----

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ

ن ----- ٤ -----
3 ----- اماله 580579 ر -----

وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ

ن ----- ٤ -----
3 ----- ر -----

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

ن ----- ٤ -----
س ----- 3 -----
581 ت ----- اماله ----- 3 -----

فَهَزَمُوهُمْ بِأَذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ

ن ----- ٤ -----
582 ر ----- 3 ----- اماله -----

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَنَّا الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ

⁵⁷⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: 19. tembihat.

⁵⁷⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 75-76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: kema merra.

⁵⁷⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁷⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: 19. tembihat.

⁵⁸⁰ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: 19. tembihat.

⁵⁸¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: 20. tembihat.

⁵⁸² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: kel hüda.

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

ن ----- تحريك -----
583 ر ----- اسكان -----

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى

ن -----
584 ر ----- اماله -----

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

583 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 36: 1.tembihat.

584 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 76; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 36: ke musa.

----- ٤ ن
----- ٣ س
585 ----- ٣ اماله - ت

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ

----- ٤ ن
586 ----- ٣ اماله - ر

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا

----- تحريك ن
587 ----- اسكان - ر

قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا

----- ن
588 ----- اماله - ر

قَالَ كَمْ لَبِثْتِ

----- ن
589 ----- ادغام - ر

قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ

----- ن
590 ----- ادغام - ر

قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةً عَامٍ فَأَنْظِرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ

----- ن
591 ----- ادغام - ر

- Kisai vasıl halinde sondaki ha'yı iskat ederek okur.

وَأَنْظِرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا

----- ن س

⁵⁸⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: ke ebsarihim.

⁵⁸⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: kel hûda.

⁵⁸⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36: 2.tembihat.

⁵⁸⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁸⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁹⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36.

⁵⁹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 36-37.

592 ت اماله ن

فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ن
593 ر قال اعلم

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى

ن
594 ر اماله

قَالَ بَلَىٰ وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قُلُوبِي

ن
595 ر اماله

قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِنَّكَ تَمَّا اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا

ر ع
596 ص جُزْء

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ

ن
598597 ر ادغام اماله

وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ

ن ٤
ر ٣

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

ن ٤ ٤
ر ٣ ٣

قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى

ن ٤

⁵⁹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 37.

⁵⁹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 76; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 37.

⁵⁹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 77; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 37: ke musa.

⁵⁹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 77; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 37: ke musa.

⁵⁹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 77; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 37.

⁵⁹⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 37: 3.tembihat.

⁵⁹⁸ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 37: 3.tembihat.

----- ٣ ---- ر

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ

----- ٤ ---- ن
----- ٣ ---- ر

وَمَا يَذْكُرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ

----- ٤ ---- ن
----- ٣ ---- ر

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهَا

----- ٤ ---- ن
----- ٣ ---- ر

وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

----- ن س
604 ----- اماله --- ت

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ

----- فَنِعِمَّا هِيَ
----- ر
----- بالختل اس كسرتالعين --- ص
605 ----- ع

وَأِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ

----- ٤ ---- ن
606 ----- ٣ - اسكان --- ر

وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ

----- وَنُكَفِّرْ --- ص
----- ع
607 ----- وَنُكَفِّرْ --- ر

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدْيُهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ

----- ٤ ---- ن

⁶⁰⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 79; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38: ke ebsarihim.

⁶⁰⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 79; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38.

⁶⁰⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38: 5.tembihat.

⁶⁰⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 79; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38.

608 ر ٣ --- اماله ---

وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ

ن ٤ ---
ر ٣ ---

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ

ن ٤ ---
ر ٣ ---

يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ

ن ٤ ---

609 ر ٣ --- بكسر السين ---

تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ

ن ---

610 ر --- اماله ---

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

ن س ---
611 ت --- اماله ---

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ

ن ---
612 ر --- اماله ---

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا

ن ٤ ---

613 ر ٣ --- اماله ---

وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا

ن ---

⁶⁰⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 79; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38: kel hûda.

⁶⁰⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 79; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38.

⁶¹⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38: ke musa.

⁶¹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38: ke ebsarihim.

⁶¹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38.

⁶¹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38.

614 ----- امله --- ر

فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ

ن ----- ٤ -----
615 ----- امله --- ر

وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
616 ----- امله --- ت

يَمَحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُزِيلُ الصَّدَقَاتِ

ن -----
617 ----- امله --- ر

وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ

ن س -----
618 ----- امله --- ت

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ

ن ----- ٤ -----
619 ----- امله --- ر

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ

ر ع -----
620 ----- فَاذِنُوا ----- ص

⁶¹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38.

⁶¹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38: kel hûda.

⁶¹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38: ke ebsarihim.

⁶¹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38.

⁶¹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38: ke ebsarihim.

⁶¹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38.

⁶²⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 38-39.

وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

ن
621 ر تَصَدَّقُوا

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

ن
622 ر اماله

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَى آجَلٍ مُسَمًّى فَاكْتُبُوهُ

ن ٤ ٤ ٤ ٤
ر ٣ ٣ ٣ ٣

فَإِنْ لَمْ يَكُنَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى

ن ٤
624623 ر اماله اماله اماله ٣

وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا

ن ٤
ر ٣

وَلَا تَسْمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى آجَلِهِ

ن ٤ ٤ ٤
ر ٣ ٣ ٣

ذَلِكَ أَفْطَسْتُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا

ن ٤ ٤ ٤
627626625 ر تِجَارَةً - حَاضِرَةً ٣ ٣ اماله ٣

وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ

ن ٤
ر ٣

وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ

ن

⁶²¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶²² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: kel hûda.

⁶²³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: ke musa.

⁶²⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80: kennesara; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶²⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: kel hûda.

⁶²⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶²⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

628 ----- اماله - ر

وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آتَمٌ قَلْبُهُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِنْ تُبْذَرُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخَفَّوْهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ

ن ----- ٤ -----

فَيَغْفِرُ ٣ ----- وَيُعَذِّبُ ٣ ----- مع الادغام ٣ ----- ر 630629

أَمَّا الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

كُلٌّ أَمَّا بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ

ن ----- ٤ -----

631 ر ----- ٣ ----- وَكِتَابِهِ

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

ن -----

س ----- اماله -----

633632 ت ----- اماله -----

⁶²⁸ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: 8.tembihat.

⁶²⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶³⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶³¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶³² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 80; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: kel hüda.

⁶³³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: 8.tembihat.

2. Al-i İmran Suresi

أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ أَلَمْ

وصل --- ن
 قطع --- ن
 وصل --- ت
 قطع --- ت
 وصل --- ت
 قطع --- ت

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿٣﴾

ن --- ٤
 ر --- ٣

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤﴾

ن --- 634
 ر --- اماله

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٥﴾

ن --- 635
 ر --- ٣ اماله

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ ﴿٦﴾

ن --- ٤
 ر --- ٣

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٧﴾

ن --- ٤
 ر --- ٣

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ ﴿٨﴾

ن --- ٤
 ر --- ٣

فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ﴿٩﴾

ن --- ٤
 ر --- ٣

⁶³⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 121; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶³⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 122; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: kel hûda.

وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً
ن -----
636 ر اماله -----

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ
ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
637 ر اماله ----- ت -----

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ
ن -----
639638 ر بالياء ----- بالياء -----

فِنَّهُ يُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ
ن -----
640 ر اماله -----

⁶³⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: 9. tembihat.

⁶³⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 122: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶³⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 122; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶³⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 122; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶⁴⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 122; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: keennesara.

وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَنْ يَشَاءُ^س
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ
ن س -----
641 ت ----- اماله -----

رُزِيَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْبِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
ن -----
642 ر ----- اماله -----

لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ
ر ع -----
643 بضم الراء ----- ص -----

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا أَمَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
ن ----- ٤ ----- ٤ -----
س ----- ٣ ----- ٣ -----
644 ت ----- اماله ----- ٣ ----- ٣ -----

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ
ن س -----
645 ت ----- اماله -----

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ^س
ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

⁶⁴¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 122; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39.

⁶⁴² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 39: 10. tembihat.

⁶⁴³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 123; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40.

⁶⁴⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 123; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: ke ebsarihim.

⁶⁴⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 123: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40.

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ن --- ٤ ---
ر --- ٣ ---

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

ن ---

بِفَتْحِ الْهَمْزَةِ ر 646

وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ

ن --- ٤ ---
ر --- ٣ ---

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ

ر ص --- وَجْهِيَ

ع 647

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

ن --- ٤ ---

ر 649648 --- ٣ --- اماله --- اماله

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ مُعْرِضُونَ

ن ---
ر 650 --- اماله ---

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ

ن --- ٤ ---
ر --- ٣ ---

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكِ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ

ن --- ٤ ---
ر --- ٣ ---

وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ

ن --- ٤ ---
ر --- ٣ ---

⁶⁴⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 123; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40.

⁶⁴⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 123; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40.

⁶⁴⁸ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 11. tembihat.

⁶⁴⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 11. tembihat.

⁶⁵⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: kel hüda.

تُولَجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَتُولَجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ

ن س -----
651 ت ----- اماله -----

وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ

ر ع -----
652 ص ----- المَيِّتِ ----- المَيِّتِ -----

وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
653 ت ----- اماله ----- ٣ -----

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقْيَةً

ن ----- ٤ -----
ت ----- اماله ----- ٣ -----
655654 ادغام ----- ٣ ----- اماله ----- س -----

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا ۖ وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ ۖ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاللَّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ

ع -----
656 ر ص ----- بغير اشباع -----

⁶⁵¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40 ebsarihim.

⁶⁵² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 12.tembihat.

⁶⁵³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 12.tembihat.

⁶⁵⁴ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 12.tembihat.

⁶⁵⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: kel hüda.

⁶⁵⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 13.tembihat.

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

ن س -----
657 ت ----- اماله -----

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ

ن -----
658 ر ----- اماله ٣ -----

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ

ن -----
659 ر ----- اماله ٣ -----

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ

ر ع -----
660 ص ----- وَضَعْتُ

وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ

ن -----
661 ر ----- اماله ---

وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذَرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

ن -----
662 ر -----

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا

ر ع -----
662 ص ----- زَكَرِيَّاءَ

قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنِّي لَأَكِيدُ هَذَا

ن -----
663 ر ----- اماله -----

إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

ن -----
663 ر -----

⁶⁵⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 13. tembihat.

⁶⁵⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: kel hüda.

⁶⁵⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: ke musa.

⁶⁶⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40.

⁶⁶¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: ke musa.

⁶⁶² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40 (Zekerıyya e diye sadece sad okuyor ilk Zekerıyya'da).

⁶⁶³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40.

قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً

ن -----
ر 664 ----- اماله

إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

ن ----- ٤ -----
ر ٣ -----

بالف مماله بعد الدال من غير تاء : ر

فَنَادَتْهُ الْمَلَكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ

ن ----- ٤ -----
ر 668667666665 ----- اماله يَبَشِّرُكَ ٣ - اسكان ٣ -

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ

ن -----
ر 669 ----- اماله

قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

ن ----- ٤ -----
ر ٣ -----

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً

ن ----- ٤ -----
ر 670 ----- اماله ٣ -

وَأَذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ

ن س -----
ر 671 ----- اماله ت

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَيْكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

ن ----- ٤ -----
ر 672 ----- اماله ٣ ----- اماله ٣ -----

664 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 14.tembihat.

665 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40.

666 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 14.tembihat.

667 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41.

668 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124: ke musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41.

669 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41.

670 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 14.tembihat.

671 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41.

672 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41: kel hûda.

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ

ن ----- ٤ -----

يَبَشِّرُكِ 673 ر ----- ٣ -----

إِسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ 674

ن -----

ر ----- اماله -----

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسَّسْنِي بَشَرٌ

ن -----

ر 675 ----- اماله -----

قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

ن ----- ٤ -----

ر 676 ----- اماله ٣ -----

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

ن -----

وَنُعَلِّمُهُ 677 ر ----- اماله -----

وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ

ن ----- ٤ ----- اظهر ----- ٤ -----

ر 678 ----- ٣ ----- ادغام ----- ٣ -----

وَأَبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُخِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ

ن -----

ر 679 ----- اماله -----

673 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41.

674 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 40: 14. tembihat.

675 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41.

676 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41: kel hûda.

677 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 124; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41.

678 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41: 15. tembihat.

679 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 125; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 41.

ن _____ ٤ _____ ٤ _____ ٤ _____ ٤ _____ ٤ _____
 ر _____ ٣ _____ ٣ _____ ٣ _____ ٣ _____ ٣ _____

تحرّيك _____ ن _____
اسكان _____ ر _____

تَحْرِيكَ _____ ن _____
اسْكَان _____ 691 ر _____

١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	٣٢	٣٣	٣٤	٣٥	٣٦	٣٧	٣٨	٣٩	٤٠	٤١	٤٢	٤٣	٤٤	٤٥	٤٦	٤٧	٤٨	٤٩	٥٠	٥١	٥٢	٥٣	٥٤	٥٥	٥٦	٥٧	٥٨	٥٩	٦٠	٦١	٦٢	٦٣	٦٤	٦٥	٦٦	٦٧	٦٨	٦٩	٧٠	٧١	٧٢	٧٣	٧٤	٧٥	٧٦	٧٧	٧٨	٧٩	٨٠	٨١	٨٢	٨٣	٨٤	٨٥	٨٦	٨٧	٨٨	٨٩	٩٠	٩١	٩٢	٩٣	٩٤	٩٥	٩٦	٩٧	٩٨	٩٩	١٠٠
١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١	٣٢	٣٣	٣٤	٣٥	٣٦	٣٧	٣٨	٣٩	٤٠	٤١	٤٢	٤٣	٤٤	٤٥	٤٦	٤٧	٤٨	٤٩	٥٠	٥١	٥٢	٥٣	٥٤	٥٥	٥٦	٥٧	٥٨	٥٩	٦٠	٦١	٦٢	٦٣	٦٤	٦٥	٦٦	٦٧	٦٨	٦٩	٧٠	٧١	٧٢	٧٣	٧٤	٧٥	٧٦	٧٧	٧٨	٧٩	٨٠	٨١	٨٢	٨٣	٨٤	٨٥	٨٦	٨٧	٨٨	٨٩	٩٠	٩١	٩٢	٩٣	٩٤	٩٥	٩٦	٩٧	٩٨	٩٩	١٠٠

ن ة ة ة
692 ر اماله ٣ ٣

ن _____ ٤ - ٤ - ٤ -
ر _____ ٣ - ٣ - ٣ -

ن _____ ٤ _____
 ي _____ ٣ _____

ن _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____

ن _____ ٤
ر _____ ٣

ن _____ ٤ -

ر _____ ٣ -

⁶⁹² Paluvî, *Zubdetu’l-‘İrfân fî Vucûhi’l-Kur’ân*, 41: 17.tembihat.

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَاکْفُرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 س ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 ت 693 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبَعَ دِينِكُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

قُلْ إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ
 ن ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر 695694 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَمِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ يُودِّهِ إِلَيْكَ
 اسكان ----- ٤ ----- ٤ -----
 ع ----- ٤ ----- ٤ -----
 س ----- ٣ ----- ٣ -----
 ت 697 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَمِنْهُمْ مَنُ إِنْ تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُودِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا
 اسكان ----- ٤ ----- ٤ -----
 ع ----- ٤ ----- ٤ -----
 س ----- ٣ ----- ٣ -----
 ت 698 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ
 ن -----

⁶⁹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42: ke ebsarihim.

⁶⁹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁶⁹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁶⁹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁶⁹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁶⁹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

--- اماله --- اماله --- اماله --- 701700699 ر

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يَكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُونُ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ

ن -----
702 ر ----- بَكْسِرِ السَّيْنِ

وَلَا يَأْمُرْكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا

ن ----- ٤ -----
703 ر ----- برفع الراء ٣ -----

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قَالَ أَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي

ر ص ----- ادغام
704 ع ----- اظهار

قَالُوا أَقْرَرْنَا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

ن ----- ٤ -----
705 ر ----- اماله ٣ -----

أَفَعَيِّرَ دِينَ اللَّهِ يَتَّبِعُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

ر ----- ٣ ----- تَبَعُونَ بالتاء
ص ----- ٤ ----- تَبَعُونَ بالتاء
ع 707706 ----- ٤ ----- يَتَّبِعُونَ

⁶⁹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷⁰⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷⁰¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷⁰² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷⁰³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷⁰⁴ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42: 19. tembihat.

⁷⁰⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷⁰⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 128-129; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷⁰⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

709708

تحريك
اسكان

ن _____ ٤ _____ ٤ _____
 ر _____ ٣ _____ ٣ _____

ن _____ ٤ _____ ٤ _____ ٤ _____
 ا _____ ٣ _____ ٣ _____ ٣ _____

ن _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____

ن
711 ر - اماله

ن _____ ٤

ر _____ ٣

ن _____ ٤ _____ ٤ _____ ٤ _____
712 ر - اماله _____ ٣ _____ ٣ _____ ٣ _____

ن _____ ة _____
713 ا _____ اماله _____

⁷¹³ Paluvî, *Zubdetu’l-‘İrfân fî Vucûhi’l-Kur’ân*, 42: 1.tembihat.

فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

ن ----- ٤ -----
714 ر ----- ٣ ----- اماله -----

وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا

ر ع -----
715 ص ----- بفتح الحاء -----

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
716 ت ----- ٣ ----- اماله -----

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ

ن -----
717 ر ----- اماله -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

ن ----- ٤ -----
718 ر ----- ٣ ----- اماله -----

وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا

ن س -----
719 ت ----- اماله -----

⁷¹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷¹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷¹⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42: 1.tembihat.

⁷¹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷¹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷¹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ^س

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَالِىَ اللَّهُ تَرْجَعُ الْأُمُورُ

ن -----

ر ----- ٧٢٠ تَرْجَعُ -----

لَنْ يَضُرُّوَكُمْ إِلَّا آدَى^س

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٧٢١ ٣ - اماله -

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ أَيْنَ مَا تُثَقُّوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبِأَوْ بَعْضٍ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ^س

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٧٢٣ ٣ - بضمهما - اماله - ٧٢٣

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ^س

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

لَيْسُوا سَوَاءً^س

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ^س

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

⁷²⁰ Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 42: 3.tembihat.

⁷²¹ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 129; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 42.

⁷²² Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 42: 3.tembihat.

⁷²³ Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 42: 3.tembihat.

وَأُولَٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ

ن ٤
ر ٣

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ^س

يَفْعَلُوا يُكْفَرُوهُ ر ع
تَفْعَلُوا تُكْفَرُوهُ ص 726725

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا^س

ن ٤
ر ٣

وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

ن ٤
س ٣
٣ اماله ت 727

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ^س

ن ٤
٣ اماله ر 728

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا^س

ن ٤
ر ٣

قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ^س

ن ٤
ر ٣

هَآ أَنْتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ

ن ٤
ر ٣

وَإِذَا لَقَوْكُمْ قَالُوا آمَنَّا^ق

ن ٤
ر ٣

⁷²⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷²⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷²⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷²⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42.

⁷²⁸ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 42: 4.tembihat.

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَانْتُمْ أَذِلَّةٌ^ج

ن -----
اماله - ر 729 -----

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنَزَّلِينَ^ب

ن ----- ٤ -----
ر 730 ----- ادغام - ٣ -----

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ هَذَا يُمِدِّكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ

ن ----- ٤ -----
ر 732731 ----- اماله ٣ ----- ٣ -- بفتح الواو -

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ^س

ن -----
ر 733 ----- اماله -----

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَسِبَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً^ط

ن ----- ٤ -----
ر 735734 ----- اماله ٣ ----- اماله -----

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ^ع

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
ت 736 ----- اماله -----

⁷²⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 5.tembihat.

⁷³⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 5.tembihat.

⁷³¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷³² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 129; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷³³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: ken nesara.

⁷³⁴ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 5.tembihat.

⁷³⁵ Kema merra anifen

⁷³⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 5.tembihat.

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

ن ٤
س ٣
ت 737 ٣ اماله

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

ن ٤ ٤
ر ٣ ٣

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ

ن ٤ ٤
ر ٣ ٣

أُولَئِكَ جَزَاءُ أُوهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا

ن ٤ ٤
ر ٣ ٣

إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ

ر قَرْح قَرْح
ع 738

وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ

ن ٤ ٤
ر ٣ ٣

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ

ن ٤ ٤
س ٣ ٣
ت 739 ٣ اماله

أَفَايُنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ

ن ٤ ٤
ر ٣ ٣

وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا

ر 741740 ادغام اماله
ص 742 اسكان
ع

⁷³⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 6.tembihat.

⁷³⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷³⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 6.tembihat.

⁷⁴⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷⁴¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 7.tembihat.

⁷⁴² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا^س

----- ادغام ----- 743 ر
----- اسكان ----- 744 ص
----- ع -----

فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا^س

----- 4 ----- ن
----- 3 ----- ر

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

----- 4 ----- ن
----- 3 ----- س
----- 3 ----- اماله - 745 ت

فَاتَّيَهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ^س

----- ن -----
----- اماله ----- 748 747 ر ----- اماله ----- 746 ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرْدُّوكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

----- 4 ----- ن
----- 3 ----- ر

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ

----- ن -----
----- اماله ----- 749 ر

وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ

----- ن ----- تحريك
----- اسكان ----- 750 ر

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا

----- 4 ----- ن
----- بضم العين ----- 3 ----- 751 ر

⁷⁴³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷⁴⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷⁴⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 7.tembihat.

⁷⁴⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: kel hûda.

⁷⁴⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 7.tembihat.

⁷⁴⁸ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 7.tembihat.

⁷⁴⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷⁵⁰ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 8.tembihat.

⁷⁵¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

وَمَا أُولَئِهِمُ النَّارُ

ن -----
752 ر ----- اماله

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِ

ن -----
754753 ر ----- ادغام ٣ - ادغام

حَتَّىٰ إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَزَّاعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَاعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ

ن -----
755 ر ----- اماله ٣ - اماله

مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ

ن -----
757756 ر ----- اماله

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوَنَ عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُحْرَايَكُمْ فَأْتَابَكُمْ غَمًّا بِغَمٍّ لَكِيلاً تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ

ن -----
759758 ر ----- ادغام ٣ - ادغام ٣ - اماله ٣ - اماله

ثُمَّ أُنْزِلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنٌ نَاعِسًا يَعْشَىٰ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ

ن -----
761760 ر ----- بالتاء مع اماله ٣ - ٣ - اماله

يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ

ن -----
ر ----- ٣

⁷⁵² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷⁵³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 8.tembihat.

⁷⁵⁴ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 8.tembihat.

⁷⁵⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130: ken nesara; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷⁵⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 8.tembihat.

⁷⁵⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 8.tembihat.

⁷⁵⁸ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 8.tembihat.

⁷⁵⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷⁶⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43.

⁷⁶¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 9.tembihat.

قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ

بَيُوتِكُمْ 762 ر
بُيُوتِكُمْ 763 ص
ع

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِأَخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرًى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا

ن ٤
ر ٣

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

ن
ر 764 بالياء

وَلَيْنُ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

تَجْمَعُونَ 765 ر
تَجْمَعُونَ 766 ص
ع

وَلَيْنُ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ

ن
ر 767 بكسر الميم

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ

ن
ر 768 يَغُلَّ

وَمَنْ يَغْلُ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

ن
ر 769 اماله

ثُمَّ تَوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

ن
ر 770 اماله

762 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 43: 9.tembihat.

763 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 43: 9.tembihat.

764 Molla Efendî, Umdu'tü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 130; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 43.

765 Molla Efendî, Umdu'tü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 130; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 43.

766 Molla Efendî, Umdu'tü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 130; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 43.

767 Molla Efendî, Umdu'tü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 130; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 43.

768 Molla Efendî, Umdu'tü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 130; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 43.

769 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 43: 10.tembihat.

770 Molla Efendî, Umdu'tü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 130; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 44: kel hüda.

أَقَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانِ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوِيَهُ جَهَنَّمَ^س

ر 771 ----- ٣ ----- اماله -----

ع ----- ٤ -----

ص 772 ----- ٤ ----- رِضْوَانِ

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ

ن -----

ر 773 ----- اماله -----

أَوَلَمَّْا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا^س

ن ----- ٤ -----

ر 774 ----- ٣ ----- اماله -----

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقَى الْجَمْعَانِ فَبِأَذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ^س

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا^س

ن -----

ر 775 ----- اشْتَمَام -----

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا^س

ن -----

ر 776 ----- بكسر السين -----

بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ^س

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

فَرَجِينِ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

ن ----- ٤ -----

ر 777 ----- ٣ ----- اماله -----

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ^س

ن -----

771 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

772 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 43: 10.tembihat.

773 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 10.tembihat.

774 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

775 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 11.tembihat.

776 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 130; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

777 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: kel hûda.

778 ر ----- بِكْسِرِ الْهَمْزَةِ -----

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ

ر ----- ٣ ----- بَضَمَ الْقَافِ

779 ص ----- ٤ ----- بَضَمَ الْقَافِ

ع ----- ٤ -----

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا

ن -----

780 ر ----- ادغام -----

فَأَنقَلَبُوا بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ دِينِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَهْدِي الْأُمَّةَ الْغَالِبَةَ

ر ----- ٣ -----

ص ----- ٤ ----- بَضَمَ الرَّاءِ

781 ع ----- ٤ -----

إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَلَا يَحْزُنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ

ن س -----

782 ت ----- اماله -----

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ

ن ----- ٤ -----

783 ر ----- ٣ ----- بِكْسِرِ السَّيْنِ

إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ

ن ----- ٤ -----

784 ر ----- ٣ ----- يُمِيزَ

⁷⁷⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

⁷⁷⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

⁷⁸⁰ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 11. tembihat.

⁷⁸¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 12. tembihat.

⁷⁸² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 12. tembihat.

⁷⁸³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

⁷⁸⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَهُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----
 786785
 بكسرالسين
 سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
 ن -----
 ر ----- 787
 اماله

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----
 788
 ادغام

سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوفُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهْدَ إِلَيْنَا إِلَّا نُونِمْ لِرَسُولٍ حَتَّى يَأْتِينَا يُقْرَبَانِ تَأْكُلُهُ النَّارُ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----
 ٣

قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالْذِّكْرِ فَلَمْ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----
 789
 ادغام

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

⁷⁸⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

⁷⁸⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: kel hüda.

⁷⁸⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 12.tembihat.

⁷⁸⁸ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 13.tembihat.

⁷⁸⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 13.tembihat.

وَإِنَّمَا تُوقُونَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

ن

اماله 790 ر

فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ

ن س

اماله 791 ت

وَمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

ن

اماله 792 ر

نُتْلُونَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا

ن

ر

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ

ر ع

ص 794793

فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا

ن

ر

لَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُجِبُونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ

ن

ر 795

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

ن س

ت 796

سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

ن س

اماله 797 ت

⁷⁹⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 13. tembihat.

⁷⁹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: ke ebsarihim.

⁷⁹² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 13. tembihat.

⁷⁹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

⁷⁹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

⁷⁹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44.

⁷⁹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁷⁹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَيْتَهُ^س

ن --- ٤ ---
ر --- ٣ ---

وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

ن س ---
اماله --- 798 ت ---

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا^ق

ن --- ٤ ---
ر --- ٣ ---

رَبَّنَا فَاعْفُ رَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

ن ---
اماله --- 799 ر ---

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ^س

ن ---
اماله --- 800 ر ---

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى

ن --- ٤ ---
اماله --- 801 ر --- ٣ ---

فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

ن ---
س --- 802 --- وَقَاتَلُوا - وَقَاتَلُوا
ت --- 803 --- وَقَاتَلُوا - وَقَاتَلُوا
اماله ---

مَتَاعٍ قَلِيلٍ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ^س

ن ---
اماله --- 804 ر ---

⁷⁹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁷⁹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁸⁰⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 44: 14. tembih.

⁸⁰¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁸⁰² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁸⁰³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 131; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁸⁰⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 132; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ

ن -----
اماله --- ر 805

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

⁸⁰⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî âdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 132; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

3. Nisa Suresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تُفْلِحُونَ بِسْمِ اللَّهِ.. يَا أَيُّهَا

الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
- ٤ - وصل كل مع البسملة ٤ - ن
- ٤ - قطع كل مع البسملة ٤ - ن
- ٤ - قطع اول وصل ثاني ٤ - ن
- ٣ - وصل كل مع البسملة ٣ - ر
- ٣ - قطع كل مع البسملة ٣ - ر
- ٣ - قطع اول وصل ثاني ٣ - ر 806

وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ

- ٤ - ن
- ٣ - ر

وَأَتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ

- ٤ - ن
- ٣ - اماله ٣ - ر 807

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ

- ٤ - ن
- ٣ - ر

وَأِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَنًى وَثَلَاثَ وَرُبَاعَ

- ٤ - ن
- ٣ - اماله ٣ - ر 809808

ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا

- ٤ - ن
- ٣ - اماله ٣ - ر 810

وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً

- ٤ - ن
- ٣ - اماله ٣ - ر 811

806

807 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 140; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

808 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 140; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

809 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 140; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45: kezalik yetama.

810 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 140; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

811 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45: 16.tembihat.

فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَابْتَئُوا الْيَتَامَى حَتَّى إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- اماله 812

فَإِنْ أَنْسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا^س
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا
ن -----
ر ----- 813 اماله

وَالنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرُ^س
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا
ن -----
ر ----- 814 اماله اماله

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا^س
ن -----
ر ----- 815 اماله

⁸¹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁸¹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁸¹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁸¹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا

ر ع

بضم الياء ص 816

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ

ن ء
ر ٣

فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ

ن ء
ر ٣

فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ

ن ء
ر ٣ بكَسْرِ الْهَمْزَةِ 817

فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ

ن ء
ر ٣ بكَسْرِ الْهَمْزَةِ 818

بفتح الصاد ء ص 819
ع ء

فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلِكُلِّ رُبْعٍ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ

ن ء
ر ٣

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ

ن ء
ر ٣

وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً أَوْ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتُ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ

ن ء
ر ٣

⁸¹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45.

⁸¹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45-46.

⁸¹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 45-46.

⁸¹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرِ مُضَارٍّ
 ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 ٨٢٠ ر ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَالَّتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاَسْتَشْهَدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ
 ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 ن -----
 ر -----

فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا
 ٨٢١ ر ----- بكسر الباء ----- اماله -----
 ----- بكسر الباء -----
 ص -----
 ٨٢٢ ع -----

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
 ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 ن -----
 ر -----

حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْإِنَّ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ
 ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 ن -----
 ر -----

أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
 ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 ن -----
 ر -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا
 ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 ٨٢٣ ر ----- كُرْهَا -----
 ن -----

وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا اتَّيَّمْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ
 ٨٢٤ ر ----- اماله ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 ٨٢٥ ص ----- بفتح الياء ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ع ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----

فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا
 ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
 ٨٢٦ ر ----- اماله -----
 ن -----

⁸²⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

⁸²¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

⁸²² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46: 19. tembihat.

⁸²³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

⁸²⁴ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46: 19. tembihat.

⁸²⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

⁸²⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 141; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

ن
827 ر امالہ

828 ن امله

ن ٤ ٤
829 ر ادغام ٣ ٣

ن _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____

۱- _____ ۴- _____
 ۲- _____ ۵- _____
 ۳- _____ ۶- _____

ن ٤ ٤
830 ر الدغام ٣ ٣

ن _____ ة _____
ر _____ ۳ _____

ر _____ ٣ _____
ص _____ ٤ _____ وَاحِلَ
ع _____ ٤ _____

ن
 832 ر يكسر الصاد

ن

⁸³² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 142; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

833 ر ----- بكسر الصاد

فَإِذَا أَحْصَيْنَ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ

835834 ر ----- بكسر الصاد

٣ - أَحْصَيْنَ ----- ٤ - أَحْصَيْنَ ----- ص

٤ - تحقيق ----- ع

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ

٤ - ----- ٤ - ----- ٤ - ----- ن

٣ - ----- ٣ - ----- ٣ - ----- ر

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا

ن ت -----

836 س ----- ادغام

إِنْ تَجَنَّبُوا كِبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا

ن ----- ٤ - -----

ر ----- ٣ - -----

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ

ن ----- ٤ - -----

ر ----- ٣ - -----

وَسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ

ن -----

837 ر ----- - وَسْأَلُوا اللَّهَ

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ

ن ----- ٤ - ----- ٤ - -----

ر ----- ٣ - ----- ٣ - -----

إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا

ن ----- ٤ - -----

ر ----- ٣ - -----

833 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 142; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

834 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 142; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

835 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 142; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46.

836 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 46: 2.tembihat.

837 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 142; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

وَاغْنُوا اللَّهَ وَلَا تَشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَيَأْتِ الدِّينَ احْسَانًا وَيَذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارَ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارَ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبَ بِالْجُنُبِ وَأَيْنَ السَّبِيلَ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ

ن
 س 838 839 اماله اماله اماله اماله
 ت 840 اماله اماله اماله اماله اماله

الَّذِينَ يَخْلُونِ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ

ن
 ر 841 842 ٤ ٣ اماله
 ر بالبخل

وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

ن س
 ت 843 اماله

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ

ن
 ر ٤ ٣

وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا

ن
 ر ٤ ٣

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

ن
 ر ٤ - ٤ ٣ - ٣

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُوا الرُّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ

ن
 ر 844 تسوي اماله

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا

ن
 - ٤

⁸³⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 142: ke musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸³⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 142: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁴⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 142; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁴¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁴² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 142: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁴³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47: 3.tembihat.

⁸⁴⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143: imale kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

٣ - اماله 845 ر

وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
ن ٤ ٤ ٤ ٤ ٤
..... اماله ٣ ٣ ٣ ٣ ٣ ٣
847 846 ر

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ
ن ٤
ر ٣

وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَلِيًّا
ن
..... اماله 848 ر

وَكَفَىٰ بِاللَّهِ نَصِيرًا
ن
..... اماله 849 ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْثُوا الْكِتَابَ أَمْنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلُ أَنْ تَطْمَئِنُّ وُجُوهًا فنَزَّلَهَا عَلَىٰ أَنْبَارِهَا أَوْ تَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا
ن ٤ ٤ ٤ ٤ ٤
..... ٣ ٣ ٣ ٣ ٣ ٣
..... اماله ٣ ٣ ٣ ٣ ٣ ٣
850 ت

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ
ن ٤
ر ٣

وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا
ن فتح
..... اماله 851 ر

بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا
ن ٤
ر ٣

⁸⁴⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143: kennesera; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁴⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁴⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁴⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁴⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁵⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁵¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا

ن ----- ٤ -----

ر 852 ----- ٣ ----- اماله

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجَنَّةِ وَالطَّاعُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا

ن ----- ٤ ----- ٤ -----

ر 853 ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ

ن ----- ٤ -----

ر 854 ----- ٣ ----- اماله

فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

لَهُمْ فِيهَا زَوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ

ر ----- فَتَحَ النُّون -----

ص ----- اخْتِلَاس -----

ع 855 -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ ----- ٣ -----

⁸⁵² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁵³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁵⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 143; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 47.

⁸⁵⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 79; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.

ن ن ن ن ن
ر ر ر ر ر

ن _____ ٤ _____
856 ر _____ ٣ _____ اَشَمَام

ن ن ن ن ن

ر ر ر ر ر

ن _____ ٤ _____ ٤ ---
ر _____ ٣ _____ ٣ ---

ن ٤ ---
ر ٣ ---

ۛ _____ ۛ _____ ۛ _____
 ۛ _____ ۛ _____ ۛ _____
 ۛ _____ ۛ _____ ۛ _____

ن _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____

857 ن _____ ء _____
 858 س _____ و _____
 859 ت _____ اماله _____

ن _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____

ن _____ ٤ _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____ ٣ _____

⁸⁵⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-îrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 7.tembihat.

⁸⁵⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 8.tembihat.

⁸⁵⁸ Paluvî, *Zubdetu'l-îrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 8.tembihat.

⁸⁵⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 144; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: ke ebsarihim.

وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَكَفَى بِاللَّهِ عَظِيمًا

ن -----
ر ----- ٨٦٠ اماله -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فُضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا

ر ----- ٨٦١ ع -----
ر ----- ٨٦١ ع -----
ر ----- ٨٦١ ع -----

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ

ن -----
ر ----- ٨٦٢ ٨٦٣ اماله ----- اماله -----

وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

ن -----
ر ----- ٨٦٤ ادغام -----

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٨٦٥ اشمام ----- ٣ -----

فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً

⁸⁶⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 144; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.

⁸⁶¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 144; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.

⁸⁶² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 8.tembihat.

⁸⁶³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 8.tembihat.

⁸⁶⁴ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 8.tembihat.

⁸⁶⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 9.tembihat.

بضمهما
لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

أَيْنَ مَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشِيدَةٍ

فَمَا لِهَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ

وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ

وَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًا

وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا

[illegible]

⁸⁷² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 144; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: kel hüda.

فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ⁸⁷³
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا
 ن -----
 874 ر ----- اماله -----

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَدَّعَوْا بِهِ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ⁸⁷⁵
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا⁸⁷⁶
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ⁸⁷⁷
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا
 ن -----
 875 ر ----- اشمام -----

وَدُّوا لَوْ تُكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاؤُكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ⁸⁷⁶
 ن ----- ٤ -----
 876 ر ----- ادغام ----- ٣ -----

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

⁸⁷³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 144-145; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.

⁸⁷⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.

⁸⁷⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.

⁸⁷⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 11. tembihat.

كُلَّمَا رُزِّدُوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَإِنْ لَمْ يَعْزَزْ لَكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَيَكْفُرُوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَّةٌ مُسْلِمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

878

ن

ر

877

ن

ر

اماله

اسكان

وَأِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَّةٌ مُسْلِمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

879

ن

ر

اماله

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

881

ن

ر

880

ن

ر

اماله

فتتبتوا

تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

ن -----
ر ----- 882

ن

ر

اماله

877 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 48: 12.tembihat.

878 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 48: 12.tembihat.

879 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 48: 12.tembihat.

880 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 145; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 48.

881 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 145; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 48.

882 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 48: 12.tembihat.

فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ^س

ن -----
اماله --- ر 883

كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا^س

ن -----
فَتَبَيَّنُوا --- ر 884

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ

ن -----
بنصب الرءا غير --- ر 885

فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً^س

ن -----
اماله --- ر 886

وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى^س

ن -----
اماله --- ر 887

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً^س

ن -----
اماله --- ر 888

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ^س

ن -----
اماله --- ر 889

قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا^س

ن -----
ر -----

فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ^س

ن -----
ر -----

883 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 12. tembihat.

884 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.

885 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.

886 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 13. tembihat.

887 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145: ke musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.

888 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 13. tembihat.

889 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: kel hûda.

وَسَاءَتْ مَصِيرًا

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

إِلَّا الْمُسْتَضْعِفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ جِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا

----- ن س
----- اماله ----- ت 891

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلَتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَلَتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- اماله ----- ر 892

وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً

----- ن
----- اماله ----- ر 893

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَدَى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- اماله ----- ر 894

⁸⁹⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: kel hûda.

⁸⁹¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 13. tembihat.

⁸⁹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: kennesara.

⁸⁹³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 14. tembihat.

⁸⁹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: ke musa.

إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

ن س -----
ت 895 ----- اماله -----

وَلَا تَهْنُؤُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر 896 ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله -----

وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَسْتَحْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَحْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ

ن ----- تحريك -----
ر 898 897 ----- اسكان ----- اماله -----

هَآ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر 899 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله -----

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

⁸⁹⁵ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 14. tembihat.

⁸⁹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145: kennesara; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49.

⁸⁹⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48: 15. tembihat.

⁸⁹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145: kelhüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49.

⁸⁹⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: 15. tembihat.

وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ
 ن -----
 900 ر ----- اماله -----
 وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا
 ن ----- ٤ -----
 901 س ----- ادغام ----- ٣ ----- اماله -----
 902 ت ----- ٣ ----- اماله -----

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ تُولِهِ مَا تَوَلَّى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ
 903 ص ----- اسكان ----- اسكان -----
 ع -----
 905 904 ر ----- اماله ----- اماله -----

وَسَاءَتْ مَصِيرًا
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا
 ن -----
 906 ر ----- ادغام -----

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا
 ن ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ -----

أُولَئِكَ مَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا
 ن ----- ٤ -----
 907 ر ----- اماله ----- ٣ -----

⁹⁰⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: ke musa.

⁹⁰¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: 16.tembihat.

⁹⁰² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: 16.tembihat.

⁹⁰³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49.

⁹⁰⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49.

⁹⁰⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49.

⁹⁰⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: 16.tembihat.

⁹⁰⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا

ن -----
 ر 908 ----- اشمام

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ

ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

مَنْ يَعْمَلْ سَوَاءً يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا

ر 910 909 ----- ٣ ----- اماله - اسكان
 ص 911 ----- تحريك
 ع ----- تحريك ٤ -----

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا

ن ----- تحريك
 ر 912 ----- اسكان

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ

ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

قُلِ اللَّهُ يُفَتِّحُ فِيهِمْ وَمَا يُنْزِلُ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي نِسَاءِ النَّسَاءِ الَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ الَّذِينَ يَفْتَتِلُونَ

ن ----- ٤ -----
 ر 914 913 ----- اماله ٣ ----- اماله

⁹⁰⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 48.
⁹⁰⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: ke musa.
⁹¹⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: 17. tembihat.
⁹¹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49.
⁹¹² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: 17. tembihat.
⁹¹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: kel hüda.
⁹¹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: kel hüda.

وَإِنْ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُواهَا كَالْمُطَفَّةِ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

ن -----
ر 915 ----- اماله -----

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

ن -----
ر 916 917 ----- اماله ----- اماله ----- اماله -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

ن ----- ٤ -----
ر 918 919 ----- اماله ----- اماله -----

وَإِنْ تَلَوْا أَوْ تَعْرَضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

⁹¹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: kel hüda.

⁹¹⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: 18.tembihat.

⁹¹⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49: 18.tembihat.

⁹¹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49.

⁹¹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 145: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 49.

وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

ن ----- ٤ -----
ر 920 ----- ادغام ----- ٣ -----

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
ت 921 ----- اماله ----- ٣ -----

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَتَّبِعُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ

ن -----
ر 922 ----- نَزَّلَ -----

إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا

ن س -----
ت 923 ----- اماله -----

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعُكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
ت 924 ----- اماله ----- ٣ -----

قَالَ اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

ن -----
ر 925 ----- اماله -----

وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

ن س -----
ت 926 ----- اماله -----

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ

ن تحريك -----
ر 927 ----- اسكان -----

920 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 49: 19.tembihat.

921 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 49: 19.tembihat.

922 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 146; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 49.

923 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 49: 19.tembihat.

924 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 49: 20.tembihat.

925 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 49: 20.tembihat.

926 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 49: 20.tembihat.

927 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 49: 20.tembihat.

ن ٤ ٤
928 ٣ اماله ٣

ن --- ٤ = ٤ ----- ٤ ----- ٤ = ٤ ----- ٤ -
 ر --- ٣ = ٣ ----- ٣ ----- ٣ = ٣ ----- ٣ -

ن ----- ٤ ----- ٤ --
س ----- ٣ ----- ٣ --

[illegible]

ن _____ ة _____
ر _____ ۳ _____

ن _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____

ن ----- ٤ ---
ر ----- ٣ ---

ن س -----
 931 ت ----- امالہ -----

⁹²⁹ Paluvî, *Zubdetu’l-‘İrfân fî Vucûhi’l-Kur’ân*, 49: 20.tembihat.

⁹³¹ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhî'l-Kur'ân*, 50: 1.tembihat.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورَهُمْ

----- ٣ ----- بالنون ----- ر
----- ٤ ----- بالنون ----- ص
----- ٤ ----- ع 932

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرَنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ

----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- اماله ٣ ----- ٣ ----- ر 933

ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَأَتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُبِينًا

----- ن -----

----- ٣ ----- اماله 934 ر

فَبِمَا نَفْسِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفِّرْهُمْ بآيَاتِ اللَّهِ وَقَتِّلْهُمْ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- بضمهما 935 ر

بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

----- ن -----
----- ٣ ----- ادغام 936 ر

وَأَخَذَهُمُ الرَّبُّوا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ

----- ن -----
----- ٣ ----- بضمهما 937 938 ر

وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

----- ن س -----

----- ٣ ----- اماله 939 ت

لَكِنَّ الرَّاكِبِينَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أَنْزَلَ إِلَهُكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

----- ٤ ----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ٣ ----- ر

932 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân, 146; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50.

933 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 1.tembihat.

934 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 1.tembihat.

935 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 2.tembihat.

936 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 2.tembihat.

937 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 2.tembihat.

938 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 2.tembihat.

939 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 2.tembihat.

أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله ----- ٩٤٠

وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا

ن -----
ر ----- ٩٤١ اماله -----

لَكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

ن -----
ر ----- ٩٤٢ اماله -----

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا

ن -----
ر ----- ٩٤٣ ادغام -----

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَلَا تَمْنُوا خَيْرًا لَكُمْ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ادغام ----- ٩٤٤

⁹⁴⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 146; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: ke musa.

⁹⁴¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 3.tembihat.

⁹⁴² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 146: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

⁹⁴³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 3.tembihat.

⁹⁴⁴ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 3.tembihat.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ
 ٤ - ن
 ٣ - ر

الْقِيَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٍ مِنْهُ
 ٤ - ن
 ٣ - ر

فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً^س
 ن
 اماله - ٩٤٥ ر

سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ
 ٤ - ن
 ٣ - ر

وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا
 ن
 اماله - ٩٤٦ ر

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ^س
 ن
 ر

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا
 ٤ - ن
 ٣ - ادغام ٣ ر ٩٤٧

قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ^س
 ن
 اماله - ٩٤٨ ر
 إِنْ أَمْرُوا هَٰذَا هَلْكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ
 ٤ - ن
 ٣ - ر

وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ^س
 ن
 اسكان ٣ ر ٩٤٩

^{٩٤٥} Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 4.tembihat.

^{٩٤٦} Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 146; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

^{٩٤٧} Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 4.tembihat.

^{٩٤٨} Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 5.tembihat.

^{٩٤٩} Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 5.tembihat.

وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ
ن _____ ة _____ ة _____
ر _____ ٣ _____ ٣ _____

4. Maide Suresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ
 وصل كل مع البسملة 4 4 4 ن
 وصل كل مع البسملة 4 4 4 ن
 قطع كل مع البسملة 4 4 4 ن
 وصل كل مع البسملة 3 3 3 ر
 وصل كل مع البسملة 3 3 3 ر
 قطع كل مع البسملة 3 3 3 ر
 قطع أول وصل ثاني 4 4 4 ن
 قطع أول وصل ثاني 3 3 3 ر
 وصل كل مع البسملة 4 4 4 ن
 وصل كل مع البسملة 3 3 3 ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ

4 4 4 ن
 3 3 3 ر

أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ

ن
 ر 950 اماله

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْجُوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهَرِ الْحَرَامِ وَلَا الْهَدْيِ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آمِينَ النَّبِيِّتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا
 4 4 4 ن
 3 3 3 ر

وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا

ر ع
 ص 951 شنان

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى

ن
 ر 952 اماله

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخَنَازِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَفِقَةُ وَالْمُؤَفَّقَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالطَّيْحَةُ وَمَا أَكَلَ الْمُتَبَعُ إِلَّا مَا ذُكِّرْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ

4 4 4 ن
 3 3 3 ر

فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

ن

950 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 155; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: kel hûda.

951 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 155; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

952 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 155; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: ke musa.

فَمَنْ ر 953

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ
ن ٤
ر ٣

فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ
ن ٤
ر ٣

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ
ن ٤
ر ٣ 954

وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ
ن
ر 955

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ
ن ٣
ر
٤ ٤
٤ ٤
ع 956

وَأَنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ
ن ٤ ٤ ٤ ٤
ر ٣ ٣ ٣ ٣ 958957

وَادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاتَّقْتُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
ن ٤
ر ٣

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
ن ٤
ر ٣

953 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 6.tembihat.

954 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 6.tembihat.

955 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 6.tembihat.

956 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 155-156; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

957 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156: ke musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

958 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ ۤأَلَّا تَعْدِلُوٓاْ

----- ٣ -----
باسكان النون ----- ٤ -----
ع 959 ----- ٤ -----

هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ

ن -----
اماله --- 960 ر -----

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
----- ٣ ----- ٣ ----- ر -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ ۖ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ

----- ٤ ----- ٤ -----
----- ٣ ----- ٣ ----- ر -----

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
----- ٣ ----- ٣ ----- ر -----

فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

ن ----- ٤ -----
ادغام ----- ٣ ----- ر 961 -----

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً

ن -----
اماله --- 962 ر -----

وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ

ن ----- ٤ -----
----- ٣ ----- ر -----

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ

ن ----- ٤ -----
اماله --- ٣ ----- ر 963 -----

⁹⁵⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

⁹⁶⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: ke musa.

⁹⁶¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 8.tembihat.

⁹⁶² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 8.tembihat.

⁹⁶³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

فَاغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ

ن ----- ٤ -----
ر 964 اماله ٣ -----

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ

ن ----- ٤ -----
ر 965 ادغام ٣ -----

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ

ن ----- ٤ -----
ر 966 اماله ٣ -----

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ

ن ----- ٤ -----
ر 967 اماله ٣ -----

يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ

ن ----- ٤ -----
ر 968 ادغام ٣ -----

فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ

ن ----- ٤ -----
ر 969 ادغام ٣ -----

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا

ن ----- ٤ -----

964 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 9.tembihat.

965 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 9.tembihat.

966 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 9.tembihat.

967 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 156; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50.

968 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 10.tembihat.

969 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 50: 10.tembihat.

اماله ----- ٣ ----- ر 970

وَأَتِيكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ

ن -----
اماله ----- ر 971

يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

ن -----
س ----- ٣ -----
اماله ----- ت 972

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ

ن -----
س 973 -----
اماله ٣ -----
اماله ٣ ----- ت 974

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ

ن -----
بضمهما ----- ر 975

فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ عَلَيْهِمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

ن -----
ر ----- ٣ -----

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنَ نَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ

ن -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

ن -----
ر ----- ٣ -----

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً

ن -----
اماله ----- ر 976

970 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 10. tembihat.

971 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

972 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: ke ebsarihim.

973 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 11. tembihat.

974 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

975 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: 10. tembihat.

976 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 11. tembihat.

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَّا أَنَا بِبَاسٍ يَدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ

----- ٣ ----- اسكان الياء ٣ ----- ر
----- ٤ ----- اسكان الياء ٤ ----- ص 977
----- ٤ ----- ع

إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبْوَأَ بِإِثْمِي وَإِثْمُكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- س
----- ٣ ----- اماله - ت 978

وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

قَالَ يَا وَيْلَتَى أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوَاءَ أَخِي

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- اماله - ر 979

كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- اماله - ر 980

وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ادغام - ر 981

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

977 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

978 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50: ke ebsarihim.

979 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 50.

980 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 156; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51.

981 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 12. tembihat.

ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

ن
982 ر اماله

فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

ن
ر ٣

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ن
ر ٣

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا

ن س
983 ت اماله

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ

ن
ر ٣

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ

ن
ر ٣

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ

ن
س
984 ت اماله

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ

ن
ر ٣

لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

ن
985 ر اماله

982 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 12. tembihat.

983 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: ke ebsarihim.

984 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 13. tembihat.

985 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 13. tembihat.

سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ

ن -----

لِسُحْتٍ ----- ر 986

فَإِنْ جَاؤُكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَكَيْفَ يُحْكِمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ

ن -----

ر 987 ----- اماله -----

وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ

ن ----- ٤ -----

ر 988 ----- اماله -----

يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ

ن ----- ٤ -----

ر 989 ----- ٣ ----- والعين ----- بالرفع ----- بالرفع ----- بالرفع -----

فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ

ن ----- تحريك -----

ر 990 ----- اسكان -----

وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

ن ----- ٤ -----

ر ----- ٣ -----

986 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51.

987 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 14.tembihat.

988 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 14.tembihat.

989 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51.

990 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 14.tembihat.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
٩٩٢ ٩٩١ ت ----- ٣ ----- اماله

وَأَنبَيَاہُ الْإِنجِيلِ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

ن -----
٩٩٣ ر ----- اماله

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَيْكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ

ن ----- ٤ -----
٩٩٤ ر ----- ٣ ----- اماله

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

ن -----
ر -----

وَأَنِ احْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ

ن ----- ٤ -----
بضم نون ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٩٩٥ ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ

ن ----- ٤ -----
٩٩٦ ر ----- ٣ ----- اماله

991 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51.

992 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 14.tembihat.

993 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 14.tembihat.

994 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51.

995 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 15.tembihat.

996 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51.

بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَنَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
اماله ٣ ----- اماله ٣ ----- ٣ اماله - س
999 998997 ت ----- اماله ٣ ----- ٣ اماله -----

فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسْرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِيَ اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
س ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
1000 ت ----- اماله ----- ٣ -----

يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا بَيْنَكُمْ هُزُورًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ أَوْلِيَاءَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
هَزْرًا ----- ٤ ----- ٤ -----
٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
هَزْرًا ----- بكسرة الراء ٣ ----- س
٣ ----- ٣ ----- ٣ -----
هَزْرًا ----- بالاماله مع كسرة الراء ٣ ----- ت 1001

1002

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُورًا وَلَعِبًا

ر ----- ٤ ----- ٤ -----
هَزْرًا ----- ع 1003

997 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 13.tembihat.

998 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 16.tembihat.

999 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 16.tembihat.

1000 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 16.tembihat.

1001 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 57; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 25.

1002 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 157; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51.

1003 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 17.tembihat.

ن ----- ء ----- ء ----- ء ----- ء -----
 1004 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ادغام ----- ٣ -----

ن _____ ٤ _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____ ٣ _____

۱. _____ ۴. _____
 ۲. _____ ۳. _____

ن
وَأَكَلَهُمْ السَّحَابُ
س

..... اِماله اِماله وَالْاَئِلَةُ السُّبْحَاتُ 1005 1006 1007 1008

ن _____

1012 1011

ن _____
1013 اماله _____

ن --- ٤ ---
ر --- ٣ ---

ن _____ ٤ _____
 ر _____ ٣ _____

¹⁰⁰⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: ken nesara.

¹⁰⁰⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 17.tembihat.

¹⁰⁰⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: kel hûda

¹⁰¹¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 17. tembihat.

¹⁰¹³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 17.tembihat.

وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ^س

ن ----- ٤ -----
اماله - ر 1014

كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَوْ أَنَّهُمْ آقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكْلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ^س

ن ----- ٤ -----
اماله - ر 1015

مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ^س

ن -----
اماله - ر 1016

وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ^س

ر ع -----
رسالاته - ص 1017

إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ^س

ن س -----
اماله - ت 1018

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ^س

ن ----- ٤ -----
اماله - ر 1019

¹⁰¹⁴ Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 17.tembihat.

¹⁰¹⁵ Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 18.tembihat.

¹⁰¹⁶ Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 18.tembihat.

¹⁰¹⁷ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 157; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51.

¹⁰¹⁸ Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 18.tembihat.

¹⁰¹⁹ Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 18.tembihat.

وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

ن س -----
 ت 1020 اماله -----

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقُونَ وَالنَّصَارَى مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
 ن -----
 ر 1021 اماله -----

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ
 ن ----- ٤ -----
 ر 1022 اماله ----- ٣ -----

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر 1023 تَكُونُ -----

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ
 ن -----
 ر 1024 اماله -----

وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ
 ن س -----

¹⁰²⁰ Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51: 18.tembihat.

¹⁰²¹ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 157; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51.

¹⁰²² Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 157; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51.

¹⁰²³ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 157; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 51-52.

¹⁰²⁴ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 157; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 52: kel hûda.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثُ ثَلَاثَةٍ

----- ن -----
----- ٤ -----
----- ٣ ----- اماله - ر 1026 -----

وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ

----- ن -----
----- ٤ -----
----- ٣ ----- ر -----

أُنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ

----- ن -----
----- اماله - ر 1027 -----

فَلْيَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي بَيْعِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَصْلُوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ

----- ن -----
----- ٤ -----
----- ٤ -----
----- ٣ ----- ادغام ----- ٣ ----- ٣ ----- ر 1028 -----

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ

----- ن -----
----- ٤ -----
----- ٣ ----- ٣ ----- ر -----

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا

----- ن -----
----- اماله - ر 1029 -----

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

----- ن -----
----- ٤ -----
----- ٣ ----- ٣ ----- ر -----

وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةَ لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى

----- ن -----
----- ٤ -----
----- ٣ ----- اماله - ر 1030 -----

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ

----- ن -----
----- ٤ -----
----- ٣ ----- اماله - ر 1031 -----

¹⁰²⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

¹⁰²⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 51: 19. tembihat.

¹⁰²⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

¹⁰²⁸ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52: 20. tembihat.

¹⁰²⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

¹⁰³⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

¹⁰³¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

يَقُولُونَ رَبَّنَا أَمَّا فَأَكْتُتِبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

ن ٤ -----
ر ٣ -----

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ

ن ٤ -----
ر ٣ -----

وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

ن ٤ -----
ر ٣ -----

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

ن ٤ -----
ر ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا^س

ن ٤ -----
ر ٣ -----

وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ

ن ٤ -----
ر ٣ -----

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ^ج

ن ٣ ----- عَقَّدْتُمْ

ص ٤ ----- عَقَّدْتُمْ

ع ٤ ----- 1032

فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ^س

ن ٤ -----
ر ٣ ----- اماله - 1033

وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ^س

ن ٤ -----
ر ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رَجُسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ن ٤ -----
ر ٣ -----

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ

ن ٤ -----

¹⁰³² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

¹⁰³³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52: 1.tembihat.

ر ----- ٣ -----

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسِنُوا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَمَنْ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

ن -----
ر ----- ١٠٣٤ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْيُبَىٰ حَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

ذَلِكَ لِنَعْلَمَ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

¹⁰³⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 157; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52: kel hûda.

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَّ لَكُمْ تَسْؤُكُمْ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَدَسَّالَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ

ن -----
س ----- ادغام
ت 10361035 ----- اماله ----- ادغام

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا
ن ----- ٤ -----
ر 1037 ----- ٣ ----- اشمام

أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حضرَ أَحَدُكُمْ الموتَ جِئِ الْوَصِيَّةَ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ أُخْرَانِ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الموتِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَفُتِّسِمَا بِاللَّهِ إِنْ اِرْتَبْتُمْ لَا تَشْتَرِي بِهِ ثَمًّا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكُنَّ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْأَمِينِ
ن ----- ٤ -----
ر 1038 ----- ٣ ----- اماله

فَإِنْ غَرَّ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَأَخْرَأَنَّ يَقُومانَ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ لِلَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا
ن ----- ٣ -----
ر 1040 1039 ----- ٣ ----- اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ
ن ----- ٤ -----
ص 1041 ----- ٤ ----- اسْتَحَقَّ الْأَوَّلِينَ
ع ----- ٤ -----

1035 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 52: 3.tembihat.

1036 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 52: 3.tembihat.

1037 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 52: 4.tembihat.

1038 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 158; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 52.

1039 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 158; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 52.

1040 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 52: 4.tembihat.

1041 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 158; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 52.

إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

٤ - ن
٣ - ر

ذَلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ

٤ - ن
٤ - ر
٣ - اماله
٣ - ر 1042

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ

٤ - ن
٣ - ر

إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

ع - ر

الْغُيُوبِ - ص 1043

وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرِيَةَ وَالْإِنْجِيلَ

٤ - ن
٤ - اماله
٣ - ر 1044

وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِأَذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِأَذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِأَذْنِي

٤ - ن
٤ - ادغام
٣ - ر 1045

وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِأَذْنِي

٤ - ن
٤ - ادغام
٣ - اماله
٣ - ر 1046 1047

وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

٤ - ن
٤ - ر
٣ - سَاحِرٌ
٣ - ر 1048

قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

٤ - ن
٣ - ر

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ

1042 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 158; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

1043 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 158; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

1044 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52: 5. tembihat.

1045 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52: 5. tembihat.

1046 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52: 5. tembihat.

1047 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 158: ke musa; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

1048 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 158; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.

----- ٤ ----- ٤ ----- ن
 1049 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ادغام. بالتاء. رَبَّكَ

1050
 قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَطْمِئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتُنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ
 ----- ن
 1051 ر ----- ادغام

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ
 ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ن
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ
 ----- ن
 1052 ر ----- مُنَزِّلُهَا

فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ
 ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ن
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي آلِهَتَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 ----- اسكان الياء ٣ ----- ر
 1053 ص ----- اسكان الياء ٤ ----- ع

قَالَ سُبْحَانِكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ
 ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ن
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ
 ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ن
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ
 ----- ر ع
 1054 ص ----- الْغُيُوبِ

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ
 ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ن

1049 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 158; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.
 1050 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 158; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.
 1051 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52: 5.tembihat.
 1052 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 158; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52.
 1053 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 158; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.
 1054 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 158; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 52: 6.tembihat.

ر 1055 ----- ٣ - أُنْ ----- ٣ -----

لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
ن ----- تحريك -----
ر 1056 ----- اسكان -----

¹⁰⁵⁵ Paluvî, *Zubdetu'l-‘İrfân fî Vucûhi'l-Kur’ân*, 52: 6.tembihat.

¹⁰⁵⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-‘İrfân fî Vucûhi'l-Kur’ân*, 52: 6.tembihat.

5. En'am Suresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ

- تحريك ----- وصل الكل ----- مع البسمة ----- ن
- تحريك ----- قطع الكل ----- مع البسمة ----- ن
- تحريك ----- قطع اول ----- وصل ثاني ----- ن
- اسكان ----- وصل الكل ----- مع البسمة ----- ر
- اسكان ----- قطع الكل ----- مع البسمة ----- ر
- اسكان ----- قطع اول ----- وصل ثاني ----- ر

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا

ن ----- ء -----
ر 1057 ----- اماله 3 -----

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ

- تحريك ----- ن
- اسكان ----- ر 1058 -----

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ

ن ----- ء -----
ر 3 -----

فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

ن ----- ء -----
ر 3 -----

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا

ن ----- ء -----
ر 3 -----

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

ن ----- ء -----
ر 3 -----

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ

ن ----- ء -----
ر 3 -----

وَلَقَدْ اسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

ن -----
ر 1059 ----- وَلَقَدْ

¹⁰⁵⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

¹⁰⁵⁸ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 7. tembihat.

¹⁰⁵⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 8. tembihat.

كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ

ن
ر 1060 اماله -

الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

ن ٤
ر ٣

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ

ن س
ت 1061 اماله -

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

ن
ر 1062 اسكان -

قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ اتَّخَذُ وَلِيًّا فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ

ن تحريك
ر 1063 اسكان -

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

ن ٤
ر ٣

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

ن ٤
ر ٣

مَنْ يُصْرِفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ

ر ص
ع 1064 يصرف -

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ

ن ٤
ر ٣

وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

¹⁰⁶⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 8.tembihat.

¹⁰⁶¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: ke ebsarihim.

¹⁰⁶² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 8.tembihat.

¹⁰⁶³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 8.tembihat.

¹⁰⁶⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

تحريك ----- ن
اسكان ----- ر 1065

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ^س

ن -----
اسكان ----- ر 1066

وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

ن -----
اسكان ----- ر 1067

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً^س

ن -----
اماله ----- ر 1068

قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنْذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ^س

ن -----
ر -----

أَنْتُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهَةً أُخْرَى^س

ن -----
اماله ----- ر 1069

قُلْ لَا أَشْهَدُ^ج

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ^ع

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

الَّذِينَ اتَّيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ^ع

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ^ع

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ^س

¹⁰⁶⁵ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 8.tembihat.

¹⁰⁶⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 8.tembihat.

¹⁰⁶⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 8.tembihat.

¹⁰⁶⁸ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 8.tembihat.

¹⁰⁶⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: ken nesara.

ن -----
ر 1070 اماله -----

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا آيِنَ شِرْكَائِكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

ن -----
ر -----

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِئْتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ

يَكُنْ - فِئْتَهُمْ ٣ ----- بنصب الباء 1071 10731072 ر -----

فِئْتَهُمْ ٤ -----
ع -----

أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

ن -----
ر -----

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا

ن -----
ر 1074 اماله -----

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

ن -----
ر -----

وَأِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

ن -----
ر -----

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبُ بآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

٤ ----- بالرفع ----- بالرفع ص -----

٤ ----- بالرفع ----- بالرفع ع -----

٣ اماله ----- بالرفع ----- بالرفع س -----

٣ اماله ----- بالرفع ----- بالرفع ت 1075 1076

1077 1078

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

ن -----
٤ -----

1070 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

1071 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

1072 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

1073 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

1074 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 9. tembihat.

1075 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

1076 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

1077 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

1078 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

----- ٣ ----- اماله ----- ر 1079

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- اماله ----- ر 1080

قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا

----- ن
----- ٣ ----- اماله ----- ر 1081

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ
----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- اماله ----- ر 1082

أَقْلًا تَعْقِلُونَ

----- ر ص
----- ع 1083

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

----- ن
----- يَكْذِبُونَكَ ----- ر 1084

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا

----- ٤ ----- ن

¹⁰⁷⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 10.tembihat.

¹⁰⁸⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: ken nesara.

¹⁰⁸¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: kel hûda.

¹⁰⁸² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 10.tembihat.

¹⁰⁸³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

¹⁰⁸⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

----- ٣ - اماله ----- ر 1085

وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَائِ الْمُرْسَلِينَ

ن ----- ٤ -----
----- ادغام ٣ ----- ر 1086

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ

ن ----- ٤ -----
----- اماله ----- ٣ ----- ر 1087
1088

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

ن ----- ٤ -----
----- اماله ----- ٣ ----- ر 1089

وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

ن -----
----- اماله ----- ر 1090

قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

ن ----- ٤ -----
----- ٣ ----- ر

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ

ن ----- ٤ -----
----- ٣ ----- ر

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَيْكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ

ن -----
----- أَرَيْتَكُمْ ----- اماله ----- ر 1091 1092

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ

ن ----- ٤ -----
----- ٣ ----- ر

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَآخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ر

1085 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: kel hûda.

1086 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 10.tembihat.

1087 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 10.tembihat.

1088 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53: 10.tembihat.

1089 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

1090 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53:

ke musa.

1091 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 166; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 53.

1092 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.

قُلُوبًا إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
 ن----- ٤----- ٤-----
 ر----- ٣----- ٣-----

حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ
 ن----- ٤----- ٤-----
 ر----- ٣----- ٣-----

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ
 ن-----
 ر----- 1093

أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ
 ن-----
 ر----- 1094 اشمام

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَيْكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ
 ن-----
 ر----- 1095 1096 اماله

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ
 ن----- ٤----- ٤----- ٤-----
 ر----- ٣----- ٣----- ٣-----

إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ
 ن----- ٤-----
 ر----- 1097 اماله
 قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ
 ن-----
 ر----- 1098 اماله

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ
 ن----- ٤-----
 ر----- ٣-----

¹⁰⁹³ Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: 12.tembihat.

¹⁰⁹⁴ Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: 12.tembihat.

¹⁰⁹⁵ Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: 12.tembihat.

¹⁰⁹⁶ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 167; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: kel hûda.

¹⁰⁹⁷ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 167; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: kel hûda.

¹⁰⁹⁸ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 167; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: kel hûda.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا
 ن ----- ٤ - ٤ - ٤ -----
 ر ----- ٣ - ٣ - ٣ -----

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
 ن ----- ٤ -----
 ر 1100 1099 ----- إِنَّهُ ----- ٣ ----- فَإِنَّهُ ----- ع

وَكَذَلِكَ نَفَصِلُ الْآيَاتِ وَلِتَسَتَّبِينَ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ
 ر ص 1101 -----
 ع -----

قُلْ لَا آتِبِعَ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ
 ن ----- ٤ -----
 ر 1102 ----- ٣ ----- ادغام ----- ٣ -----

يُقْصُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ
 ن ----- تحريك -----
 ر 1104 1103 ----- اسكان ----- يَفْضُ -----
 ن ----- ٤ ----- وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ
 ر ----- ٣ -----

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفِّيَكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَى أَجَلٌ مُسَمًّى
 ن ----- ٤ ----- تحريك -----
 س ----- اماله ----- ٣ ----- اماله ----- اسكان ----- اماله -----
 ت 1105 ----- اماله ----- ٣ ----- اماله ----- اسكان ----- اماله -----
 1107 1108 1109 1106

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً
 ن ----- تحريك -----

- 1099 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.
 1100 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.
 1101 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.
 1102 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54: 13.tembihat.
 1103 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.
 1104 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54: 13.tembihat.
 1105 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54: 13.tembihat.
 1106 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.
 1107 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54:
 ke ebsarihim.
 1108 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54:
 ke ebsarihim.
 1109 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54:
 ke ebsarihim.

- اسكان ----- ر 1110

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلِيَهُمْ الْحَقِّ
ن ----- ٤ -----
ر 1111 ----- اماله -----

أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ
ن ----- تحريك -----
ر 1112 ----- اسكان -----

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً
ن ----- ر 1113 ----- اماله -----
ن ----- ٤ -----
ر ----- ع -----

لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ
ن -----
ر 1115 ----- اماله -----
قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ
ن ----- تحريك -----
ر 1116 ----- اسكان -----

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَأَمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
ن -----
ر 1117 ----- اماله -----

¹¹¹⁰ Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: 14.tembihat.

¹¹¹¹ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 167: kel hûda; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54.

¹¹¹² Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: 14.tembihat.

¹¹¹³ Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: 14.tembihat.

¹¹¹⁴ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 167; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54.

¹¹¹⁵ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 167; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54.

¹¹¹⁶ Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54: 14.tembihat.

¹¹¹⁷ Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 167; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 54.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

ن
ر 1118 اماله

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَعَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَدَكَّرَ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ

ن
ر 1119 اماله ٣ ٤

أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا

ن
ر ٣ ٤

قُلْ أَتَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ خَيْرَانِ

ن
ر 1120 اماله ٣ ٤

لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ انْتِنَآ

ن
ر ٣ ٤

قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ

ن
ر 1121 اماله

وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

ن
ر ٣ ٤

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

ن
ر 1122 اسكان تحريك

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

ن
ر 1123 اماله

وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

ن
ر 1124 اسكان تحريك

¹¹¹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.

¹¹¹⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54: 15. tembihat.

¹¹²⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.

¹¹²¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.

¹¹²² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54: 15. tembihat.

¹¹²³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54: 15. tembihat.

¹¹²⁴ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54: 15. tembihat.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَزَرَ اتَّخِذْ أَصْنَامًا إِلَهًا

ن
اماله - ر 1125

إِنِّي أَرِيكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

ن
اماله - ر 1126

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ

ن
اماله - ر 1127

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا

ن
اماله - ر 1127 ع

فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ

ن
اماله - ر 1128

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي

ن
اماله - ر 1128 ع

فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ

ن
اماله - ر 1129

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ

ن
اماله - ر 1129 ع

فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ

ن
اماله - ر 1130

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

¹¹²⁵ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54: 16. tembihat.

¹¹²⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54: ken nesara.

¹¹²⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 167; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54.

¹¹²⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 168; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 54-55.

¹¹²⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 168; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55.

وَجْهِي ----- ٣ ----- ر
وَجْهِي ----- ٤ ----- ص 1130
ع ----- ٤ -----

قَالَ اتَّحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدِينِ

ن -----
اماله - ر 1131
وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا
٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ن
٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
٤ ----- ن
٣ ----- ر

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ
٤ ----- ن
٣ ----- ٣ ----- ر

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ
٤ ----- ن
٣ ----- ٣ ----- ر

نَرَفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَأٍ
٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ
ن -----
اماله - ر 1132

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ
اماله ----- اماله ----- ر 1133 1134

¹¹³⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 169-170; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55.

¹¹³¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55.

¹¹³² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: 17. tembihat.

¹¹³³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: ke musa.

¹¹³⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: ke musa.

- وَزَكَرِيَّا ۚ _____ ص 1135

ع _____

وَاسْمُعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا

ن _____

ر 1136 _____ وَالْيَسَعَ

وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ

ن _____ ٤

ر _____ ٣

ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ

ن _____ ٤

ر _____ ٣

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اتَّيْنَاهُمْ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ

ن _____ ٤

ر 1137 _____ اماله

فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ

ن _____ ٤ - ٤

س _____ ٣ - ٣

ت 1138 _____ اماله

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فَبِهِدْيِهِمْ افْتَدَتْ

ن _____ ٤

ر 1139 _____ اماله

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا

ن _____ ٤

ر _____ ٣

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

ن _____

ر 1140 _____ اماله

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِنْ شَيْءٍ

ن _____ ٤

ر _____ ٣

¹¹³⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55.

¹¹³⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55.

¹¹³⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: 17.tembihat.

¹¹³⁸ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: 17.tembihat.

¹¹³⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55.

¹¹⁴⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170: ken nesara; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55.

قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ يُنْبِذُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا
 ن ----- ٤ -----
 1141 ر ----- اماله ----- ٣ -----

وَعَلَّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا
 1142 ر ----- اماله -----
 1143 ص ----- وَلِيُنْذِرَ -----
 ع -----

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
 ن ----- ٤ -----
 1144 ر ----- ٣ ----- اماله -----
 وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 1145 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله ----- ٣ -----

أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ
 ن ----- ٤ -----
 1146 ر ----- ٣ ----- اماله -----
 1147 ادغام -----

وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ
 ن ----- ٤ -----
 1148 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله ----- ٣ -----

لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

1141 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 55: 18.tembihat.

1142 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 170: ken nesara; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 55.

1143 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 170; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 55.

1144 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 170: ken nesara; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 55.

1145 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 170: ken nesara; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 55.

1146 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 55: 18.tembihat.

1147 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 170: kel hüda; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 55.

1148 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 170: ken nesara; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 55.

ر ع -----
بَيْنُكُمْ -----
ص 1149 -----

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى

ن -----
اماله - ر 1150 -----
يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ

ر ع -----
ص 1151 ----- المَيِّتِ ----- المَيِّتِ -----

ذَلِكُمْ اللَّهُ فَاتَى تُؤَفَّكُونَ

ن -----
اماله - ر 1152 -----

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

ن -----
ر 1153 ----- تحريك ----- اسكان -----

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ

ن -----
ر 1154 ----- تحريك - ٤ ----- اسكان - ٣ -----

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

ن -----
ر 1155 ----- تحريك - ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- اسكان - ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

أَنْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ

ن -----
ر 1156 ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ثَمَرِهِ ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَفُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ

ن -----
ر ----- ٤ ----- ٣ -----

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ

ن -----

¹¹⁴⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55.

¹¹⁵⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170-171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: kel hûda.

¹¹⁵¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: 19.tembihat.

¹¹⁵² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55.

¹¹⁵³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: 19.tembihat.

¹¹⁵⁴ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: 19.tembihat.

¹¹⁵⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: 19.tembihat.

¹¹⁵⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56.

----- امله ----- ر 1157

أَنْتَى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً^س

----- ن -----
----- امله ----- ر 1158 1159

وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

----- ن ----- تحريك
----- اسكان ----- ر 1160

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

----- ن ----- ٤
----- ر ----- ٣

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

----- ن ----- تحريك
----- اسكان ----- ر 1161

وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

----- ن ----- تحريك
----- اسكان ----- ر 1162

فَإِذَا جَاءَكُمْ بِصَائِرٍ مِنْ رَبِّكُمْ

----- ن ----- ٤ ----- ٤
----- ادغام ٣ ----- ٣ ----- ر 1163

وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ

----- ن ----- ٤
----- ر ----- ٣

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

----- ن ----- ٤
----- ر ----- ٣

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

----- ن ----- ٤

¹¹⁵⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 170-171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56: kel hûda.

¹¹⁵⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56.

¹¹⁵⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: 19.tembihat.

¹¹⁶⁰ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 55: 19.tembihat.

¹¹⁶¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56: 20.tembihat.

¹¹⁶² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56: 20.tembihat.

¹¹⁶³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56: 20.tembihat.

۳ - ----- ر

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا^س

----- ۴ ----- ۴ ----- ن

----- ۳ ----- ۳ ----- ر

وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

----- ۴ ----- ن

----- ۳ ----- ر

وَأَفْسِمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لِيُؤْمِنُنَّ بِهَا^س

----- ۴ ----- ن

----- ۳ ----- ر

قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ

----- ۳ ----- ۳ ----- ر

----- ۴ ----- ۴ ----- ص 1164

----- ۴ ----- ۴ ----- ن

وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

----- ۴ ----- ن

----- ۳ ----- س

----- ۳ ----- اماله ----- 1165

وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَاهُ إِلَيْهِمُ الْمَلَأَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ بَٰجِلُونَ

----- ۴ ----- ۴ ----- ۴ ----- ن

----- ۳ ----- ۳ ----- ۳ ----- اماله ----- 1166

1167

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

----- ۴ ----- ن

----- ۳ ----- ر

وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُّقْتَرِفُونَ

----- ۴ ----- ن

----- ۳ ----- اماله ----- 1168

¹¹⁶⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 171: hulf; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56.

¹¹⁶⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56 tembihat.

¹¹⁶⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56: 1. tembihat.

¹¹⁶⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56: ke musa.

¹¹⁶⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56: kel hûda.

أَفَعَيَّرَ اللَّهُ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا

ن ٤ تحريك
ر ٣ اسكان 1169

وَالَّذِينَ اتَّيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

ر ٤ مُنَزَّلٌ
ع ٣ 1170

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

ن ٤ تحريك
ر ٣ اسكان 1171

وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

ن ٤ تحريك
ر ٣ اسكان 1172

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرَرْتُمْ إِلَيْهِ

ر ٤ حُرِّمَ
ع ٣ 1173

وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ

ن ٤
ر ٣

وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ

ن ٤ ٤
ر ٣ ٣

كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ن ٤
ت ٣ اماله 1174

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ

ن ٤ ٤
ر ٣ ٣ اماله 1175

1169 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56: 1.tembihat.

1170 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 171; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56.

1171 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56: 1.tembihat.

1172 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56: 1.tembihat.

1173 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 171; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56.

1174 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56: 2.tembihat.

1175 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 171; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56: kel hûda.

وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ

----- ر ٣ -----

----- حَرَجًا ----- يَصَّاعِدُ ----- ٤ ----- ص 1177

----- ٤ ----- ع

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

----- تحريك ----- ن

----- اسكان ----- ر 1178

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا

----- بالنون ----- ر ص

----- ع 1179 -----

وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا آجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا

----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ن

----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

قَالَ النَّارُ مَثْوِيكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ

----- ٤ ----- ٤ ----- ن

----- اماله ----- ٣ ----- ٣ ----- ر 1180

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يُفَصِّحُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُزِدُّونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا

----- ٤ ----- ن

----- ٣ ----- ر

قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ

----- ٤ ----- ٤ ----- ن

----- ٣ ----- اماله ----- ٣ ----- س 1181

----- ٣ ----- اماله ----- ٣ ----- ت 1182 ----- اماله -----

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ

----- ن -----

----- اماله ----- ر 1183

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ آخَرِينَ

1176 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 171; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56.

1177 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 171; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56.

1178 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56: 3.tembihat.

1179 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 171; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56.

1180 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 171; Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56:

kel hûda.

1181 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56: 3.tembihat.

1182 Paluvî, Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 56: 3.tembihat.

1183 Kema merra (daha önce geçmişti) ARAŞTIR

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِيٌّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ
ن -----
س ----- بِأَيَّاءٍ مَعَ الْغَنَّةِ
ت 1185 1184 ----- بِأَيَّاءٍ مَعَ الْغَنَّةِ ----- اماله -----

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا
ن ----- ٤ -----
ر 1186 ----- ٣ ----- بِزَعْمِهِمْ -----

فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ
ن ----- ٤ ----- تحريك -----
ر 1187 ----- ٣ ----- اسكان -----

سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ شُرَكَائُهُمْ لِيُرَدُّوهُمْ وَلِيلْيَسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

¹¹⁸⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56.

¹¹⁸⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56: ke ebsarihim.

¹¹⁸⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 171; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57.

¹¹⁸⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 56: 1.tembihat.

ن -----
ر 1196 ----- اماله

فَلَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعُمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِثْلَهُ أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رَجَسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

ن -----
ر 1197 ----- فَمَنْ

وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمَآ عَلَيْنَهُمُ شُحُومُهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ
ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر 11991198 ----- ٣ ----- ادغام ----- ٣ ----- اماله ----- ٣ -----

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ
ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ

ن ----- ٤ -----
ر 1200 ----- اماله ----- ٣ -----

قُلْ هَلَمْ شَهِدَاكُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

ذَلِكُمْ وَصِيكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

ن -----
ر 1201 ----- اماله -----

¹¹⁹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 172; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57: ken nesara.

¹¹⁹⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57: 6.tembihat.

¹¹⁹⁸ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57: 6.tembihat.

¹¹⁹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 172; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57: kel hûda.

¹²⁰⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 172; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57.

¹²⁰¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 172; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57.

ن
1202 ر - اماله

1203 امانه

تَذَكُّرُونَ ص 1204

ξ -----

N -----

1205 ر_____فَإِنَّ

ن _____

1206 اماله

N ----- € ----- €

ر ----- ۳ ----- ۳ -----

نـــــــــــــــــــــــــــــــــــــة ة نـــــــــــــــــــــــــــــــــــــة ة نـــــــــــــــــــــــــــــــــــــة

ر _____ ۳ _____ ۳ _____ ۳ _____

[illegible]

1207 ر ـــــــــــــــــ ٣ ح اماله ـــــــــــــــــ ٣ ـــــــــــــــــ

N-----E-----

۳۔ ادغام _____ امالہ -- ر 12091208

N ----- **Z** -----

اشمام ۳ اشمام ۱۲۱۰ ر

¹²¹⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57: 8.tembihat.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- بِالْيَأْيَ مَعَ الْغَنَّةِ ٣ ----- ٤ -----
1211 ر

يَوْمَ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ أَمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلِ انْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ^س

ن -----
ر ----- ٣ ----- فَارْقُوا 1212 ر

إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- إِمَالَهُ ٣ ----- 1213 ر

قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- إِمَالَهُ 1214 ر

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ^س

ن س -----
ت 1215 ----- إِمَالَهُ -----

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ^س

ن ----- تحريك -----

¹²¹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 172; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57.

¹²¹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 172; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57.

¹²¹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 172; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57: kel hûda.

¹²¹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 172; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57: kel hûda.

¹²¹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 172; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58.

اسكان ----- ر 1216

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

ن -----
اماله - ر 1217

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَيْكُمْ
تحريك ----- ء ----- ن
اسكان ----- ٣ ----- اماله - ر 1218
1219

¹²¹⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57: 9.tembihat.

¹²¹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 173; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: kennesara.

¹²¹⁸ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 57: 9.tembihat.

¹²¹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 173; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: kel hüda.

6. A'raf Suresi

وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْمَصِّ

وصل ----- وصل ----- ن ر

قطع ----- قطع ----- ن ر

قطع ----- وصل ثاني ----- ن

اعوذُ بالله من الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَالْمَصِّ

وصل ----- وصل ----- ن ر

قطع ----- قطع ----- ن ر

قطع ----- وصل ثاني ----- ن

كِتَابٍ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لَتُنذِرَ بِهِ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

ن ----- اماله ----- ر 1220

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مَن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ

ن ----- ٤ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله ----- ر 1221

فَلَنَنْقُصَنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ

ن ----- ٤ ----- ٣ ----- ر

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ن ----- ٤ ----- ٣ ----- ر

¹²²⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 181: ken nesara; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58.

¹²²¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 181; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: ke musa.

وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ
 ن----- ٤-----
 ر----- ٣-----

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
 ن----- ٤-----
 ر----- ٣-----

فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
 ن----- ٤-----
 ر----- ٣-----

خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ
 ن س-----
 1222 ن----- اماله-----

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ
 ن----- ٤-----
 ر----- ٣-----

قَالَ فِيمَا آغْوَيْتَنِي لَأَفْعِدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ
 ن----- ٤-----
 ر----- ٣-----

ثُمَّ لَا تَبِيبُهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ
 ن----- ٤-----
 ر----- ٣-----

وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ
 ن----- ٤-----
 ر----- ٣-----

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوَاتِمِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ
 ن----- ٤-----
 1223 ر----- اماله-----

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ
 ن----- ٤-----
 ر----- ٣-----

¹²²² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 181: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58.

¹²²³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 182: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58.

فَدَلِيْهُمَا بِعُرْوَةٍ

ن -----
اماله ----- ر 1224

فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ

ن -----
اماله ----- ر 1225

وَنَادِيَهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ

ن -----
اماله ----- ر 1226

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

ن -----
ر -----

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ

ن -----
تُخْرَجُونَ ----- ر 1227

يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوَاتِكُمْ وَرِيشًا

ن -----
ر -----

وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَلِكَ خَيْرٌ

ن -----
ولباس ----- اماله ----- ر 1228 1229

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمُ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا

ن -----
ر -----

إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ

ن -----
اماله ----- ر 1230

1224 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 182; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: ke ebsarihim.

1225 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: 11.tembihat.

1226 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 182; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: kel hûda.

1227 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 182; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58.

1228 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 182; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58.

1229 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 182; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: ke musa.

1230 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58.

إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا
ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ
ن -----
اماله ----- اماله ----- اماله -----
ر 1231 1232 1233

إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ
ن ----- ٤ -----
ر 1234 ----- ٣ -----

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ
ن -----
اماله ----- اماله ----- اماله -----
ر 1235 1236

فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

¹²³¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: kel hüda.

¹²³² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: 12.tembihat.

¹²³³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: 12.tembihat.

¹²³⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58.

¹²³⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: 12.tembihat.

¹²³⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: 12.tembihat.

يَا بَنِي آدَمَ إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ أَنْتَقَى وَاصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
 ٤ -----
 ٣ ----- اماله -----
 ١٢٣٧ ر ----- ن

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
 ٤ -----
 ٣ -----
 ٣ ----- اماله -----
 ١٢٣٨ ت ----- س

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
 ٤ -----
 ٣ ----- اماله -----
 ١٢٣٩ ر ----- ن

أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ
 ٤ -----
 ٣ -----
 ٣ -----

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَقَّوْنَهُمْ قَالُوا آيِنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 ٤ -----
 ٣ -----
 ٣ -----
 ٣ -----

قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ
 ٤ -----
 ٣ -----
 ٣ ----- اماله -----
 ١٢٤٠ ت ----- س

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ فِي النَّارِ
 ٤ -----
 ٣ -----
 ٣ ----- اماله -----
 ١٢٤١ ت ----- س

حَتَّىٰ إِذَا دَارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولِيهِمْ بَنَّا هُوَ لَاءِ أَضَلُّونَا فَاتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ
 ٤ -----
 ٤ -----
 ٤ -----

¹²³⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: kel hûda.

¹²³⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58.

¹²³⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: ken nesara.

¹²⁴⁰ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 58: 13.tembihat.

¹²⁴¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: ke ebsarihim.

٣ --- امله --- امله --- ٣ - ٣ --- س 1242 1243
٣ --- امله --- امله --- ٣ - ٣ --- ت 1244

قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ

ر ع
يَعْلَمُونَ --- ص 1245

وَقَالَتْ أُولَئِهِمْ لِأَخْرَائِهِمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

ن
ر 1246 1247 --- امله --- امله

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ

ن
ر 1248 --- ٣ --- يَفْتَحُ

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ

ن
ر 1249 --- امله --- ٣

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ

ن
ر 1250 --- تَحْتِهِمْ

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ

ن
ر 1251 1252 --- امله --- ٣

لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

ن
ر 1253 --- ادغام ٣

¹²⁴² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183: ken nesara; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁴³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183: ke musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁴⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁴⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁴⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183: ke musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁴⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183: ken nesara; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁴⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁴⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: 14.tembihat.

¹²⁵⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: 14.tembihat.

¹²⁵¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: kel hûda.

¹²⁵² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: kel hûda.

¹²⁵³ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: 14.tembihat.

وَنُودُوا أَنْ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ادغام ----- ر 1254

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- اماله ----- س
----- ٣ ----- اماله ----- ت 1255 1256

قَالُوا نَعَمْ

----- ن
----- نَعَمْ ----- ر 1257

فَإِنَّ مُؤَيِّنَ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

----- ن
----- أَنْ لَعْنَةُ ----- ر 1258

وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ

----- ن
----- اماله ----- ر 1259

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- س
----- ٣ ----- اماله ----- ت 1260

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ

----- ٤ ----- ن
----- ٤ ----- ن

1254 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

1255 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

1256 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: ke ebsarihim.

1257 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

1258 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

1259 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: ke musa.

1260 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: ke ebsarihim.

أَهْوَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ

ن ----- ٤ - ٤ -
ر ----- ٣ - ٣ -

أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

ن _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ

ن ٤
س ٣

1265 1264 ت _____ ۳ _____ اماله _____ اماله ۳ _____

قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ

N ----- **E**

[illegible]

۳ _____ امالہ _____ ت 1266

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا

ن

1267 ر - اماله -----

فَالْيَوْمَ نَنْسِيهِمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

ن **ة**

1268 _____ ۳ _____ اماله _____

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

[illegible]

1269 ر----- ادغام

يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

نـــه ةـــه

¹²⁶¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî îdâhi Zubdetü'l-îrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetü'l-îrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59 kel hûda.

¹²⁶² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî îdâhi Zubdetü'l-îrfân*, 183: ke musa; Paluvî, *Zubdetü'l-îrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁶³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî îdâhi Zubdetü'l-îrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetü'l-îrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59 kel hûda.

¹²⁶⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁶⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî îdâhi Zubdetü'l-'îrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-'îrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: ke ebsarihim.

¹²⁶⁶ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: 15.tembihat.

¹²⁶⁷ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: 15.tembihat.

¹²⁶⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî îdâhi Zubdetü'l-'İrfân*, 183; Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: kel hûda.

¹²⁶⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59: 16.tembihat.

1270 ر ----- ادغام ٣ -----

فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفْعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ^س

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي مِثْقَةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ اللَّهَازَ يَطْلُبُهُ حَبِيبًا وَالشُّمُوسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ

1271 ر ----- يُغْشِي اللَّيْلَ ----- اماله -----
1272 ص ----- يُغْشِي اللَّيْلَ -----
ع -----

أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً^س

1273 ر ----- اماله -----
1274 ص ----- وَخُفْيَةً -----
ع -----

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ^س

ن ----- تحريك -----
ر ----- 1275 1276 1277 ----- الرِّيحَ ----- نُشْرًا ----- اسكان -----

حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ^س

1278 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ادغام -----
1279 ص ----- ٤ ----- مَيِّتٍ ----- ٤ -----
ع ----- ٤ ----- ٤ -----

كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

1280 ر ----- تَذَكَّرُونَ ----- اماله -----
1281 ص ----- تَذَكَّرُونَ -----
ع -----

1270 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: 16.tembihat.

1271 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 183; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: kel hüda.

1272 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 183; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59.

1273 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: 16.tembihat.

1274 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 183; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59.

1275 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: 16.tembihat.

1276 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 183; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59.

1277 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân, 183; Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59.

1278 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: 16.tembihat.

1279 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: 16.tembihat.

1280 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: 16.tembihat ke musa.

1281 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: 16.tembihat.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ^س
 ن -----
 1282 ر - غَيْرُهُ -----

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
 ن -----
 ٤ -----
 ٣ ----- ر

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ
 ن -----
 ٤ -----
 ٣ ----- ر 1283 اماله

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
 ن -----
 ٤ -----
 ٣ ----- ر

قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ^س
 ن -----
 1284 ر - غَيْرُهُ -----

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
 ن -----
 ٤ -----
 ٣ ----- ر 1285 اماله

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ^س
 ن -----
 ٤ -----
 ٣ ----- ر

وَادْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصِطَةً^ج
 ٣ ----- ٣ -----
 ٤ ----- ٤ -----
 ٤ ----- ٤ -----
 ر 1286 بالصاد - ص
 ع بالسين - ع

¹²⁸² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 184; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59-60.

¹²⁸³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 184: ken nesara; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59.

¹²⁸⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 184; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 59-60.

¹²⁸⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 184; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: ken nesara.

¹²⁸⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 184; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60.

فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ن----- ٤----- ٤-----
ر----- ٣----- ٣-----

قَالُوا اٰجِئْنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا

ن----- ٤----- ٤-----
ر----- ٣----- ٣-----

فَاتِنَا بِمَا تَعِدُنَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ

ن----- ٤----- ٤-----
ر----- ٣----- ٣-----

اَتَجَادِلُوْنِيْ فِيْ اَسْمَاءِ سَمَّيْتُمُوْهَا اَنْتُمْ وَاَبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ

ن----- ٤----- ٤----- ٤----- ٤-----
ر----- ٣----- ٣----- ٣----- ٣-----

فَانْتَظِرُوا اِنِّيْ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ

ن----- ٤----- ٤-----
ر----- ٣----- ٣-----

قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ

ن-----
ر----- ١٢٨٧ غَيْرُهُ

قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ

ن----- ٤----- ٤-----
ر----- ٣----- ٣----- ١٢٨٨

هٰذِهِ نَاقَةٌ لِّكُمْ اَيَّةٌ فَذَرُوْهَا تَاْكُلْ فِيْ اَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوْهَا بِسَوْءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ

ن----- ٤----- ٤-----
ر----- ٣----- ٣-----

وَادْكُرُوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنْۢ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْاَرْضِ تَتَّخِذُوْنَ مِنْ سُوْهُلِهَا قُصُوْرًا وَتَنْجِبُوْنَ الْجِبَالَ بُيُوْتًا

ن----- ٣----- ٣----- ٣-----
ر----- ٤----- ٤----- ٤-----
بكسر الباء - ١٢٨٩
ع-----

فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ

ن----- ٤----- ٤-----
ر----- ٣----- ٣-----

قَالُوا اِنَّا بِمَا اُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُوْنَ

ن----- ٤----- ٤-----

1287 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 60: 18.tembihat.

1288 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: 18.tembihat.

1289 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 59: 19.tembihat.

٣ ----- ٣ ----- ر

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

فَعَفَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ

ن س -----
ت 1290 اماله -----

فَقَوْلَى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ

ن -----
ر 1291 اماله -----

وَلَوْ طَآ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ

ء انكم ----- ٣ ----- ر
ء انكم ----- ٤ ----- ص 1292
ع ----- ٤ ----- ع

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ

ن -----
ر 1293 غَيْرُهُ -----

قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاقُوفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----

¹²⁹⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 184; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: ke ebsarihim.

¹²⁹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 184; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: kel hûda.

¹²⁹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 184; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60.

¹²⁹³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: 20.tembihat.

وَاذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرَكُمْ

----- ۴ ----- ن
----- ۳ ----- ر

وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا

----- ۴ ----- ۴ ----- ۳ ----- ۳ ----- ۳ ----- ن
----- ۳ ----- ر

وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

----- ن ----- تحريك
----- 1295 ----- ر ----- اسكان

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُولُنَّ فِي مِلَّتِنَا

----- ۴ ----- ۴ ----- ۳ ----- ۳ ----- ن
----- ۳ ----- ر

قَدْ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا

----- ن -----
----- 1296 ----- ر ----- اماله

وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا

----- ۴ ----- ۴ ----- ۴ ----- ۳ ----- ۳ ----- ن
----- ۳ ----- ر

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ

----- ن ----- س
----- 1297 ----- ت ----- اماله

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ

----- ن -----
----- 1298 ----- ر ----- اماله

فَكَيْفَ أَسَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ

----- ن -----
----- س ----- اماله

----- 1300 1299 ----- ت ----- اماله ----- اماله

1294 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 60: 20.tembihat.

1295 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 60: 20.tembihat.

1296 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 185: kel hûda; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 60.

1297 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 185; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 60: ke ebsarihim.

1298 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 185; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 60: kel hûda.

1299 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 185; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 60: kel hûda.

1300 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 60: 1.tembihat.

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُرَّ عُونٌ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- 1301

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- 1302

وَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- 1303

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- 1304

وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- 1305

كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- 1306

¹³⁰¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 185; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: ken nesara.

¹³⁰² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 185; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: ken nesara.

¹³⁰³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 185; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: ken nesara.

¹³⁰⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 185; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: ken nesara.

¹³⁰⁵ el-Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî vucûhi'l-Kur'ân*, 60: 2.tembihat.

¹³⁰⁶ el-Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî vucûhi'l-Kur'ân*, 60: 2.tembihat.

وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَ هُمْ لَفَاسِقِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- اماله 1307

وَقَالَ مُوسَى يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

ن -----
ر ----- 1308 اماله

حَقِيقٌ عَلَى أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ

- ادغام ----- مَعِيَ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر 1309
مَعِيَ ----- ٤ ----- ٤ ----- ص 1310
ع ----- ٤ -----

قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَادِقِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ

ن -----
ر ----- 1311 اماله

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- 1312

¹³⁰⁷ el-Paluvî, *Zubdetu'l-irfan fî vucûhi'l-Kur'ân*, 60: 2.tembihat.

¹³⁰⁸ el-Paluvî, *Zubdetu'l-irfan fî vucûhi'l-Kur'ân*, 60: 2.tembihat.

¹³⁰⁹ el-Paluvî, *Zubdetu'l-irfan fî vucûhi'l-Kur'ân*, 60: 3.tembihat.

¹³¹⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-irfân*, 185; Paluvî, *Zubdetu'l-irfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60.

¹³¹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-irfân*, 185; Paluvî, *Zubdetu'l-irfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: kel hûda.

¹³¹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-irfân*, 185-186; Paluvî, *Zubdetu'l-irfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60.

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

ن -----

ر 1313 ----- سَحَارٍ

ت 1314 ----- سَحَارٍ مَعَ الْإِمَالَةِ

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ

ر ----- ٣ ----- ٣ - عَ إِنَّ

ص 1315 ----- ٤ ----- ٤ - عَ إِنَّ

ع ----- ٤ ----- ٤

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

ن -----

ر 1316 ----- نَعَمْ

قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤

ر 1317 ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ إِمَالَةِ

فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَأَوْ بِسِحْرِ عَظِيمٍ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤

ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤

ر 1318 ----- ٣ ----- ٣ إِمَالَةِ

فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ

ر 1319 ----- تَلْقَفُ

ع -----

قَالُوا أَمَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤

ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

ن -----

¹³¹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 185; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60.

¹³¹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 186: hulf ile okuduğu için yani birinci okuyuşunda kisainin diğer imamı ile ittifak etmiş ikinci okuyuşunda ayrılarak imale ile de beraber okumuştur; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60.

¹³¹⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 186; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60.

¹³¹⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: 3. tembihat.

¹³¹⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: 3. tembihat.

¹³¹⁸ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 60: 3. tembihat.

¹³¹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 186; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61.

قَالَ فِرْعَوْنُ اَمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ اَنْ اَدْنَ لَكُمْ

----- ءَامَنْتُمْ ----- ر ص 1321
----- ع -----

اِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَّكْرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا اَهْلَهَا
----- ن -----
----- ر ----- ٣ ----- ٤ -----

قَالُوا اِنَّا اِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

----- ن -----
----- ر ----- ٣ ----- ٤ -----

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا اِلَّا اَنْ اَمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا

----- ن -----
----- ر ----- ٣ ----- ٤ -----

رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنَا مُسْلِمِينَ

----- ن -----
----- ر ----- ٣ ----- ٤ -----

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتَكَ

----- ن -----
----- ر 1322 ----- اماله -----

قَالَ سَنُقْتِلُ اَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِ نِسَاءَهُمْ

----- ن -----
----- ر ----- ٣ ----- ٤ -----

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللّٰهِ وَاصْبِرُوا

----- ن -----
----- ر 1323 ----- اماله -----

يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ

----- ن -----
----- ر ----- ٣ ----- ٤ -----

قَالُوا اُوْذِينَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَاْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا

----- ن -----
----- ر ----- ٣ ----- ٤ -----

¹³²⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 4.tembihat.

¹³²¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-'İrfân*, 186; Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61.

¹³²² Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 4.tembihat.

¹³²³ Paluvî, *Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 4.tembihat.

قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُهْلِكَ عُدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ

ن اماله ر 1324

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصِ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

ن ٤ ٣ ر

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ

ن ٤ ٣ ر

وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ

ن اماله ر 1325

أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

ن ٤ ٣ ر

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْدَّمَ آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

ن عَلَيْهِم ر 1326

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَىٰ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ

ن عَلَيْهِم ر 1327

لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

ن ٤ ٣ ر

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ آجَلٍ هُمْ بِالْغَوَةِ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

ن ٤ ٣ ر

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا

ن ٤ ٣ اماله ر 1328

1324 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 187; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: kel hûda.

1325 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 5.tembihat.

1326 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 5.tembihat.

1327 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 5.tembihat.

1328 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 187; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: ke musa.

وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ

ع ر -----
يَعْرِشُونَ - ص 1329

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٣ ----- ٣ -----
يَعْكُفُونَ - ر 1330

قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ

ن ----- ٤ ----- ٣ -----
اماله - ر 1331

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبَرُّوْنَ مَا هُمْ فِيهِ وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

ن ----- تحريك -----
اسكان - ر 1332

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يُقْتَلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

وَفِي ذَلِكَ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنٍ مِيقَاتٍ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً

ن ----- ٤ -----
اماله - ر 1333 1334

وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

¹³²⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 187; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61.

¹³³⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 187; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61.

¹³³¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 6. tembihat.

¹³³² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 6. tembihat.

¹³³³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 6. tembihat.

¹³³⁴ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 61: 6. tembihat.

ن -----
ر 1335 ----- اماله -----

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ

ن ----- ء -----
ر 1336 ----- اماله ----- ٣ -----

قَالَ لَنْ تَرَانِي وَلَكِنْ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي

ن -----
ر 1339 1338 1337 ----- اماله ----- وَلَكِنْ انْظُرْ -----

فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا

ن -----
ر 1342 1341 1340 ----- اماله ----- دَكَّا ٣ -----

فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ

ن ----- ء -----
ر ----- ٣ -----

قَالَ يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي وَبِكَلَامِي

ن ----- ء -----
ر 1343 ----- اماله ----- ٣ -----

فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ

ن ----- ء -----
ر ----- ٣ -----

وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا

ن -----
ر 1344 ----- الرُّشْدِ -----

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ

1335 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 6.tembihat.

1336 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 6.tembihat.

1337 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: ken nesara.

1338 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 6.tembihat.

1339 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: ken nesara.

1340 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: kel hûda.

1341 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61.

1342 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 7.tembihat.

1343 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 7.tembihat.

1344 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61.

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ

ن -----
اماله ----- من حِلِّيهِمْ ----- ر 1346 1345

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيِّدِهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا إِنَّ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

ن ----- ٤ -----
٣ ----- ادغام ----- تَرْحَمْنَا - رَبَّنَا - وَتَغْفِرْ ----- ر 1348 1347
1350 1349

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي

ن ----- ٤ -----
اماله ٣ ----- ر 1351

وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قَالَ ابْنُ أُمِّ إِنْ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي

أُم ----- ر ص 1352
ع -----

فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

ن -----
اماله --- ر 1353

وَاخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا

ن -----
اماله ----- ر 1354

فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِيَّايَ

1345 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 7.tembihat.

1346 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61.

1347 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 7.tembihat.

1348 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61.

1349 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61.

1350 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61.

1351 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 8.tembihat.

1352 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61.

1353 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 8.tembihat.

1354 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 8.tembihat.

٤ ----- ن
٣ ----- ر

أَتَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا

٤ ----- ن
٣ ----- ر

تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي مَنْ تَشَاءُ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَكَتُبْنَا لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُنَا إِلَيْكَ

٤ ----- ن
٣ ----- ر 1355 اماله

قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ

٤ ----- ن
٣ ----- ر 1356 اماله

يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ لَهُمُ الطَّيِّبَاتُ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ

٤ ----- ن
٣ ----- ر 1357 1358 عَلَيْهِم

فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ

٤ ----- ن
٣ ----- ر

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

٤ ----- ن
٣ ----- ر 1359 اماله

1355 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 9.tembihat.

1356 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 9.tembihat.

1357 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 187; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 62: kel hûda.

1358 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 61: 9.tembihat.

1359 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 62: 9.tembihat.

ن ----- ز ----- ز ----- ز -----
 1361 1360 ر ----- ۳ ----- اماله ----- ۳ اماله ----- ۳ -----

ن
 1364 1363 1362 رماله عليهم عليهم

ن _____ ٤ _____
ر _____ ٣ _____

٤ - ن
٣ - ر 1365 اشمام

ن ٤
 1366 ر ٣ اشمام

وَسَلِّمْ

1368 ادغام

_____ بِالرَّفْعِ مَعْذَرَةً _____ ر 1369

۱ _____ ۴ _____ ۴ _____
 ۲ _____ ۳ _____ ۳ _____

¹³⁶⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 187; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
 ن ----- ٤ -----
 1370 ر ----- ٣ -----

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا
 ن -----
 1371 ر ----- اماله -----

أَفَلَا تَعْقِلُونَ
 --- بالياء يَعْثُونَ --- ر ص 1372
 ع -----

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
 ر ع -----
 1373 ص ----- يُمَسِّكُونَ
 وَإِذْ نَفَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَانَهُ ظِلٌّ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

قَالُوا بَلَىٰ ۖ شَهِدْنَا ۚ
 ن -----
 1374 ر ----- اماله -----

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَآتَىٰ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

1370 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 62: 11.tembihat.

1371 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 188; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 62: kel hüda.

1372 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 188; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 62.

1373 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 188; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 62.

1374 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 188; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 62.

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ^ج

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- اماله - 1375

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي^ج

ن ----- تحريك -----
ر ----- 1376 اسكان -----

وَمَنْ يُضِلِلْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ

ن -----
ر ----- 1377 ادغام -----

أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا^ط

ن ----- ٤ -----
ر ----- 1378 اماله ----- ٣ -----

وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

ن ----- ٤ -----

¹³⁷⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62: kel hûda.

¹³⁷⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62: 12.tembihat.

¹³⁷⁷ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62: 13.tembihat.

¹³⁷⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188: ke musa; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

ر ----- ٣ -----

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ حِنَّةٍ^س

ن -----
ر 1379 - اماله

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ

ن ----- ٤ -----
ر 1380 - اماله ٣ -----

وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

ن -----
س ----- وَيَذَرُهُمْ

ت 1381 1382 - اماله

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِيهَا^س

ن -----
ر 1383 - اماله

لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ^{وس}

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً^س

ن -----
ر 1384 - اماله

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ^س

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَلَمَّا تَغَشَّيْهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ^ج

ن -----

¹³⁷⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62: 13.tembihat.

¹³⁸⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

¹³⁸¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

¹³⁸² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62: 13.tembihat.

¹³⁸³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188: kel hüda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

¹³⁸⁴ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62: 13.tembihat.

فَلَمَّا أَتَقَلَّتْ دَعْوَا اللَّهِ رَبَّهُمَا لَئِنْ أَتَيْتَنَا صَالِحًا لَنُكَونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

فَلَمَّا أَتَيْتُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا أُتِيهُمَا
 ٣ ----- اماله ----- ٣ ----- ر 1386 1387
 ٤ ----- شِرْكَاءَ ----- ٤ ----- ص 1388
 ٤ ----- ٤ ----- ع

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----
 وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ
 ن -----
 1389 ----- اماله ----- ر

سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنْظَرُونَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ
 ن ----- تحريك -----
 1390 ----- اسكان ----- ر

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا
 ن -----
 1391 ----- اماله ----- ر

¹³⁸⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188: kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

¹³⁸⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188: kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

¹³⁸⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188: kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

¹³⁸⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

¹³⁸⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 62.

¹³⁹⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 15. tembihat.

¹³⁹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 188; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

ن -----
ر 1392 اماله -----

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ

ن -----
ر 1393 طَيْف -----

قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي

ن -----
ر 1394 اماله ٣ -----

هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

ن -----
ر ٣ -----

¹³⁹² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 189; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

¹³⁹³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 189; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

¹³⁹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 189; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

7. Enfal Suresi

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ

----- وصل ----- وصل ----- ن ر

----- قطع ----- قطع ----- ن ر

----- قطع ----- وصل ثاني ----- ن ر

----- وصل اول ----- قطع ثاني ----- ن ر

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ

----- وصل ----- وصل ----- ن ر

----- قطع ----- قطع ----- ن ر

----- قطع ----- وصل ثاني ----- ن ر

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

----- ٤ ----- ن

----- ٣ ----- ر

أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

----- ٤ ----- ن

----- ٣ ----- ر

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ

----- ٤ ----- ن

----- ٣ ----- ر

وَأَذِيعُكُمْ اللَّهُ إِخْدَى الطَّاغُوتِينَ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشُّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ

----- ٤ ----- ن

----- ٣ ----- س

----- ٣ ----- اماله - ت 1395

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِآلِفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ

----- ٤ ----- ن

----- ٣ ----- ادغام - ر 1396

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ

----- ن

1395 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 63: 16.tembihat.

1396 Paluvî, Zubdetu'l-'İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 63: 17.tembihat.

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسُ أَمْنَةً مِنْهُ وَيُنْزِلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيَطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُم رَجَزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَتُوا الَّذِينَ آمَنُوا
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

سَأَلَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ
ن -----
ر ----- الرُّعْبَ ----- ر 1398

ذَلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ

ن -----
اماله --- س -----
اماله ----- اماله --- ت 1399 1400

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَنْ يُؤْلِهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبرُهُ إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّرًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ
ن ----- ٤ -----
ر 1401 ----- اماله ----- ٣ -----

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ

ن -----

وَلَكِنَّ اللَّهَ 1402 ر -----

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ

1403 ر ----- اماله ----- وَلَكِنَّ اللَّهَ

1404 ص ----- اماله -----

ع -----

1397 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: ken nesara; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

1398 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 17.tembihat.

1399 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 17.tembihat.

1400 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

1401 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: kel hüda.

1402 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

1403 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

1404 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: kel hüda.

وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنًا
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدَ الْكَافِرِينَ
مُوهِنٌ كَيْدٌ ص س 1405
مُوهِنٌ كَيْدٌ اماله ت 1406
ع -----

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ
ن ----- ٤ -----
ر 1407 ----- ادغام ٣ -----

وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ
ن ----- تحريك -----
ر 1408 ----- اسكان -----

وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِتْنَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ
ر ص 1409 -----
ع -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَخَطِفَكُمْ النَّاسُ فَأُولَئِكَمُ النَّاسُ الَّذِينَ أَنْتُمْ فِيهِمْ ضِعْفٌ وَلَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَشْكُرُونَ
ن ----- ٤ -----

1405 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.
1406

1407 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 18.tembihat.

1408 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 18.tembihat.

1409 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

----- ٣ ----- اماله ----- ر 1410

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
 ----- ٤ ----- ٤ -----
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ
 ----- ٤ ----- ٤ -----
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
 ----- ٤ ----- ٤ -----
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

وَإِذَا تَنَزَّلَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
 ----- ٤ ----- ٤ -----
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ر 1412 1411

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
 ----- ٤ ----- ٤ -----
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

وَمَا لَهُمْ آلَا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ
 ----- ٤ ----- ٤ -----
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
 ----- ٤ ----- ٤ -----
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً
 ----- ٤ ----- ٤ -----
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ر 1413

وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ
 ----- ٤ ----- ٤ -----
 ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

¹⁴¹⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: kel hûda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

¹⁴¹¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: kel hûda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

¹⁴¹² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 19.tembihat.

¹⁴¹³ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 20.tembihat.

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ

ن

لِيَمِيزَ اللَّهُ ----- ر 1414

أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

ن -----
ر 3 -----

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ

ن -----
ر 1415 ----- ادغام

وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنتُ الْأَوَّلِينَ

ن -----
ر 1416 ----- ادغام

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلِيكُمْ

ن -----
ر 1417 ----- اماله

نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

ن -----
ر 1418 ----- اماله

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَإِنَّ السَّبِيلَ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّلَاقِ الْجَمْعَانِ

ن -----
ر 1420 ----- اماله

ر 1419 ----- اماله

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ

ن -----
ر 1421 ----- اماله

¹⁴¹⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

¹⁴¹⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 20.tembihat.

¹⁴¹⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 20.tembihat.

¹⁴¹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

¹⁴¹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

¹⁴¹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: ke musa; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

¹⁴²⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

¹⁴²¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: ke musa; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِاخْتِلَافُنَّ فِي الْمَبْعَادِ وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ
 1422 ر اماله - - - - - اماله - - - - - ر

حَيَّ - - - - - ص 1423
 ع - - - - -

وَلَوْ أَرَايَهُمْ كَثِيرًا لَفَسلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ

ن - - - - -
 1424 ر اماله - - - - -

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّكْوِينِ فِي آعِينِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي آعِينِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا
 ن - - - - - ٤ - - - - - ٤ - - - - -
 ر - - - - - ٣ - - - - - ٣ - - - - -

وَالِى اللَّهُ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

ن - - - - -
 1425 ر تَرْجِعُ - - - - -

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ن - - - - - ٤ - - - - - ٤ - - - - -
 ر - - - - - ٣ - - - - - ٣ - - - - -

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

ن - - - - - ٤ - - - - -
 س - - - - - ٣ - - - - -
 1426 ت اماله - - - - - ٣ - - - - -

وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ

ن - - - - -
 1427 ر ادغام - - - - -

فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِتْنَانَ نَحَصَ عَلَى عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ

ن - - - - - ٤ - - - - - ٤ - - - - - ٤ - - - - -
 1428 ر - - - - - ٣ - - - - - ٣ - - - - - ٣ - - - - - اماله - - - - - ٣ - - - - -

1422 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63.

1423 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63-64.

1424 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 199: ken nesarâ; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64.

1425 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 63: 1.tembihat.

1426 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 200: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64.

1427 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 3.tembihat.

1428 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 200; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: ken nesara.

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر 1429 ----- ٣ -----

فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَعْرَفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا
 ر -----
 ص -----
 ع 1430 -----

وَأِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
 ر ع -----
 ص 1431 -----

وَأِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

¹⁴²⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 200; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: ken nesara.

¹⁴³⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 200; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64.

¹⁴³¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 200; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

ن ----- ٤
ر ----- ٣

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ

ن ----- ٤
ر ----- ٣

وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ

ن ----- ٤
ر ----- ٣

أَلَنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا

ن -----
ر 1432 ----- ضَعْفًا

وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ

ن ----- ٤
ر ----- ٣

مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ

ن ----- ٤
ر 1433 ----- ٣ ----- اماله

تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا

ن -----
ر 1434 ----- اماله

وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ

ن -----
ر 1435 ----- اماله

لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

ر ----- ٣ ----- ادغام
ص ----- ٤ ----- ادغام
ع 1436 ----- ٤ ----- اظهار

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَى إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَعْفُوكُمْ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤

¹⁴³² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 200; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64.

¹⁴³³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 200: ken nesara; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64.

¹⁴³⁴ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 4.tembihat.

¹⁴³⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 4.tembihat.

¹⁴³⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 4.tembihat.

٣ - ٣ ----- ٣ امله ٣ ----- ٣
 1437 ر ----- ٣
 اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهَاجَرُوْا وَجَاهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ اٰوَوْا وَنَصَرُوْا اُولٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَّاءُ بَعْضٍ
 ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤
 ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَّاءُ بَعْضٍ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهَاجَرُوْا وَجَاهَدُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ اٰوَوْا وَنَصَرُوْا اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ حَقًّا
 ن ----- ٤ ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ ----- ٣ -----

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوْا وَجَاهَدُوْا مَعَكُمْ فَاُولٰٓئِكَ مِنْكُمْ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ
 ن -----
 1438 ر ----- امله -----

¹⁴³⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 200: ken nesara; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64.

¹⁴³⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Îdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 200: kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64.

9. Tevbe Suresi

إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿75﴾ بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
 ن ٤ ٤ وصل بلا سمله -
 ر ٣ ٣ وصل بلا سمله -
 ن ٤ ٤ سكت بلا سمله -
 ر ٣ ٣ سكت بلا سمله -
 ن ٤ ٤ قطع بلا سمله -
 ر 1439 ٣ ٣ قطع بلا سمله -

فَسَبِّحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ
 ن ٤
 س ٣
 ن 1440 ٣ اماله -

وَأَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ
 ن ٤
 ر ٣ ٣

فَإِنْ تُبَتَّكُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ

ن تحريك
 ر 1441 اسكان

وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ

ن ٤
 ر ٣ ٣

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَى مُدَّتِهِمْ

ن ٤
 ر ٣ ٣

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

ن ٤
 ر ٣ ٣

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً

ن
 ر 1442 اماله -

يُرْضَوْنَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ

ن

¹⁴³⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî Âdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 204: tezyil bölümünde; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 5.tembihat.

¹⁴⁴⁰ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 6.tembihat.

¹⁴⁴¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 6.tembihat.

¹⁴⁴² Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 7.tembihat.

----- اماله ----- ر 1443

إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

لَا يَرْفُوبُونَ فِي مَوْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةٌ

----- ن
----- اماله ----- ر 1444

وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَأَن نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعْنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ

----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ر

إِلَّا تُقَاتِلُوا قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّوْكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً

----- ن
----- اماله ----- ر 1445

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ

----- ٤ ----- ن
----- ٣ ----- ر

وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ

----- ن س
----- اماله ----- ت 1446

¹⁴⁴³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 205; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: kel hûda.

¹⁴⁴⁴ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 7.tembihat.

¹⁴⁴⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 64: 8.tembihat.

¹⁴⁴⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 296; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: ke ebsarihim.

إِنَّمَا يُعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَبِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- 1447

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ

ر ع -----
ص ----- 1448 وَرِضْوَانٍ -----

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ

ن ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ -----

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ ظَنَنْتُمْوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَخْبَىٰ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرِيسُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ

ر ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٤ -----

عشيرتكم ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ -----
ص -----

تحقيق ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ٤ ----- ع 1449

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ

ن -----
ر ----- 1450 ادغام -----

وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
س ----- ٣ ----- ٣ -----

1447 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: kel hûda.

1448 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 9.tembihat.

1449 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

1450 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 9.tembihat.

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ^س
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَأِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ^س
 ن -----
 ر ----- ١٤٥٢ ----- يُضَاهَوْنَ

أَتَى يُؤْفَكُونَ
 ن -----
 ر ----- ١٤٥٣ ----- اِمَالَه

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ^{وس}
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ٣ -----

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ
 ن ----- ٤ -----
 ر ----- ١٤٥٤ ----- اِمَالَه

¹⁴⁵¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 9.tembihat.

¹⁴⁵² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

¹⁴⁵³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

¹⁴⁵⁴ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
س ----- ٣ ----- ٣ -----
ت 1455 ----- ٣ ----- اماله -----

يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ

ن -----
س ----- اماله ----- اماله -----
ت 1456 1457 1458 ----- اماله ----- اماله ----- اماله -----

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً

ن -----
ر 1459 ----- اماله -----

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُجْلُونَ عَامًا وَيُخَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُؤْطُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُجْلُوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ

ر ----- ٣ -----
ص ----- ٤ ----- يَضِلُّ -----
ع 1460 ----- ٤ -----

زَيْنَ لَهُمْ سَوْءَ أَعْمَالِهِمْ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

ن س -----
ت 1461 ----- اماله -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اتَّقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ

ن ----- ٤ -----

¹⁴⁵⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

¹⁴⁵⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

¹⁴⁵⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

¹⁴⁵⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206: kel hüda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

¹⁴⁵⁹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 11.tembihat.

¹⁴⁶⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

¹⁴⁶¹ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 12.tembihat.

٣ -- اشمام ----- ر 1462

أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ

ن -----
ر 1463 اماله ----- ر 1464

فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ

ن -----
ر 1465 اماله -----

إِلَّا تَتَصَرَّوهُ فَقَدْ تَصَرَّهَ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا

ن س -----
ت 1466 اماله -----

فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى

ن -----
ر 1467 اماله -----

وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا

ن -----
ر 1468 اماله -----

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَا تَبْعُوكَ وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ

ن -----
ر 1469 بضمهما -----

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ

ن -----
ر 1470 اشمام -----

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أُوْضِعُوا خِلَالَكُمْ يَبْعُونَكُمْ الْفِتْنَةَ

ن -----
ر 1471 اماله -----

1462 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 12.tembihat.

1463 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 12.tembihat.

1464 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 12.tembihat.

1465 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 12.tembihat.

1466 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

1467 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206: ke musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

1468 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206: ke musa; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

1469 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 13.tembihat.

1470 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 13.tembihat.

1471 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 13.tembihat.

لَقَدْ ابْتِغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

ن س -----
١٤٧٢ ت ----- اماله -----

وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

هُوَ مَوْلَانَا

ن -----
١٤٧٣ ر ----- اماله -----

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسْنَيْنِ

ن ----- ٤ -----
١٤٧٤ ر ----- ٣ ----- ادغام -----

وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ

ن -----
١٤٧٥ ر ----- أَوْكُرَهَا -----

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ
ن ----- ٤ -----

¹⁴⁷² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 14.tembihat.

¹⁴⁷³ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: kel hüda.

¹⁴⁷⁴ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 14.tembihat.

¹⁴⁷⁵ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

..... أَنْ يُقْبَلَ ٣ اماله ر 14771476

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ^س

..... ٤ ن
..... ٣ ر

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

..... ن
..... اماله ر 1478

فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْتَخْطُونَ

..... ٤ ن
..... ٣ ر

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

..... ٤ ن
..... ٣ - ٣ اماله ر 1479

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ

..... ٤ ن
..... ٣ ر

وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضُوهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ

..... ٤ ن
..... ٣ ر

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا^س

..... ٤ ن
..... ٣ ر

إِنْ نَعَفَ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ

..... ٤ ن
..... ٣ تُعَذِّبُ طَائِفَةً ر 1480 1481

1482

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَآكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا^س

..... ٤ ن
..... ٣ ر

1476 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

1477 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 206: kel hûda; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65.

1478 Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: 15.tembihat.

1479 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 65: kel hûda.

1480 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

1481 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

1482 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- اماله ----- اماله ----- 1483 1484

وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ

ر ع -----
ص ----- 1485 وَرِضْوَانٌ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَا لَهُمْ بِهِمْ جَهَنَّمَ

ن -----
ر ----- 1486 اماله -----

وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ

ن ----- ٤ ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ٣ ----- اماله ----- 1487

1483 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66: 17.tembihat.

1484 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66: 17.tembihat.

1485 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66: 17.tembihat.

1486 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 207: kel hûda; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66.

1487 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 207: kel hûda; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66.

وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمْ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

ن -----
ر 1489 1488 ----- اماله ----- اماله -----

وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ آتَيْنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ

ن -----
ر 1490 ----- اماله -----

فَلَمَّا آتَيْتَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ

ن -----
ر 1491 ----- ٣ - اماله -----

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

ن -----
ر ----- ٣ -----

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

ن 1492 ----- ٣ ----- اماله -----

ص ----- ٤ ----- الغيوب -----

ع 1493 ----- ٤ -----

فَرَحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ

ن -----
ر ----- ٣ -----

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

ن -----
ر ----- ٣ -----

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُفَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا

ن -----
ر ----- ٣ ----- مَعِيَ ----- مَعِيَ -----

ص ----- ٤ ----- مَعِيَ ----- مَعِيَ -----
ع 1494 ----- ٤ -----

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ

ن -----
ر ----- ٣ -----

1488 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66: 18.tembihat.

1489 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66: 18.tembihat.

1490 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 207: kel hûda; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66.

1491 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 207: kel hûda; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66.

1492 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 207: ke musa; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66.

1493 Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66: 18.tembihat.

1494 Molla Efendî, Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân, 207; Paluvî, Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân, 66.

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

ن -----
ر 1495 اماله -----

وَإِذَا أَنْزَلْتَ سُورَةً أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهَدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ أُولُوا الطُّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَحْكُمَ مَعَ الْقَاعِدِينَ

ن -----
ر 1496 ادغام ----- ٣ -----

وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ

ن -----
ر ٣ -----

وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ن -----
ر ٣ -----

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

ن -----
ر ٣ -----

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ

ن -----
ر 1497 اماله ----- ٣ -----

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا اتَّوَكَّلْتَ لِيُحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ

ن -----
ر ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ ----- ٣ -----

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَستَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ

ن -----
ر ٣ -----

قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ

ن س -----
ت 1498 اماله -----

وَمَا لَهُمْ بِهِمْ جَهَنَّمَ

ن -----
ر 1499 اماله -----

¹⁴⁹⁵ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: 19.tembihat.

¹⁴⁹⁶ Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: 19.tembihat.

¹⁴⁹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: ke musa.

¹⁴⁹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

¹⁴⁹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207: kel hüda.

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ
ن -----
ر 1500 ----- اماله -----

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارَ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
ر 1501 ----- اماله -----

إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ
ر ع -----
ص 1502 ----- صَلَاتِكَ -----

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ
ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَأَخْرُونَ مُرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ
ر ع -----

¹⁵⁰⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: kel hûda.

¹⁵⁰¹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: ke ebsarihim.

¹⁵⁰² Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetü'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

مُرَجُّونَ ----- ص 1503

وَلِيَحْلِفْنَ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَى

ن ----- ٤ -----
ر 1504 ----- اماله ----- ٣ -----

لَمَسْجِدٍ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ

ن -----
ر 1505 ----- اماله -----

أَقَمْنَ أُسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ أَمْ مَنْ أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَقَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
رِضْوَان ----- جُرْف ----- اماله --- ص 1508 1506 1507

ع -----
س 1509 ----- اماله -----
ت 1510 ----- اماله ----- اماله -----

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ

ر ----- ٣ ----- تَقَطَّعَ
ص 1511 ----- ٤ ----- تَقَطَّعَ
ع ----- ٤ -----

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ

ن -----
ر 1513 1512 ----- اماله -----

يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ

ن -----
ر 1515 1514 ----- اماله ----- فَيَقْتُلُونَ - وَيُقْتَلُونَ -----

1503 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

1504 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: ke musa.

1505 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: ke musa.

1506 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: 3.tembihat.

1507 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

1508 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

1509 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: ke musa.

1510 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207: ke ebsarihim; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

1511 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

1512 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: kennesara.

1513 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: 3.tembihat.

1514 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66.

1515 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 66: 3.tembihat.

وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

ن ----- امله -----
1516 ر -----

الَّتَائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

ن ----- ٤ -----
1517 ر ----- امله ----- ٣ -----

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ

ن -----
1518 ر ----- امله -----

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ

ص ----- تَزِيغُ -----
ع -----

ن ----- امله -----
1520 1519 ت ----- تَزِيغُ -----

إِنَّهُ بِهِمْ رَوْفٌ رَحِيمٌ

ر ----- 1521 -----
ع -----

حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَّتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَّتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ

ن ----- ٤ -----
1522 ر ----- ٣ ----- بضمهما ----- ٣ -----

¹⁵¹⁶ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207: kel hûda; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67.

¹⁵¹⁷ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: ke musa.

¹⁵¹⁸ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: kel hûda.

¹⁵¹⁹ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: ke ebsarihim.

¹⁵²⁰ Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67.

¹⁵²¹ Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: 4.tembihat.

¹⁵²² Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: 5.tembihat.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً

ن -----
ر ----- اماله - 1523

فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً

ن ----- ٤ -----
س ----- ٣ -----
ر ----- ٣ ----- اماله - 1524

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ -----

وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ادغام - 1525

وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ادغام - 1526

هَلْ يَرَايَكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا

ن -----
ر ----- اماله - 1527

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ

ن ----- ٤ -----
ر ----- ٣ ----- ادغام - 1528

عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ

1523 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: 5.tembihat.

1524 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: ke ebsarihim.

1525 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: 6.tembihat.

1526 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: 6.tembihat.

1527 Molla Efendî, *Umdetü'l-Hallân fî İdâhi Zubdetü'l-İrfân*, 207; Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: ken nesara.

1528 Paluvî, *Zubdetu'l-İrfân fî Vucûhi'l-Kur'ân*, 67: 6.tembihat.

_____ عدم اشباع _____ ر ص¹⁵²⁹
_____ ع _____

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
- ٤ - ن
- ٣ - ر

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

_____ تحريك _____ ن
_____ اسكان _____ ر¹⁵³⁰

¹⁵²⁹ Paluvî, *Zubdetu'l-‘İrfân fî Vucûhi’l-Kur’ân*, 67: 6.tembihat.

¹⁵³⁰ Paluvî, *Zubdetu'l-‘İrfân fî Vucûhi’l-Kur’ân*, 67: 6.tembihat.